

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding Jaarstukken 2020	6
Programma Sociaal Domein	9
Inleiding Programma Sociaal Domein	10
Doelenboom Sociale Zaken	11
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	16
Doelenboom Gezondheidszorg	20
Doelenboom Onderwijs	23
Doelenboom Jeugd	26
Doelenboom Ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal Domein	31
Wat heeft het gekost	33
Programma Ruimte	36
Inleiding Programma Ruimte	37
Doelenboom Openbare orde en veiligheid	39
Doelenboom Openbare ruimte en verkeer	42
Doelenboom Duurzaamheid, milieu en VTH	45
Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH	52
Doelenboom Ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet	56
Doelenboom Ontwikkelprogramma Agenda duurzaam Twenterand	58
Wat heeft het gekost	60
Programma Economie en vrije tijdsbesteding	63
Inleiding Programma Economie en vrije tijdsbesteding	64
Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme	65
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	68
Doelenboom Sport	71
Wat heeft het gekost	73
Programma Fundament	75
Inleiding Programma Fundament	76
Doelenboom Dienstverlening en klantcontact	77
Doelenboom Bedrijfsvoering	80
Wat heeft het gekost	84
Beleidsindicatoren programma's conform BBV	87
Algemene dekkingsmiddelen 2020	88
Paragrafen	90
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	91
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	100
Paragraaf Financiering	104
Paragraaf Bedrijfsvoering	107
Paragraaf Verbonden partijen	110
Paragraaf Grondbeleid	121
Paragraaf Lokale heffingen	125
Paragraaf Corona	131
Jaarrekening 2020	150
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	151
Balans 2020	154
Toelichting op de balans	157
SiSa - verantwoording 2020	172
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	182
Wet normering topinkomens	187
Analyse begrotingsafwijkingen	188
Overzicht incidentele baten en lasten	190
Staat van reserves en voorzieningen	192

Inzicht gebruik onvoorzien 2020	204
Overzicht taakvelden	205
Bijlagen	207
Begrotingsrechtmatigheid	208
Staat van restant kredieten	209
Emu-saldo 2020	212
Lijst met verklarende afkortingen	214
Ondertekening Jaarstukken 2020	218

Inleiding Jaarstukken 2020

Inleiding

De jaarrekening 2020 laat een positief resultaat zien van ruim 2,4 miljoen euro. Op het eerste gezicht een goed resultaat en voor de korte termijn is dat zeker zo. Echter, het resultaat wordt veroorzaakt door incidentele meevallers. En daarmee is het geen resultaat dat ons voor de lange termijn financieel gezond maakt en dat is wel de ambitie van het college van burgemeester en wethouders. De financiële situatie van de gemeente Twenterand is in meerjarig perspectief zorgelijk. Het college van B en W is zich daar voortdurend van bewust en maakt er werk van om onze gemeente structureel, financieel gezond te maken. De uitdaging om daarbij de voorzieningen en daarmee de leefbaarheid in Twenterand op peil te houden, is groot. Het college gaat deze uitdaging graag aan. Een stap daarin is door het positieve resultaat van het jaar 2020 ten goede te laten komen aan een bestemmingsreserve corona en door het toevoegen van het batig saldo aan de Algemene Risico Reserve (ARR). Hierdoor komt De ARR weer boven het vastgestelde minimumniveau en de weerstandratio weer boven 1,0.

Corona

Het woord is gevallen: corona. De uitbraak van dit virus eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De pandemie leidt tot zorgelijke situaties voor jong en oud. Voor de aanpak van corona hebben we in 2020 vooral gekeken wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen, konden doen. Ook hebben we gestreefd naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. Daarbij bewaken we zoveel mogelijk de continuïteit van reguliere werkzaamheden en van (digitale) besluitvorming. Daarvoor zijn de nodige interne maatregelen genomen. Financieel gezien hebben we in 2020 meer compensatie ontvangen dan dat we aan kosten hebben gemaakt. Omdat de kosten in 2021 doorlopen, en soms betrekking hebben op compensatie die we in 2020 hebben ontvangen, wordt de raad voorgesteld het restant van € 632.538,- te storten in de nieuw te vormen reserve corona. Voor een nadere toelichting op de inkomsten en de uitgaven per regeling verwijzen we u naar de paragraaf 'corona'.

Financiële situatie

Het positieve resultaat van het jaar 2020 (exclusief corona en het voordeel grondbedrijf) van ruim 1,5 miljoen is vooral ontstaan door een eenmalige winstbijdrage uit de vof Vroomshoop Oost van ruim € 700.000,- en een vrijval uit de voorziening riool door lagere kapitaallasten van € 200.000,-. De Algemene Uitkering laat een positief resultaat zien over 2020 van ruim € 800.000,- dat voornamelijk wordt veroorzaakt door de septembercirculaire. Hiervoor verwijzen wij u naar de raadsbrief. De kapitaallasten zijn € 300.000,- lager dan geraamd. Dit komt door een lager rentepercentage dan waar in de begroting mee is gerekend.

Tegenover deze voordelen staat een nadeel van € 170.000,-. Dit gaat om een verplichte storting in de voorziening pensioen politieke ambtsdragers die is gedaan om de voorziening op het vereiste niveau te brengen. Daarnaast is er een nadeel op de post onderhoud software van € 280.000,-. Dit komt o.a. doordat in de begroting de vervanging en uitbreiding van software niet meegenomen is. Dit betreft grotendeels een structurele kostenpost.

Grondbedrijf sluit met een voordeel van € 237.851,-. Dit komt door de goede verkoop van bedrijfs- en woningbouwkavels in de plannen Kruidenwijk (nagenoeg alle kavels verkocht) en Oosterweilanden (1½ ha verkocht en opties op de resterende grond). Voorgesteld wordt dit saldo toe te voegen aan de reserve risico's grondbedrijf.

Al met al kan gesteld worden dat het rekeningresultaat voornamelijk veroorzaakt is door incidentele meevallers. Dit ondersteunt de eerdere gemaakte opmerking dat met dit saldo de financiële situatie van gemeente Twenterand niet is opgelost. Een nadere analyse van de begrotingsafwijkingen en een uitgebreide verschillenverklaring is opgenomen bij de programma's en bij de analyse begrotingsafwijkingen.

Samengevat:

Eenmalige winstbijdrage vof Vroomshoop Oost	€ 700.000,-
Vrijval uit voorziening riool	€ 200.000,-
Hogere algemene uitkering	€ 800.000,-
Lagere kapitaallasten door lager rentepercentage	€ 300.000,-
Verplichte storting voorziening politieke ambtsdragers	€ 170.000,- -/-
Hogere kosten software	€ 280.000,- -/-
Positief resultaat (exclusief corona en voordeel Grondbedrijf)	€ 1.550.000,-

Programma's

Programma Sociaal Domein

2020 was voor het Sociaal Domein een intensief jaar. De uitbraak van corona betekende dat er vele nieuwe en ook andere activiteiten uitgevoerd moesten worden. Daarnaast kwam interactie met de samenleving deels stil te liggen. Dit raakt mensen (zoals ouderen waar eenzaamheid toenam) en het raakt voorzieningen (noodopvang kinderopvang/scholen). Er is oog geweest voor continuïteit van (zorg)instellingen en vervoerders, maar ook bij ondernemers. Gezondheid valt onder dit programma en er is uiteraard intensief samengewerkt met de GGD Twente en andere betrokkenen om de pandemie te bestrijden.

Naast corona gingen andere werkzaamheden ook volop door zoals de veranderingen in de WSW (Soweco) en de transformatie in het sociaal domein moest op volle kracht worden doorgezet. Financiële zorgen en de noodzaak voor structurele oplossingen blijven het gesprek over het sociaal domein beheersen. En ook in 2020 was er sprake van extra financiële effecten zoals bij jeugdhulp en vooral ook de (oude) taken Wmo (voorzieningen, huishoudelijke ondersteuning). Binnen de beperkte mogelijkheden is er veel bereikt binnen het Sociaal Domein en is er sprake van een stabiele dienstverlening. In alles blijft de zelfredzaamheid en goede ondersteuning van onze inwoners centraal staan.

Programma Ruimte

Ook binnen het programma Ruimte is de invloed van corona groot geweest. Reguliere controles kwamen in de periode maart tot en met mei 2020 tot stilstand. Noodzakelijke uitzonderingen daargelaten. Daar stond tegenover dat er wel meer toezicht moest worden gehouden op het naleven van de coronamaatregelen. Daar is veel capaciteit op ingezet. In de zomer van 2020 zijn de regels versoepeld en zijn de reguliere controletaken beetje bij beetje weer opgepakt. De naleving van de coronamaatregelen bleef echter capaciteit vragen van de boa's. De vergunningverlening was ook gericht op de aanpassingen vanwege de coronamaatregelen.

Binnen het programma Ruimte is in 2020 gewerkt aan een aantal visies zoals de Omgevingsvisie, het actualiseren van de Woonvisie en er wordt gewerkt aan een Warmtevisie, misschien wat onderbelicht, maar ook met grote effecten voor inwoners. Andere belangrijke ontwikkelingen binnen het programma Ruimte zijn de klimaatdialoog, de Regionale Energie Strategie en de verkoop van kavels op bedrijventerrein Oosterweilanden.

Een onderwerp met een enorme impact op de gedupeerde bewoners is de problematiek rondom het Kanaal Almelo – de Haandrik. In het jaar 2020 werd op basis van een onderzoek een schaderegeling vastgesteld. Als gemeente zijn wij voor duurzaam herstel van de schade en rust in het gebied zodat bewoners weer veilig kunnen wonen. In 2021 wordt een aanvullend onderzoek uitgevoerd die hopelijk bijdraagt aan dat herstel.

Programma Economie en vrijetijdsbesteding

Voor dit programma was 2020 een intensief jaar als gevolg van corona. De werkzaamheden binnen de domeinen sport, cultuur, economie en detailhandel, recreatie en toerisme stonden voornamelijk in het teken van het informeren en bijstaan van verenigingen, stichtingen, ondernemers en de diverse andere stakeholders. Met name over de te nemen coronamaatregelen, de consequenties daarvan en het aanvragen van faciliteiten. Beoogde (beleids)doelen zijn daardoor niet altijd bereikt. Wel heeft dit geleid tot een nog intensievere en betere samenwerking tussen de gemeente en partijen (onderling). 2020 was ook het jaar waarin werd ingestemd met de bouw van een nieuw zwembad, een mijlpaal.

Programma Fundament

Dit programma gaat over bedrijfsvoering, organisatieontwikkeling en dienstverlening. In 2020 zijn de gevolgen van corona zoals het thuiswerken, soepel opgevangen. Er zijn stappen gezet op het gebied van informatisering, automatisering, digitalisering en professionalisering. De ambtelijke organisatie verzet met weinig mensen veel werk. Eind 2020 is duidelijk geworden dat de balans tussen capaciteit en opgaven ontbreekt en is een begin gemaakt met een herstel hiervan.

Over de jaarstukken

De jaarstukken maken onderdeel uit van de cyclus begroten (via kadernota en begroting) en verantwoorden (via jaarstukken en Berap). Bij de Berap 2020 is de gemeenteraad tussentijds geïnformeerd over de voortgang in beleid en de stand van zaken van de budgetten. Dit gebeurt op basis van de gemaakte keuzes in de begroting 2020. Met deze programmaverantwoording, de jaarrekening, het rapport rechtmatigheid 2020 en de actualisatie exploitatieopzetten wordt het begrotingsjaar 2020 afgesloten. In de paragrafen wordt gerapporteerd aan de hand van de uitgangspunten zoals opgenomen in de begroting 2020.

Leeswijzer

In het jaarverslag wordt met behulp van de doelenbomen verantwoording afgelegd over het begrotingsjaar 2020. Binnen de programma's wordt per doelenboom toegelicht in hoeverre de (sub)doelen bereikt zijn en wat daarvoor gedaan is. Voor de leesbaarheid van de jaarstukken hebben we ervoor gekozen om alleen teksten toe te voegen bij subdoelen en activiteiten, waarover iets afwijkends of opvallends te melden valt. Staat er geen tekst bij een subdoel of wordt een activiteit niet benoemd, dan kunt u ervan uitgaan dat deze volgens planning verliep. Het overzicht van baten en lasten maakt aan het einde van de programma's duidelijk wat het heeft gekost. Dit is een verplichting vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarin zijn de wettelijke eisen vastgelegd waaraan de begroting en de jaarrekening van een gemeente moet voldoen. De rapporten Actualisatie exploitatieopzetten en Rechtmatigheid 2020 worden afzonderlijk aangeboden.

Programma Sociaal Domein

Inleiding Programma Sociaal Domein

Inleiding

In het programma Sociaal Domein wordt gewerkt aan de sociaal-maatschappelijke opgaven binnen onze gemeente. Dit programma streeft er naar dat de inwoners van Twenterand zo veel mogelijk zelf hun dagelijkse dingen kunnen doen en daar zelf over beslissen om mee te kunnen doen in de samenleving. Thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of op het werk. Alle mogelijkheden (eigen kracht) van inwoners en hun omgeving worden hierbij benut. Waar dat niet lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. Wat we willen bereiken en doen wordt weergegeven in 5 doelenbomen met alle sociale programma-onderdelen: Sociale Zaken, Onderwijs, Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugd en Gezondheid. Ook is er een ontwikkelprogramma Transformatie met een doelenboom. Dit is een speciale opgave om het sociaal domein te vernieuwen en door te ontwikkelen. Terugkijkend was 2020 voor het sociaal domein weer een intensief jaar. De uitbraak van corona betekende dat er vele nieuwe en ook andere activiteiten uitgevoerd moesten worden, maar ook dat interactie met samenleving deels stil kwam te liggen. Dit raakt voorzieningen (noodopvang kinderopvang/scholen), maar vooral ook doelgroepen (zoals ouderen, waarbij bijvoorbeeld eenzaamheid toenam). Er is ook geweest voor continuïteit van (zorg)instellingen en vervoerders, maar ook bij ondernemers. Gezondheid valt onder dit programma en er is uiteraard intensief samengewerkt met de GGD Twente en andere betrokkenen om de pandemie te bestrijden. Naast corona gingen andere werkzaamheden ook volop door. De veranderingen in de WSW (Soweco) vergden wederom veel inzet, waarbij ook voor de doelgroep is gehouden. De Transformatie in het sociaal domein (vernieuwen en kostenbesparingen) moest op volle kracht worden doorgezet, met naast inzet op verwijzers/POH jeugd, ook ruimte voor de schuldenaankpak en scheidingsproblematiek.

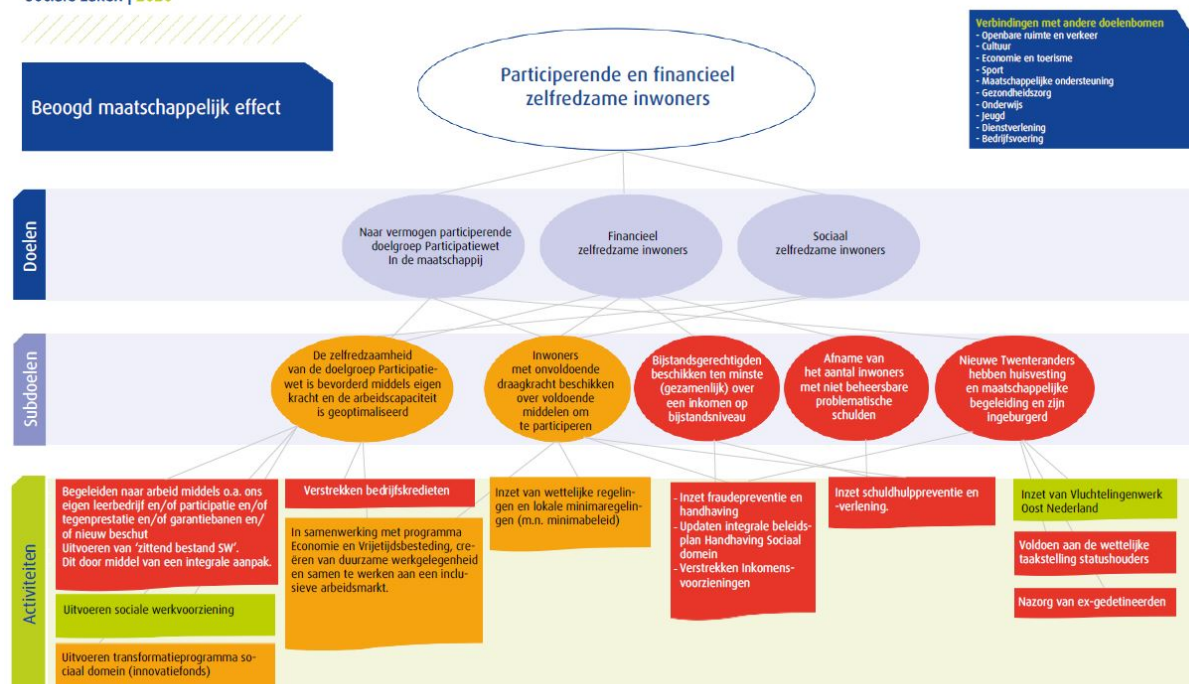
Financiële zorgen en de noodzaak voor structurele oplossingen blijven het gesprek over het sociaal domein beheersen. Er blijven ook - naast vele positieve zaken die bereikt worden - in het afgelopen jaar extra financiële effecten. Dit betreft naast jeugdhulp vooral nu ook de (oude) taken Wmo (voorzieningen, huishoudelijke ondersteuning). Het zorglandschap en de keten waarin wordt samengewerkt staan onder druk door beperkte middelen en wachtlijsten en dit blijft (vooral op Twents niveau) ook aandacht vragen.

Samenwerken in Twente heeft een vervolg gekregen door werken aan regionale transformatie maar ook door vroegtijdige controle van aanbieders. Zorgfraude en kwaliteit had en houdt onze aandacht, net zoals het toekomstige zorglandschap, mede in het licht van de komende wetswijziging jeugd. In alle activiteiten en processen blijft het belangrijk dat het gaat om zelfredzaamheid en goede ondersteuning van onze inwoners. Er is weer een slag gemaakt in de dienstverlening door meer stabiliteit in de formatie bij onze consultants te creëren en ook zijn onze kernteams positief geëvalueerd.

Doelenboom Sociale Zaken

Doelenboom

Sociale zaken | 2020

Beoogd maatschappelijk effect

Participerende en financieel zelfredzame inwoners

Doel: Naar vermogen participerende doelgroep Participatiewet in de maatschappij

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van de inwoner.

Doel: Financieel en sociaal zelfredzame inwoners

Het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding is een van de dingen die meedoen in de samenleving mogelijk kan maken. Het zorgt voor ritme en structuur en het geeft eigenwaarde. We willen dat elke inwoner van de gemeente Twenterand de mogelijkheid krijgt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We ondersteunen inwoners die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien met een uitkering. Voor de meest kwetsbaren uit onze samenleving ligt er een opgave wat betreft het vinden van passend werk.

Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en volop mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk is dat zij perspectief houden op een gelukkig leven. Elk kind moet niet alleen kunnen beschikken over voedsel, kleding en andere basisbehoeften, maar moet ook mee kunnen op schoolreis, lid van de bibliotheek kunnen worden en bijvoorbeeld wekelijks kunnen sporten of muziek maken. Er wordt een actieve beleid gevoerd om deze doelgroep te bereiken.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De zelfredzaamheid van de doelgroep participatiewet is bevorderd middels eigen kracht en de arbeidscapaciteit is geoptimaliseerd

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van de mens. Als betaald werk voor

langere tijd niet mogelijk is, dan kijken we op welke manier iemand toch actief kan blijven. Dat kan vrijwilligerswerk zijn of een creatieve dagbesteding.

Natuurlijk kan onderwijs ook helpen om sneller een baan te vinden. Het doel is dat iedereen mee kan blijven doen en zich actief inzet voor de samenleving.

Met de introductie van de Participatiewet, de wet banenafpraak en het quotum arbeidsbeperkten is de toon gezet om een inclusieve arbeidsmarkt te ontwikkelen. Een arbeidsmarkt waarin iedereen met arbeidsvermogen in staat wordt gesteld om mee te doen op de arbeidsmarkt.

Dit is een flinke opgave, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk. Om dit doel te realiseren moeten organisaties en ondernemers inclusief gaan denken en iedereen zoveel mogelijk in staat te stellen om naar vermogen bij te dragen in de organisatie.

Hierbij gaat het ook om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking (denk hierbij aan beschut en garantiebanen) of een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hier is niet alleen draagvlak voor nodig, maar ook creativiteit.

De gemeente probeert hierin sociaal ondernemen te bevorderen, goede social return (SROI) afspraken te maken, advisering op het gebied van de banenafpraak, functiecreatie etc. Om het sociaal ondernemen te meten, zetten we in op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Daarnaast werken we samen met ondernemers, Werkplein, onderwijs en SW-bedrijven aan creatieve oplossingen voor deze opgave.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren sociale werkvoorziening**

Op dit moment voert de Gemeenschappelijke Regeling SOWECO (verder Soweco) de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Wierden en Twenterand.

In juni 2020 hebben de gemeenten echter besloten om Soweco op te heffen en vanaf 1 januari 2021 zijn de SW-medewerkers in dienst bij de gemeente. De noodzakelijke documenten, zoals liquidatieplan en inrichtings- en sociaalplan, komen gereed voor besluitvorming in 2021.

- **Begeleiden naar arbeid middels o.a. ons eigen leerbedrijf en/of participatie en/of tegenprestatie en/of garantiebanen en/of nieuw beschut**

Loonkostensubsidies / BUIG

Vanuit de BUIG (de rijksuitkering Participatiewet c.a.) worden loonkostensubsidies (garantiebanen) betaald. Dit instrument is succesvol in het voorkomen van instroom in de uitkering (bespaart uitkeringslasten), bevordert uitstroom en heeft vooral ook maatschappelijke winst in participatie, maar de kosten/ verplichtingen nemen bij ongewijzigde inzet fors toe hetgeen tot overschrijdingen op dit budget leidt. Deze overschrijding wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Belangrijkste oorzaak is de toegenomen doelgroepen in ons bestand, met name de doelgroep VSOPRO. (Deze groep kwam voorheen terecht in de Wajong bij het UWV maar valt vanaf 2015 onder de Participatiewet (gemeente).

Het uitstroomepercentage is nagenoeg gelijk aan de voorgaande jaren. En het aantal mensen in de bijstand blijft gelijk ondanks corona.

- **Zoekrichting: renderende en vitale netwerken: versterken van de MO SOWECO**

Met de kadernota 2018 en begroting 2019 is ook de zoekrichting renderende en vitale netwerken vastgesteld. Deze zoekrichting biedt perspectief om meer samen met de samenleving voor elkaar te krijgen door te investeren in netwerken. Maar ook om meer inkomsten te genereren en strategische allianties te sluiten met partijen die eveneens maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen.

Een onderdeel van deze zoekrichting is de samenwerkingsovereenkomst met Extend.

Vanuit de gemeente Twenterand zijn er 122 personen doorverwezen naar Extend. Er zijn eind 2020 20 kandidaten uitgestroomd naar betaald werk. Dit komt neer op een rendement van 16%. De norm is 25% na drie jaar. Het uitstroomepercentage is nog niet naar wens. Naar aanleiding van de voorlopige cijfers (berap) is de zoekrichting voor begroting 2021 en verder verlaagd.

Subdoel: Inwoners met onvoldoende draagkracht beschikken over voldoende middelen om te participeren

De gemeente Twenterand heeft met de investering in het minimabeleid de afgelopen jaren een stevige basis neergezet.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet van wettelijke regelingen**

De intensivering van het gebruik van het Minimabeleid (meedoen regeling, schoolpakket, jeugd-sporten cultuurfonds) en een groter beroep op bijzondere bijstand (met name bewindvoeringskosten) de afgelopen vier 4 jaar is terug te zien in de uitgaven op het budget voor minima. Het is ons sociale beleid om oog te hebben voor de doelgroep minima en tevens een open einde regeling. De uitgaven zijn de afgelopen jaren sneller gestegen maar lijken nu gestabiliseerd. Het laatste zou te maken kunnen hebben met corona.

- **Updaten integrale beleidsplan Handhaving Sociaal Domein**

Het integrale beleidsplan Handhaving Sociaal Domein is inmiddels uitgesteld tot het tweede kwartaal 2021.

Subdoel: Bijstandsgerechtigden beschikken ten minste (gezamenlijk) over een inkomen op bijstandsniveau

De bijstandsuitkering is bedoeld als 'het vangnet van de sociale zekerheid in Nederland'. Een bijstandsuitkering wordt verstrekt wanneer de middelen (gedeeltelijk) ontbreken voor levensonderhoud.

Subdoel: Afname van het aantal inwoners met niet beheersbare problematische schulden

Het Meldpunt Schulden, dat gevestigd is in het gemeentehuis, voert regie over de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet schuldhelppreventie en -verlening.**

Schuldenaanpak Twenterand

In mei 2020 is de nieuwe Agenda Schuldenaanpak Twenterand vastgesteld door het college. Met deze nieuwe schuldenaanpak wil de gemeente Twenterand nieuwe inzichten over wat het hebben van schulden met mensen doet en de gevolgen hiervan nadrukkelijker toepassen. We willen inwoners met schulden eerder en beter bereiken. Speerpunten in de aanpak zijn: preventie, onderwijs, samenwerking, toegankelijkheid, perspectief en outreachend.

De nieuwe schuldaanpak is inmiddels een succes in Twenterand. Er zijn nieuwe samenwerkingsverbanden met de St. Leergeld Twenterand en de Stichting Urgente Noden Twente opgestart.

Het Meldpunt Schulden wordt steeds bekender, zowel intern als extern. We kunnen steeds meer stellen dat het Meldpunt Schulden de toegangspoort is voor schuldhelpvragen.

Naast het Meldpunt Schulden hebben we in 2020 een armoederegisseur gekregen. De armoederegisseur wordt uitgevoerd door Incluzio. Door deze functie buiten de gemeente te plaatsen verlagen we de drempel voor inwoners om hulp te zoeken bij financiële problemen. De armoederegisseur werkt nauw samen met het Meldpunt. De armoederegisseur werkt ook outreachend, wat wil zeggen: gaat af op inwoners over wie we schuldsignalen krijgen van derden. Deze vroegsignalering is ingezet in 2020 en is vanaf 2021 een wettelijke taak voor de gemeente.

Er is een begin gemaakt met de uitvoering van de Wet Adviesrecht en de gemeente Twenterand werkt in Twents verband aan de Vroegsignalering Schulden. Dit laatste is een (nieuw) onderdeel van de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhelpverlening.

Subdoel: Nieuwe Twenteranders hebben huisvesting en maatschappelijke begeleiding en zijn ingeburgerd

De gemeente is op grond van de Huisvestingswet verplicht om aan de (halfjaarlijkse) taakstelling te voldoen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet van Vluchtelingenwerk Oost Nederland**

Vluchtelingenwerk Oost Nederland (=VWON) zet zich in voor het meedoen op alle gebieden van de nieuwe Twenteranders in onze gemeente en is een belangrijke partner van de gemeente Twenterand op het gebied van inburgering, maatschappelijke begeleiding en participatie.

Voor de kalenderjaren 2022 en volgende zal de gemeente, VWON en ketenpartners invulling moeten geven aan de veranderopgave inburgering. De gemeente Twenterand werkt in Twenteverband samen om deze uitdaging goed te laten landen in onze gemeente.

Gelet op de wijzigingen in de wet, zal nog meer moeten worden ingezet op de zogeheten duale trajecten, een combinatie van werk en het leren van de Nederlandse taal.

- **Voldoen aan wettelijke taakstelling statushouders**

De doelstelling van de gemeente Twenterand is om te voldoen aan de wettelijke taakstelling statushouders. Belangrijk daarbij is en blijft de samenwerking met Vluchtelingenwerk Oost Nederland, COA, Mijande en andere (lokale) ketenpartners zoals de St. Boot en de St. Manna. In het kalenderjaar 2020 heeft de gemeente Twenterand voldaan aan de wettelijke taakstelling en heeft hiervoor de complimenten, mede gelet op de (corona)omstandigheden, ontvangen van de provincie.

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Naar vermogen participerende (niet) uitkeringsgerechtigden						
Aantal uitkeringsgerechtigden* (participatiewet)	432	442	462	511(01-7)	489 (31/5)	CIV
Aantal personen met een loonkostensubsidie uit de BUIG (nieuwe indicator)	97	-	-	-	-	CIV
Aantal uitkeringsgerechtigden (IOAW/IOAZ)	22	24	25	36(01/07)	38 (31/5)	CIV
Aantal activeringstrajecten	330	334	366	490	434 (31/5)	CIV
Aantal Wsw 'zittend bestand' in arbeidsjaren	255	267	267	285 (01-07)	295	meicirculaire
Aantal taakstelling vergunninghouders	38	28	50	65 (31-12)	40 (31/5)	-
Financieel zelfredzame inwoners						
Aantal aanvragen bijzondere bijstand**	532	562	471	275(01-07)	169 (31/5)	CIV
Aantal personen die uitgestroomd zijn naar werk	44	70	76	62	26 (31/5)	CIV
Aantal aanvragen inkomenstoeslag**	404	327	307	257	128 (31/5)	CIV
Aantal personen die beroep doen op de studietoelage**	11	8	11	2 (01-07)	2 (31/5)	CIV
Sociaal zelfredzame inwoners						
Aantal personen die beroep doen op de Meedoenregeling**	218	423	400	400	147 (31/5)	CIV
Aantal personen die beroep doen op de jeugd sport en cultuurfonds	124	163	105	105	56	extern
Beschut werk	11	11	5	5	-	-
Aantal kinderen schoolpakket	95	79	60	60	-	CIV

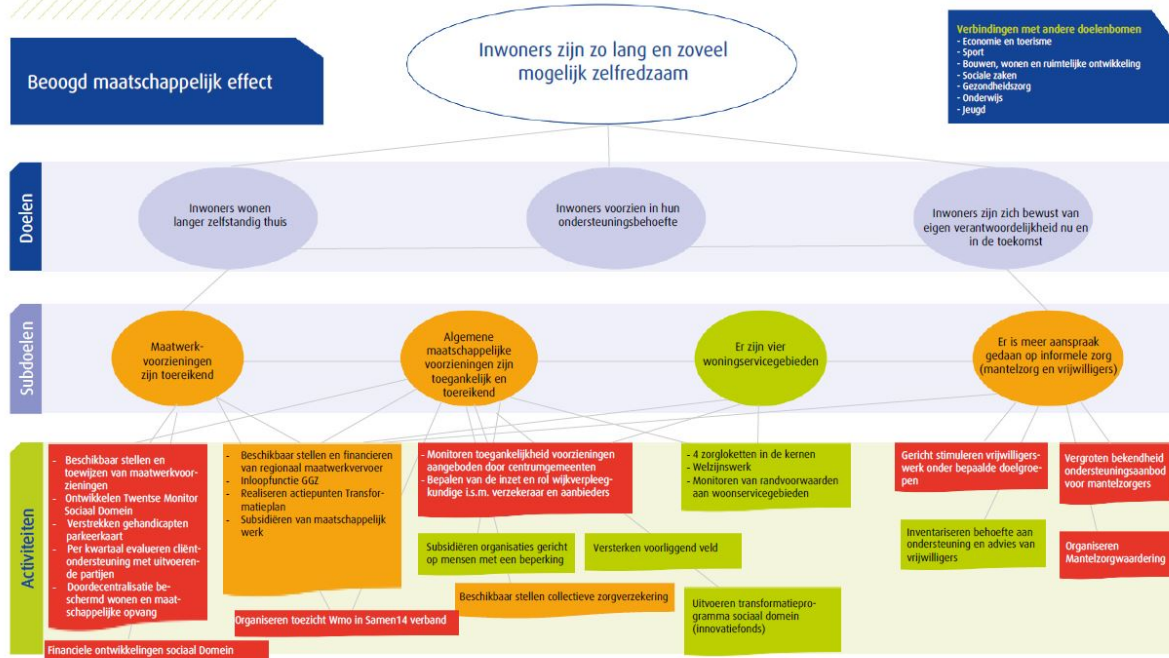
* betreft het aantal uitkeringspartijen

** betreft per 2021 het aantal toegekende aanvragen

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Doelenboom

Maatschappelijke ondersteuning | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

Wij streven als Twenterand na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven, het liefst in de eigen woning. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers om in dit doel te voorzien.

Doel: Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte (kanteling)

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. De kanteling is onze nieuwe werkwijze binnen de Wmo. Er wordt niet meer zoals voorheen gedacht in voorzieningen als oplossing, maar de aandacht is veel meer gericht op de inwoner (en zijn of haar behoefte en hier op gebaseerd het beoogde resultaat). Hierdoor kan meer maatwerk worden geboden.

Doel: Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De principes van de kanteling staan hierbij centraal: mensen worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Een maatwerkvoorziening is een voorziening op individueel niveau, bijvoorbeeld, een scootmobiel, huishoudelijke ondersteuning of dagbesteding.

Wat hebben we daarvoor gedaan

• Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein

Financiën Wmo en Jeugd

De financiën sociaal domein blijven ongewijzigd urgent onze nadrukkelijke aandacht vragen. Vol energie wordt via transformatie en aanvullende onderzoeken zoals de VNG-visitatiecommissie en VNG-uitvoeringskracht dieper dan ooit gekeken naar onze situatie en bijgestuurd. Daarbij is onvoldoende rijksfinanciering steeds een terugkerend punt, daarover is ook door ons college de noodklok geluid richting Den Haag. Met wederom de nodige onzekerheden in het sociaal domein, waaronder corona, komt ook deze jaarrekening weer tot stand.

Met de kennis van nu is het wederom bemoedigend dat we per saldo binnen de begroting zullen blijven voor wat betreft Wmo begeleiding en jeugdhulp. Een negatief beeld jeugdhulp (ca. 860.000 N) wordt door een positief financieel beeld Wmo-begeleiding gecompenseerd (ca. 1,1 miljoen). Voor jeugdhulp geldt de volgende toelichting: We zien met name inzet van duurdere (zwaardere) zorg en meer jeugdbescherming, maar minder PGB en beschikbaarheidsvoorzieningen (zoals Weinig Voorkomende Hoog Specialistische (WVHS) 24-uurszorg en crisisbedden).

Verklaringen binnen Wmo betreffen met name minder inzet van begeleiding, minder PGB en minder vervoer naar dagopvang. Per saldo dus een voordeel ten opzichte van de begroting 2020 van afgerond ruim € 276.000,-

Beïnvloeding budgetten

Bij deze uitkomst moet beseft worden dat onze maatregelen (zoals interventies in verwijsprocessen) succesvol blijven en al fors bijdragen hierin. Wij zijn ook blij dat de interventie POH-jeugd breder is uitgezet richting vrijwel alle huisartsen. Ondertussen zijn er grotere invloeden die het plaatje zullen gaan bepalen. Denk aan landelijke ontwikkelingen (verdeelmodel en onderzoek middelen sociaal domein [AEF-rapport]), uitstel woonplaatsbeginsel naar 2022 (en verrekeningen hierin) en wij verwachten corona-effecten. Deze zijn nog niet geheel te duiden voor het sociaal domein, maar er zijn wel signalen in sociale (psychische) problematiek rond corona, er kan sprake zijn van inhaalzorg c.q. een boeggolf in zorgverlening en meerkosten/continuïteitsbijdragen voor instellingen met daarbij de vraag of er (uiteindelijk) voldoende compensatie voor coronakosten komt.

Positief is dat eenmalig een bedrag van € 794.000 is toegekend vanuit de compensatieregeling voogdij en 18+, in verband met een tekort op ons budget voor voogdij.

In tegenstelling tot het bemoedigende beeld voor Wmo begeleiding, blijkt dat voor de Wmo-voorzieningen het beeld minder rooskleurig is. Huishoudelijke ondersteuning en Woonvoorzieningen vergen fors extra middelen.

Huishoudelijke ondersteuning

Er is al enige tijd sprake van kostenstijgingen rond de huishoudelijke ondersteuning. Dit heeft diverse oorzaken: Op grond van de AMvB reële prijs zijn gemeenten en zorgaanbieders gehouden een reële kostprijs te berekenen, waaronder rekening houden met de geldende CAO, die daarmee tot herijking van de tarieven leidt om zo te voldoen aan de AMvB, het uitvoeringsbesluit Wmo2015 en onze contractuele verplichting. De uitkomst van de actualisatie heeft geleid tot nieuwe tarieven per 1 januari 2020 en een procentuele stijging van het uurtarief van 5,25%. Daarnaast is sprake van volumestijgingen (ca.7% meer klanten tot ruim 1140) en speelt hierbij het abonnementstarief. Met deze kostenstijgingen komen we uit op een rekeningtekort op de huishoudelijke ondersteuning van ruim € 560.000 voor 2020 inclusief € 170.000 die reeds bij de Berap is verwerkt. Voor de meerkosten in deze paragraaf zal de reserve sociaal domein worden aangewend.

Voorzieningen Wmo

De voorzieningen Wmo kennen een toename, die zich doorzet na de Berap. Dit betreft vooral een toename in woonvoorzieningen: woningaanpassingen en trapliften. Dit is ons inziens het gevolg van de vergrijzing en het langer thuis blijven wonen van ouderen ondanks toenemende lichamelijke beperkingen. Ook hier kan als oorzaak het abonnementstarief genoemd worden. Dit heeft een drempelverlagend effect. In de meerjarenbegroting was al een budgetgroei voorzien. Komend jaar nemen wij dit dossier onder de loep om te analyseren en te onderzoeken of er kostenbesparingen mogelijk zijn. Op deze wijze hopen wij meer grip te krijgen op het toekomstperspectief. Ook de hulpmiddelen kennen een lichte stijging maar de schommelingen in deze kosten zijn vaak minder aan externe invloeden onderhevig. Uiteraard speelt ook hier de extramuralisering (zorg bieden buiten een instelling) een rol maar eigen bijdragen en het abonnementstarief zijn slechts beperkt van toepassing (rolstoelen zijn uitgezonderd) . Zo kunnen enkele dure elektrische rolstoelen bijv. al een schommeling verklaren. Het geheel komt nu bij de jaarrekening uit op ruim € 321.000,- nadelig, hetgeen ten laste komt van de reserve sociaal domein.

Overig

Goed nieuws is dat vervoer binnen het budget blijft. Dit geldt zowel voor het regiotaxivervoer, als voor

het dagbestedings- en jeugdwet- en leerlingenvervoer. Voor een deel heeft dit te maken met uitvallend vervoer ten gevolge van corona, dat overigens deels is gecompenseerd in de vorm van continuïteitsbijdragen. Binnen het leerlingenvervoer worden de successen die behaald worden met de persoonlijke vervoersplannen steeds beter zichtbaar en binnen het dagbestedingsvervoer is een daling zichtbaar in het aantal vervoersindicaties als gevolg van ombuigingen naar dichterbij gelegen zorgaanbieders en verwijzingen naar het voorliggende veld (inlopen e.d.)
Voor jeugdhulp spelen met name zaken rond aanbieders en Veilig Thuis Twente (zie doelenboom jeugd).

- **Doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang**

Beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO) is een centrumgemeentetaak. Twenterand valt onder subregio Almelo. Door centrumgemeente Almelo wordt deze taak uitgevoerd. In 2020 is het Regioplan vastgesteld. Dit Regioplan heeft als doel dat we in de subregio Almelo in ieder geval tot en met 2023 zowel inhoudelijk als financieel blijven samenwerken aan beschermd wonen en maatschappelijke opvang met Almelo als centrumgemeente. Hiermee willen we als gemeenten zoveel mogelijk duidelijkheid verschaffen aan cliënten en zorgaanbieders en de rust zoveel mogelijk behouden binnen de veranderende regelgeving.
Eind 2020 is bekend geworden dat er per 1 januari 2022 gestart wordt met de doordecentralisatie van beschermd wonen. Dat betekent dat niet alleen de 43 centrumgemeenten, maar alle 355 gemeenten zich volledig gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen. Hiervoor moeten opnieuw regionale samenwerkingsafspraken gemaakt worden middels de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). Vanaf 1 januari 2023 komt er een nieuw financiële verdeling over gemeenten en een zogeheten woonplaatsbeginsel. Daarmee wordt geregeld dat gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners en daartoe ook in staat zijn, omdat ze daarvoor ook de middelen ontvangen.
In de gemeente Almelo is sinds 2017 het Project Integrale ketenaanpak maatschappelijke opvang opgezet. Het kabinet wil dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen en wil ervoor zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen. Het kabinet stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar van in totaal €200 miljoen voor de jaren 2020 en 2021. Voor de gemeente Twenterand gaat het voor 2020 om een bedrag van €18.000,- en voor 2021 om een bedrag van €32.000,-. Deze middelen zijn lokaal toegewezen aan de subregionale samenwerking rond de integrale ketenaanpak.

Subdoel: Algemene maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend

Onder algemeen maatschappelijke voorzieningen worden voorzieningen verstaan die voor iedere inwoner uit de gemeente Twenterand van 0-100+ jaar beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld; maatschappelijk werk, bibliotheek en activiteiten georganiseerd door een welzijnsstichting. Daarnaast zijn er ook maatschappelijke voorzieningen gericht op zorg, denk hierbij aan dak- en thuislozenopvang, vrouwenopvang en verslavingszorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren transformatieprogramma sociaal domein (Innovatiefonds)**

In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anders zou worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona. Daardoor hebben veel activiteiten van organisaties stil gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd.

- **Versterken voorliggend veld**

Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht, samen met het netwerk of met een vrij toegankelijke voorziening te komen tot oplossingen. Door het versterken van het voorliggend veld/preventie, onder andere met het functioneren van de kernteams, is er een verschuiving van geïndiceerde zorg naar voorliggende voorzieningen. Vier partners van de kernteams,

te weten Stichting Avedan Maatschappelijk Werk, Stichting Evenmens informele zorg voor elkaar, Stichting MEE IJsseloevers en Stichting ZorgSaam Twenterand, hebben met name hierdoor een stijging in het aantal inwoners dat zij ondersteunen. In 2020 was een incidenteel bedrag van €75.000 opgenomen in de begroting. Deze middelen waren echter niet toereikend. Deze middelen zijn onder andere ingezet voor weerbaarheidstrainingen voor jongeren en extra uren voor het maatschappelijk werk en schoolgericht maatschappelijk werk.

Stichting Evenmens heeft in samenwerking met ZorgSaam Twenterand een pilot gedraaid in Den Ham met een ontmoetingscentrum voor licht dementerenden en hun mantelzorgers. In de inloop kunnen bezoekers vrijblijvend elkaar ontmoeten en gezamenlijk ontspannende activiteiten ondernemen. De inloop blijkt duidelijk in een behoefte te voorzien en draagt bij aan een dementievriendelijke samenleving. Het ontmoetingscentrum is daarom structureel aanbod geworden binnen de gemeente. In Den Ham kwamen er in totaal 21 zorgvragers en mantelzorgers in 2020. Gezien de grote behoefte is vanaf september 2020 een tweede inloop gestart in Vriezenveen. Hier hebben in 2020 in totaal 6 zorgvragers en mantelzorgers het ontmoetingscentrum bezocht. Door corona zijn de ontmoetingscentra helaas vanaf 20 januari 2021 gesloten.

Subdoel: Het gebruik van de vier woonservicegebieden

Een woonservicegebied is een kern waarin het voor iedereen van alle leeftijden goed leven is. Jong en oud, gezonde mensen en mensen met functiebeperkingen wonen hier door elkaar. In een woonservicegebied zijn de omstandigheden voor een samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg, tot en met 24-uurs zorg op afroep, optimaal geregeld. Het betreft inclusief integraal beleid. Ouderen en mensen een beperking worden op deze manier ondersteund om zelfstandig te blijven wonen en zelfredzaam te blijven.

Subdoel: Er is meer aanspraak gedaan op informele zorg (mantelzorg en vrijwilligers)

We spreken inwoners altijd eerst aan op eigen kracht, samen-kracht of de onderlinge maatschappelijke kracht om te komen tot oplossingen. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn hierin onmisbare schakels die wij zeer waarderen. Wij treffen voorzieningen waardoor mantelzorgers ontlast worden.

Metingen

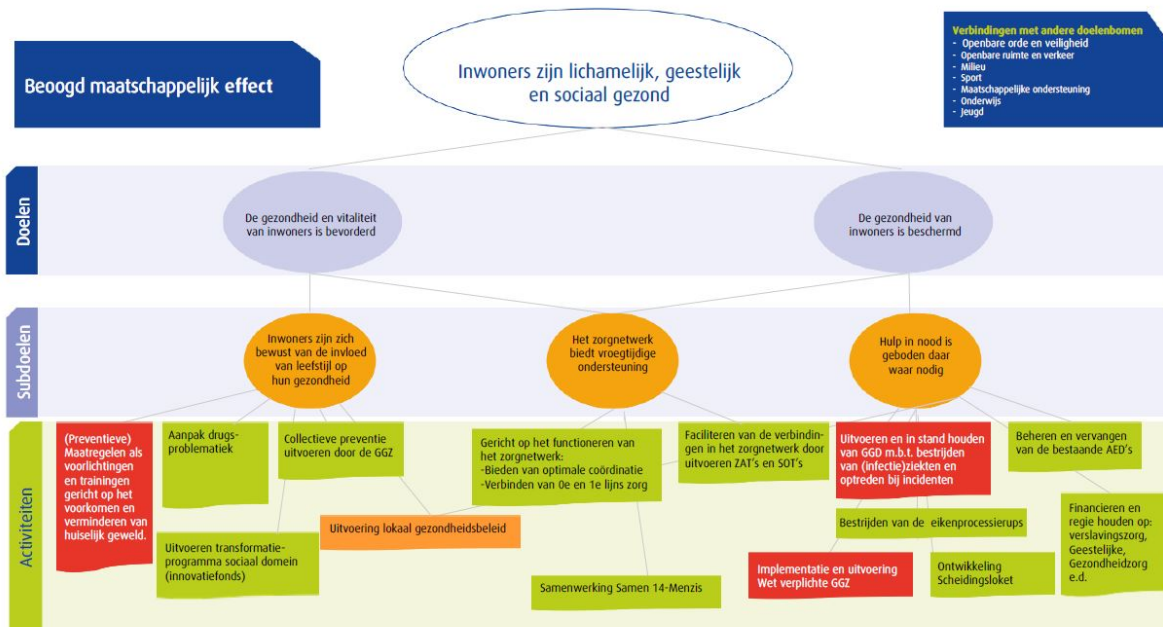
Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend						
Toegekende maatwerkvoorzieningen totaal	3434	3325	2756	2680	2404	Interne systemen
Algemeen maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend						
Aantal mantelzorgers dat de waardebonnen heeft ontvangen	986	1003	682	649	645	Stichting Evenmens
Aantal individueel ondersteunde mantelzorgers	306*	162	203*	455	413	Stichting Evenmens
Aantal behandelde cliëntsystemen	437	454	400	322	270	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal behandelde cliënten	252	275	313	210	210	MEE IJsseloevers
Aantal verzekerden collectieve zorgverzekering	1221	1416	1408	1475	1849 (1/6)	Menzis

*In 2018 is er op een andere manier en met een ander systeem geregistreerd. De korte contacten zoals doorverwijzingen, korte vragen en deelname aan cursussen zijn niet meer meegenomen om een beter beeld te krijgen van de individueel ondersteunde mantelzorger.

Doelenboom Gezondheidszorg

Doelenboom

Gezondheidszorg | 2020

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond.

Doel: De gezondheid en vitaliteit van inwoners is bevorderd

Volgens het concept voor positieve gezondheid, is gezondheid "het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven". Gezondheid is nauw verbonden met andere leefgebieden van inwoners. Dit maakt een integrale aanpak voor het verbeteren van de gezondheid noodzakelijk. Voor de gemeente is het van belang dat haar inwoners gezond en vitaal zijn. Door het bevorderen van gezondheid en vitaliteit kunnen zorgkosten verminderen en soms voorkomen worden. Inwoners die gezond en vitaal zijn kunnen daarnaast een grote bijdrage leveren aan de samenleving door bijvoorbeeld het uitvoeren van vrijwilligerswerk.

Doel: De gezondheid van inwoners is beschermd

Naast het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit van inwoners is het ook nodig om deze gezondheid te beschermen. Er zijn meerdere bedreigingen die de gezondheid van mensen kunnen schaden. Door het organiseren van beschermingsmaatregelen probeert de gemeente dit te voorkomen. Gezondheidsbescherming is het geheel van activiteiten en maatregelen dat er toe bijdraagt dat mensen minder worden blootgesteld aan schadelijke omstandigheden.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Inwoners zijn zich bewust van de invloed van leefstijl op hun gezondheid

Leefstijl is de manier van leven van een individu. Inwoners zijn zich niet altijd bewust van de invloed die een bepaalde leefstijl kan hebben op hun eigen gezondheid en vitaliteit. Door middel van voorlichting en preventieve activiteiten wordt deze bewustwording ondersteund.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Aanpak drugsproblematiek**

In 2020 is het GHB-casusoverleg voortgezet en dient de gemeente Twenterand als voorbeeldfunctie voor andere gemeentes in Nederland. Er is regelmatig afstemming gezocht met andere gemeentes om van elkaar te blijven leren, daarbij weten andere gemeenten ons ook goed te vinden. Het Trimbosinstituut heeft van alle opgedane ervaringen – ook vanuit andere gemeentes – weer een handleiding gemaakt. Deze is aanvullend op de handreiking en is gevuld met onder andere Twenterandse informatie.

In 2020 zijn alle congressen rondom het onderwerp GHB gecancelled vanwege corona.

De ontwikkelingen van de menukaart (preventie) hebben in 2020 vrijwel stilgelegen, dit wordt in 2021 weer opgepakt.

De inloop drank en drugs heeft vanwege corona in het grootste deel van 2020 geen fysieke inloop gekend. Wel zijn er digitale aanmeldingen blijven binnenkomen op het daarvoor bestemde emailadres. Het aantal meldingen is iets afgenomen ten opzichte van 2019.

Er zijn ontwikkelingen op het gebied van E33-meldingen (verwarde personen). Deze meldingen gaan regelmatig samen met genotsmiddelengebruik. Enkele Twentse gemeenten hebben in 2020 voorbereidingen getroffen voor een pilot ten aanzien van deze groep. Deze zal in de eerste helft van 2021 van start gaan.

- **Uitvoeren transformatieprogramma sociaal domein (Innovatiefonds)**

In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anders zou worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona. Daardoor hebben veel activiteiten van organisaties stil gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd.

Subdoel: Het zorgnetwerk biedt vroegtijdige ondersteuning

Het zorgnetwerk is het geheel van overleggen ter ondersteuning van inwoners (bijv. kernteams, zorgadviesteams, wijk- en veiligheidsoverleg). Een groot deel van onze inwoners heeft geen ondersteuning nodig bij het deelnemen aan de maatschappij. Echter een deel van de inwoners kan het niet alleen en heeft die ondersteuning wel nodig. Vanuit het zorgnetwerk wordt met ketenpartners gezocht naar een zo vroeg mogelijke effectieve ondersteuning.

Subdoel: Hulp in nood is geboden waar nodig

Naast het organiseren van preventieve activiteiten en het ondersteunen van inwoners is specifieke hulp soms nodig. Inwoners redden het niet altijd alleen en zijn dan afhankelijk van voorzieningen. De gemeente heeft er voor gekozen op bepaalde gebieden deze hulp aan te bieden.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Implementatie en uitvoering Wet Verplichte GGZ**

De WvGGZ is per 1 januari 2020 in werking getreden en vervangt de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ). Waar bij de Wet BOPZ de focus op gedwongen opname lag, staat bij de WvGGZ verplichte zorg (behandeling, begeleiding, etc), die ook in de thuissituatie kan plaats vinden, centraal. Daarnaast kan iedereen een melding doen op basis van de WvGGZ.

De wet geldt voor personen als hun gedrag:

- Als gevolg van een psychische stoornis leidt tot ernstig nadeel;
- Dit nadeel geldt voor de persoon zelf en/of voor anderen;
- Verplichte zorg de enige mogelijkheid is om dit nadeel weg te nemen.

Op grond van de WvGGZ kan verplichte zorg worden opgelegd op basis van een wettelijke grondslag op twee manieren: op basis van een crisismaatregel door de burgemeester of op basis van

een zorgmachtiging door de rechter. De Wvvgz regelt de procedure en de rechten en plichten rondom de verplichte zorg. De wet heeft beleidsmatig en organisatorisch gevolgen voor gemeenten, aangezien er extra taken bijkomen voor de gemeente. Gemeenten hebben een meldfunctie ingericht en een werkproces opgesteld om verkennend onderzoek te doen. Deze meldfunctie is door 13 van de 14 Twentse gemeenten - waaronder Twenterand - ingericht bij de GGD. Regionaal is een projectorganisatie ingericht dat onder het bestuurlijk platform van de Bestuurscommissie Publieke gezondheid (GGD) valt. Deze meldfunctie is in 2020 positief geëvalueerd. Daarnaast is in 2020 de pilot streettriage succesvol gebleken. Deze is daarom voor drie jaar verlengd. Een koppeling met de aanpak personen voor verward gedrag (die daar ook al ligt) wordt gelegd. Veiligheid en Zorg werken eendrachtig samen om deze nieuwe ontwikkeling vorm te geven.

- **Ontwikkeling Scheidingsloket**

Het Scheidingspunt – zoals genoemd in het Coalitieakkoord - is per maart 2020 van start gegaan. Het aantal contactverzoeken is boven verwachting. De vragen hebben betrekking op de zaken rondom financiën, omgangsregelingen en mediation. De medewerker van het scheidingspunt zoekt uit en verwijst door. Kortdurende begeleiding biedt “het loket” zelf. Per juni 2020 is ook de armoederegisseur begonnen. Beide initiatieven zijn op basis van een pilot van anderhalf jaar en werken samen vanuit Incluzio. De armoederegisseur is één van de onderwerpen in onze Agenda Schuldenaanpak die in het voorjaar 2020 is gepresenteerd. Onder andere preventie, samenwerking, educatie en outreachend werken zijn pijlers in onze aanpak.

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Hulp is geboden waar nodig						
Aantal beschikbare en in kaart gebrachte AED's (incl. AED's in particulier eigendom)	81	80	88	90	90	Hartslagnu.nl
Minimaal aantal inwoners uit Twenterand die staan ingeschreven op www.hartslagnu.nl	917	900	1.039	1.166	1.011	Hartslagnu.nl
Mate waarin hulpverlening bij tijdelijk huisverbod (thv) wordt aangeboden (%) [*]	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Mate van acceptatie hulpverlening bij tijdelijk huisverbod (%)	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal basisscholen met voorlichting over middelengebruik	2 ^{**}	17	8	-	-	Tactus Verslavingszorg

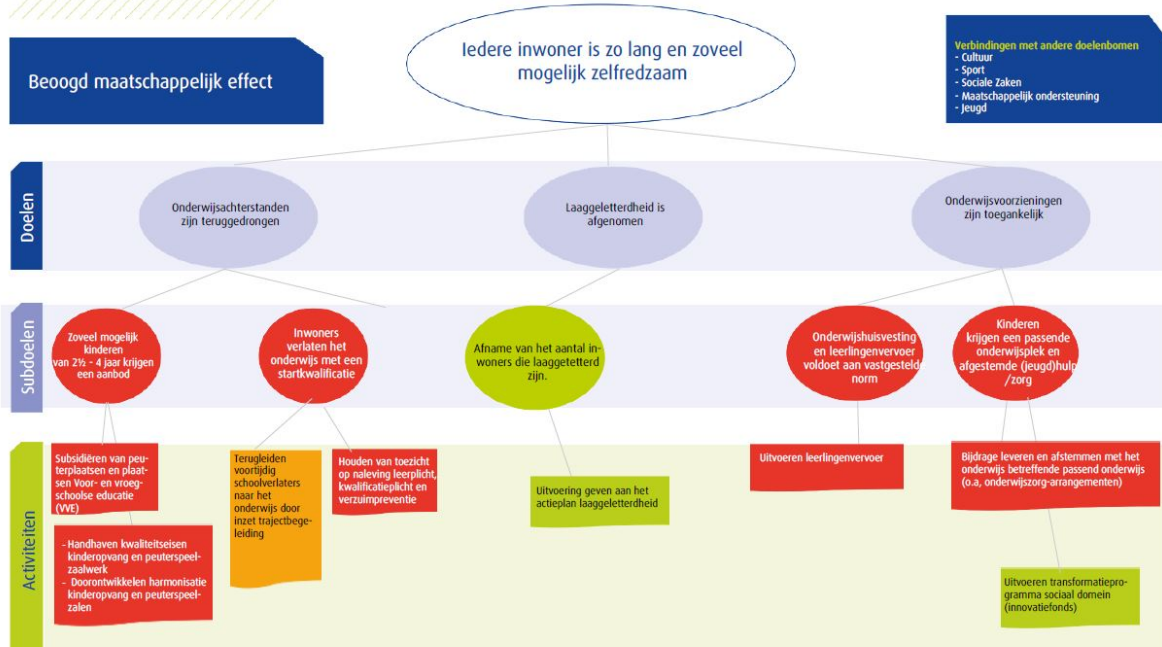
^{*} Tot en met augustus 2020 gaat het om 3 thv's in de gemeente Twenterand

^{**} In verband met de coronamaatregelen zijn verschillende voorlichtingen niet doorgedaan. Met de scholen is afgestemd hoe hiermee om te gaan.

Doelenboom Onderwijs

Doelenboom

Onderwijs | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Iedere inwoner is zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Onderwijsachterstanden zijn teruggedrongen

Wanneer een kind ten opzichte van leeftijdgenoten achter is in onderwijs of opleiding, is sprake van een onderwijsachterstand. Een kind met een onderwijsachterstand noemen we een achterstandsleerling.

Doel: Laaggeletterdheid is afgenomen

Laaggeletterden zijn niet in staat gedrukte of geschreven informatie te gebruiken en kunnen hierdoor minder goed functioneren in de samenleving, thuis en op het werk. In de gemeente Twenterand wordt het aantal inwoners tussen de 16 en 65 jaar dat moeite heeft met lezen en schrijven geschat op 3.500.

Doel: Onderwijsvoorzieningen zijn toegankelijk

De voorzieningen voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoen aan de normen die in de lokale verordeningen zijn vastgelegd. Tevens zorgt de gemeente dat er in specifieke gevallen extra ondersteuning beschikbaar is voor kinderen in aanvulling op een passende onderwijsplek, zoals het passend onderwijs beoogt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Zoveel mogelijk kinderen van 2½ - 4 jaar krijgen een aanbod

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voldoende vve-plaatsen voor kinderen die tot de doelgroep behoren. Voor kinderen van 2½ tot 4 jaar die behoren tot de doelgroep voor vve is een vve-plaats beschikbaar. Voor- en vroegschoolse educatie (vve) is onderwijs voor peuters en kleuters met een risico op taalachterstand, of waarvan de ouders een laag inkomen hebben, op een voorschoolse voorziening of de basisschool. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een aanbod voor een gesubsidieerde reguliere peuterplaats en zoveel mogelijk geïndiceerde doelgroepkinderen kunnen een voorschoolse voorziening met een vve-peuterprogramma bezoeken.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Subsidiëren van peuterplaatsen en plaatsen voor- en vroegschoolse Educatie (VVE)**
Vanaf 1 augustus 2020 is het vve-aanbod uitgebreid van 10 naar 16 uur per week. Met deze wettelijke urenuitbreiding hebben we ook de reguliere peuteropvang uitgebreid van 6 naar 8 uur per week. Op deze manier kunnen we de samengestelde groepen in stand houden.

Subdoel: Inwoners verlaten het onderwijs met een startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma HAVO, VWO, MBO niveau 2 of hoger. Jongeren van 16 tot 18 jaar vallen onder de kwalificatieplicht. Met een startkwalificatie hebben jongeren meer kans op een baan. Tevens is de link te leggen met onderwijs—arbeidsmarkt, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk.

Subdoel: Afname van het aantal inwoners die laaggeletterd zijn

Laaggeletterde inwoners kunnen taalcursussen volgen die worden aangeboden door het ROC van Twente of via het Taalpunt Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoering geven aan het actieplan laaggeletterdheid**
Laaggeletterde inwoners hebben taalcursussen gevolgd die worden aangeboden door het ROC van Twente of via het Taalpunt Twenterand. De Taalmeter (herkenningsinstrument op laaggeletterdheid) is wederom ingezet. De Week van Lezen en Schrijven is aangepast doorgegaan. Door gedeeltelijke afwezigheid van de coördinator en corona heeft dit in 2020 helaas in grote mate stilgelegen. Tenslotte is er landelijk gelobbyd voor extra geld.

Subdoel: Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoet aan vastgestelde norm

Zoals bekend zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het buitenonderhoud, de aanpassingen en het binnenonderhoud (vanaf januari 2015). De normen voor onderwijshuisvesting zijn vastgelegd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Twenterand 2015. De normen voor leerlingenvervoer zijn vastgesteld in de Verordening leerlingenvervoer gemeente Twenterand 2014.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren leerlingenvervoer**
Financieel gaan veel middelen om in deze opneemregeling (zie ook de risico's bij de paragraaf weerstandsvermogen). Onderdeel is ook het leerlingenvervoer (relatie doelenboom onderwijs). Voor 2020 blijven de kosten voor leerlingenvervoer binnen de begroting. In 2020 is een positief effect bereikt door het inzetten van de persoonlijke vervoersplannen voor meerdere leerlingen. Hiermee heeft de gemeente zelfs een landelijk vakblad gehaald. Tevens fungeerde het als voorbeeld voor de nieuwe modelverordening leerlingenvervoer waaraan dit onderdeel nieuw is toegevoegd en voor de update van het landelijke Handboek Leerlingenvervoer. Omdat er door de lockdownmaatregelen en het thuisonderwijs veel ritten in 2020 niet zijn uitgevoerd hebben de verantwoordelijke taxibedrijven een continuïteitsbijdrage ontvangen conform het advies van de VNG.
- **ONTWIKKELING: Onderwijshuisvesting en IHP**
Er zijn diverse ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting: het leerlingenaantal van SBO De Sleutel is behoorlijk gegroeid en lijkt structureel. De kwestie van het dak van de Joh. Bogermanschool is nog niet opgelost. Beide ontwikkelingen worden naar de toekomst geschoven zolang dit wettelijk kan, omdat er geen middelen zijn. Daarnaast is er een Integraal Huisvestingsplan (IHP) in ontwikkeling, dat verantwoordelijkheden, planning en efficiency, medegebruik en kosten meer inzichtelijk moet maken. In basisschool Nieuwoord zal op korte termijn een vestiging komen van kinderopvangorganisatie Humankind. Vanaf 1 augustus zal kinderopvangorganisatie De Hooiberg stoppen met haar locatie in basisschool Trotz! Schoolbestuur Varietas is voornemens om hier zelf een

kinderopvang te openen. De sporthal voor onderwijs is ook aan de orde bij het Programma Economische Zaken. Tot slot kan er een ontwikkeling met leegstand zijn dat als alternatief kan worden ingezet in plaats van extra investeren bij groei van de scholen.

Subdoel: Kinderen krijgen een passende onderwijsplek en afgestemde (jeugd)hulp/zorg

Hoewel de verantwoordelijkheid voor passend onderwijs bij scholen en de samenwerkingsverbanden ligt, is de gemeente in specifieke gevallen vanuit de jeugdwet verplicht beleidsmatig af te stemmen én een bijdrage aan onderwijszorgarrangementen te leveren om zo alle leerlingen een passende ontwikkeling te kunnen bieden op school en daarbuiten.

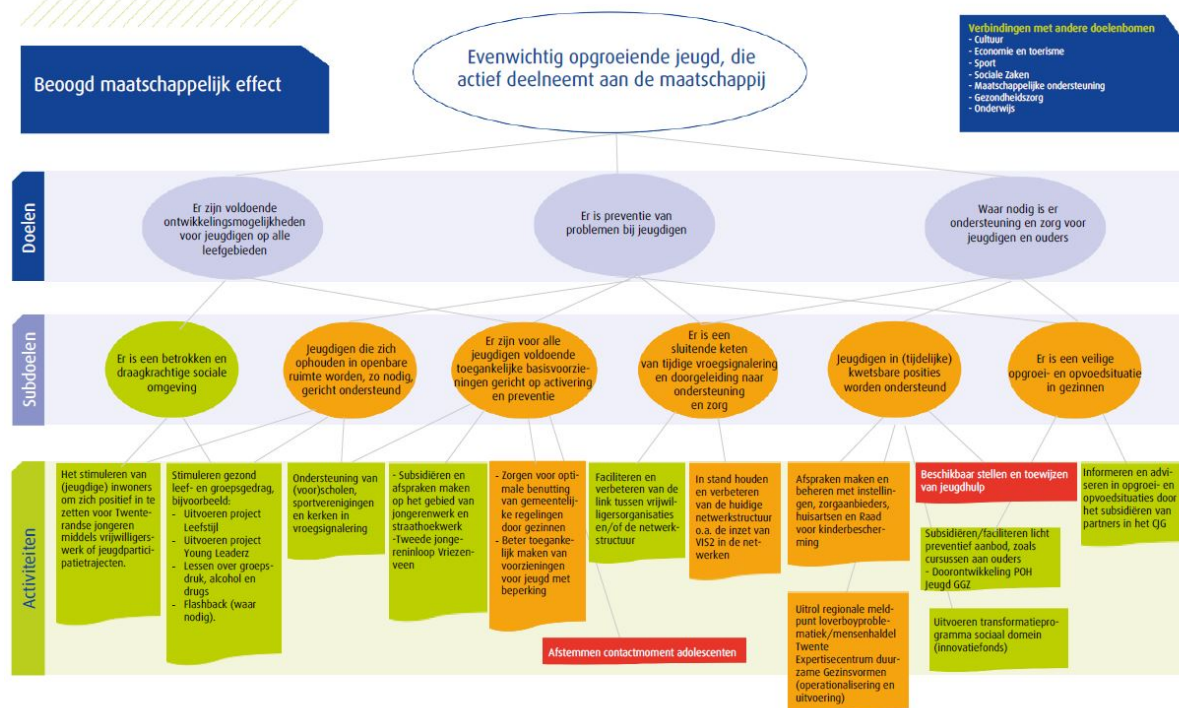
Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	Bron
Laaggeletterdheid is afgenomen				
Aantal peuters dat wordt bereikt (zowel reguliere peuters als doelgroeppeuters (VVE))	418	313	170	Opgave instellingen
Aantal cursisten die een taalcursus volgen bij het ROC	38	40	50	ROC
Aantal cursisten aangemeld via Taalpunt	31	90	37	Taalpunt
Nieuwe indicatoren				
Aantal leerlingen leerlingenvervoer	298	2019		282

Doelenboom Jeugd

Doelenboom

Jeugd | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Evenwichtig opgroeiende jeugd, die actief deelneemt aan de maatschappij

Doel: Er zijn voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor de jeugd op alle leefgebieden

De meeste jeugdigen groeien probleemloos op, ouders zijn hiervoor als eerste verantwoordelijk. Daarnaast zijn er voldoende voorzieningen op het gebied van sport, welzijn, cultuur, educatie, gezondheid en vrije tijd waarin de Twenterandse jeugd zich kan ontwikkelen.

Doel: Er is preventie van problemen bij jeugd

De gemeente wil voorkomen dat lichte opvoed- of opgroevragen uitgroeien tot zorgvragen.

Doel: Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders

Voor ouders en jeugdigen waarvoor het niet vanzelfsprekend is dat alles vanzelf goed verloopt, is aanvullende ondersteuning of zorg nodig om ook voor hen de kans om evenwichtig op te groeien mogelijk te maken of te vergroten. We streven naar effectieve en efficiënte ondersteuning en zorg waarmee we de eigen kracht van ouders en jeugdigen versterken met als doel dat ze zo snel mogelijk en zo goed mogelijk hun eigen leven (weer) vorm kunnen geven. De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet een jeugdhulpplicht, die waarborgt dat jeugdigen de hulp ontvangen die zij nodig hebben. Met deze verantwoordelijkheden heeft de gemeente meer instrumenten in handen om hierop te sturen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een betrokken en draagkrachtige sociale omgeving

Door de betrokkenheid van de sociale omgeving bij hun buurt en hun jeugd te vergroten, kunnen deze positieve krachten in de sociale omgeving ingezet en uitgebouwd worden voor een positief leefklimaat.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Het stimuleren van (jeugdige) inwoners om zich positief in te zetten voor Twenterandse jongeren middels vrijwilligerswerk of jeugdparticipatietrajecten.**
Mede door de sluiting van de jongereninlopen (vanwege de RIVM regels) zijn de jongerenwerkers vaker de straat op gegaan om aan te sluiten bij de sociale omgeving van jongeren. Tevens hebben ze binnen de gestelde RIVM regels (online) activiteiten georganiseerd. Het afgelopen jaar hebben 727 (zorgzaam) jongeren hieraan deelgenomen. Daarnaast is het bezoekers aantal van JongTwenterand gestegen naar 60.000 bezoekers. Via de website van JongTwenterand sluit het jongerenwerk digitaal aan bij de sociale omgeving van jongeren. Dit is tijdens de lock-down toegenomen.

Subdoel: Jeugdigen die zich ophouden in openbare ruimte worden, zo nodig, gericht ondersteund

De gemeente kent jeugdgroepen met soms problematisch en grensoverschrijdend gedrag als het vernielen van objecten in openbare ruimte. Naast handhaving, repressie en zorg, komt er nog meer aandacht voor stimulering en activering van positief groepsgedrag.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Stimuleren gezond leef- en groepsgedrag.**
De jeugdoverlast in Twenterand is het afgelopen jaar fors gestegen. Dit is ook het geval in de andere Twentse gemeenten en de rest van Nederland. Deze toename kan vrijwel zeker verklaard worden door corona. Jongeren verveelden zich, hadden weinig perspectief en er werd meer gemeld doordat iedereen veel thuis was. De gemeente Twenterand, politie, straathoekwerk/jongerenwerk en Halt hebben in samenwerking diverse initiatieven en acties ondernomen om de problemen tegen te gaan en te voorkomen. Als aanvullende maatregel zijn er eind 2020 in samenwerking met NS camera's geplaatst bij station Vroomshoop.

Subdoel: Er zijn voor alle jeugdigen voldoende toegankelijke basisvoorzieningen gericht op activering en preventie

De gemeente draagt zorg voor voldoende toegankelijke basisvoorzieningen op het gebied van welzijn, sport en cultuur. De voorzieningen dragen eraan bij dat jeugdigen zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen, op een zinvolle en leuke manier hun vrije tijd kunnen besteden en prettig en veilig kunnen wonen in Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Subsidiëren en afspraken continueren op het gebied van jongerenwerk en straathoekwerk**
Eind 2020 heeft het college een brief gestuurd naar de vier jongerenwerkorganisaties om daarin zorgen kenbaar te maken over de herpositionering. Het is de organisaties niet gelukt de gezamenlijke positieve flow te behouden en de belangrijkste verbeterdoelen zijn niet gehaald. De organisaties krijgen het eerste halfjaar van 2021 de allerlaatste mogelijkheid aan te tonen wel samen te werken.
- **Ondersteuning van (voor)scholen, sportverenigingen en kerken in vroegsignalering**
Als gevolg van corona zijn veel toegankelijke basisvoorzieningen gedurende het jaar online ingericht, in enkele gevallen gecombineerd met fysieke ontmoeting. Voorbeelden hiervan zijn het consultatiebureau van de jeugdgezondheidszorg, activiteiten van het jongerenwerk en de spreekuren van de praktijkondersteuners Jeugd-GGZ bij de huisartsen. In 2020 is een plan gemaakt voor maatschappelijke diensttijd (Impacter), in 2021 zal dit van start gaan. Ook heeft de gemeenteraad een motie aangenomen over de betrokkenheid van jongeren bij de gemeente door middel van een panel.

Subdoel: Er is een sluitende keten van tijdige vroegsignalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg

Inzet op preventie, vroegtijdig signaleren en waar nodig doorgeleiden naar vormen van ondersteuning en zorg, zijn van groot belang om erger te voorkomen. Met de aanpak Ketenregie is er één samenhangende en sluitende keten voor het signaleren, oppakken en aanpakken van vragen en problemen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **In stand houden en verbeteren van de huidige netwerksamenwerking.**

De huidige netwerkstructuur is verbeterd door de kernteams te evalueren en vervolgacties uit de evaluatie uit te voeren. De kernteams hebben steeds minder overleg nodig omdat de partners elkaar structureler weten te vinden in reguliere werkprocessen. Dit lijkt een duurzame gedragsverandering in de netwerksamenwerking.

Door de coronamaatregelen moest ook de ketensamenwerking zich aanpassen aan de veranderde omstandigheden. Betrokken organisaties zijn alert en scherp op waar mogelijke hulpvragen kunnen ontstaan, tegelijkertijd bemoeilijken de maatregelen het signaleren door niet ten alle tijden fysiek te kunnen signaleren. Netwerkoeverleggen hebben online doorgang gevonden. Waar nodig was dit fysiek met inachtneming van de maatregelen.

Subdoel: Jeugd in (tijdelijk) kwetsbare posities wordt ondersteund

Een deel van de jeugdigen kent problemen of loopt tijdens het opgroeien (tijdelijk) tegen problemen aan. Ondersteuning op maat van deze kwetsbare jeugdigen is dan nodig.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Expertisecentrum Duurzame Gezinsvormen**

In december 2020 is het actieplan Expertisecentrum Duurzame Gezinsvormen tot stand gekomen. Aan de hand van dit actieplan zal vanaf 2021 gestart worden met de wervingsbijeenkomsten voor ouders en gemeenten. Daarna zal het loket bijzondere kosten medio 2021 live gaan.

- **Uitvoeren transformatieprogramma sociaal domein (Innovatiefonds)**

In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anderszoud worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona. Daardoor hebben veel activiteiten van organisaties stil gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd.

- **Afspraken maken en beheren met instellingen, zorgaanbieders, huisartsen en Raad voor kinderscherming**

Huisartsen

Sinds de zomer van 2020 nemen op één huisartsenpraktijk na, alle praktijken deel aan de POH-Jeugd GGZ samenwerking. Dit betekent dat bijna al onze jongeren met of zonder hun ouders laagdrempelig en dicht bij huis in gesprek kunnen met een praktijkondersteuner van een huisarts (POH) gaan over hun geestelijke gezondheid (GGZ).

Veilig Thuis Twente

Bij Veilig Thuis Twente zien we net als bij andere gemeenten een stijging van het aantal adviezen en meldingen over de veiligheid van thuissituaties. Het afgelopen jaar kenden bijna alle Veilig Thuis-regio's een wachtlijst als gevolg van de verbeterde Wet Meldecode en Radarfunctie Veilig Thuis. In december 2020 is deze wachtlijst in Twente opgelost. Door verbeterde werkaafspraken en structurele

extra formatie (6 FTE) denken we wachtlijsten in de toekomst te kunnen voorkomen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de impact van corona hierop lastig te duiden blijft.

Raad voor de kinderbescherming

Bij de Raad voor de kinderbescherming zien we het afgelopen jaar een stabiel beeld als het gaat om het aantal raadsonderzoeken.

- **Beschikbaar stellen en toewijzen van jeugdhulp**

Ontwikkeling aanbieders

Binnen Twente hebben we een klein aantal jeugdhulpaanbieders gecontracteerd welke hoog specialistische zorg bieden en van belang zijn voor onze Twentse kinderen die jeugdhulp nodig hebben. Gebleken is dat door een aantal factoren, onder andere het wisselende verloop in het aantal plaatsingen en de beperkte mogelijkheden voor ambulantisering van deze zorg hernieuwde afspraken nodig waren, op Twents niveau, soms ook op tarieven. Hierdoor is er sprake van zorgcontinuïteit voor een zeer specifieke en kwetsbare doelgroep.

Voor de goede orde merken wij op dat de financiële ontwikkelingen sociaal domein (Wmo en jeugdhulp) integraal zijn beschreven bij de doelenboom maatschappelijke ondersteuning. In het zorglandschap blijven we onszelf geconfronteerd zien met wachtlijsten bij aanbieders van geestelijke gezondheidszorg en duurzame verblijfsplekken. Dit heeft aandacht.

Toegang jeugdhulp

We merkten het afgelopen jaar een toename van het aantal jeugdigen en hulpvragen. Hierbij rekenen we corona als verzwarende omstandigheden in thuissituaties. Corona geldt ook voor betrokken partijen om een jeugdige heen om juist alerter en scherper te bevragen. Dit maakt ook dat we denken in sommige situaties juist meer te gaan zien. Via zorgaanbieders hebben we ook afgelopen jaar de mogelijkheid gehad zorg in te zetten die nodig is. Het personeel voor de toegang van jeugdhulp is op orde.

Veilig opvoeden en opgroeien

Preventief hebben we door middel van het project 'kansrijke start' een verbeterde verbinding gefaciliteerd tussen verloskundigen, jeugdverpleegkundigen, Loes-loket en kernteams. Aan de andere kant zagen we een toename van het aantal kinderen wat onder toezicht of voogdij is geplaatst. We zagen meer psychosociale problematiek bij ouders in kwetsbare gezinnen als gevolg van corona waardoor een thuissituatie voor kinderen onveilig werd om in op te groeien.

- **Uitrol regionale meldpunt loverboyproblematiek / mensenhandel Twente**

In 2020 is de regionale kostendekking ten behoeve van de inrichting en uitvoering van het Kenniscentrum Mensenhandel Twente (KMT) definitief tot stand gekomen. In mei 2021 zal gestart worden met de uitvoering van de werkzaamheden en het behalen van de gestelde doelen.

Subdoel: Er is een veilige opgroei- en opvoedsituatie in gezinnen

Ouders voeden hun kinderen op en zijn als eerste verantwoordelijk voor de wijze waarop de kinderen opgroeien. Niet alle ouders zijn in staat dit zonder advies en/of (tijdelijke) ondersteuning te doen, deze is voor ouders aanwezig.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Beschikbaar stellen en toewijzen van jeugdhulp**

Ontwikkeling aanbieders

Binnen Twente hebben we een klein aantal jeugdhulpaanbieders gecontracteerd welke hoog specialistische zorg bieden en van belang zijn voor onze Twentse kinderen die jeugdhulp nodig hebben. Gebleken is dat door een aantal factoren, onder andere het wisselende verloop in het aantal plaatsingen en de beperkte mogelijkheden voor ambulantisering van deze zorg hernieuwde afspraken nodig waren, op Twents niveau, soms ook op tarieven. Hierdoor is er sprake van zorgcontinuïteit voor een zeer specifieke en kwetsbare doelgroep.

Voor de goede orde merken wij op dat de financiële ontwikkelingen sociaal domein (Wmo en jeugdhulp) integraal zijn beschreven bij de doelenboom maatschappelijke ondersteuning. In het zorglandschap blijven we onszelf geconfronteerd zien met wachtlijsten bij aanbieders van geestelijke gezondheidszorg en duurzame verblijfsplekken. Dit heeft aandacht.

Toegang jeugdhulp

We merkten het afgelopen jaar een toename van het aantal jeugdigen en hulpvragen. Hierbij rekenen

we corona als verzwarende omstandigheden in thuissituaties. Corona geldt ook voor betrokken partijen om een jeugdige heen om juist alerter en scherper te bevragen. Dit maakt ook dat we denken in sommige situaties juist meer te gaan zien. Via zorgaanbieders hebben we ook afgelopen jaar de mogelijkheid gehad zorg in te zetten die nodig is. Het personeel voor de toegang van jeugdhulp is op orde.

Veilig opvoeden en opgroeien

Preventief hebben we door middel van het project 'kansrijke start' een verbeterde verbinding gefaciliteerd tussen verloskundigen, jeugdverpleegkundigen, Loes-loket en kernteams. Aan de andere kant zagen we een toename van het aantal kinderen wat onder toezicht of voogdij is geplaatst. We zagen meer psychosociale problematiek bij ouders in kwetsbare gezinnen als gevolg van corona waardoor een thuissituatie voor kinderen onveilig werd om in op te groeien.

Metingen

Beleidsindicatoren	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Voor alle jeugdigen zijn er voldoende en toegankelijke voorzieningen						
Aantal activiteiten dat door jongeren zelf wordt georganiseerd bij St. Zorgzaam Twenterand (SZST)	42	56	70	99*	140*	Stichting ZorgSaam Twenterand (SZT)
Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders						
Aantal bezoekers CJG Loket	34	64	82	108	63	SZT
Aantal Bezoekers website Loes.nl	364.566	337.134	296.265	333.714	322.316**	SZT/GGD
Aantal uitgevoerde trajecten BOR	3	5	4	8	7***	Humanitas
Aantal uitgevoerde trajecten Homestart	1	2	1	4	1***	Humanitas
Er is een sluitende keten van tijdige vroeg signalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg						
Aantal jongeren gemeld in het zorgnetwerk door SZT	74	46	57	117	104****	SZT
Kwetsbare jeugd incl. jeugdgroepen wordt/ worden ondersteund						
Aantal individuele coaching plannen door SZT	17	20	13	18	31	SZT
Aantal jeugdige/jongvolwassen vrijwilligers dat betrokken is bij het jongerenwerk van SZT	24	108	188	215	197	SZT
Een overzicht van vrij toegankelijke voorzieningen per kern.	1	1	gereed	-		
Totaal aantal jeugdhulpvoorzieningen*****	1292	-	-	-	-	Interne systemen
totaal aantal jeugdigen uniek	733	717	951	874	822	Interne systemen
Er is een expertisecentrum duurzame gezinsvormen gerealiseerd	Nee					
er is een regionaal meldpunt loverboyproblematiek / mensenhandel Twente gerealiseerd	Nee					
De vier jeugdwelzijnorganisaties zijn betrokken bij herpositionering jongerenwerk hebben gezamenlijke werkafspraken gemaakt	Ja					

* In samenwerking met professionals.

** Bezoekers worden niet meer per gemeente geregistreerd, voor 2013 werd dit nog wel gedaan.

*** Zowel koppelingen als consulten

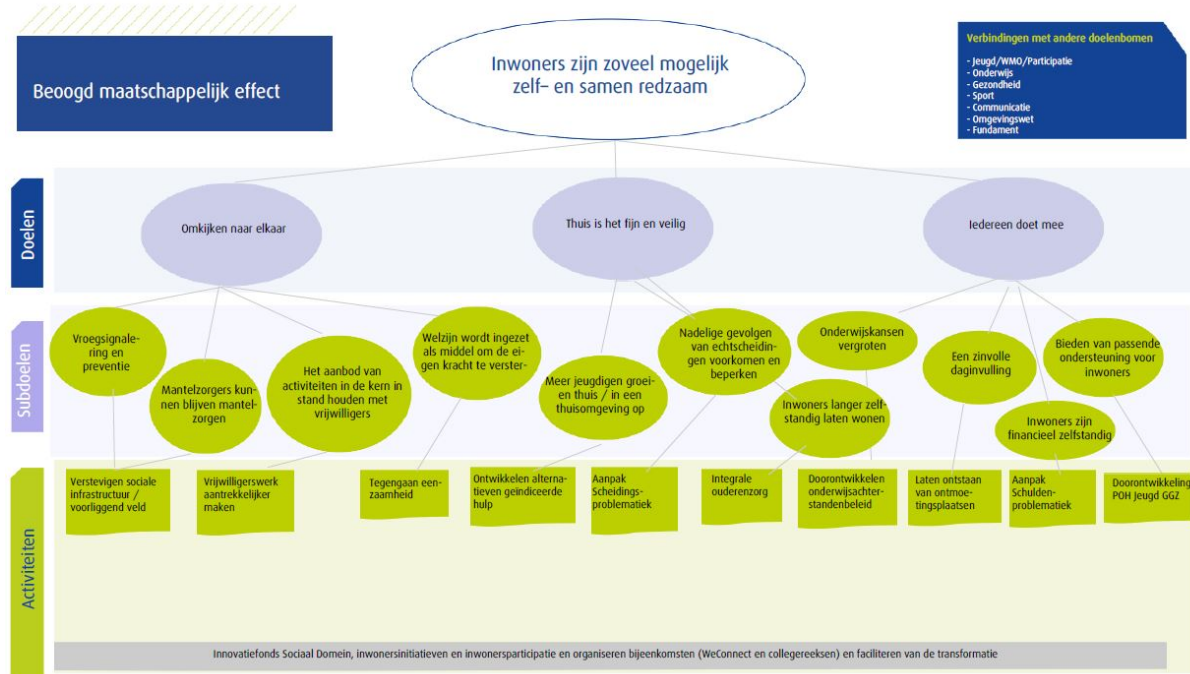
**** 2016 laat een explosieve groei zien, dit heeft enerzijds te maken met de manier van registreren, anderzijds is er een toename van jongeren (tot 23 jaar) én van ouders, die steeds meer bekend zijn met de functie van het jongerenwerk in de preventieve sfeer, en contact zoeken met en een beroep doen op jongerenwerkers bij (beginnende) problemen.

***** het betreft het aantal indicaties per jaar voor zorg en natura en persoonsgebondenbudget tesamen

Doelenboom Ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal Domein

Doelenboom

Doelenboom Ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal Domein 2020

Beoogd maatschappelijk effect Inwoners zijn zoveel mogelijk zelf- en samen redzaam

Doel: Inwoner benut zijn eigen kracht en heeft een eigen netwerk

Doel: Inwoner maakt (tijdig) gebruik van (indien nodig) de vrij toegankelijke voorzieningen

Doel: Inwoner kan als het nodig is gebruik maken van geïndiceerde zorg

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Faciliteren van inwonersinitiatieven

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren innovatiefonds Sociaal Domein**

In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anderszoud worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona en dat daardoor veel activiteiten van organisaties stil hebben gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd, deze komt in 2021 openbaar.

Subdoel: Professionals zijn in staat om inwoners in hun eigen kracht te zetten en de inwoner een eigen netwerk op te laten bouwen

Subdoel: Ondersteuningsaanbod past bij ondersteuningsbehoefte inwoner

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Ontwikkelen aanpak beperken nadelige gevolgen echtscheiding (oa. Echtscheidingsloket)**
Het Scheidingspunt – zoals genoemd in het coalitieakkoord - is per maart 2020 van start gegaan. Het aantal contactverzoeken is boven verwachting. De vragen hebben betrekking op de zaken rondom financiën, omgangsregelingen en mediation. De medewerker van het scheidingspunt zoekt uit en verwijst door. Kortdurende begeleiding biedt “het loket” zelf. Per juni 2020 is ook de armoederegisseur begonnen. Beide initiatieven zijn op basis van een pilot van anderhalf jaar en werken samen vanuit Inluzio. De armoederegisseur is één van de onderwerpen in onze Agenda Schuldetaanpak die dit voorjaar is gepresenteerd. Onder andere preventie, samenwerking, educatie en outreachend werken zijn pijlers in onze aanpak.
- **Tegengaan eenzaamheid**
In januari 2020 is het actieplan "Samen tegen Eenzaamheid" met convenant vastgesteld. Dit is een speerpunt uit het coalitieakkoord en heeft in eerste instantie een focus op ouderen (75+). Helaas konden door corona diverse activiteiten met inwoners niet uitgevoerd worden. Er zijn gezien de problematiek vanwege corona wel alternatieven uitgevoerd zoals de Burenkaart, Belmaatje (als alternatief voor Automaatje), promotie van de Luisterlijn, etc. Ook zorgaanbieders en vrijwilligers hebben tijdens de lock-downs digitaal en telefonisch contact gezocht met hun cliënten. De projectgroep heeft achter de schermen doorgewerkt aan zaken als het in kaart brengen van witte vlekken in het aanbod, het leggen van verbindingen in het veld, het werken aan meer bewustwording, opleiding tot trainer signalering en heeft deelgenomen aan diverse verdiepende webinars over communicatie in relatie tot eenzaamheid, monitoring, het betrekken van ondernemers e.d.
- **Aanpak voor herstructureren en heroriënteren voorliggend veld door middel van kerngroep**
De kerngroep heeft tot doel mee te denken in ontwikkelingen en interventies rond het voorliggend veld. In 2020 is de kerngroep één keer bijeengekomen. Wegens corona is dit helaas stil komen te liggen, desalniettemin is wel samengewerkt met betreffende professionele instellingen uit de kerngroep.

Subdoel: Ondersteuning is zo licht en kort als het kan en zo zwaar en lang als nodig

Subdoel: Voorkomen dat inwoners terugvallen in dezelfde problematiek

Wat heeft het gekost

Overzicht van baten en lasten Sociaal Domein

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<u>Doelenboom sociale zaken</u>				
Lasten	23.289.217	20.516.097	19.736.175	0
Baten	-10.535.590	-7.314.033	-7.346.745	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	12.753.627	13.202.064	12.389.430	0
<u>Doelenboom maatschappelijke ondersteuning</u>				
Lasten	11.280.284	12.023.729	11.765.883	200.637
Baten	-10.105.318	-10.177.338	-9.864.361	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	1.174.966	1.846.391	1.901.522	200.637
<u>Doelenboom gezondheidszorg</u>				
Lasten	661.660	739.752	807.473	0
Baten	0	0	0	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	661.660	739.752	807.473	0
<u>Doelenboom onderwijs</u>				
Lasten	4.461.148	4.629.365	4.019.847	25.000
Baten	-982.391	-949.434	-334.534	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	3.478.756	3.679.931	3.685.313	25.000
<u>Doelenboom jeugd</u>				
Lasten	19.443.813	17.084.476	16.798.381	100.000
Baten	-384.988	-626	-626	-384.362
<i>Saldo van baten en lasten</i>	19.058.825	17.083.850	16.797.755	-284.362
Totaal programma lasten	59.136.121	54.993.419	53.127.759	325.637
Totaal programma baten	-22.008.287	-18.441.431	-17.546.266	-384.362
<i>Totaal saldo van baten en lasten</i>	37.127.834	36.551.988	35.581.493	-58.725
Mutaties reserves db sociale zaken	155.706	-596.002	-70.399	-200.637
Mutaties reserves db maatschappelijke ondersteuning	-346.391	895.647	1.175.000	0
Mutaties reserves db gezondheidszorg	-90.239	3.212	-6.564	0
Mutaties reserves db onderwijs	-199.363	-209.324	-182.407	-25.000
Mutaties reserves db jeugd	-1.462.106	-1.461.234	-1.411.234	284.362
Totaal mutatie reserves	-1.942.394	-1.367.701	-495.604	58.725
<i>Geraamd resultaat</i>	35.185.440	35.184.287	35.085.889	0
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten</i>	575.845			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma Sociaal Domein is ruim € 575.845 hoger dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

Sociale Zaken

- De kostenontwikkeling op het terrein van het inkomensdeel Participatiewet is lager dan bij de berap verwacht. De toename van bijstandskosten als gevolg van corona zijn op dit moment (nog) niet zichtbaar. Verder is er een voordeel op de Rijksbijdrage omdat het macrobudget is bevroren (als gevolg van corona). Dit voordeel bedraagt € 275.000 en beschouwen we als eenmalig. Alleen de kosten van loonkostensubsidie zijn € 85.000 hoger dan verwacht. Oplopende loonkostensubsidie is een trend die de afgelopen jaren is ingezet en verder zal doorzetten, dit vanwege de grotere doelgroep, ook vanwege praktijkonderwijs. Per saldo is sprake van een voordeel van € 200.000 op het I-deel, dit voordeel is gestort in de reserve Sociaal Domein
- De budgetten inzake het W-deel Participatiewet zijn in totaal per saldo met € 110.000 onderschreden en het bedrag is verrekend met de reserve 'sociaal domein'. Een groot deel bevat de rijksbijdrage voor implementatie nieuwe Inburgeringswet. Kosten hiervan zullen doorlopen in 2021
- De totale kosten voor WSW zijn € 325.000 lager dan geraamd (gestort in de reserve 'sociaal domein'); Het saldo is voornamelijk te danken aan een onderrealisatie op de aantallen AJ's (4,39 ArbeidsJaren minder tov waar het Rijk mee rekent) en een voordeel op Begeleid Werken. De kosten van corona van € 200.000 worden gedekt door de Rijksbijdrage corona.

Maatschappelijke Ondersteuning.

- De kosten van huishoudelijke ondersteuning worden overschreden met € 390.000 (bij de berap was al rekening gehouden met € 170.000) . Deze overschrijding wordt gedekt door de reserve Sociaal Domein. Een oorzaak voor de overschrijding ligt enerzijds in de volumestijging (oa door abonnementstarief) en anderzijds door actualisatie nieuwe tarieven.
- Wmo-begeleiding kent een overschrijding van ongeveer € 1.100.000. Dit wordt veroorzaakt door minder klanten en minder volume gebruik (verzilveringsgraad). De overschrijding resulteert in een lagere onttrekking uit de reserve. Verdere toelichting zie de tekst bij de doelenboom Maatschappelijke Ondersteuning.
- Er heeft een overschrijding plaatsgevonden op de Wmo-voorzieningen van € 270.000 (bij de berap was al rekening gehouden met € 50.000) Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten woonvoorzieningen (kosten van woningaanpassingen en trapliften) alsmede door een toename van kosten in de hulpmiddelen. Ook hier zit een effect van het abonnementstarief. De overschrijding wordt gedekt door de reserve Sociaal Domein.

Gezondheidszorg

- De kosten voor Wet Verplichte GGZ zijn met € 46.000 onderschreden. Dit is een eenmalig voordeel ivm vertraging in de facturatie en er kan sprake zijn van jaarlijkse fluctuaties voor deze vrij nieuwe taak in combinatie met de Aanpak Personen met verward gedrag. Ook zijn corona-effecten niet uit te sluiten.
- De kosten van eikenprocessierups zonder onderschreden met € 50.000, dit komt omdat er meer preventieve maatregelen zijn genomen, waardoor er minder nesten verwijderd hoefden te worden.

Onderwijs

- Als gevolg van lagere rente zijn de kapitaalslasten € 300.000 lager dan begroot.
- Er heeft een overschrijding plaatsgevonden op de zogenaamde Asscher-middelen voor het vergroten van het bereik van kinderen van € 57.000; In 2021 komen hier uitgaven ivm vergoeding peuterwerk met Sociaal Medische Indicatie.
- Kosten klimaatinstallatie Brede School Westerhaar van € 18.000 is onttrokken uit de reserve brede scholen.
- De kosten van het leerlingenvervoer zijn in 2020 op niveau van de begroting. Hierbij zijn de continuïteitsvergoeding aan de vervoerder als gevolg van lagere omzet door corona bekostigd uit deze budgetten, omdat hiervoor geen specifieke compensatie kwam vanuit het Rijk.

Jeugd

- Jeugdhulp kent een overschrijding van € 860.000 (afgerond); Dit wordt veroorzaakt door meer volume gebruik. De overschrijding resulteert per saldo met Wmo-Begeleiding in een overschrijding € 276.000 en daarmee in een lagere onttrekking uit de reserve. Verdere toelichting zie tekst doelenboom Maatschappelijke Ondersteuning.
- We hebben van centrumgemeente Almelo € 385.000 ontvangen inzake beschermd wonen. In de afgelopen jaren zijn in de regio minder kosten gemaakt dan de ontvangen rijksbijdrage. De verschillen zijn verdeeld over de regio. Deze middelen zijn benodigd voor doorontwikkeling en doordecentralisatie

beschermd wonen (een wettelijke verplichte taak), daarom zijn deze gelden in de reserve Sociaal domein gestort.

Programma Ruimte

Inleiding Programma Ruimte

Inleiding

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

In de maanden maart tot en met mei 2020 zijn de regulier geplande controles in relatie tot bouw, sloop, ruimtelijke ordening (hierna: RO), Drank- en Horecawet (hierna: DHW) en de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) door corona tot stilstand gekomen. Uitzondering daarop zijn de controlemomenten die een hoogstnoodzakelijk karakter hadden gekregen, zoals illegale bouw, illegaal gebruik als ook het in strijd met de coronamaatregelen handelen.

Bij de Omgevingsdienst Twente (ODT) zijn er themacontroles ingezet ten behoeve van het toezicht op de coronamaatregelen. Bovendien heeft de ODT in plaats van integrale controles gevelcontroles uitgevoerd om te beoordelen of de vergunde of gemelde activiteit nog wel in overeenstemming is met de actuele situatie.

Er is extra gecontroleerd op de naleving van de coronamaatregelen. Meerdere medewerkers van het team omgeving zijn ingezet, ook buiten kantoor tijd en in het weekend. In de zomer van 2020 zijn de regels versoepeld en zijn de reguliere controletaken beetje bij beetje weer opgepakt. De naleving van de coronamaatregelen bleef echter capaciteit vragen van de boa's.

De impact op de vergunningverlening was minder groot. De aanvragen bleven binnenkomen, zowel waar het gaat om Omgevingsvergunningen als APV vergunningen op basis van de Drank en Horecawet voor aanpassingen van de terrassen om gasten op voldoende afstand toe te kunnen laten.

Omgevingsvisie

Met het voorbereiden en ontwikkelen van een Omgevingsvisie is gestart. Dat is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie is voor de hele gemeente en beslaat alle terreinen van de leefomgeving, zoals ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. De visie komt in samenspraak met onze inwoners, ondernemers en andere betrokkenen tot stand.

Woonvisie & Regionale Woonagenda

Voor Twenterand geldt dat de krapte op de particuliere woningmarkt ook steeds meer zichtbaar wordt. De woningbouwopgave is fors veranderd. Op korte termijn moet in de toenemende vraag worden voorzien en op de lange termijn zorgt verduurzaming van de bestaande voorraad en demografische ontwikkelingen voor complexe opgaven. Om deze opgaven te kunnen beantwoorden is in 2020 gestart met het actualiseren van de woonvisie. Er is een woonbehoefte onderzoek uitgevoerd en de huidige planvoorraad is in kaart gebracht en kwalitatief beoordeeld. Er is met woonpartners gesproken en de participatie van inwoners is voorbereid en heeft in 2021 plaatsgevonden. Met de uitkomsten van deze onderzoeken zal begin 2021 een geactualiseerde woonvisie worden vastgesteld.

In regionaal verband is met de Provincie Overijssel, Twentse gemeenten en woonpartners gewerkt aan een nieuwe regionale woonagenda.

Van oktober 2019 t/m oktober 2020 zijn er 10 bestemmingsplannen opgeleverd waarmee ruimtelijke plannen mogelijk zijn gemaakt.

Klimaatadaptatie

In 2020 is Twente breed een start gemaakt met de klimaatdialoog. Dat wil zeggen dat we in afstemming met onze stakeholders bepalen welke effecten van de klimaatverandering we willen verzachten. In 2021 wordt dit vervolgd.

Problematiek kanaal Almelo - de Haandrik

In mei 2020 is het onderzoek van Deltares/TNO Bouw naar de oorzaak van de schades aan 250 woningen en bedrijfspanden in Twenterand openbaar geworden. Dat onderzoek heeft geen eenduidige oorzaak van de schades opgeleverd. In het najaar heeft de provincie een schaderegeling vastgesteld, waarbij ook schades worden vergoed, die niet duidelijk veroorzaakt zijn door de werkzaamheden van de provincie. Wij zetten ons als gemeente in voor duurzaam herstel van de schade en rust in het gebied zodat bewoners weer veilig kunnen wonen.

Bedrijventerrein Oosterweilanden

Er is veel belangstelling voor fase 1 van deze locatie. Aan diverse ondernemers is 1.8 ha verkocht. Op alle resterende kavels (4.2 ha) is een optie genomen. Er is een behoorlijke lijst met ondernemers die belangstelling hebben voor een kavel. Zodra 75% van fase 1 is verkocht, wordt gestart met de ontwikkeling van Oosterweilanden fase 2.

Regionale Energie Strategie

In 2020 kregen de regionale energiestrategieën (RES) veel aandacht in de landelijke én de regionale media. Ook in Twenterand ging veel aandacht naar de RES Twente, waarvan Twenterand deel

uitmaakt. Dit omdat de opgave uit het Klimaatakkoord groot is, het een complex proces is met een nieuwe regionale bestuursstructuur, maar zeker omdat de maatschappelijke en ruimtelijke effecten groot kunnen zijn. Voor het bepalen van de gemeentelijke bijdrage is een inwonerpeiling uitgevoerd.

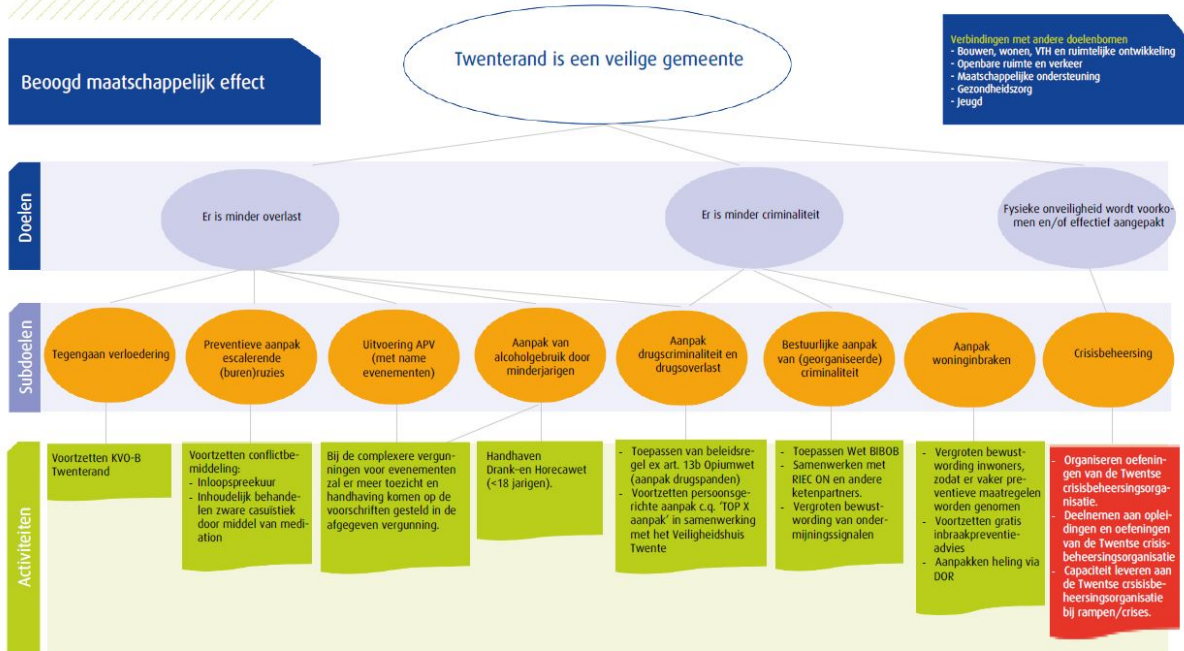
Warmtevisie

Minder publiciteit tot nu kreeg de warmtetransitie, hoewel de effecten voor onze inwoners zeker zo groot zijn, zo niet groter. De opgave is om in 2050 niet langer aardgas te gebruiken om onze woningen en gebouwen te verwarmen, voor warmwatergebruik en voor het koken. In 2020 hebben we met lokale partners een verdiepingsslag gemaakt en naar mogelijke alternatieve warmtebronnen in onze gemeente gekeken om te komen tot een voorstel voor een warmtevisie die in 2021 aan de raad kan worden aangeboden. Belangrijk daarbij zijn voor ons de uitgangspunten: een haalbare (stapsgewijze) route, betaalbaarheid, duidelijk voor inwoners, samen aan de slag en actief op zoek om aan te sluiten bij lokale kansen en initiatieven.

Doelenboom Openbare orde en veiligheid

Doelenboom

Openbare orde en veiligheid | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Twenterand is een veilige gemeente

Doel: Er is minder overlast

In het Integraal Veiligheidsbeleid 2017 - 2020 zijn een aantal speerpunten geformuleerd die moeten bijdragen aan het reduceren van criminaliteit en overlast. Op deze speerpunten wordt ingezet door een gerichte aanpak.

Doel: Er is minder criminaliteit

In het Integraal Veiligheidsbeleid 2017 - 2020 zijn een aantal speerpunten geformuleerd die moeten bijdragen aan het reduceren van criminaliteit en overlast. Op deze speerpunten wordt ingezet door een gerichte aanpak.

Doel: Fysieke onveiligheid wordt voorkomen en/of effectief aangepakt

Om fysieke onveiligheid te voorkomen en/of effectief te bestrijden is het noodzakelijk om te beschikken over een adequate organisatie op het gebied van rampenbestrijding/crisisbeheersing.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Tegengaan verloedering

Om te voorkomen dat de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid worden aangetast, wordt ingezet op het tegengaan van fysieke verloedering.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Voortzetten Keurmerk Veilig Ondernemen-Bedrijventerreinen**

De lokale werkgroep KVO-B bestaat uit politie, brandweer, gemeente en ondernemers heeft structureel aandacht voor het verbeteren van bedrijventerreinen in de gemeente. Ook in 2020 is er een schouw geweest en was de uitstraling en veiligheid van bedrijventerreinen weer verbeterd wat een positieve uitwerking heeft op de lokale ondernemers, hun medewerkers en hun klanten.

Subdoel: Preventieve aanpak escalerende (buren)ruzies

Escalerende (buren)ruzies hebben een negatief effect op de leefbaarheid en veiligheid van de woonomgeving. Met een preventieve aanpak (conflictbemiddeling) wordt ingezet op het voorkomen/tegengaan van escalatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Voortzetten conflictbemiddeling: inloopsprekeur en inhoudelijk behandelen van zware casuïstiek door middel van mediator.**
In 2020 waren we allemaal meer thuis door Covid-19. Dit heeft tot gevolg gehad dat er vaker dan voorgaande jaren een beroep is gedaan op de mediator om preventief een conflictbemiddelingstraject te starten.

Subdoel: Uitvoering APV

Evenementen vormen het grootste onderdeel van de gemeentelijke taken op het gebied van de APV.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Toezicht en handhaving op voorschriften uit de (complexere) vergunning voor evenementen**
In 2020 is vanwege de coronamaatregelen minder gecontroleerd in het kader van DHW en bijzondere wetten. Simpelweg omdat er nauwelijks evenementen hebben plaatsgevonden in 2020 en de horeca het overgrote deel van 2020 gesloten was.

Subdoel: Aanpak alcoholgebruik door minderjarigen

Voor jongeren is alcohol extra schadelijk. Daarom zijn jongeren onder de 18 jaar strafbaar als ze alcohol bij zich hebben in het openbaar en mag aan minderjarigen ook geen alcohol worden verkocht. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de naleving van geldende leeftijdsgrenzen en de vergunningsvoorwaarden voor de verkoop van alcohol. Voor de preventieve aanpak van alcoholgebruik wordt verwezen naar de doelenboom gezondheidszorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Handhaven Drank- en Horecawet (<18 jarigen).**
In 2020 is vanwege de coronamaatregelen minder gecontroleerd in het kader van DHW. Simpelweg omdat er nauwelijks evenementen hebben plaatsgevonden in 2020 en de horeca het overgrote deel van 2020 gesloten was.

Subdoel: Aanpak drugscriminaliteit en drugsoverlast

De aanpak van drugscriminaliteit en drugsoverlast wordt onverminderd voortgezet. Het thema heeft prioriteit bij de politie en ook de gemeente Twenterand treedt handhavend op tegen drugscriminaliteit/overlast. Voor de preventieve/curatieve aanpak van drugsproblematiek wordt verwezen naar de doelenboom gezondheidszorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Toepassen van beleidsregel ex art. 13b Opiumwet (aanpak drugspanden)**
Er zijn in 2020 drie panden gesloten op grond van de Wet Damocles.

Subdoel: Bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit

De veiligheid en leefbaarheid in een gemeente verslechterd doordat de boven- en onderwereld zich vermengt. De gemeente Twenterand gaat dit actief tegen in samenwerking met ketenpartners zoals het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost (RIEC-ON).

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Samenwerken met RIEC ON en andere ketenpartners.**

In 2020 is de samenwerking met de ketenpartners geïntensiveerd. Ook hebben er (integrale) controles plaatsgevonden, zowel zelfstandig door de Boa's als georganiseerd samen met partners zoals de politie en de ODT.

Subdoel: Aanpak woninginbraken

In 2020 is preventieve aanpak van woninginbraken voortgezet omdat woninginbraken een grote impact hebben op het gevoel van (on)veiligheid.

Subdoel: Crisisbeheersing

Het college van B en W is op grond van de Wet Veiligheidsregio's belast met de organisatie van de brandweerzorg, de rampenbestrijding/crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Een groot aantal taken op dit terrein is op grond van deze wet overgedragen aan de Veiligheidsregio Twente.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Organiseren oefeningen van de Twentse crisisbeheersingsorganisatie.**

In 2020 zijn er vanuit de Veiligheidsregio Twente geen opleidings- en trainingsactiviteiten geweest voor crisisbeheersing en rampenbestrijding in verband met corona. Vanaf maart tot december zaten we in Twente in een crisissituatie (GRIP 4) en was de voorzitter Veiligheidsregio het bevoegd gezag. Vanuit alle Twentse gemeenten werd gezamenlijk gewerkt aan het bestrijden van de Covid-19 crisis en gold er een Twentse noodverordening Covid-19. Sinds de inwerkingtreding van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 ligt het bevoegd gezag weer bij de lokale overheid en faciliteert en ondersteunt de Veiligheidsregio de Twentse gemeenten.

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Aanpak woninginbraken						
Woninginbraken	30	40	45	38	67	Politie
Geregistreerde diefstal van (brom/snor)fietsen in Twenterand	34	52	46	65	69	Politie
Bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit						
Nieuwe BIBOB-onderzoeken	0	0	3	n.v.t.	n.v.t.	
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH						
Aantal te laat verleende vergunningen voor B of C evenementen	0	0				eigen gegevens
Aantal controles A/B-evenementen	2	36				eigen gegevens
Aantal controles C-evenementen	1	2				eigen gegevens
Aantal controles Drank- en Horecawet (leeftijdscontrole)	12	16				eigen gegevens
Aantal geïnde bestuurlijke boetes	0	1				eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	204	113				eigen gegevens

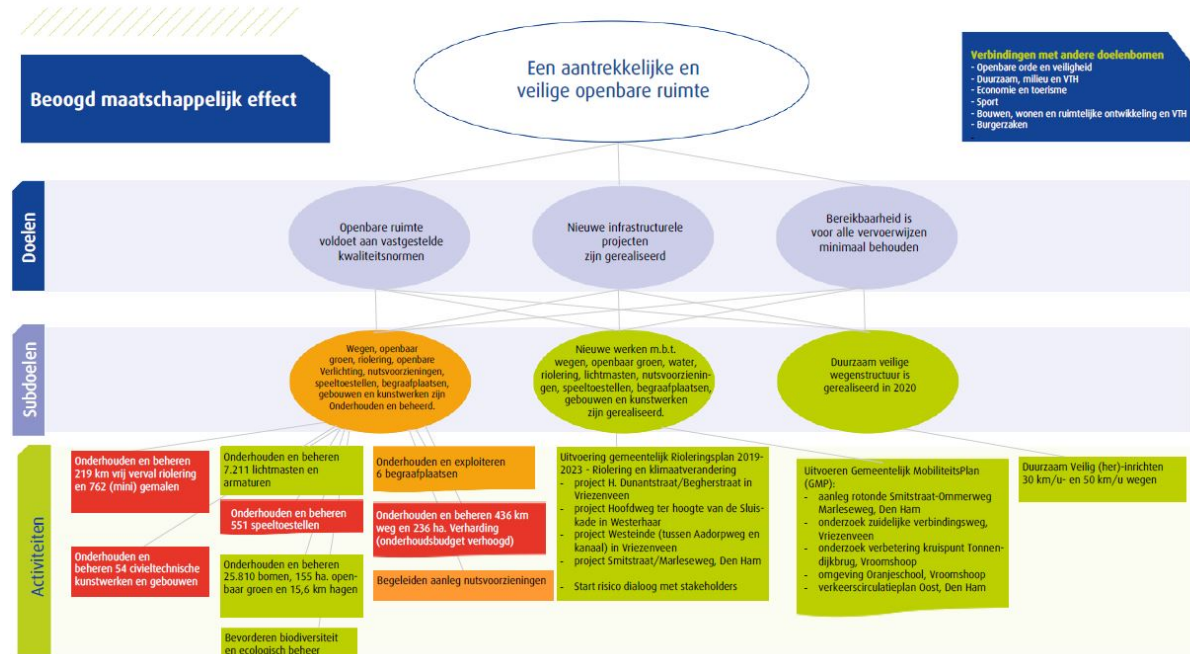
* zo min mogelijk

** Bibob onderzoeken zijn situationeel en daarom niet te plannen

Doelenboom Openbare ruimte en verkeer

Doelenboom

Openbare Ruimte en Verkeer | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte

Doel: Openbare ruimte voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsnormen

Per taakveld (openbaar groen, riolering enz.) is vastgelegd aan welke kwaliteitseisen het onderhoud en beheer moeten voldoen. De manier waarop dat is vastgelegd is een beleids-/beheerplan. Daarmee wordt duidelijkheid gegeven aan de gemeenteraad en aan inwoners.

Doel: Nieuwe infrastructurele werken zijn gerealiseerd

Per jaar wordt gekeken welke nieuwe infrastructurele werken worden gerealiseerd. Op basis van het beschikbare budget worden de hoogst geprioriteerde werken uitgevoerd.

Doel: Bereikbaarheid is voor alle vervoerswijzen minimaal behouden

Hiermee wordt bedoeld dat voor auto, fiets, trein en bus wordt geprobeerd het voorzieningenniveau minimaal op hetzelfde niveau te houden. Vooral voor bus en trein wordt geprobeerd dat middels overleg (ook in regionaal verband) te realiseren en mogelijk te verbeteren.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Wegen, openbaar groen, riolering, openbare verlichting, nutsvoorzieningen, speeltoestellen, begraafplaatsen en kunstwerken zijn onderhouden en beheerd

De wegen, het openbaar groen, de riolering, de lichtmasten, speelterreinen zijn deugdelijk onderhouden.

Wat hebben we daarvoor gedaan

• Onderhouden en beheren 551 speeltoestellen

Enkele speelplekken zijn aangepast. Zo zijn de speelplekken aan Johan Kamphuisstraat en de Karel Schaapstraat aangepast. Verder is o.a. gewerkt aan de speelplek bij de CBS Nieuwoord in Vroomshoop en hebben gesprekken plaatsgevonden over de aanpassing van de speelplek samen met het schoolplein bij Trotz! in Vriezenveen.

- **Onderhouden en beheren 436 km weg en 236 ha. verharding**
Na inspectie kort na de winterperiode heeft asfaltonderhoud aan de wegen plaatsgevonden en ook is op enkele locaties het straatwerk onderhouden.
- **Onderhouden en beheren 7.211 lichtmasten en armaturen**
Op diverse locaties (zoals De Dreef en de Julianastraat in Vroomshoop en de Dunantstraat in Vriezenveen) is de conventionele openbare verlichting vervangen door LED-verlichting.
- **Onderhouden en beheren 219 km vrij verval riolering en 762 gemalen**
Gemeentebreed heeft op enkele locaties 'relining' plaatsgevonden van de riolering. Daarbij wordt een kunststof kous door de riolering getrokken, waarmee de levensduur van de rioleringsbuis fors wordt verlengd. Ook zijn er enkele delen van de riolering gerenoveerd.

Subdoel: Nieuwe werken m.b.t. wegen, openbaar groen, water, riolering, lichtmasten, nutsvoorzieningen, speeltoestellen, begraafplaatsen, en kunstwerken zijn gerealiseerd'

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoering gemeentelijk rioleringsplan 2019-2023 - Riolering klimaatverandering (onderdeel agenda duurzaamheid)**
Klimaatadaptatie
In 2020 is een begin gemaakt met de klimaatdialoog. Zo heeft in de tweede helft van 2020 het digitale symposium Twentse Klimaatpraat plaatsgevonden en hebben we met de woningstichting Mijande hierover gesprekken gevoerd. Echter als gevolg van corona hebben we minder in gesprek kunnen gaan met inwoners dan we hadden gedacht.
Uitvoering projecten in hoofdzaak vanuit de riolering, waarbij ook de inrichting van de weg is meegenomen:
- de Begherstraat/Dunantstraat, de Almeloseweg en het gedeelte van het Westeinde tussen het kanaal en de Aadorpweg zijn in Vriezenveen onder handen genomen. In Vroomshoop zijn reconstructies uitgevoerd van de Julianastraat en de omgeving van de Marijkestraat. Tenslotte zijn in Westerhaar de P.M. Hackstraat/Leidijk/Hoofdweg gereconstrueerd.

Subdoel: Duurzaam veilige wegenstructuur is gerealiseerd in 2020

Onder het kopje Nieuwe werken zijn de wegen benoemd die zijn gereconstrueerd. Steeds is de aanpak van de riolering gecombineerd met een herinrichting van de weg, waarbij een Duurzaam Veilige inrichting wordt gerealiseerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren Gemeentelijk Mobiliteits-Plan (GMP): Uitvoeren verkeersvisies diverse kernen**
In Den Ham zijn de Smitsstraat - Marleseweg (inclusief de rotonde bij Harwig) gereconstrueerd, waarbij voor een deel ook de riolering is aangepakt. Verder is in Vroomshoop het Dreefplein onder handen genomen.

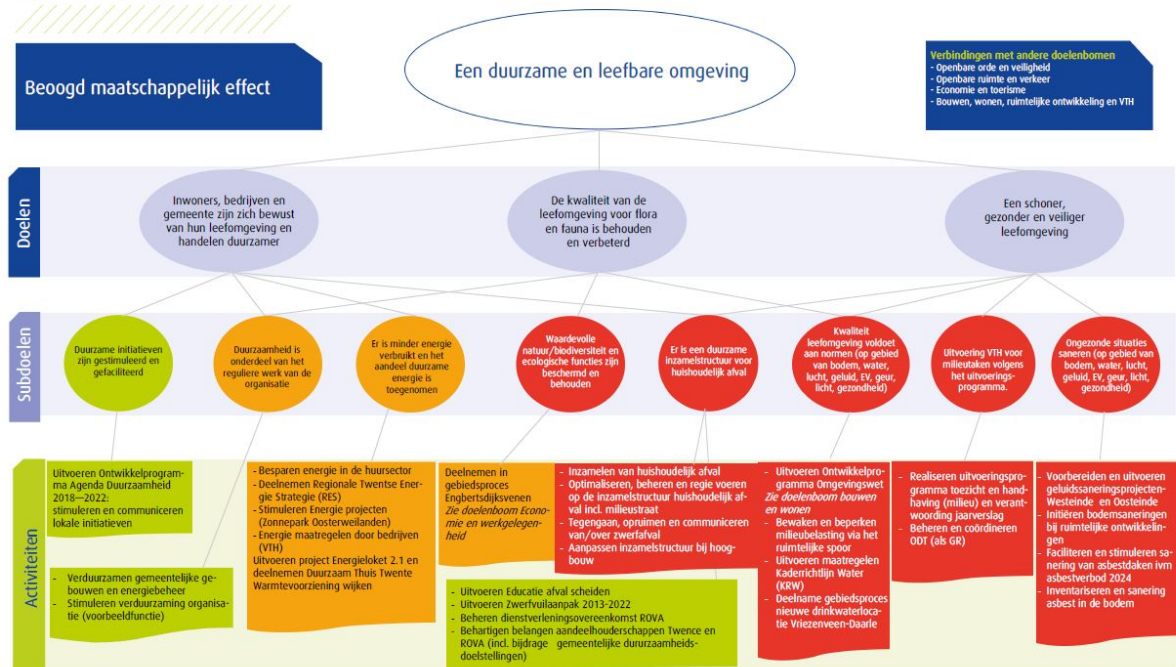
Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Openbaar groen is onderhouden en beheerd						
Totaal M2 ingezaaide wegberm	2.600	11.000	27.000	2.500		Eigen gegevens
Aantallen aangeplante vrucht en drachtbomen	97	81	96	69		Eigen gegevens
Nieuwe metingen						
verkeersongevallen waarbij doden zijn gevallen	3	1	2	0	6	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen met gewonden	35	30	25	26	21	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen	131	133	186	147	197	BLIQ verkeersveiligheid rapportage

Doelenboom Duurzaamheid, milieu en VTH

Doelenboom

Duurzaamheid, milieu en VTH | 2020

Doel: Inwoners, bedrijven en gemeente zijn zich bewust van hun leefomgeving en handelen duurzamer

Onder duurzaamheid verstaan we het verbeteren van de balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkeling, waar bij ook effecten voor toekomstige generaties en effecten elders ter wereld worden meegenomen.

Doel: De kwaliteit van de leefomgeving voor flora en fauna is behouden en verbeterd

Dit doel van het milieubeleid is het borgen van de juiste ecologische voorwaarden voor natuur en biodiversiteit.

Doel: Er is een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving voor mensen

Het gaat hier om het bewaken en verbeteren van de leefomgevingskwaliteit voor bewoners.

Beoogd maatschappelijk effect: Een duurzame en leefbare omgeving

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Duurzame initiatieven zijn gestimuleerd en gefaciliteerd

Duurzame initiatieven uit de samenleving bevorderen door ondersteuning en eventueel coaching. Hierbij is vooral belangrijk om partijen met elkaar in contact te brengen (makelaarsrol). Communicatie is hierbij belangrijk.

Wat hebben we daarvoor gedaan

• Uitvoeren Ontwikkelprogramma Agenda Duurzaamheid 2018—2022

De Agenda Duurzaam Twenterand 2018 - 2022 geeft als Koersdocument voor de thema's Circulaire economie, Energietransitie en Klimaatadaptatie, de doelen, ambities en uitvoeringsmaatregelen voor de komende jaren. Activiteiten op het gebied van energie, de verduurzaming van de organisatie, afvalscheiding en klimaatverandering zijn onderdeel van het ontwikkelprogramma.

Afgesproken is dat de opbrengsten uit het Zonnepark Oosterweilanden worden gebruikt voor een duurzaamheidsfonds om inwoners, organisaties en bedrijven uit onze gemeente te stimuleren om met

duurzaamheidsvraagstukken aan de slag te gaan. In december 2020 zijn de basisuitgangspunten voor het fonds besproken met de raad. De doelgroepen waarvoor we het duurzaamheidsfonds denken in te zetten zijn volgens de basisuitgangspunten: 1. Inwoners met een kleine beurs die hun huis willen verduurzamen; 2. Energiecoöperaties (samenwerkingen tussen inwoners en/of ondernemers) en 3. Innovatieve ondernemers en inwoners met concrete en uitvoerbare projecten. Na de bespreking in de raad is de verdere uitwerking naar een verordening opgepakt zodat het duurzaamheidsfonds in 2021 operationeel kan zijn.

Waar (groepen) inwoners of ondernemers met vragen zijn gekomen, hebben we samen bekeken hoe realisatie van hun initiatief mogelijk is en hoe knelpunten samen kunnen worden aangepakt. We zijn het gesprek aangegaan met duurzaamheidsinitiatiefnemers uit Vriezenveen, Den Ham en Vroomshoop.

Middelen duurzaamheid zijn ingezet voor communicatiemiddelen rond de energietransitie en de RES, zoals de inwonerpeiling en een video.

De nieuwe taken die voortkomen uit het Klimaatakkoord leiden tot nieuwe uitvoeringslasten bij gemeenten. In 2020 heeft de ROB, in opdracht van VNG en Ministerie BZK, daarom onderzoek gedaan naar de extra uitvoeringslasten door de afspraken uit het Klimaatakkoord voor lagere overheden vanaf 2022. Het advies van de ROB is op 25 januari 2021 opgeleverd. De VNG zal de uitkomsten van het advies gebruiken als inzet voor de afspraken met het nieuwe kabinet.

<https://vng.nl/nieuws/tot-eu-600-miljoen-per-jaar-nodig-voor-klimaatakkoord>

Subdoel: Duurzaamheid is onderdeel van het reguliere werk van de organisatie

Bij alle werkzaamheden die de gemeente doet wordt duurzaamheid afgewogen en meegenomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Stimuleren verduurzaming organisatie (voorbeeldfunctie)**
 Circulair (inkopen en aanbesteden) in 2020:
 Circulariteit in projecten infra / GWW (bijvoorbeeld materiaalkeuze bij het project riolering, weginrichting en openbare verlichting in Den Ham)
 Duurzaamheid als integraal onderdeel bij nieuwe projecten, zoals in het ontwerp voor het nieuwe zwembad (energie en materialengebruik).
- **Verduurzamen Gemeentelijke gebouwen en energiebeheer**
 Energiemaatregelen in onze gemeentelijke gebouwen in 2020 (besparing), bijvoorbeeld door het aanbrengen van led-verlichting.
 Bij de planvorming en het ontwerp voor de herinrichting van het gemeentehuis zijn duurzaamheidsmaatregelen meegenomen (binnenklimaat, verbetering achtergevel, vervanging van verwarmingsketels door duurzame aardgasloze techniek).

Subdoel: Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen

Duurzame energie is energie afkomstig van hernieuwbare bronnen zoals zon, biomassa en wind.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Deelnemen Regionale Energie Strategie (RES) Twente**
 30 regio's in Nederland hebben de opgave gekregen om de afspraken uit het nationale Klimaatakkoord voor de periode tot 2030 uit te werken. Het gaat dan over de opwek van hernieuwbare energie door zon en wind in de regio, en over regionale duurzame warmte voor woningen en gebouwen. Twenterand is deel van de RES Twente en heeft net als de andere Twentse gemeenten de vraag voorgelegd gekregen, wat de gemeente denkt bij te dragen aan deze gezamenlijke opgave. Om de richting voor de keuze over de Twenterandse bijdrage te bepalen, is in mei 2020 een inwonerpeiling over duurzame energie uitgezet <https://www.twenterand.nl/resultaten-inwonerspeiling-en-conceptaanbod-twenterand>. De uitkomsten van de inwonerpeiling, het raadsbesluit en de Motie volgordeelijke maatregelen van december 2019, hebben geleid tot het besluit van het college om een bijdrage van 82 Gigawatt Uur aan de Concept RES Twente te leveren. Tot 2030 moet dat gehaald

worden met zoveel mogelijk zonnepanelen op daken (en parkeerterreinen), 25 ha zonnenveld (die nu al gerealiseerd zijn) en vier windmolens (in een zoekgebied Vriezenveen zuid-oost).

Regionaal en lokaal zijn (digitale) bijeenkomsten georganiseerd over de RES-Twente met volksvertegenwoordigers, stakeholders en belanghebbenden. Via onze eigen website en die van de RES-Twente en de media is gecommuniceerd over de betekenis van de RES voor de inwoners van Twente <https://www.twenterand.nl/energieneutraal-twenterand-2050> en <https://energiestrategietwente.nl/>.

Door de RES-organisatie én door de gemeenten is gewerkt aan de verdere uitwerking van het concept naar een RES Twente 1.0, zodat besluitvorming door de raad vóór 1 juli 2021 kan plaatsvinden

Lokaal betekent de bijdrage van Twenterand dat het bestaande (ruimtelijk) beleidskader voor duurzame energie (uit 2017) moet worden aangepast. De ruimtelijke afwegingen die met de RES (en andere opgaven in het landelijk gebied) samenhangen vragen om een goede en afgewogen vertaling naar het omgevingsbeleid van de gemeente. De opdracht voor de aanpassing is in het najaar van 2020 voorbereid en gegeven aan bureau Tauw.

Voor een zorgvuldig gebiedsproces voor het zoekgebied wind Vriezenveen ZO met inwoners en ondernemers is afstemming en verkenning gestart met de buurgemeenten Almelo en Tubbergen, met ondersteuning van RES-Twente en provincie Overijssel.

- **Energie maatregelen door bedrijven (VTH)**

We ondersteunen lokale initiatieven van ondernemers(verenigingen) en Zon op Dak , o.a. via het ondernemersfonds.

In het Project energiebesparing bedrijventerreinen (mede i.r.t. de informatieplicht energie uit de Wet Milieubeheer) is in samenwerking met de IKVO en ODT informatie gegeven aan bedrijven en een aanbod voor bedrijven ontwikkeld . Via de bedrijvenparkmanager en Duvast zijn in 2020 aan de bedrijven energiescans aangeboden. Door corona zijn de bedrijfsbezoeken op locatie vertraagd. Obstacle voor (agrarische) ondernemers voor hun projecten voor de opwek van duurzame energie is de beschikbare netcapaciteit. We hebben (waar gevraagd) ondernemers ondersteund bij hun Zon op Dak projecten, bijvoorbeeld via contacten met de netbeheerder, RES-Twente, NEO en RVO. In het haalbaarheidsonderzoek Flex-E zijn mogelijke dynamische oplossingen verkend om op korte termijn meer elektriciteitstransport te faciliteren, de zogeheten flexibiliteitsoplossingen, en daardoor meer duurzame energie te kunnen opwekken. Binnen de studie is gekeken naar de rol en mogelijke impact van energie-opslag, -conversie en vraagsturing voor twee specifieke locaties, namelijk Zwolle Hessenpoort en de gemeente Twenterand. In dit project is samengewerkt met NEO Overijssel, bedrijven en gemeente. <https://www.nieuweenergieoverijssel.nl/flex-e-een-verkenning-naar-de-rol-van-flexoplossingen-in-overijssel/>

- **Stimuleren Energie projecten**

Bij de RWZI's in Vriezenveen en Vroomshoop zijn door het Waterschap Vechtstromen in 2020 zonnenveldjes gerealiseerd. Samen met de zonnenvelden Oosterweilanden en Flierbelten in de gemeente wordt de doelstelling van 25 ha zonnenveld (voor 2023) nagenoeg gehaald. De energieproductie van het Zonnepark Oosterweilanden in het jaar 2020 was ongeveer 12 megawatt en voldoet daarmee aan de verwachtingen (prognose was 11,4 megawatt). De netto financiële opbrengst van het park vloeit via het duurzaamheidsfonds terug in de samenleving van Twenterand. Een deel wordt vanaf 2023 besteed voor het nieuw te bouwen overdekte zwembad. Met het andere deel worden duurzame initiatieven uit de samenleving op gang geholpen.

Voor de verbetering van de situatie i.v.m. de netwerkschaarste voor het elektriciteitsstation Vroomshoop is Enexis in 2020 in samenwerking met de gemeente begonnen met de ruimtelijke voorbereiding van uitbreiding van het elektriciteitsstation in Vroomshoop in 2 fasen.

- **Uitvoeren project Energieloket en deelnemen Duurzaam Thuis Twente**

Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord de regie op het verduurzamen van de gebouwde omgeving (warmte). Eén van de afspraken vanuit het Klimaatakkoord is dat er onafhankelijke (regionale) energieloketten zijn onder verantwoordelijkheid van de gemeente, om de uitvoering van de warmtetransitie te ondersteunen. Een energieloket biedt informatie, inspiratie en advies aan inwoners. Woningeigenaren kunnen voor hun vragen al jaren terecht bij het gemeentelijk energieloket (de laatste jaren ingevuld door <https://www.duurzaamthuiswente.nl/twenterand/>). Ook landelijk is er

informatie beschikbaar via het landelijk digitaal platform www.verbeterjehuis.nl. In 2020 zijn door onze 3 vrijwillige wooncoaches 34 huisbezoeken afgelegd. Door corona waren dat minder adviezen aan huis, maar meer advies is telefonisch gegeven (o.a. via een telefonisch spreekuur). Het ministerie van BZK en de VNG werken aan kwaliteitsvoorwaarden voor de ontwikkeling van de energieloketten. In 2020 heeft het college ervoor gekozen om de doorontwikkeling naar Energieloket 3.0 lokaal vorm te gaan geven. Voor de invulling van advies aan huis aan woningeigenaren is ook voor 2021 gekozen voor de voortzetting van de samenwerking met de wooncoaches en Duurzaam (t)huis Twente.

Uit de specifieke uitkering Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) heeft Twenterand subsidie ontvangen om huiseigenaren te helpen energie te besparen met kleine energiebesparende maatregelen. Het gaat bijvoorbeeld om het inregelen van de cv-installatie, het aanbrengen van radiatorfolie en tochtstrips of het plaatsen van led-lampen. Ook gebruiken we de regeling om advies te geven aan huiseigenaren. De voor 2020 ontvangen middelen zijn ingezet voor de actie 'Poen voor Groen' <https://poenvoorgroen.nl/>. Dit project wordt voor zeven deelnemende Twentse gemeenten uitgevoerd door Duurzaam (t)huis Twente, met o.a. inzet van de wooncoaches. In de actie is samengewerkt met lokale winkeliers in Vriezenveen en Vroomshoop. In december 2020 zijn de sportclubs aangeschreven om de actie bij hun leden te promoten, waar een kleine vergoeding voor de clubkas tegenover stond. Geplande informatiebijeenkomsten zijn in 2020 niet doorgegaan. In 2020 hebben 289 Twenterandse woningeigenaren aan de actie deelgenomen. In verband met corona heeft de actie vertraging opgelopen, reden waarom het Rijk voor alle gemeenten landelijk de actietermijn heeft verlengd.

• Warmtevoorziening wijken

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat alle gemeenten uiterlijk 31 december 2021 een warmtetransitievisie (warmtevisie) hebben vastgesteld om de overgang te kunnen maken naar een aardgasvrije gebouwde omgeving per 2050. In oktober 2019 is met 3 buurgemeenten in een Sprintsessie in Hellendoorn een eerste verkenning uitgevoerd voor onze visie. In 2020 is daarop een extra technisch - economische verdiepingsslag gemaakt, met externe expertise van DWA en Tauw. Hiervoor is een extra subsidie ECW van het rijk ontvangen.

Met onze lokale "warmtetafel", waaraan lokale partners deelnemen zoals Mijande Wonen en de huurdersraad, wooncoaches, de netbeheerders Cogas en Enexis, het waterschap en provincie, hebben we in 2020 de warmtevisie verder uitgewerkt. Het voorlopige beeld is dat voor vrijwel de hele gemeente op dit moment individuele alternatieven (elektrische warmtepompen en hybride oplossingen met duurzaam gas) in beeld zijn. Na de besluitvorming over de warmtevisie in 2021 volgt de planvorming voor de uitvoering.

Waar het haalbaarheidsonderzoek van Cogas naar een warmtenet in Vriezenveen op basis van de restwarmte van Bakkerij Holland in eerste fasen van het onderzoek veelbelovend leek, hebben wij eind 2020 van Cogas het eindproject rapport officieel ontvangen. Daardoor lijkt op dit moment een collectief alternatief voor de warmtevoorziening via een warmtenet in onze gemeente niet langer een optie.

Met Mijande Wonen vormt duurzaamheid een vast onderwerp in gesprekken voor de samenwerking met Mijande en de aanloop naar nieuwe prestatie-afspraken: zie doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH.

Subdoel: Waardevolle natuur/biodiversiteit en ecologische functies zijn beschermd en behouden

Waardevolle natuur is natuur met een beschermde status zoals Natura 2000. Biodiversiteit is het totaal van alle soorten planten en dieren. Ecologische functies zijn functies zoals de zuiverende functie van de natuur en de voedselproducerende functie van de natuur. Engbertsdijkswen is een Natura 2000 gebied die bescherming behoeft, bijvoorbeeld tegen depositie van Stikstof. Bij vergunningverlening moet daar rekening mee worden gehouden. De Raad van State heeft in mei 2019 besloten om het Programma Aanpak Stikstof (PAS) echter verworpen als systematiek voor het verlenen van vergunningen. Hierop is vergunningverlening voor veel projecten in de buurt van Natura-2000 gebieden vertraagd of stil komen te liggen. Dit heeft voornamelijk betrekking op agrarische bedrijven, maar ook industriële bedrijven worden geraakt door deze uitspraak. De overheid heeft in 2019 en 2020 gewerkt aan een nieuwe aanpak stikstof, waarbij er lange tijd onzekerheid heeft geleefd wanneer vergunningverlening voor bepaalde projecten weer op gang zou komen. Eind 2020 zijn nieuwe beleidsregels van kracht geworden waardoor salderen en het verlesen van stikstofruimte

mogelijk is geworden. Dit biedt meer mogelijkheden voor vergunningverlening in 2021. Echter, toekomstige ontwikkelingen op dit onderwerp zullen de mate en snelheid bepalen waarin dit gebeurt.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Deelnemen gebiedsproces Engbertsdijkvenen**

In 2020 is de provincie Overijssel, in samenwerking met Staatsbosbeheer en gemeente Twenterand, de ruimtelijke procedure (PIP) voor de interne maatregelen Engbertsdijkvenen en de ontgrondingsvergunning gestart. Het PIP is vastgesteld door PS op 23 september 2020. Voor de aanvoer van zand via vrachtwagens voor de interne herstel- en versterkingsmaatregelen door Staatsbosbeheer is in 2020 samen met de gemeente gezocht naar een ander alternatief in de vorm aanvoer via een pijpleiding. Voor de maatregelen buiten het natuurgebied (de externe maatregelen) loopt het gebiedsproces onder sturing van de BAC Engbertsdijkvenen nog. In 2020 is gewerkt aan de verdere uitwerking en onderzoek van de alternatieven. Speciale aandacht blijft volgens ons nodig voor de zorgen van inwoners voor vernatting van hun woningen en percelen. In 2020 hebben de gebiedspartners uit de BAC een gezamenlijke lobby richting het ministerie LNV ingezet voor extra financiële middelen. Het rapport Combikansen van de vrijwillige inwonersgroepen rond de Engbertsdijkvenen is in 2020 aan de gemeente aangeboden. Dit rapport gaf het resultaat weer van de begeleiding en ondersteuning van de vijf inwonersgroepen door NMO en Stimuland (in opdracht van gemeente). Van verschillende ideeën van afzonderlijke groepen is nu de kracht voor een samenhangend verhaal gevonden. De Combikansen gaan over kansen op het gebied van recreatie en toerisme en routes, natuurbelevingscentrum en landbouw. Zie ook de doelenboom Economie en werkgelegenheid (Ontwikkelprogramma Platteland).

Subdoel: Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval

De gemeente heeft vanuit de Wet Milieubeheer de zorgplicht voor de verwijdering en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. De inzameling van bedrijfsafval valt hier niet onder. De afvalstoffenheffing wordt geïnd ter dekking van de kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Optimaliseren, beheren en regie voeren op de inzamelstructuur huishoudelijk afval incl. milieustraat**

Op 7 juli 2020 heeft het college een voorstel aan de raad gedaan tot aanpassing van de afvalinzameling. Deze aanpassingen betroffen:

1. een inzaelfrequentie van restafval van 1 keer per 8 weken;
2. de plaatsing van 16 ondergrondse afvalcontainers;
3. de bewustwordingsaanpak #Terugwinnaars uitvoeren;
4. aanpassing van de tarievenstructuur op basis van deze aanpassingen.

Op 15 september 2020 heeft de gemeenteraad met dit voorstel ingestemd. M.b.t. beslispunt 4 heeft de raad kennis genomen van de effecten op de afvaltarieven en de effecten op de voorziening Afval en zijn deze verwerkt in de Programmabegroting 2021.

Subdoel: Kwaliteit leefomgeving voldoet aan normen (op gebied van bodem, water, lucht, geluid, externe veiligheid (EV), geur, licht, gezondheid)

De inzet om de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en daar waar het kan versterken vindt zijn basis in diverse nota's en beleidsplannen. Deze beleidsregels beschrijven hoe de gemeente Twenterand taken op het gebied van de fysieke leefomgeving vorm geeft en wil geven. Te noemen zijn bijvoorbeeld: de Nota Bodembeheer, de Beleidsregels planologische afwijkingmogelijkheid, de Visie op wonen 2015-2025, de Nota platteland 2013-2025, het Geluidbeleid etc.. Binnen deze zorg voor de kwaliteit zijn er ook afspraken gemaakt met externe partijen. Bijvoorbeeld met betrekking tot sanering van asbest in de bodem. Het Projectbureau BodemAsbestSanering (BAS) ontzorgt en faciliteert de provincie Overijssel en zeven gemeenten, waaronder Twenterand, bij het inventariseren, onderzoeken en saneren van met asbest(pulp) verontreinigde bodem. Verder is het Projectbureau een Kenniscentrum waarin ten behoeve van burgers, overheden en bedrijven

kennis en expertise over asbest (in de bodem) wordt verzameld en beschikbaar gesteld. Jaarlijks wordt door het Projectbureau in overleg met de gemeenten een programmering opgesteld. De programmering wordt in de vorm van een Uitvoeringsprogramma vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Hiermee kan het doel (schoner, gezonder en veiliger leefomgeving) worden gehaald.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet**
Zie Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH

Subdoel: Uitvoering VTH voor milieutaken volgens het uitvoeringsprogramma

Om een veilig leefklimaat te bereiken zetten we in op een goede uitvoering van de Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Coördineren taken tussen gemeente en ODT door accountmanager**
In 2020 zijn we gaan deelnemen aan een provinciaal traject voor de aanschaf van een nieuwe VTH risicomodel. We zijn namelijk nu ook wettelijk verplicht om een risicoanalyse voor vergunningverlening uit te voeren. Dit om kosten te besparen en een zo groot mogelijke uniformiteit te realiseren. Het risicomodel was in 2020 nog niet beschikbaar.
- **Realiseren uitvoeringsprogramma toezicht en VTH (milieu)**
In maart 2020 zijn we geconfronteerd met het corona en de maatregelen die werden opgelegd om verspreiding van dit virus tegen te gaan. De genomen maatregelen zijn sterk van invloed geweest op de werkzaamheden van de OD Twente in 2020. In maart 2020 is gezamenlijk besloten om alle fysieke bedrijfsbezoeken binnen de regio Twente op te schorten. Dit resulteerde in sterk verminderde inzet voor bedrijfsgericht milieutoezicht binnen het programma toezicht en handhaving. Vrijgekomen capaciteit als gevolg van Coronamaatregelen is ingezet op alternatieve werkzaamheden, waaronder het uitvoeren van gevelcontroles, ondersteuning binnen het programma vergunningverlening, verbetering van het inrichtingenbestand en het ontwikkelen van een werkwijze 'milieucontroles op veilige afstand'. Werkzaamheden binnen toezicht bodem en sloop/asbest hebben grotendeels doorgang kunnen vinden met inachtneming van de op dat moment geldende maatregelen. Binnen het cluster bodem nam productie sterk toe in de tweede helft van 2020 als gevolg van het vaststellen van de Beleidsregels PFAS Twente en de Bodemkwaliteitskaart PFAS Twente.
Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) heeft als doel om de volksgezondheid in Nederland te versterken middels het verbeteren van de landelijke luchtkwaliteit. Daartoe wordt de luchtkwaliteit in Nederland jaarlijks gemonitord via de NSL-monitoringstool. De OD Twente heeft deze tool in 2020 voor enkele gemeenten gevuld met gegevens van veehouderijen met een relatief hoge fijnstofemissie. Voor de gemeente Twenterand zijn gegevens van 9 veehouderijen ingevoerd.

Subdoel: Ongezonde situaties saneren (op gebied van bodem, water, lucht, geluid, externe veiligheid (EV), geur, licht, gezondheid)

Ongezonde situaties waar de kwaliteit van de leefomgeving onder de norm is, moeten verbeterd worden. Waterkwaliteit (waterkwantiteit staat bij doelenboom openbare ruimte en verkeer) slaat op de hoeveelheid schadelijke stoffen en organismen in het water. Externe veiligheid: beheersing van risico's door opslag en transport van gevaarlijke stoffen. De normen voor milieukwaliteit zijn opgenomen in verschillende wetten.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Vorbereiden en uitvoeren geluidssaneringsprojecten**
De uitvoering van dit project liep via de ODT door tot in 2020. Het project sanering wegverkeerslawaaier van Westeinde is in uitvoering. Voor de sanering Oosteinde-Almeloseweg wordt gewerkt aan een

nieuw ontwerpbesluit op het saneringsprogramma. Het saneringsproject Hammerweg Vriezenveen is aangemeld en moet nog worden uitgewerkt. De verkeerstellingen die hiervoor benodigd zijn, zijn in februari 2021 ontvangen.

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval						
Kg restafval per inwoner	nbn**	73	76	75	76	Waarstaatjegemeente.nl / grondstoffenmonitor
Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen.						
% Hernieuwbare energie	nbn**	9,8 /nbn***	8,7/ 13,9 ***	7,2%/ 12,1% ***	6,5 % / 11,5 % ***	Waarstaatjegemeente.nl/ Klimaat monitor.databank.nl
Totaal bekend energiegebruik (TJ)	nbn**	2419	2312	2356	2307 TJ	Klimaatmonitor.databank.nl
Ongezonde situaties saneren						
m2 asbestverdachte daken	32ha	47 ha	49 ha	52 ha	56 ha	Readaar
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH						
Realiseren Uitvoeringsprogramma	70%	63% *****				eigen gegevens
aantal controles bedrijven met aandacht op energiemaatregelen	65%	87				eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles milieu in handhavingssfeer	30%	1				eigen gegevens

* ambitie 30kg restafval in 2025

** deze gegevens zijn nog niet beschikbaar

*** hernieuwbare energie inclusief toedeling vanuit Twence

**** streven naar 20% duurzame opwek in 2020

***** energieneutraal in 2050

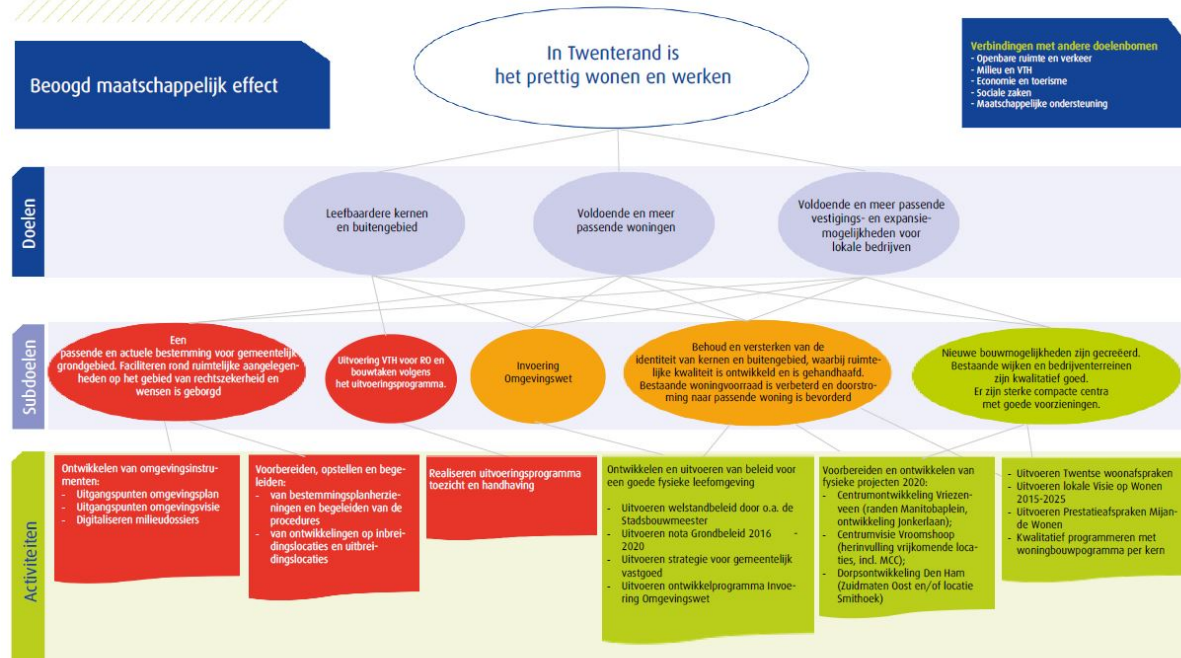
***** 70% (van alle daken (56ha) gesaneerd in 2022 (coalitieakkoord). 2019: 16%

***** milieuvergunningverlening: 83%, milieutoezicht: 43 %

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH

Doelenboom

Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: In Twenterand is het prettig wonen en werken

Zorgdragen voor het behoud en realiseren van betaalbare, complementaire en aantrekkelijke woonmilieus.

Doel: Leefbaardere kernen en buitengebied

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Voldoende en meer passende woningen

Om voldoende en meer passende woningen te bouwen is van belang om te weten waar vraag naar is, zowel voor de korte als lange termijn. Het toevoegen van kwalitatieve goede ontwikkelingen is belangrijk voor de opgaven die op de gemeente af komen. Hierbij zijn locaties van de ontwikkelingen erg belangrijk. Inbreiding gaat hierbij voor uitbreiding. Bij de ontwikkeling wordt ook sterk gekeken naar de duurzaamheid en leefbaarheid van de gemeente.

Doel: Voldoende en meer passende vestigings- en expansiemogelijkheden voor lokale bedrijven

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel : Een passende en actuele bestemming voor gemeentelijk grondgebied. Faciliteren rond ruimtelijke aangelegenheden op het gebied van rechtszekerheid en wensen is geborgd

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Vorbereiden, opstellen en begeleiden: van bestemmingsplanherzieningen en begeleiden van de procedures, van ontwikkelingen op inbreidingslocaties en uitbreidingslocaties**
Betreffende bestemmingsplannen zijn er zowel omvangrijke als minder omvangrijke bestemmingsplannen tot stand gekomen. In totaal zijn er 10 bestemmingsplannen ontwikkeld. Dit aantal overschrijdt ruimschoots de streefwaarde van 3 zoals opgenomen in de doelenboom van het programma Ruimte. Daarnaast zijn er drietal ontwikkelplannen ten aanzien van monumentaal erfgoed in behandeling geweest.

Subdoel: Uitvoering VTH voor RO en bouwtaken volgens het uitvoeringsprogramma

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Realiseren uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving**
Er zijn minder objectcontroles uitgevoerd dan geprognoseerd voor 2020. Dat betekent dat er wel controlemomenten zijn geweest tijdens cruciale bouwfases, zoals constructieve fases, maar dat minder cruciale controlemomenten niet zijn uitgevoerd. Dit is te wijten aan de maatregelen die in het kader van corona zijn opgelegd aan publieke instanties en bedrijven. Hierdoor was het onmogelijk of niet verstandig in het kader van de eigen veiligheid en de veiligheid van anderen om ter plaatse controles uit te voeren. Deze controles worden daar waar het kan doorgeschoven naar volgend jaar, indien de maatregelen dat toestaan. Hier komen geen onaanvaardbare risico's uit voort. Immers, alle bouwcontroles (uitvoering wapening betonconstructies) zijn uitgevoerd.

Subdoel: Facilitering rond ruimtelijke aangelegenheden op het gebied van rechtszekerheid en wensen is geborgd

Subdoel: Invoering Omgevingswet

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren ontwikkelprogramma implementatie omgevingswet**
Er zijn 5 onderdelen binnen de programma-aanpak implementatie van de Omgevingswet, te weten:
 - Omgevingsvisie- en programma's;
In 2020 is bestaand beleid in beeld gebracht en is gestart met het opstellen van de (concept) Omgevingsvisie.
 - Omgevingsplan;
In 2020 is een projectteam samengesteld en is het plan van aanpak opgesteld.
 - Nieuwe werkprocessen;
In 2020 is een projectteam samengesteld en is het plan van aanpak opgesteld.
 - Anders werken;
In 2020 is aandacht besteed aan integraal werken.
 - DSO en informatisering.
Plan van aanpak is gereed. De digitale koppeling aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) heeft succesvol plaatsgevonden in de oefenomgeving van het DSO.

Subdoel: Behoud en versterken van de identiteit van kernen en buitengebied, waarbij ruimtelijke kwaliteit wordt ontwikkeld en is gehandhaafd

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Gemeentelijk maatschappelijk vastgoed**

In 2020 is het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed onderhouden en waar mogelijk verduurzaamd

Subdoel: Bestaande woningvoorraad is verbeterd en doorstroming naar passende woning is bevorderd'

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Woonvisie Twenterand**

In 2020 is gestart met het actualiseren van de Woonvisie. Hiervoor is er een woonbehoefte onderzoek uitgevoerd, is de planvoorraad in kaart gebracht en beoordeeld en een woonwensenonderzoek onder inwoners en geïnteresseerden voorbereid.

- **Startersleningen**

Door het aanbieden van een 'starterslening' (max. € 30.000,-) worden starters die hun eerste bestaande woning kopen (t/m € 200.000,-) ondersteund.

- **Prestatieafspraken Mijande Wonen**

Met woningcorporatie Mijande Wonen is uitvoering gegeven aan de prestatieafspraken. De nieuwe Raamovereenkomst Prestatieafspraken 2021-2024 is voorbereid en zal gelijk opgaand met de Woonvisie in 2021 worden vastgesteld. Voor 2021 is een uitvoeringsagenda gemaakt.

- **Uitvoeren Woonagenda**

Samen met de provincie Overijssel, andere gemeenten en woonpartners is gewerkt aan een nieuwe woonagenda voor de regio Twente welke in het 1e kwartaal van 2021 wordt vastgesteld.

- **Uitvoeren Woonwagenbeleid**

Naar aanleiding van het door het Rijk uitgebrachte nieuw beleidskader 'Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid' is een inventarisatie gedaan naar de woonbehoefte van potentiële woonwagenbewoners in Twenterand. Vanuit de aangetoonde behoefte aan woonwagenbewoning zal er (in 2021) beleid rondom dit thema worden gemaakt en worden gezocht naar locaties.

Subdoel: Nieuwe bouw mogelijkheden zijn gecreëerd

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Voorbereiden en ontwikkelen van fysieke projecten 2020**

In 2020 zijn onder andere de volgende projecten voorbereid en ontwikkeld:
Centrumontwikkeling Vriezenveen (randen Manitobaplein, ontwikkeling Jonkerlaan/Mozaïek);
Centrumvisie Vroomshoop en Vroomshoop Oost
Dorpsontwikkeling Den Ham (Zuidmaten Oost en/of locatie Smithoek)

Subdoel: Bestaande wijken en bedrijventerreinen zijn kwalitatief goed. Er zijn sterke compacte centra met goede voorzieningen en er is een sociaal veilige leefomgeving

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Voldoende en passende woningen						
Aantal opgeleverde woningen	843**	773*	673	632	589	Eigen meting, aantallen zijn totalen
Aantal startersleningen	8 ***	15	12	2*	8	25 leningen in totaal beschikbaar vanaf 2019
Aantal Blijversleningen	0 ****	0	0-	0-	nvt	10 leningen in totaal beschikbaar
Aantal Verzilverleningen (Dit kan weg, er is nog geen verordening Verzilverlening.)	n.v.t.	-	-	-	-	Totaal Max €300.000,-
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH *****						
Aantal van rechtswege verleende vergunningen	0	1				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles RO in handhavingssfeer	4	3				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles bouw/sloop in handhavingssfeer	0	3				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer	0	0				Eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	100% (26)	26				Eigen gegevens
Ontwikkelen bestemmingsplannen	10	12				Eigen gegevens

* prognose geeft gemiddeld 45 woningen per jaar. In 2018 vergunning verleend voor de bouw van ruim 130 woningen/appartementen. In 2019: 48 In 2020: 72

** prognose geeft gemiddeld 45 woningen per jaar. Is afhankelijk van de (vergunnings)aanvragen en niet te prognostiseren (2020 1 jan. -31dec.: 70 woningen gereed gemeld (Bron BAG) en 72 omgevingsvergunningen afgegeven (Bron: CBS).

*** Startersleningen: Er zijn 8 beschikking afgegeven door SVn. De gemeenten Twenterand heeft 19 leningen toegewezen. 11 keer is het om verschillende redenen geen gebruik van gemaakt. De toenemende krapte op de woningmarkt is hier oorzaak van.

**** Verordening Blijverslening verordening wordt ingetrokken wanneer de verordening Verzilverlening wordt bekrachtigd door de raad.

***** Resterend aantal 02-09-2020

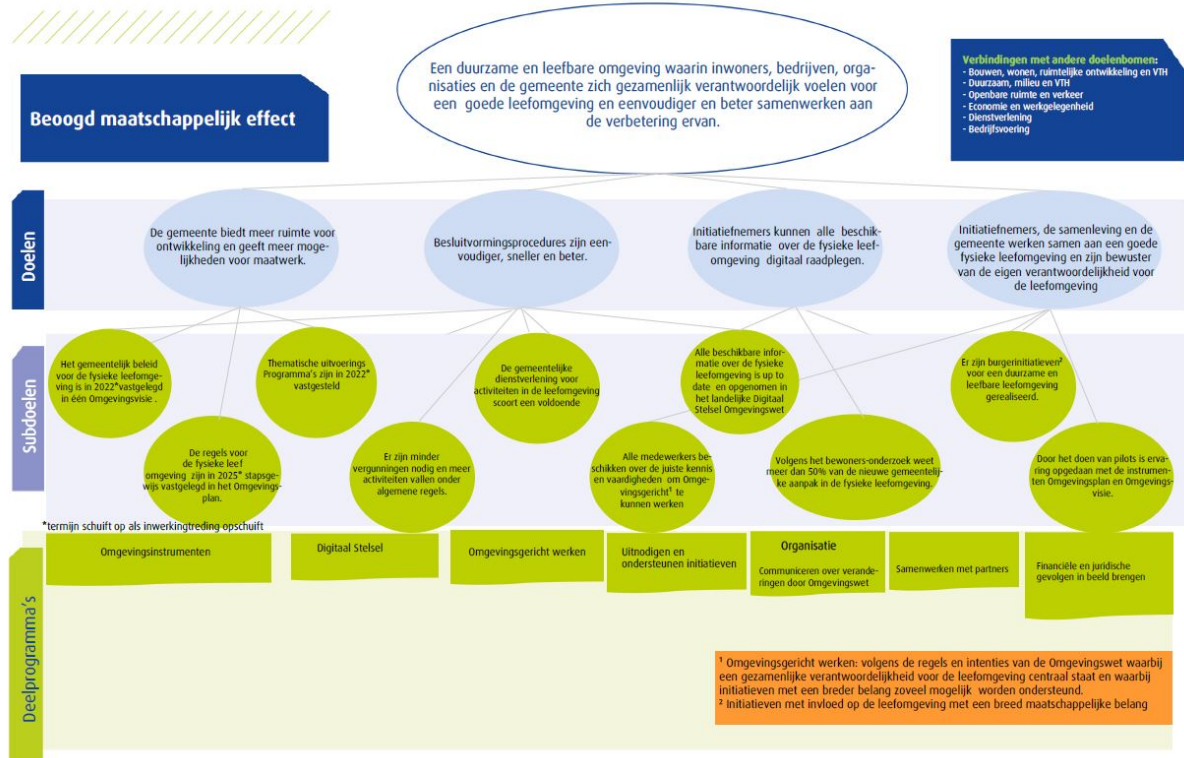
***** 6 x €50.000,- = max. lening. (min=€10.000,-)

***** Van okt. 2019 t/m okt. 2020.

Doelenboom Ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet

Doelenboom

Ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet

Beoogd maatschappelijk effect

Een duurzame en leefbare omgeving waarin inwoners, bedrijven, organisaties en de gemeente zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor een goede leefomgeving en eenvoudiger en beter samenwerken aan de verbetering ervan.

Doel: De gemeente biedt meer ruimte voor ontwikkeling en geeft meer mogelijkheden voor maatwerk.

Doel: Besluitvormingsprocedures zijn eenvoudiger, sneller en beter

Doel: Initiatiefnemers kunnen alle beschikbare informatie over de fysieke leefomgeving digitaal raadplegen

Doel: Initiatiefnemers, de samenleving en de gemeente werken samen aan een goede fysieke leefomgeving en zijn bewuster van de eigen verantwoordelijkheid voor de leefomgeving

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De gemeentelijke dienstverlening voor activiteiten in de leefomgeving scoort een voldoende

Subdoel: Het gemeentelijk beleid voor de fysieke leefomgeving is in 2022* vastgelegd in één Omgevingsvisie

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Omgevingsvisie**

In 2020 is gewerkt aan een concept omgevingsprogramma voor Twenterand. Er is een startnotitie opgesteld en er is een uitgebreide beleidsanalyse uitgevoerd als input voor de conceptvisie.

Subdoel: De regels voor de fysieke leef omgeving zijn in 2025* stapsgewijs vastgelegd in het Omgevings-plan

Subdoel: Thematische uitvoerings Programma's zijn in 2022* vastgesteld

Subdoel: Er zijn minder vergunningen nodig en meer activiteiten vallen onder algemene regels.

Subdoel: Alle medewerkers beschikken over de juiste kennis en vaardigheden om Omgevingsgericht te kunnen werken

Subdoel: Alle beschikbare informatie over de fysieke leefomgeving is up to date en opgenomen in het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet

Subdoel: volgens het bewonersonderzoek weet meer dan 50% van de nieuwe gemeentelijke aanpak in de fysieke leefomgeving

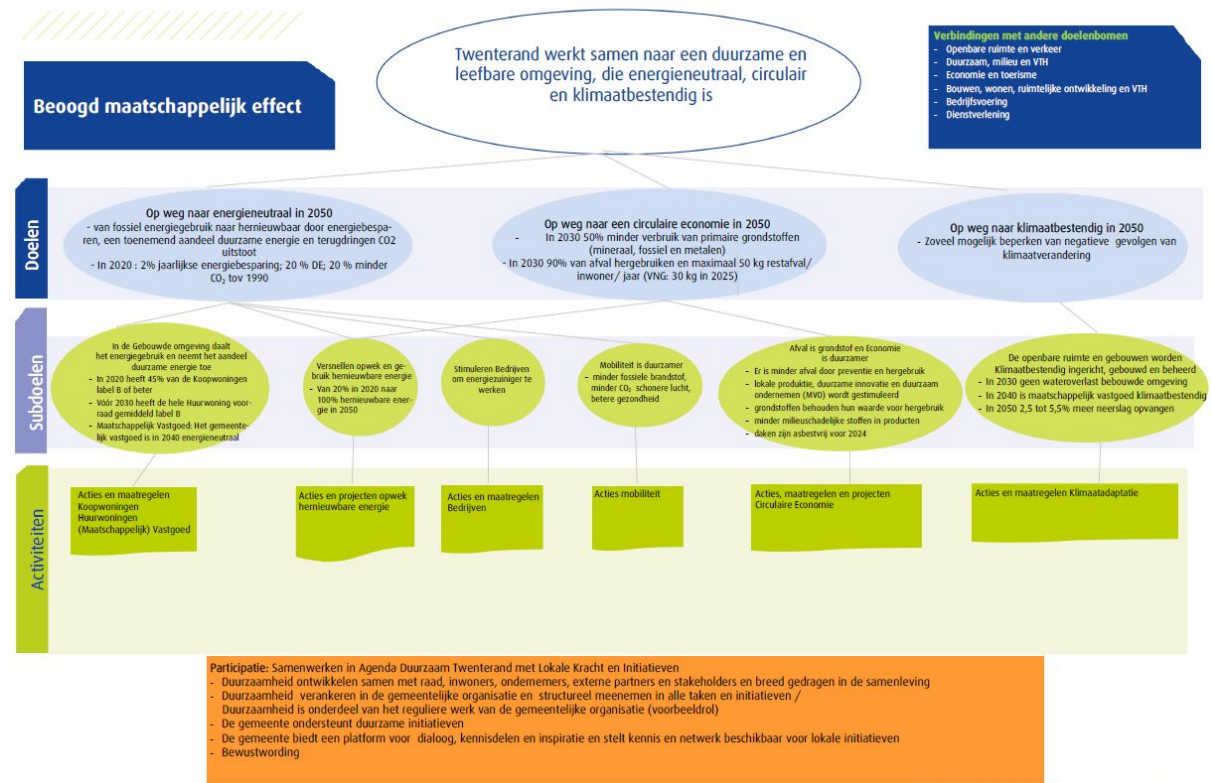
Subdoel: Er zijn burgerinitiatieven voor een duurzame en leefbare leefomgeving gerealiseerd

Subdoel: Door het doen van pilots is ervaring opgedaan met de instrumenten Omgevingsplan en Omgevingsvisie.

Doelenboom Ontwikkelprogramma Agenda duurzaam Twenterand

Doelenboom

Ontwikkelprogramma Agenda Duurzaam Twenterand

Beoogd maatschappelijk effect:

Twenterand werkt samen naar een duurzame en leefbare omgeving, die energieneutraal, circulair en klimaatbestendig is

Doel: Op weg naar energieneutraal in 2050

- van fossiel energiegebruik naar hernieuwbaar door energiebesparen, een toenemend aandeel duurzame energie en terugdringen CO₂ uitstoot
- In 2020 : 2% jaarlijkse energiebesparing; 20 % DE; 20 % minder CO₂ tov 1990

Doel: Op weg naar een circulaire economie in 2050

- In 2030 50% minder verbruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen)
- In 2030 90% van afval hergebruiken en maximaal 50 kg restafval/inwoner/ jaar (VNG: 30 kg in 2025)

Doel: Op weg naar klimaatbestendig in 2050

- Zoveel mogelijk beperken van negatieve gevolgen van klimaatverandering

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De openbare ruimte en gebouwen worden Klimaatbestendig ingericht, gebouwd en beheerd

- In 2030 geen wateroverlast bebouwde omgeving?
- In 2040 is maatschappelijk vastgoed klimaatbestendig
- In 2050 2,5 tot 5,5% meer neerslag opvangen ??

Subdoel: In de Gebouwde omgeving daalt het energiegebruik en neemt het aandeel duurzame energie toe

- In 2020 heeft 45% van de Koopwoningen label B of beter
- Vóór 2030 heeft de hele Huurwoning voorraad gemiddeld label B
- Maatschappelijk Vastgoed: Het gemeentelijk vastgoed is in ... energieneutraal

Subdoel: Versnellen opwek en gebruik hernieuwbare energie

- Van 20% in 2020 naar 100% hernieuwbare energie in 2050

Subdoel: Stimuleren Bedrijven om energiezuiniger te werken

Subdoel: Mobiliteit is duurzamer

Subdoel: Afval is grondstof en Economie is duurzamer

- Er is minder afval door preventie en hergebruik
- lokale productie, duurzame innovatie en duurzaam ondernemen (MVO) wordt gestimuleerd
- grondstoffen behouden hun waarde voor hergebruik
- minder milieuschadelijke stoffen in producten
- daken zijn asbestvrij voor 2024

Nader uit te werken Participatie:

Samenwerken in Agenda Duurzaam Twenterand met Lokale Kracht en Initiatieven

- Duurzaamheid ontwikkelen samen met raad, inwoners, ondernemers, externe partners en stakeholders en breed gedragen in de samenleving
- Duurzaamheid verankeren in de gemeentelijke organisatie en structureel meenemen in alle taken en initiatieven /

Duurzaamheid is onderdeel van het reguliere werk van de gemeentelijke organisatie (voorbeeldrol)

- De gemeente ondersteunt duurzame initiatieven
- De gemeente biedt een platform voor dialoog, kennisdelen en inspiratie en stelt kennis en netwerk beschikbaar voor lokale initiatieven
- Bewustwordingscampagne d.m.v. Storytelling (artikelserie)

Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Ruimte

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<u>Doelenboom openbare orde en veiligheid</u>				
Lasten	2.383.722	2.394.944	2.321.017	0
Baten	0	0	-3.800	0
Saldo van baten en lasten	2.383.722	2.394.944	2.317.217	0
<u>Doelenboom openbare ruimte en verkeer</u>				
Lasten	14.190.758	13.944.791	13.973.429	0
Baten	-6.369.634	-5.578.556	-5.533.556	0
Saldo van baten en lasten	7.821.124	8.366.235	8.439.873	0
<u>Doelenboom duurzaamheid, milieu en VTH</u>				
Lasten	7.181.274	7.012.477	7.029.906	142.871
Baten	-3.246.073	-2.993.206	-2.993.206	-265.160
Saldo van baten en lasten	3.935.201	4.019.271	4.036.700	-122.289
<u>Doelenboom bouwen, wonen, ruimt. ontw. en VTH</u>				
Lasten	9.394.024	8.716.673	5.860.404	48.000
Baten	-8.702.191	-7.802.198	-4.920.123	0
Saldo van baten en lasten	691.833	914.475	940.281	48.000
Totaal programma lasten	33.149.778	32.068.885	29.184.756	190.871
Totaal programma baten	-18.317.898	-16.373.960	-13.450.685	-265.160
<u>Totaal saldo van baten en lasten</u>	14.831.880	15.694.925	15.734.071	-74.289
Mutaties reserves db openbare orde en veiligheid	0	-75.227	0	0
Mutaties reserves db openbare ruimte en verkeer	89.401	-117.055	-162.055	0
Mutaties reserves db duurzaamheid, milieu en VTH	-101.629	-241.709	-259.339	122.289
Mutaties reserves db bouwen, wonen, ruimt.ontw, VTH	-124.635	-242.993	-262.413	-48.000
Totaal mutatie reserves *	-136.864	-676.984	-683.807	74.289
<u>Geraamd resultaat</u>	14.695.016	15.017.941	15.050.264	0
gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-863.045			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma 2 is € 863.045 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

- Op het product 'wegen' is sprake van een nadeel van € 46.000. Dit nadeel wordt onder andere veroorzaakt door meer algemeen onderhoud van € 79.000. In de jaarrekening 2019 was al aangekondigd dat door vertraging van de planning 2019 er nog kosten in 2020 geboekt zouden worden (2019 was er sprake van een onderschrijding). Daar tegenover staat een hogere opbrengsten leges telecom van € 8.000 en is € 12.000 meer ontvangen aan vergoedingen voor degeneratiekosten.
- Het product 'bruggen' sluit met een voordelig saldo van € 140.000. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het meerjarig onderhoud € 122.000 lager is dan begroot. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2021.
- Verkeer en vervoer sluit met een voordelig saldo van € 115.000. Er is € 103.767 subsidie over 2016 ontvangen. De kosten zijn al verantwoord in voorgaande jaren, dus dit is een eenmalig voordeel in 2020. Er komen nog wel uitgaven verkeer en vervoer in 2021, bijvoorbeeld paal Schuineweg, wandelpaden en dergelijke die voor een overschrijding in 2021 kunnen zorgen.
- De kosten voor niet planmatig onderhoud schommelen per jaar. Om deze schommelingen op te vangen worden over- en onderschrijdingen verrekend met de reserve beheer openbaar groen. In 2020 is deze post overschreden met € 74.000. Dit is derhalve onttrokken uit de reserve.
- Het bedrag dat geraamd is voor ruimtelijke plannen dient besteed te worden aan ontwikkelingen met betrekking tot burger/buurtparticipatie. Diverse ontwikkelingen zijn in 2020 reeds in gang gezet en krijgen een vervolg in 2021. Er is nu dus een onderschrijding van € 43.500 maar er zal in 2021 waarschijnlijk een overschrijding plaats vinden.
- Het product riool eindigt met een voordeel van € 635.000. Dit wordt in de voorziening gestort. Dit heeft verschillende oorzaken. De kapitaallasten zijn € 560.000 lager dan geraamd. Dit komt voor het grootste gedeelte doordat met een lagere rente wordt gerekend dan geraamd (omslagrente), daarnaast is er met ingang van 2019 (naar aanleiding van invoering van een nieuw financieel systeem) voor gekozen om over het 1e jaar geen kapitaallasten te berekenen en zijn nog niet alle geraamde investeringen gedaan. Er is een aantal investeringen doorgeschoven naar 2021 en verder. Hier is in het nieuwe GRP 2019-2023 rekening mee gehouden. Deze uitgaven (en dus ook de onttrekking uit de voorziening) komen dus later. Daarnaast zijn de inkomsten rioolrechten € 90.000 hoger dan geraamd en de kosten van kwijscheldingen € 30.000 hoger dan geraamd.
- Het voordeel op het product begraafplaatsen is € 315.000. Dit wordt veroorzaakt door lagere kapitaallasten (€ 80.000) dan geraamd. Dit komt voor het grootste gedeelte doordat met een lagere rente wordt gerekend dan geraamd (omslagrente). Daarnaast is er meer uitgegeven aan onderhoud (€ 35.000) en is er € 276.000 meer ontvangen aan begrafenisrechten dan geraamd. Dit komt door het feit dat er meer mensen zijn overleden en dat er behoorlijk wat grafrechten zijn omgezet naar eeuwigdurend recht. Hiermee is geen rekening gehouden in de begroting. Er is een bedrag van € 315.000 in de reserve begraafplaatsen gestort, waardoor het product, conform de begroting, sluit op een saldo van € 200.000. Met ingang van 2021 is dit saldo verlaagd naar € 125.000 i.v.m. de lagere kapitaallasten.
- Het product 'huisvuil' laat een voordeel zien van € 68.600. Hiervoor zijn verschillende oorzaken te noemen. Er is een hoger dividend ROVA ontvangen. Een dividend van €100.000 komt ten gunste van de gewone dienst, het meerder komt ten gunste van het product huisvuil (in dit geval € 49.905). Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Aan de kostenkant zien we lagere kosten Rova van € 40.000 doordat er een afrekening 2019 geboekt is in 2020. Daarnaast zijn er minder kosten pmd dan geraamd. De opbrengst van het afvalbrengpunt is hoger dan geraamd, de kosten echter ook, maar per saldo is dit wel voordelig. Er is in 2020 gestart met de ondergrondse systemen in de 4 kernen. De eerste kern, Vriezenveen is klaar, de andere kernen volgen. Dit levert een voordeel op van € 35.000, de kosten komen echter in 2021, waar het dan weer een nadeel gaat opleveren. De kosten asbestinzameling zijn ook lager dan geraamd. Er is minder asbestafval gedumpt en de kosten voor het gratis brengen van asbestdaken voor particulieren is ook lager dan geraamd. Er wordt derhalve een bedrag gestort in de voorziening afval van € 68.600 (was onttrekking geraamd van € 157.500). Hierdoor stijgt de voorziening naar € 528.495.
- De kosten voor het product milieubeheer zijn in totaal met € 108.000 onderschreden. Dit betreft lagere uitgaven, maar daarnaast zijn er ook hogere opbrengsten (subsidies) die niet geraamd waren. Deze kosten en opbrengsten zijn verrekend met de reserve.
- Het product Ruimtelijke ordening laat een nadeel zien van € 26.000. Dit nadeel wordt met name veroorzaakt door een schadevergoeding van € 75.000 die, conform B&W besluit, is betaald voor verplaatsing van een onderneming. Dekking zou plaats vinden binnen het programma. De opbrengst leges omgevingsvergunning zijn wel wat hoger dan geraamd, maar dekt niet het hele bedrag. Daartegenover staan lagere uitgaven voor de invoering van de omgevingswet van € 47.500. Dit

bedrag wordt gestort in reserve.

- Het product 'grondbedrijf' laat een voordeel zien van € 201.500. Bij de actualisatie van de exploitatie is, door grondprijshoging van o.a. Oosterweilanden, de exploitatie van een negatief in een positief 'verwacht resultaat' veranderd. Hierdoor kon het gereserveerde verlies vrijvallen. Ook Zuidmaten Oost is door een prijsverhoging licht positiever uitgevallen.

- Onderstaande posten zijn in 2020 onderschreden, omdat de kosten in 2021 gemaakt worden. Deze posten worden hier apart benoemd, aangezien de budgetten niet overgeheveld worden naar 2021, waardoor dit tot een overschrijding zou kunnen leiden in 2021. Als verklaring kan dan worden verwezen naar dit jaarverslag.

2020

Speelterrinen € 43.500

Huisvuil ondergrondse systemen € 35.000

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding

In het programma Economie en vrije tijdsbesteding wordt gewerkt aan economische opgaven en aan opgaven rond vrijetijdsbesteding. Het werkprogramma omvat twee programmalijnen.

1. Versterken werkgelegenheid met de doelenboom economie en werkgelegenheid.
2. Meedoen met de doelenboom cultuur en recreatie & toerisme en de doelenboom sport.

Voor dit programma was 2020 een intensief jaar als gevolg van corona. Binnen beide programmalijnen ontstond er een verschuiving in werkzaamheden. De werkzaamheden binnen de domeinen sport, cultuur, economie en detailhandel, recreatie en toerisme stonden voornamelijk in het teken van het informeren en bijstaan van verenigingen, stichtingen, ondernemers en de diverse andere stakeholders. Met name over de te nemen coronamaatregelen en de consequenties daarvan. Ook het inventariseren van knelpunten en hen allen ondersteunen en faciliteren bij het aanvragen van compensatie(regelingen) van het Rijk. Daarnaast is er ook volop geïnterviewd waar de gemeente desgewenst moest en kon bijdragen in zowel financiële zin danwel aanpassing van beleid.

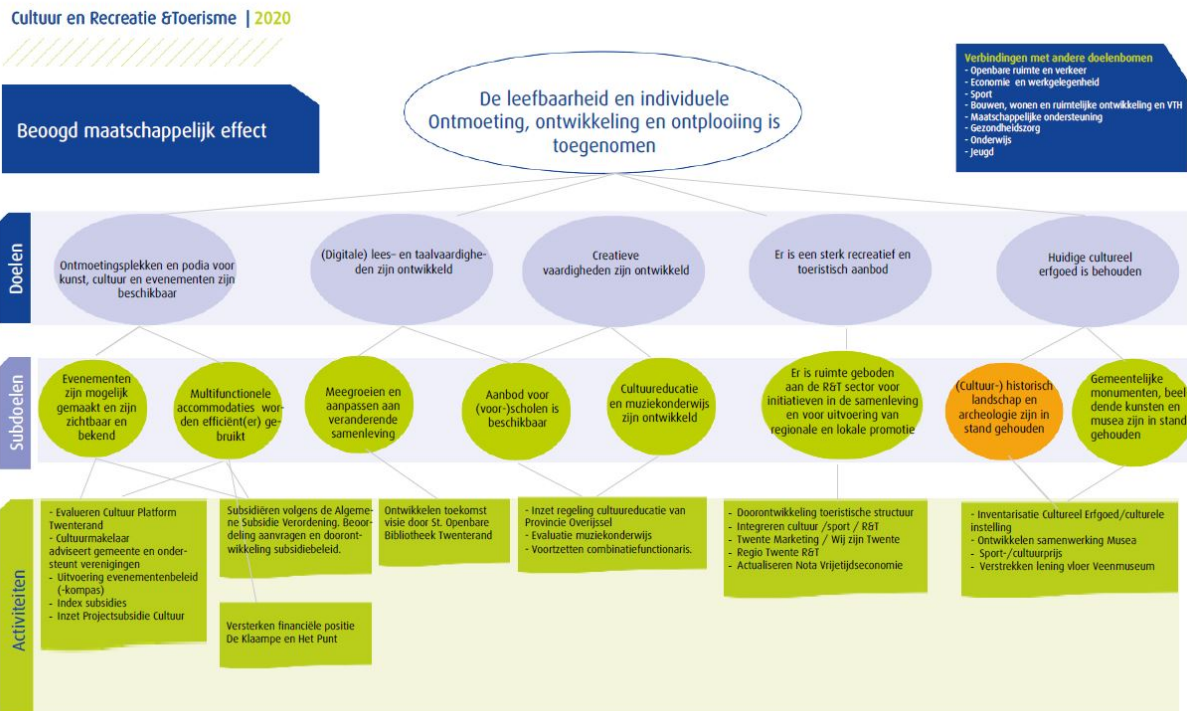
Dit heeft helaas er toe geleid dat we niet altijd de beoogde (beleids)doelen hebben bereikt. Het heeft wel gezorgd voor een nog intensievere en betere samenwerking tussen de gemeente en partijen (onderling). Daarnaast is in 2020 ook de (wils)kracht en creativiteit van onze verenigingen, stichtingen, ondernemers en stakeholders duidelijk naar voren gekomen. Daar waar mogelijk heeft de gemeente dit gefaciliteerd. De bonnenactie binnen de detailhandelssector, deels gefinancierd vanuit het crisisarrangement is hier een mooi voorbeeld van.

Een mijlpaal binnen dit programma was het besluit van de raad om in te stemmen met de bouw van een nieuw zwembad.

Ook is er gewerkt aan de centrumplannen voor Vriezenveen en Vroomshoop.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect: De leefbaarheid en individuele ontmoeting, ontwikkeling en ontplooiing is toegenomen

Doel: Ontmoetingsplekken en podia voor kunst, cultuur en evenementen zijn beschikbaar

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: (Digitale) lees- en taalvaardigheden zijn ontwikkeld

Hieronder wordt verstaan lectuur, literatuur, maar ook digitale media en dergelijke.

Doel: Creatieve vaardigheden zijn ontwikkeld

Cultuureducatie: alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of middel wordt ingezet, zowel actief, receptief en reflectief. Cultuuruitingen kunnen een middel zijn om andere leergebieden te ondersteunen, zoals geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer, economie of wiskunde.

Doel: Er is een sterk recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen.

Doel: Huidig Cultureel erfgoed is behouden

Cultureel erfgoed: sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen (materieel), maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten (immaterieel). De monumentenlijst is opgenomen in de Welstandsnota Twenterand.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Evenementen zijn mogelijk gemaakt en zijn zichtbaar en bekend

Het faciliteren van evenementen door o.a. het afgeven van vergunningen en afstemming met betrokkenen. Daarnaast is er gezamenlijk een breed en gestructureerd activiteitenprogramma opgezet van verschillende organisaties uit de vrijetijdseconomie.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Extra middelen projectsubsidies cultuur**

Voor 2020 is een extra bijdrage van € 7.000 beschikbaar gesteld voor de projectsubsidie Cultuur zodat het platform haar activiteiten kan voortzetten. Projectsubsidies stimuleren het werkveld om experimenten aan te gaan en om zich verder door te ontwikkelen. Zo is er in 2020 actief ingezet op binnenschoolse cultuureducatie en hebben diverse festivals geld gekregen om hun publieksbereik te vergroten. Zijn via welzijnswerk de eerste stappen gezet om Twenteranders deel te laten nemen aan cultuur en zijn we met musea in gesprek gegaan over hun rol in maatschappelijke vraagstukken.

- **Index subsidies**

Vanaf 2020 is voor de subsidies een hoger inflatiepercentage geraamd, een inflatie van 3,4%. Dit heeft o.a. te maken met de verplichte CAO-wijzigingen voor grote professionele instellingen. Naast deze verhoging is het subsidieplafond in 2020 met € 250.000 verlaagd. Dit conform het genomen besluit in de Kadernota 2020.

- **Subsidiëren volgens de Algemene SubsidieVerordening. Beoordeling aanvragen en doorontwikkeling subsidiebeleid.**

In 2020 is de actualisatie van het subsidiebeleid voorbereid en uitgevraagd. In 2021 wordt dit verder uitgewerkt.

- **Uitvoering evenementenbeleid**

In 2019 is het evenementenkompas opgesteld en in de begroting van 2020 is budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering. Door corona konden er geen evenementen worden georganiseerd. De afronding, vaststelling en uitvoering van het evenementenbeleid is hierdoor uitgesteld.

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt (er) gebruikt

Het betreft de volgende accommodaties: Kulturhus De Klaampe Westerhaar, Het Punt Vroomshoop, Dorpshuizen en overige podia voor cultuur

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Versterken financiële positie De Klaampe en Het Punt**

Het Punt en De Klaampe hebben eenmalig extra bijdragen ontvangen van jaarlijks respectievelijk €100.000,- en €35.000,-. Daarmee is het gelukt de jaarlijkse exploitatie min of meer in evenwicht te brengen. Bij de begrotingsbehandeling 2021 is dit structureel geregeld.

Subdoel: Meegroeien en aanpassen aan de veranderende samenleving

De ontwikkeling van de (digitale) lees—en taalvaardigheden en creatieve vaardigheden.

Subdoel: Aanbod voor (voor-)scholen is beschikbaar

Subdoel: Cultuureducatie en muziekonderwijs zijn ontwikkeld

Twenterand heeft een cultuurklapper waarin culturele activiteiten zijn opgenomen die basisscholen kunnen inkopen. Muziekonderwijs wordt gegeven door de plaatselijke muziekverenigingen. De gemeente bekostigt muziekonderwijs voor jeugdleerlingen op basis van een maximale subsidie.

Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Voor plannen in de R&T-sector wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn om ze te realiseren. Regionale promotie wordt uitgevoerd op Twentse schaal. Lokale promotie wordt vanaf 2020 opgepakt en enthousiast uitgevoerd door Gastvrij Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Actualiseren en doorontwikkelen Nota Vrijetijdseconomie**

Als volgende stap in de doorontwikkeling van de toeristische structuur in Twenterand moet de nota vrijetijdseconomie 2013-2020 worden geactualiseerd. De integratie met nota cultuur & evenementennota zijn hiervoor belangrijke doelen. Ook de koppeling met de nieuwe netwerkorganisatie Gastvrij Twenterand moet hierin worden meegenomen. In 2020 is, door andere prioriteiten, de nota Vrijetijdseconomie niet geactualiseerd. Dit zal in 2021 worden opgepakt.

Subdoel: Cultuurhistorisch landschap en archeologie zijn in stand gehouden

Het is wettelijk verplicht om bouwaanvragen te toetsen op archeologische waarden. We hebben met Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) een samenwerkingsovereenkomst gesloten over het wederopbouwgebied.

Subdoel: Gemeentelijke monumenten, beeldende kunst en musea zijn in stand gehouden

Het gaat om de volgende musea: Museum Oud Vriezenveen, Veenmuseum, Peddemorsboerderij en het Middendorpshuis. Zowel landelijke als gemeentelijke monumenten zijn opgenomen in de welstandsnota, zie www.twenterand.nl.

Wat hebben we daarvoor gedaan

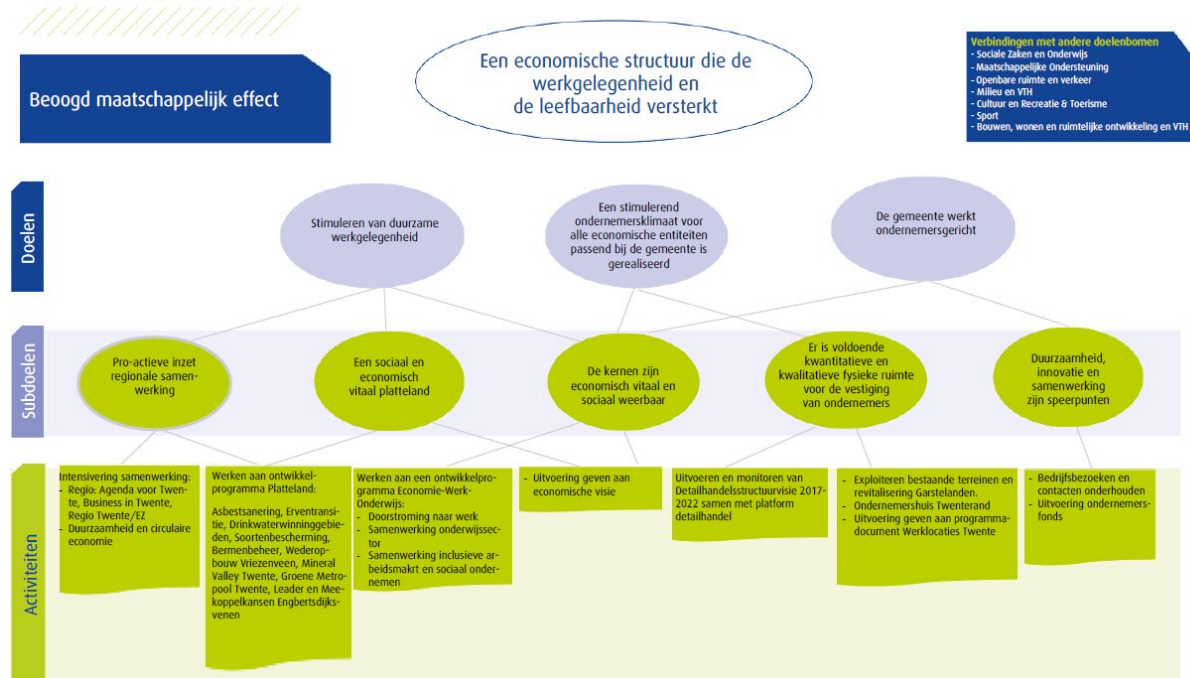
- **Verstrekken lening vloer Veenmuseum**

De gemeente Twenterand en het Veenmuseum hebben in 2020 een overeenkomst ondertekend over een renteloze lening van maximaal € 15.000 voor de vloer van het museum.

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding te zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Pro-actieve inzet regionale samenwerking

De bestuurlijk en ambtelijke samenwerking met de partners in de regio zodanig maken dat de lokale doelen en regionale doelen explicieter en inzichtelijker voor de gemeenteraad en inwoners van Twenterand zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Intensivering samenwerking**

Door corona was de regionale samenwerking en het netwerken in de regio bijna niet mogelijk. Op specifieke thema's is er intensief contact geweest. De transitie van de Regio Twente vergde in 2020

veel afstemming in de regio. Ook is er veel afstemming geweest over de crisisarrangementen van de Provincie Overijssel.

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Het platteland betreft het buitengebied (alle inwoners en erven buiten de kernen) van Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Werken aan ontwikkelprogramma Platteland met een samenhangend pakket aan mogelijkheden voor de bevordering van vitaliteit**
Door vertrek van een collega is de capaciteit op het platteland beperkt en daardoor is in 2020 relatief weinig uitgevoerd voor het sociaal en economisch vitaal platteland. Een aantal thema's zijn wel opgepakt: De erfcoaches hebben gesprekken gevoerd met ondernemers in het buitengebied. Daarnaast zijn we bestuurlijk en ambtelijk betrokken bij de Groene Metropool Twente, Mineral Valley en bij het IBP Vitaal Platteland. Tevens zijn er leaderinitiatieven tot uitvoering gekomen.

Subdoel: De kernen zijn economisch vitaal en sociaal weerbaar

Het behouden van de aanwezige en faciliteren van nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid en tegelijkertijd het versterken en toekomstbestendig maken van de werkgelegenheidsstructuur, waarbij ondernemerschap optimaal wordt gestimuleerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Werken aan ontwikkelprogramma Economie-Werk-Onderwijs**
In 2020 is het project Sterk Techniek Onderwijs van start gegaan waarbij de samenwerking tussen onderwijs en het bedrijfsleven in Twenterand en daar buiten is geïntensiveerd.

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Met kwantitatief fysieke ruimte wordt bedoeld dat er voldoende vestigingsmogelijkheden voor bedrijven zijn. Met kwalitatieve fysieke ruimte bedoelen we dat de vraag van ondernemers aansluit bij het beschikbare aanbod en de benodigde voorzieningen, bijv. glasvezel.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Exploiteren bestaande terreinen en revitalisering Garstelanden.**
De revitalisering van Garstelanden is in 2020 niet opgepakt. Samen met ondernemers moet worden gekeken en gewerkt aan het bedrijventerrein. Door corona was het niet gewenst om met groepen ondernemers in gesprek te gaan. Aan de uitbreiding van bedrijventerrein Garstelanden is gewerkt. Gezien de ligging nabij het Natura 2000 gebied Engbertsdijkvenen moesten er nieuwe berekeningen en beoordelingen worden uitgevoerd. Dit heeft het proces vertraagd. De eerste kavels op bedrijventerrein Oosterweilanden zijn verkocht. Er is veel vraag naar. Ook is het Strategisch Plan Bedrijventerreinen opgesteld.

Subdoel: Duurzaamheid, innovatie en samenwerking zijn speerpunten

Vanuit de nieuwe rol van de gemeente als facilitator / regisseur wordt vooral ingezet op duurzaamheid, innovatie en samenwerking.

Wat hebben we daarvoor gedaan

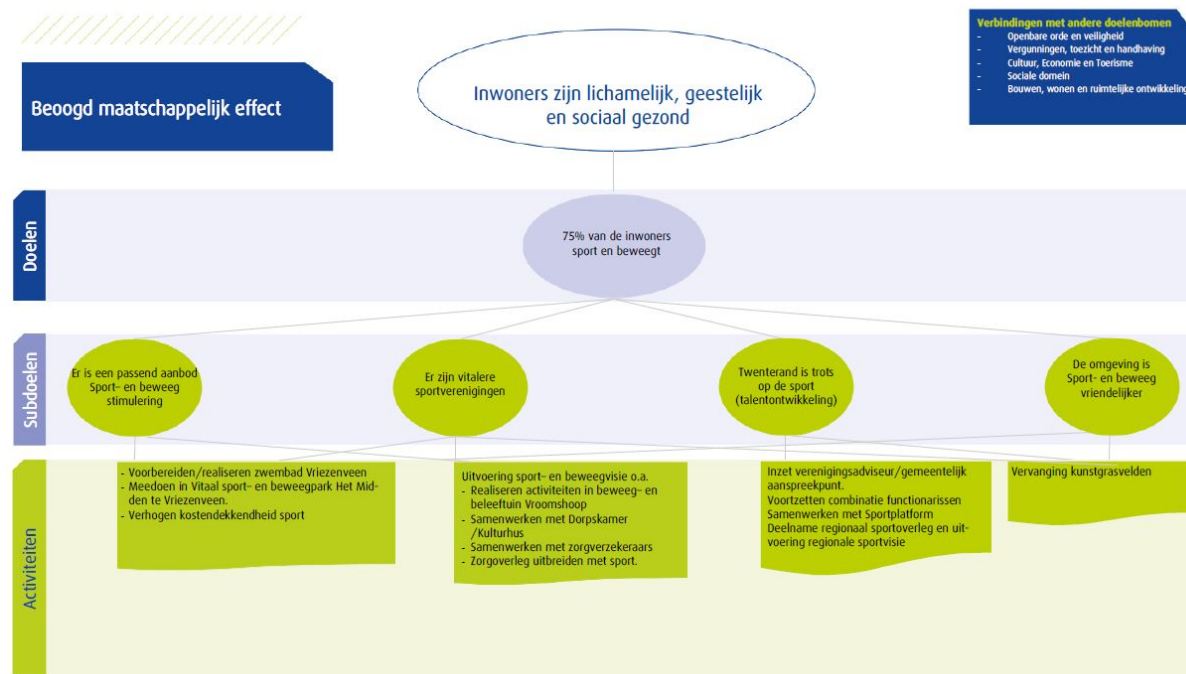
- **Bedrijfsbezoeken en contacten onderhouden**

Door corona hadden ondernemers hun handen vol aan het goed runnen van hun eigen bedrijf. Kennissessies over duurzaamheid of andere innovatieve onderwerpen hebben nauwelijks plaats gevonden. In de detailhandelsector heeft de corona de urgentie gecreëerd om meer samen te werken, hier heeft de gemeente in gefaciliteerd. Ook heeft de gemeente meegedaan aan een haalbaarheidsonderzoek naar flexibiliteitsoplossingen in het elektriciteitsnet. Daarnaast heeft de gemeente de Dag van de Ondernemer georganiseerd via een online bijeenkomst. Waar mogelijk en gewenst zijn fysieke overlegstructuren zoveel mogelijk omgezet naar digitale overleggen om met elkaar in gesprek te blijven.

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De rijksoverheid streeft in het kader van het Olympisch Plan 2028 naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de bevolking regelmatig aan sport en bewegen doet. Ook in Twenterand hebben wij deze ambitie. De onderzoeken naar deelname worden uitgevoerd door Sportservice Overijssel. De metingen uit 2016 laten het volgende beeld zien:

	Sportdeelname Ned.	Norm gezond bewegen
4-18 jaar	75%	7%
19-65 jaar	46%	59%
65+	33%	68%

Het streven is om in deze collegeperiode 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen. Dat houdt in dat met name op de doelgroep vanaf 19 jaar ingezet wordt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een passend aanbod sport- en beweegstimulering

Samen met sport- en beweegaanbieders een passend kwalitatief aanbod aanbieden, met specifieke aandacht voor jeugd, senioren, mensen met een beperking en kwetsbare groepen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Meedoen in Vitaal sport- en beweegpark Het Midden te Vriezenveen**
In 2020 is verder gesproken over de invulling van een Vitaal Sportpark Het Midden. Door corona is het overleg gestopt.
- **Vorbereiden / realiseren zwembad Vriezenveen**
In 2020 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de realisatie van het zwembad. In 2021 zal het besluit verder worden uitgewerkt tot een concreet plan voor het zwembad in Vriezenveen.

Subdoel: Er zijn vitalere sportverenigingen

De maatschappelijke rol en betrokkenheid van sportverenigingen vergroten en versterken door de samenwerking te bevorderen met andere sportverenigingen en organisaties.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoering sport- en beweegvisie o.a.**
Door corona en de gevolgen en wijzigingen voor de sportverenigingen is in 2020 geen tijd besteed aan de uitvoering van de sport- en beweegvisie.
- **Verhogen kostendekkendheid Sport**
De gemeenteraad heeft besloten om de kostendekkendheid op sport te verhogen. De gemeente heeft beperkte mogelijkheden om op korte termijn de kostendekkendheid te verhogen. De voorgestelde bezuiniging is niet volledig realiseerbaar. Door meerjarige afspraken en verhogen van tarieven wordt de relatie met verenigingen niet onder druk gezet en toch deels voldaan het genomen besluit. Het financiële effect van het deels terugdraaien van de taakstelling kostendekkendheid zijn conform het genomen besluit in de Kadernota 2020 verwerkt in de Programmabegroting 2020.
Eind 2020 heeft het college besloten om de tarieven voor alle sportverenigingen in 2021 te bevriezen in verband met de gevolgen van corona. Hierdoor wordt tariefsverhoging een jaar opgeschoven. De gemiste inkomsten worden verwerkt in de Berap 2021 en de begrotingsbehandeling van 2022.

Subdoel: Twenterand is trots op de sport (talentontwikkeling)

Faciliteren van sportevenementen om de publieke waarde voor de promotie van sport en bewegen volop te benutten

Subdoel: De omgeving is sport- en beweegvriendelijker

Het in standhouden van een kwalitatief goede basisinfrastructuur van gemeentelijke sport- en beweegaccommodaties voor het sporten, spelen en bewegen door de inwoners van Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Vervanging kunstgrasvelden**
De aanbesteding voor vervanging van de vier kunstgrasvelden heeft in 2020 plaatsgevonden. De kunstgrasvelden van Deto Vriezenveen en Vroomshoopse Boys in Vroomshoop zijn inmiddels vervangen. Conform afspraak worden in 2021 de kunstgrasvelden van DOS '37 en V.V. Den Ham vervangen.

Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Economie en vrije tijdsbesteding

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<u>Doelenboom cultuur en recreatie en toerisme</u>				
Lasten	2.033.898	2.054.229	1.957.620	231.237
Baten	-387.406	-376.464	-351.714	0
Saldo van baten en lasten	1.646.493	1.677.765	1.605.906	231.237
<u>Doelenboom economie en werkgelegenheid</u>				
Lasten	1.444.405	1.811.342	1.786.322	29.594
Baten	-40.037	-31.432	-31.432	0
Saldo van baten en lasten	1.404.368	1.779.910	1.754.890	29.594
<u>Doelenboom sport</u>				
Lasten	2.042.526	2.879.232	2.797.235	0
Baten	-610.283	-556.634	-545.634	0
Saldo van baten en lasten	1.432.243	2.322.598	2.251.601	0
Totaal programma lasten	5.520.829	6.744.803	6.541.177	260.831
Totaal programma baten	-1.037.726	-964.530	-928.780	0
<u>Totaal saldo van baten en lasten</u>	4.483.104	5.780.273	5.612.397	260.831
Mutaties reserves db cultuur en recreatie en toerisme	-379.244	-419.339	-365.993	-231.237
Mutaties reserves db economie en werkgelegenheid	-283.013	-380.000	-380.000	-29.594
Mutaties reserves db sport	-366.378	-1.142.677	-1.129.752	0
Totaal mutatie reserves	-1.028.635	-1.942.016	-1.875.745	-260.831
<u>Geraamd resultaat</u>	3.454.469	3.838.257	3.736.652	0
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten</i>	<i>-1.297.169</i>			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma 3 is € 1.297.169 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

- Het product 'stimulering economie' laat een voordeel zien van € 313.150. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het niet uitvoeren van de Revitalisering van Garstelanden (geraamd € 150.000). Dit wordt samen opgepakt met de uitbreiding van bedrijventerrein Garstelanden. Deze uitbreiding duurt langer i.v.m. stikstofberekeningen. In verband met corona, waardoor gesprekken met de ondernemers van Garstelanden niet door konden gaan, wordt de revitalisering doorgeschoven naar 2021. Deze kosten komen ten laste van de reserve, dus er is ook geen onttrekking uit de reserve gedaan in 2020. Daarnaast zijn vrijvallende middelen van Agenda van Twente ad. € 694.147 door de Regio uitgekeerd aan de 14 gemeenten. Voor Twenterand betekende dit een eenmalige bijdrage (voordeel) van € 37.300. De uitgaven voor de Agenda van Twente van € 253.400 zijn ten laste van de reserve

gebracht. Voor de Agenda van Twente projecten (geraamd € 25.000) is dit jaar niets uitgegeven, dus ook geen onttrekking uit de reserve. Op kapitaallasten is een voordeel van € 75.000 door een lagere rente.

- Het product 'sporthal de Stamper' laat een voordeel zien van € 194.300. Dit wordt onder andere veroorzaakt door minder uitgaven meerjarig onderhoud van € 235.000. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Dit onderhoud wordt uitgevoerd in 2021.
- Het product 'zwembad de Stamper' laat een voordeel zien van € 576.700. Dit wordt onder andere veroorzaakt door minder uitgaven meerjarig onderhoud van € 647.000. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. In verband met komst nieuwe zwembad wordt alleen het meest noodzakelijke onderhoud opgepakt. Vanuit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken' wordt te zijner tijd een bijdrage gedaan ten behoeve van het nieuwe zwembad. De entree opbrengsten als gevolg van corona zijn € 71.000 lager dan geraamd. Zover nu bekend, wordt eind maart 2021 de regeling voor tegemoetkoming zwembaden bekend gemaakt. Een aanvraag voor deze tegemoetkoming zal in 2021 dan ook plaats vinden.
- De btw van sport wordt sinds een aantal jaren op het product geboekt. Voorheen was dit niet het geval, maar door gewijzigde regelgeving werkt de btw kostenverhogend voor de sport. De meerkosten in verband met het niet kunnen terugvragen van de btw op sport worden (gedeeltelijk) gedekt door de zogenoemde SPUK-bijdrage. Deze bedraagt in 2020 € 157.600 en was niet geraamd.
- Onderstaande posten zijn in 2020 onderschreden, omdat de kosten in 2021 gemaakt worden. Deze posten worden hier apart benoemd, aangezien de budgetten niet overgeheveld worden naar 2021, waardoor dit tot een overschrijding zou kunnen leiden in 2021. Als verklaring kan dan worden verwezen naar dit jaarverslag.

2020

Werkbudget economie, ondernemersfonds € 20.000

Programma Fundament

Inleiding Programma Fundament

Inleiding

Het programma Fundament omvat alle bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling. Beoogd effect is een (financieel) gezonde organisatie die inspeelt op de ontwikkelingen in de maatschappij. Uitgangspunten van de doorontwikkeling zijn:

- Wettelijke taken worden uitgevoerd;
- Het bestuur kan goed besturen;
- Doelen worden met en door de samenleving gerealiseerd.

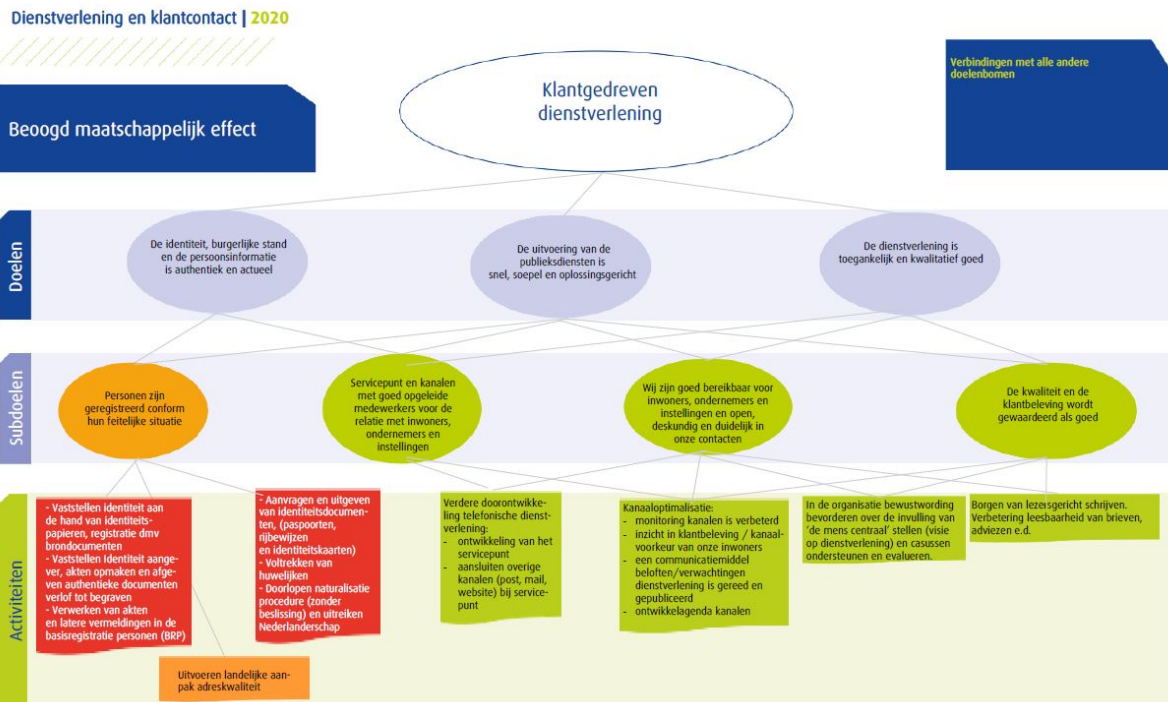
In 2020 zijn de gevolgen van corona met bijv. het vooral thuiswerken, op relatief soepele wijze opgevangen. Verder zijn er stappen gezet in het verbetertraject van I&A, op het gebied van digitalisering (o.a. doorontwikkeling zaakgericht werken, informatiebeveiliging en privacy) en van professionalisering. Ook is er gewerkt aan de realisatie van het duurzaam toekomstbestendig gemeentehuis. De implementatie van de landelijke aanbesteding GT Connect (telefooncentrale) is niet doorgestaan mede door toedoen van de VNG. Er wordt aan een alternatief gewerkt.

Capaciteit

We doen met weinig mensen veel werk. Eind 2020 is duidelijk geworden dat de balans tussen capaciteit en opgaven ontbreekt en is een begin gemaakt met een herstel hiervan, dat loopt door in 2021.

Doelenboom Dienstverlening en klantcontact

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect: Klantgedreven dienstverlening

Doel: De identiteit, burgerlijke stand en de persoonsinformatie is authentiek en actueel

Bij geboorte of bij binnenkomst van elke nieuwe inwoner van Nederland wordt de identiteit vastgesteld en vastgelegd waardoor rechten ontstaan op allerlei voorzieningen en diensten van de overheid. Alle inwoners van de gemeente Twenterand zijn geregistreerd met een set van gegevens in de basisregistratie personen (BRP). Het actueel zijn van de geregistreerde gegevens bepaalt de kwaliteit. Naar aanleiding van brondocumenten (authenticiteit) worden de gegevens in de BRP geactualiseerd.

Doel: De uitvoering van de publieksdiensten is snel, soepel en oplossingsgericht

Bij klantgedreven dienstverlening gaat het om meer dan alleen een goed geregeld (digitaal) proces. Mensen willen een benadering die aansluit bij hun eigen leefwereld. Standaardisatie en maatwerk passen beide binnen het streven naar dienstverlening met de menselijke maat, mits de keuzes die daarin gemaakt worden volgen uit de leefwereld van mensen. Mensen regelen graag zelf hun zaken, wanneer het hen uitkomt. We faciliteren Self service door de inwoner en ondernemer. Voor mensen die dat niet kunnen bieden we ondersteuning. Standaard waar het kan, persoonlijk en op maat waar het moet.

Doel: De dienstverlening is toegankelijk en kwalitatief goed

De kracht van goede dienstverlening zit in de betrokkenheid, professionaliteit en ruimte van de medewerkers. Toegankelijk qua (toegangs-)kanalen en werken volgens onze dienstverleningskernwaarden: professioneel, invoelend en respectvol, oplossingsgericht en transparant. De logica (of de beleving) van de inwoner is daarbij belangrijk. Onze organisatie is daarbij zoveel mogelijk ondersteunend. We zorgen dat de verwachting rondom onze dienstverlening helder is. Wij verbeteren onze kwaliteit door monitoring en vragen aan klanten.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Personen zijn geregistreerd conform hun feitelijke situatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Ontwikkeling: uitvoeren landelijke aanpak adreskwaliteit (LAA)**
Eind 2020 is de gemeente aangesloten bij het Landelijk Aanpak Adreskwaliteit om de kwaliteit van de adresgegevens in de BRP te verhogen en waarborgen.

Subdoel: Servicepunt en kanalen met goed opgeleide medewerkers voor de relatie met inwoners, ondernemers en instellingen

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Doorontwikkeling servicepunt (post, mail, balie, telefonie, website) naar een (1) centrale toegang.**
In het Servicepunt worden de klantcontacten binnenkomend via de centrale toegangskanalen post, telefonie en balie adequaat tijdens publieksopeningstijden ontvangen en geregistreerd. Het aantal digitale inkomende poststukken is t.o.v. 2019 met 60% toegenomen. Het aantal direct afgehandelde telefonische contacten door het Servicepunt is met 5% toegenomen naar circa 35% van het totaal aantal inkomende calls. De digitale kennisbank met actuele landelijke wet- en regelgeving is uitgebreid met Twenterandse content waardoor medewerkers nu eenvoudig antwoord op vragen over gemeentelijke producten en diensten, functionarissen en werkwijzen kunnen vinden. De vaste servicemedewerkers zijn onderverdeeld als contactpersonen voor afdelingen en door structureel contact worden verbeteringen doorgevoerd. Vanaf november 2020 komt het servicepunt wekelijks (online) bijeen wat bijdraagt in het oppakken van signalen en uniform werken. In 2020 zijn onze algemene servicenormen toegevoegd aan onze website. Doorlopend wordt gestuurd op openstaande contacten door persoonlijke benadering. Denk aan herhaalde binnenkomende verzoeken of terugbelverzoeken. Corona heeft geleid tot meer digitaal contact met inwoners, ondernemers en instellingen. Daar waar digitaal of telefonisch geen optie was zijn andere oplossingen gevonden onder voorafgaande duidelijke strenge voorwaarden. De verwachte overgang naar GT Connect is niet doorgegaan mede door toedoen van de VNG. Er wordt aan een alternatief gewerkt.
- **Kanaaloptimalisatie**
In 2020 steeg het digitale gebruik van iBurgerzaken (via Digid) met 20%. iBurgerzaken biedt inwoners digitale mogelijkheden om aangifte te doen van geboorte, overlijden, huwelijk en om digitale uittreksels aan te vragen. Hiermee is voldaan aan de wettelijke voorwaarden en is aangesloten op de landelijke voorziening, waardoor - met in achtneming van de AVG - gegevensuitwisseling beter, goedkoper, en sneller wordt met als gevolg de administratieve lastenverlichting voor burgers. De kwaliteit en de klantbeleving in het jaar 2020 stond in het teken van veiligheid. De dienstverlening bleef ondanks de beperkingen toegankelijk en vond meer dan anders plaats op afspraak en op afstand via digitale kanalen. Door de bijzondere situatie werd in 2020 geen gebruik gemaakt van benchmark.

Subdoel: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en open, deskundig en duidelijk in onze contacten

Subdoel: De kwaliteit en de klantbeleving wordt gewaardeerd als goed

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
De identiteit, burgerlijke stand en de persoonsinformatie is authentiek en actueel						
Zelfevaluatie Reisdocumenten	94,20%	96,60%	96,7%	98%	94%	Zelfevaluatie reisdocumenten
Zelfevaluatie BasisRegistratie Personen (BRP)	98%	98,60%	95,5%	91%	96%	Zelfevaluatie BPR

Doelenboom Bedrijfsvoering

Doelenboom

Bedrijfsvoering | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Solide bedrijfsvoering ten behoeve van een goed functionerende gemeente

Doel: De medewerkers zijn in staat te doen wat de organisatie vraagt

Hierbij werken wij o.a. aan:

- Werken in rollen i.p.v. functies;
- Teamontwikkeling;
- Leiderschapsontwikkeling;
- Bevordering lerend vermogen;
- Tijd- en plaatsafhankelijk werken;

Doel: Inwoners zijn geïnformeerd en participeren

Het doel is dat de inwoners van de gemeente Twenterand zich gehoord en betrokken voelen. In beide begrippen zit tweerichtingsverkeer. Beide bereik je ook door goed te luisteren naar wat er in de Twenterandse samenleving gebeurt en ook door daadwerkelijk iets te doen met die signalen. Hierbij gaan we meer naar buiten., werken we meer op locatie, om beter aan te sluiten bij wat leeft in de maatschappij.

Doel: Kwalitatief goede, effectieve en efficiënte ondersteuning en advisering aan bestuur en organisatie

Dit meer intern gerichte doel wordt bereikt door de realisatie van de subdoelen van alle SCOPAFIJTH – functies. Hierdoor zijn de primaire processen in de andere doelenbomen beter in staat om de bestuurlijke doelen te realiseren.

Doel: De financiële huishouding geeft een volledig en betrouwbaar beeld van de gemeentelijke financiële positie

De (financiële) gegevens die bij de verschillende documenten in de p&c-cyclus verstrekt worden, moeten een juist beeld geven van de financiële positie op dat moment. Dit betekent dat de gegevens in het financiële systeem up-to-date moeten zijn.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Een aantrekkelijke werkgever met gekwalificeerde en flexibel inzetbare medewerkers

Subdoel: Tijdige en volledige communicatie met inwoners, instellingen, bestuur en organisatie

Doelgroepen op tijd en zo volledig mogelijk informeren over de producten, diensten en ontwikkelingen binnen de gemeente Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Faciliteren viering 75 jaar vrijheid**

In 2020 zou 75 jaar vrijheid worden gevierd op nationaal, provinciaal en lokaal niveau. Ook in de gemeente Twenterand zou dat plaatsvinden met als uitgangspunt dat de gemeente ondersteunt en faciliteert en dat verenigingen zelf organiseren. Door corona is dit allemaal komen te vervallen en is afgesproken om alle voor 2020 afgesproken activiteiten inclusief financiering door te schuiven naar 2021.

- **Ontwikkelen en beheren communicatiemiddelen**

Voor 2020 heeft het college zoveel mogelijk ingezet op een andere en vernieuwende manier van communicatie en meer zichtbaar zijn bij de inwoners van Twenterand. Het spreekt voor zich dat corona daarop van invloed is geweest. Zo is het afscheid en installatie van de burgemeester zo sober mogelijk gehouden met inachtneming van de maatregelen. Ook is er vanwege corona veel meer gebruik gemaakt van InTwenterand (gemeentelijke informatiepagina in De Toren van Twenterand) om de inwoners van Twenterand zo goed mogelijk te informeren over de maatregelen, maar ook over lokale initiatieven die in het kader van corona zijn ontstaan. Vanwege de financiële situatie van gemeenten in het algemeen en Twenterand in het bijzonder, voelde het college van b&w zich gedwongen een krachtig statement af te geven met een originele campagne via social media en kaarten direct gericht aan Tweede Kamerleden. In de lijn van meer zichtbare en vernieuwende communicatie in 2020 zijn de social video's veel ingezet en hebben we een aantal peilingen gedaan waarmee we de inwoners hebben betrokken bij een aantal onderwerpen via [twenterand.ikpraatmee.nl](https://www.twenterand.nl/ikpraatmee). Om mensen naar die peilingen te leiden is er heel actief en zichtbaar over gecommuniceerd.

- **Bevorderen en begeleiden van inwonersbetrokkenheid**

Om inwonersbetrokkenheid verder invulling te geven is een adviseur aangesteld die collega's, college en raad adviseert en ondersteunt om de omgeving beter bij gemeentelijke opgaven te betrekken. Van beleidstrajecten zoals het opstellen van de omgevingsvisie tot de herinrichting van een centrumgebied. Daarnaast ondersteunt de adviseur inwoners, ondernemers en organisaties bij plannen die bijdragen aan de Twenterandse samenleving.

Net als in 2019 was in 2020 € 100.000 beschikbaar voor kernbudgetten. In 2020 heeft een tussenevaluatie van de regeling plaatsgevonden. Als gevolg daarvan is de regeling kernbudgetten aangescherpt om meer duidelijkheid te scheppen ten aanzien van de vraag welke aanvragen wel en welke niet in aanmerking komen voor een kernbudget. In 2020 is een kernbudget van €25.000 voor een bouw- en opslagplaats van carnavalsvereniging De Smoezen verleend. Daarnaast zijn er meerdere aanvragen uit 2020 in behandeling waar in 2021 een besluit over wordt genomen.

Subdoel: De organisatie is doelmatig en doeltreffend gefaciliteerd

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Faciliteren flexwerken (tijd en plaats onafhankelijk werken)**
 Als gevolg van corona en het thuiswerken, is de overgang naar laptops i.p.v. vaste desktops versneld in gang gezet. Daarmee zijn we voorbereid op flexibel werken (werken waar het werk is) en ook op de herinrichting van het gemeentehuis.
 Duurzaam en toekomstbestendig gemeentehuis
 In 2020 is met hulp van een aantal (externe) partijen gewerkt (conform raadsbesluit) aan een meer integrale studie om de verduurzaming en de herinrichting te vertalen naar techniek, ramingen en gedragen plannen.
 Voor deze studie is het volgende doel meegegeven: Realiseer duurzame, toekomstbestendige en efficiënte huisvesting voor de bestuurlijke en ambtelijke organisatie binnen het bestaande gemeentehuis en realiseer daarbij lagere huisvestingslasten door de verhuur van ruimten aan maatschappelijke partners en/of derden.
 De plannen passen bij de ambitie om het gemeentehuis in Vriezenveen te gaan verduurzamen, de gemeente is dit n.l. verplicht vanuit de routekaart vanuit het Rijk welke (minimaal) een C label in 2023 en een A label in 2030 eist voor publieke gebouwen zoals het gemeentehuis. Het gemeentehuis is voorzien van een (deels) verouderde bouwkundige schil uit 1969 en voor de warmteopwekking wordt gebruik gemaakt van (oude) technisch afgeschreven milieuvriendelijke gasketels die dringend aan vervanging toe zijn. Deze worden beide aangepakt.
 De uitwerking van het integrale plan is nagenoeg gereed.

Subdoel: Actuele informatie is veilig, beschikbaar, betrouwbaar en toegankelijk in efficiënte systemen

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Digitaal Stelsel Omgevingswet (aansluiten op)**
 Bij de Omgevingswet hoort een goede digitale ondersteuning. Het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) is het stelsel van de landelijke voorziening en de lokale systemen van de overheden. Daarmee vormt het de informatiemotor van de Omgevingswet. Het digitaal stelsel heeft voor de gebruiker de vorm van 1 digitaal loket. Het digitaal stelsel brengt alle gegevens over de fysieke leefomgeving bij elkaar, zodat overheden, inwoners en ondernemers die kunnen opvragen. Aansluiting op het Digitaal stelsel Omgevingswet is een wettelijke plicht. De voorbereidingen van deze investering lopen nog, de investering heeft nog niet plaatsgevonden, deze wordt voorzien voor 2021.
- **Gebruik Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) bij Beheer Openbare Ruimte (BOR)**
 De Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) is een gedetailleerde digitale kaart van Nederland, waarin gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier zijn vastgelegd. Vanaf 1 juli 2017 zijn bestuursorganen bij de vervulling van hun publiekrechtelijke taken verplicht om gebruik te maken van de BGT. Het gebruik van de BGT dient hiervoor concreet in verschillende werkprocessen ingeregeld te worden. Het beheren en ontwerpen van de openbare ruimte (BOR) is één van deze werkprocessen. De voorbereidingen voor deze investeringen zijn gedaan. De investering heeft nog niet plaatsgevonden deze wordt voorzien voor 2021.
- **Borgen beveiliging en privacy (BIG, AVG, Ensia)***
 Verantwoording Privacy 2020
 De gemeente Twenterand is verplicht te voldoen aan de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Hierin staan regels voor de omgang met persoonsgegevens en om zoveel mogelijk 'AVG-proof' te zijn moet er continu aandacht zijn voor het bewust omgaan met privacygegevens van klanten en van eigen medewerkers.
 De belangrijkste activiteiten in 2020 om deze bewustwording te vergroten: de Pubquiz Privacy (door VNG beschikbaar gesteld) en het gebruik van de NanoLearning (door Junglemap). Ofschoon de deelname niet verplicht is gesteld, wordt erop gestuurd dat personeelsleden de lessen afronden.

Hiermee wordt tevens beoogd dat het aantal datalekken (10 in 2020, waarvan 1 gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens) bij de gemeente zal afnemen.

Informatieveiligheid

De gemeente wil de continuïteit van dienstverlening waarborgen. Daarvoor is informatievoorziening cruciaal, met inbegrip van een betrouwbare en veilige ICT-infrastructuur. De afhankelijkheid van de ICT-infrastructuur neemt steeds verder toe. Dat maakt ons kwetsbaar voor digitale dreigingen. De gemeente verhoogt daarom haar digitale weerbaarheid. Hierbij wordt aansluiting gezocht met verplichte wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de AVG.

In 2020 heeft de gemeente gewerkt aan de verdere implementatie van de BIO. Het informatiebeveiligingsbeleid is geëvalueerd en geactualiseerd en zal begin 2021 worden vastgesteld. Er wordt nauw samengewerkt met het werkveld privacy. Bij beide werkvelden is opleiding en bewustwording van medewerkers een voortdurend punt van aandacht. Daarnaast worden in 2021 een aantal technische trajecten afgerond. Zo zijn vanuit het landelijke aanbestedingsprogramma GGI-veilig van de VNG de voorbereidingen gestart om aan te sluiten op het Security Operations Center (SOC) van KPN.

Subdoel: Alle IC processen zijn beoordeeld op risico's

Door risico analyses op te stellen en adequate beheersmaatregelen te treffen, krijgen we meer grip op de bedrijfsvoering. Alle betrokkenen maken deel uit van dit proces.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Bijhouden van de verzekeringsportefeuille**
Alle relevante risico's zijn verzekerd.

Subdoel: Goede advisering en ondersteuning Raad & Griffie

Subdoel: Een zodanig ingericht besluitvormingsproces waardoor besluiten in rechte in stand kunnen blijven

Subdoel: Een jaarlijks materieel sluitende begroting en een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening

Metingen

Verplichte indicatoren	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Formatie*	199,6	178,9	183,4	176,0	191,2	Vensters voor Bedrijfsvoering
Werkelijke Bezetting*	199,6	178,9	183,4	176,2	192,0	Vensters voor Bedrijfsvoering
Apparaatskosten (kst. per inwoner)	€ 549	€ 550	€ 542	€ 561	€ 517	Vensters voor Bedrijfsvoering
Externe inhuur (% van de loonsom)	18,6%	21,0%	20,8%	22,2%	19,0%	Vensters voor Bedrijfsvoering
Overhead (% van de totale lasten)	25,0%	19,0%	32,9%	29,1%	29,5%	Vensters voor Bedrijfsvoering

* cijfers zijn per 31-12

Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Fundament

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<u>Doelenboom dienstverlening en klantcontact</u>				
Lasten	500.125	581.467	581.449	0
Baten	-328.151	-419.070	-419.070	0
Saldo van baten en lasten	171.974	162.397	162.379	0
<u>Doelenboom bedrijfsvoering</u>				
Lasten	4.427.071	3.537.177	3.160.692	459.234
Baten	-3.045.807	-921.277	-912.820	-707.157
Saldo van baten en lasten	1.381.264	2.615.900	2.247.872	-247.923
Totaal programma lasten	4.927.196	4.118.644	3.742.141	459.234
Totaal programma baten	-3.373.958	-1.340.347	-1.331.890	-707.157
<u>Totaal saldo van baten en lasten</u>	1.553.238	2.778.297	2.410.251	-247.923
Mutaties reserves db dienstverl. en klantcontact	0	0	0	0
Mutaties reserves db bedrijfsvoering	275.195	184.608	-41.832	-147.372
Totaal mutatie reserves	275.195	184.608	-41.832	-147.372
<u>Geraamd resultaat</u>	1.828.433	2.962.905	2.368.419	-395.295
gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-1.225.059			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma 4 is € 1.225.059 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

- Er heeft een verplichte storting in de voorziening pensioen politieke ambtsdragers plaatsgevonden om de voorziening op het vereiste niveau te brengen. Per saldo zorgt dit voor een nadeel van € 168.000
- De post accountantscontrole wordt overschreden met € 40.000 vanwege een noodzakelijke aangescherpte controle en vanwege coronamaatregelen
- Op overige financiële middelen is sprake van een voordeel van ruim € 973.000. Dit komt met name doordat in 2019 correcties hebben plaatsgevonden op nota's die in eerste instantie onterecht in 2020 waren geboekt van € 100.000. Daarnaast is een eenmalige winstbijdrage inzake vof Vroomshoop oost van ruim € 700.000 ton geboekt die niet geraamd was. De voorziening riool is met € 200.000 naar beneden bijgesteld in verband met een lager rentepercentage en lagere kapitaallasten. Dit geeft een eenmalig voordeel.
- De ontvangen coronamiddelen zijn verantwoord op het programma fundamenteel (€ 1.400.000). De uitgaven als gevolg van corona zijn echter, conform BBV-richtlijnen, verantwoord op alle programma's. Voorgesteld wordt om het restant van deze middelen van € 632.538 in een nieuw te vormen reserve te storten. Hierover leest u meer in de paragraaf corona. De ontvangen middelen duurzaamheid van € 237.000 zijn in de reserve duurzaamheid gestort.
- De post onderhoud software/abonnementen is met € 280.000,- overschreden. Oorzaak hiervan is onder andere dat de begroting 2020 gebaseerd was op de werkelijkheid 2018 (plus indexeringen). De

ontwikkelingen 2019 en 2020 zijn derhalve niet in de raming meegenomen. Daarnaast is er geen raming opgenomen voor strippenkaarten en consultancy. Daar tegenover staat een onderschrijding op het budget 'beveiliging' en 'extra kosten I&A o.b.v. Native traject' van € 168.000. Vervanging servers heeft evenals in 2019 ook dit jaar niet plaatsgevonden, wat een onderschrijding van € 20.000 in zowel 2019 als 2020 heeft opgeleverd (dit is ook gemeld in de jaarrekening 2019). In 2021 moeten de servers vervangen worden en zal er derhalve een overschrijding op dit budget plaatsvinden. Er is een kleine overschrijding op hardware. In 2019 was dit al aangekondigd, toen was er een onderschrijding. Er zijn veel mobiele telefoons aangeschaft (ook gevolg van corona).

- De totale salarissen (inclusief flex) zijn € 170.000 lager dan geraamd. De opleidingskosten zijn totaal (over alle producten) onderschreden met € 25.000. Dit komt met name doordat er een subsidie is ontvangen en omdat er een opleiding terugbetaald is omdat de medewerker uit dienst is gegaan in 2020. Er is een overschrijding op kosten derden van € 45.000 als gevolg van complexe juridisch p-dossiers ondersteund/behandeld door Damsté advocaten. Daarnaast is er een overschrijding op de post bedrijfsauto's van € 45.000 door uitbreiding (van 4 stuks) van het wagenpark en de hogere lasten per geleased elektrisch (duurzaam) voertuig. Van dit bedrag is € 15.000 eenmalig en € 30.000 structureel. Hiertegenover staan lagere reis- en verblijfkosten op de diverse producten van € 43.000. De kosten van loopbaanbegeleiding via POSG zijn voor een bedrag van ruim € 125.000 onttrokken uit de reserve heroriëntatie.

- Onderstaande posten zijn in 2020 onderschreden, omdat de kosten in 2021 gemaakt worden. Deze posten worden hier apart benoemd, aangezien de budgetten niet overgeheveld worden naar 2021, waardoor dit tot een overschrijding zou kunnen leiden in 2021. Als verklaring kan dan worden verwezen naar dit jaarverslag.

2020

ICT overige goederen en diensten (server) € 40.000 (van 2019 en 2020)

Algemene dekkingsmiddelen 2020

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Lokale heffingen				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-7.237.567	-7.282.875	-7.192.875	0
Saldo van baten en lasten	-7.237.567	-7.282.875	-7.192.875	0
Algemene uitkering				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-48.086.453	-47.281.736	-46.609.571	0
Saldo van baten en lasten	-48.086.453	-47.281.736	-46.609.571	0
Dividend				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-1.657.190	-1.657.343	-1.657.343	0
Saldo van baten en lasten	-1.657.190	-1.657.343	-1.657.343	0
Saldo financieringsfunctie				
Lasten	618.417	625.837	625.837	0
Baten	-327.612	-409.876	-409.876	0
Saldo van baten en lasten	290.805	215.961	215.961	0
Overige algemene dekkingsmiddelen				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-877.125	-998.397	-998.397	0
Saldo van baten en lasten	-877.125	-998.397	-998.397	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-57.567.530	-57.004.390	-56.242.225	0

Wat heeft het gekost

De algemene dekkingsmiddelen laten een voordeel zien van € 563.140. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

- De opbrengst van de onroerendezaakbelasting is € 45.000 (0,6%) lager dan geraamd.
- De werkelijke inkomsten vanuit het gemeentefonds bedragen in 2020 ruim € 800.000 meer dan begroot. In de meicirculaire 2020 is aangekondigd dat de accressen voor de uitkeringsjaren 2020 en 2021 vastgeklikt worden op het niveau dat toen is gepubliceerd. Dit als onderdeel van het compensatiepakket corona. Dat geeft rust en stabiliteit in een roerige tijd. Een mogelijke toe- of afname van de rijksuitgaven leiden in die jaren hierdoor niet tot wijziging van het accres. Het voordeel wordt met name veroorzaakt door het voorschot op de onderschrijding van het plafond van het BTW-compensatiefonds (€ 170.000) en diverse hoeveelheidsverschillen (€ 446.000) zoals wijzigingen in het aantal woonruimten, huishoudens en bijstandsontvangers.
- Het saldo van de financieringsfunctie laat een nadeel zien van bijna € 75.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder rente is ontvangen op de verstrekte hypotheeklen aan ambtenaren dan bij de begroting vanuit is gegaan.
- De overige algemene dekkingsmiddelen zijn ruim € 121.000 lager dan geraamd. Dit verschil wordt veroorzaakt door de bespaarde rente op reserves en voorzieningen.

Beleidsindicatoren programma's conform BBV

Beleidsindicatoren programma's conform BBV

Via onderstaande link vindt u de beleidsindicatoren

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording/?regionlevel=gemeente®ioncode=1700>

Algemene dekkingsmiddelen 2020

Algemene dekkingsmiddelen 2020

Lokale heffingen

De gemeente Twenterand kent de volgende niet bestedings gebonden gemeentelijke heffingen:

	Realisatie begrotings jaar	Raming begrotings jaar na wijziging	Raming begrotings jaar voor wijziging
Onroerende-zaak belasting	-7.237.567	-7.282.875	-7.192.875
Totaal	-7.237.567	-7.282.875	-7.192.875

Dividend

Verantwoord zijn de navolgende dividenden:

	Realisatie begrotings jaar	Raming begrotings jaar na wijziging	Raming begrotings jaar voor wijziging
Bank Nederlandse Gemeenten	-16.135	-24.000	-24.000
Twence BV	-352.682	-345.843	-345.843
Cogas	-1.116.000	-1.116.000	-1.116.000
Enexis	-29.873	-29.000	-29.000
Wadinko	-42.500	-42.500	-42.500
Rova	-100.000	-100.000	-100.000
Totaal	-1.657.190	-1.657.343	-1.657.343

Saldo financieringsfunctie

	Realisatie begrotings jaar	Raming begrotings jaar na wijziging	Raming begrotings jaar voor wijziging
Baten	-327.612	-409.876	-409.876
Lasten	618.417	625.837	625.837
Per saldo na deel	290.805	215.961	215.961

Ter toelichting wordt het volgende vermeld:

Onder het saldo van de financieringsfunctie moet in dit verband worden verstaan het saldo van de betaalde rente over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en de ontvangen rente over uitzettingen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

De gemeente rekent rentelasten aan de diverse programma's toe, zodat die programma's een integraal beeld geven van de kosten die met de uitvoering gemoeid zijn. Daarbij wordt ook rente gecalculeerd over het werkzame eigen vermogen van de gemeente. Aangezien de gecalculeerde rente over het eigen vermogen niet daadwerkelijk betaald hoeft te worden, vloeit deze terug in de gemeentelijke baten. De rente over de vrije componenten van het eigen vermogen wordt daarbij als algemeen dekkingsmiddel verantwoord.

	Realisatie begrotings jaar	Raming begrotings jaar na wijziging	Raming begrotings jaar voor wijziging
Overige rente reserves/voorzieningen:			
- Bespaarde rente reserves en voorzieningen	-833.497	-948.397	-948.397
Overige algemene dekkingsmiddelen:			
- Forensenbelasting	-4.839	-5.000	-5.000
- Toeristenbelasting	-38.789	-45.000	-45.000
	-877.125	-998.397	-998.397

Algemene uitkering

	Realisatie begrotings jaar	Raming begrotings jaar na wijziging	Raming begrotings jaar voor wijziging
Baten	-48.086.453	-47.281.736	-46.609.571

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Doel van deze paragraaf is weergeven hoe solide de positie van de gemeente is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Daarvoor worden weerstandsvermogen en risicobeheersing geschetst en kengetallen over de financiële weerbaarheid en wendbaarheid gepresenteerd.

Ten aanzien van de genoemde risicobeheersing merken wij het volgende op. 2020 wordt vooral gekenmerkt als het jaar van het corona virus. Dat heeft op meerdere beleidsterreinen gevolgen gehad die nog zeker tot in 2021 voortduren en het heeft grote onzekerheden gebracht, met mogelijke risico's. We hebben deze risico's en die van onze partners voortdurend gemonitord en daarop geacteerd en we hebben er specifiek over gerapporteerd in mei, augustus en november.

Dit beleid van monitoren en acteren zullen wij voortzetten zolang als nodig, ook in 2021. Want ook in 2021 zullen deze risico's er zijn. Bij de risicosessies, zoals die zijn gehouden en gebruikt om de risico's te specificeren en kwantificeren, is de invloed van corona wel benoemd en besproken, maar dit heeft niet tot nieuwe risico's geleid. Onvoorziene omstandigheden daargelaten zal er medio 2021 bij de Berap opnieuw worden gerapporteerd.

Algemeen

Risicobeheersing is het geheel aan activiteiten en maatregelen voor het expliciet en systematisch omgaan met en beheersen van risico's. Een risico is een onzekere gebeurtenis met – gewenste of ongewenste – gevolgen. Deze gevolgen kunnen beleidsmatig en/of financieel zijn. Bij het weerstandsvermogen ligt de focus op de financiële gevolgen van risico's. Het geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering ervan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare versus de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de componenten zoals die in de volgende tabel zijn samengevat. Ultimo 2020 bedraagt de weerstandscapaciteit € 4.802.669.

Tabel weerstandscapaciteit

Omschrijving	Stand 31-12-2019	Stand 31-12-2020	Stand 31-12-2020
	rekening	begroot	rekening
Algemene Risico Reserve	€ 3.256.525	€ 2.739.129	€ 863.521
Reserve minimabeleid	€ 73.433	€ 0	€ 34.433
Reserve Sociaal Domein	€ 5.525.208	€ 2.765.622	€ 3.904.715
Reserve risico's grondbedrijf	€ 0	€ 850.000	€ 0

De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de risico's die worden gelopen. Risico's worden bepaald in het kader van risicomanagement. Doelen van risicomanagement zijn het bevorderen van risicobewustzijn, het expliciet maken en beheersen van risico's. Dit is een continu proces gericht op:

- Het identificeren van risico's: waar lopen we welke risico's?
- Het classificeren van risico's: hoe groot is de kans, de impact en het financiële effect?
- Het treffen van beheersmaatregelen bij de grootste risico's

De aanpak voorziet erin dat twee maal per jaar een sessie plaatsvindt met inhoudelijk en financieel betrokkenen. In die sessies worden risico's benoemd en waarbij per risico de kans op optreden en de gevolgen (impact) ervan worden bepaald. Gevolgen in financiële zin – incidenteel of structureel (i/s in de onderstaande tabel) - en voor doelstelling en imago (in de vorm van een rapportcijfer, waarbij een hoger cijfer staat voor een groter gevolg). Zo ontstaat een actueel overzicht van alle risico's, als basis

voor beheersmaatregelen, gericht op het verminderen van de kans op optreden en/of op het beperken van de gevolgen.

De belangrijkste risico's zijn samengevat in de tabel Risico's en worden toegelicht. Daarmee zijn niet alle risico's benoemd. Want de gemeente zit sterk in de Twenterandse samenleving en heeft vele relaties met bijv. sportverenigingen en culturele organisaties. Het kan dan gaan om private/maatschappelijke organisaties met een grote betekenis voor de Twenterandse samenleving. Deze kan zo groot zijn dat, wanneer zich bijv. bedrijfsvoering risico's voordoen bij die organisaties, de gemeente als vangnet kan optreden, bestuurlijk dan wel financieel, afhankelijk van bestuurlijke afweging. Deze scenario's zijn slecht op voorhand te bepalen omdat de gemeente veelal geen statutaire verantwoordelijkheid draagt. Ook zijn er risico's verbonden aan economische ontwikkelingen. Zo kan de huidige hoogconjunctuur leiden tot sterk oplopende prijzen in de bouw en tot vertraging op gewenste ontwikkelingen. Verder noemen we de klimaatverandering zoals die zich kan manifesteren in wateroverlast, droogte en/of hitte. Dit zijn evenzeer risico's.

Specifiek noemen we nog vijf risico's: de omgang met systemen, inkoop, juridische kwaliteitszorg / contractbeheer en Kanaal Almelo de Haandrik.

De toenemende digitalisering heeft geleid tot een toename aan systemen in een omvang die veel vraagt van medewerkers. De veelheid aan verschillende systemen maakt dat medewerkers regelmatig niet in staat zijn om vereiste systemen op de juiste manier te gebruiken, wat kan leiden tot fouten en verspilling kan blijken te zijn. Voor tijdelijk ingehuurd personeel speelt dit nog sterker. Ook speelt bij systemen dat koppelingen niet altijd goed werken. Waar voorheen keuzes per losse applicatie werden gemaakt (qua systeem, leverancier, kosten) zijn we een koers ingeslagen om meer vanuit het gebruikersgemak, en vanuit het besef van het gehele applicatielandschap te kijken bij vervanging van systemen.

Bij inkoop bestaat de kans dat niet alle inkooptrajecten in beeld zijn dan wel dat hierbij niet de juiste procedure is gevolgd. De hieruit voortvloeiende implicaties kunnen vertragingen zijn binnen het inkooptraject, schadevergoedingen aan aanbieders/overige inschrijvers en een aanwijzing door de accountant – in het uiterste geval het onthouden van een goedkeurende accountantsverklaring.

Juridische kwaliteitszorg betekent dat onze producten en diensten moeten voldoen aan de daaraan gestelde (wettelijke) normen. Indien daaraan niet wordt voldaan lopen wij bepaalde risico's. Actuele wet- en regelgeving dienen te worden gevolgd. Overeenkomsten dienen tot stand te komen en te worden beheerd volgens een adequate systematiek, maar ook afspraken met derden of individuele medewerkers dienen adequaat te worden vastgelegd en gearhiveerd. Het niet voldoen aan de eisen van juridische kwaliteitszorg brengt risico's met zich mee. Daarbij valt te denken aan het voeren van procedures, toegewezen schadeclaims, extra (ambtelijke) inzet, het niet behalen van beleidsdoelstellingen/termijnen/financiële taakstellingen, verlies van overheidsgezag (imagoschade) of bepaalde politiek-bestuurlijke gevolgen.

Goed contractmanagement voorkomt conflicten met aanbieders, zorgt voor heldere afspraken, brengt vooraf de risico's in beeld van deze afspraken en zorgt voor nakoming. Voor beheersing van de risico's, dat niet of niet geheel of te laat wordt nagekomen, boetes verschuldigd zijn wegens te late beëindiging, en al de zaken die van begin tot eind zien op de contractering is het van belang dat, naast een deugdelijk contractbeheer(systeem), het contractmanagement op orde is.

Bij het Kanaal Almelo de Haandrik speelt dat de gemeente mogelijk door de eigenaren (deels) aansprakelijk wordt gesteld voor de schade die aan hun woningen of bedrijfspanden is opgetreden. Of door netwerkbeheerders wanneer de door hen aangevraagde vergunning of instemming wordt geweigerd, omdat de gemeente schade, die mogelijk door hun werkzaamheden zou kunnen optreden, wil voorkomen. Daarnaast leidt de gemeente zelf schade aan de eigen infrastructuur, omdat deze buiten de schaderegeling van de provincie valt.

Tabel risico's

Tabel Risico's						
Risico's	in euro's	impact			kans	vereist weerstandsvermogen
		i/s	doel	imago		
1 Het onvoldoende realiseren van kanteling en bijsturingsmaatregelen	€ 1.000.000	s	7	7	50%	€ 1.000.000
2 Huishoudelijke ondersteuning	€ 250.000	s	6	4	70%	€ 350.000
3 Open einde' regelingen	€ 1.500.000	s	7	7	50%	€ 1.500.000
4 Twentse visie op vervoer	€ 100.000	s	7	7	25%	€ 50.000
5 Optreden majeure procesfout of incident	€ 500.000	i	7	9	40%	€ 200.000
6 Samenwerkingsaspecten	€ 500.000	i	5	8	25%	€ 125.000
7 Wijzigingen in wetgeving en verdeelmodellen	€ 500.000	s	5	5	40%	€ 400.000
8 Uitvoering SW	€ 750.000	s	4	9	30%	€ 450.000
9 Kwetsbaarheid informatiesystemen	€ 750.000	i	9	8	70%	€ 525.000
10 Gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed	€ 400.000	i	5	7	35%	€ 140.000
11 Uitvoeringsprogramma evenementen-, bouw- en milieuvergunningen	€ 1.000.000	i	3	8	5%	€ 50.000
12 Bodem	€ 400.000	i	3	3	15%	€ 60.000
13 Ruimtelijke ontwikkelingen	€ 300.000	i	3	6	20%	€ 60.000
14 Niet voldoen aan BIG / AVG	€ 250.000	i	4	8	5%	€ 12.500
15 Regelgeving en BBV	€ 500.000	i	2	2	25%	€ 125.000
16 Opduiken van onbekende afspraken met gevolgen	€ 500.000	i	2	8	10%	€ 50.000
17 Personeel gerelateerde risico's	€ 500.000	i	6	7	50%	€ 250.000
Totaal						€ 5.347.500

Toelichting risico's

1. Het onvoldoende realiseren van transformatie en bijsturingsmaatregelen.

De decentralisaties in 2015, waarbij tegelijk fors op de budgetten werd gekort, betekenen voor het sociaal domein een grote uitdaging. Van de gemeente wordt verwacht dat er zorg en ondersteuning wordt georganiseerd en daarvoor zijn aanzienlijk minder middelen beschikbaar als in de jaren daarvoor, en ook na 2015 zijn er negatieve correcties geweest op onze inkomsten in het sociaal domein van rijkswege. In de aanpak waarvoor de gemeente Twenterand heeft gekozen staat nu de transformatie centraal. Het vraagt een andere manier van benaderen van en kijken naar inwoners. En een daarop – waar nodig – inspelen met een aanbod, rekening houdend met eigen kracht en de omgeving van de cliënt/ het gezin en de voorliggende voorzieningen in het maatschappelijk voorveld. Dit vraagt veel van de gemeentelijke organisatie en van de medewerkers. Niet alleen lokaal maar ook regionaal in het bereiken van de doelen.

Het risico bestaat dat de transformatie onvoldoende wordt gerealiseerd op het moment dat de personele capaciteit in kwantitatieve en/of kwalitatieve zin niet toereikend is. Ook kan dit de voor kanteling en transformatie vereiste cultuuromslag doorkruisen. Dit vormt een risico voor de doelen van de transformatie en daarmee voor de exploitatie. Ontwikkelingen in de afgelopen jaren hebben geleid tot het treffen van aanvullende maatregelen en tot het besluit om het uitgangspunt van budgettaire neutraliteit voor het Sociaal Domein los te laten. Voor de beheersing van de risico's is het van belang dat het Twents model goed functioneert, dat het voorliggend veld goed wordt benut, dat er voldoende balans is tussen uit te voeren werk en beschikbare capaciteit en dat de informatievoorziening op orde is t.b.v. monitoring en sturing.

2. Huishoudelijke ondersteuning.

In 2017 heeft de meest recente aanbesteding plaatsgevonden. Daarnaast is ook het nieuwe beleidskader 2018 vastgesteld. Voor de uitvoering betekende dit nieuwe beleidskader dat alle cliënten met een HO-indicatie opnieuw geïndiceerd zijn. Afgezien van het open einde risico, bestaan risico's

eruit dat enerzijds het nieuwe beleid juridisch geen standhoudt in procedures en anderzijds dat nieuwe regelingen op dit terrein (zoals abonnementstarief eigen bijdrage en CAO-kosten) onvoldoende financieel worden gecompenseerd.

Vanaf 2019 zien we hogere kosten op de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning. Dit komt enerzijds door een hoge indexatie in verband met diverse loonsverhogingen in de geldende CAO/contractafspraken en anderzijds doordat het abonnementstarief en vergrijzing een aanzuigende werking heeft op de vraag naar Wmo voorzieningen. De beheersing vraagt om aanpassing van het beleid en een gerichte monitoring van de ontwikkeling van dit risico. Inmiddels zijn hiertoe de eerste stappen gezet, zowel lokaal als regionaal.

3. 'Open einde' regelingen.

Binnen het sociaal domein zijn er verschillende gebieden waarbij sprake is van zogenaamde 'open einde' regelingen. Dit betekent dat in situaties waarin een aanvraag voor een voorziening niet afgewezen kan worden, de gemeente moet leveren. De hieruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de gemeente ook wanneer als gevolg hiervan het beschikbare budget wordt overschreden. Onder- / overschrijdingen worden in eerste instantie door een reserve opgevangen. Dit risico speelt sterk in het sociaal domein en wordt versterkt door corona en daaruit voortvloeiende gevolgen. Om de liquiditeitsrisico's voor zorgaanbieders te beperken tijdens corona is regionaal een continuïteitsregeling opgesteld en toegepast.

De beheersing richt zich o.a. op het voorliggend maatschappelijke veld, waar toenemend gebruik wordt signaleerd.

4. Twentse visie op vervoer.

In samenwerking met andere Twentse gemeenten is er gewerkt aan een integrale oplossing voor de huidige situatie van verschillende naast elkaar bestaande vervoersstromen. Dit heeft geleid tot een aanbesteding in 2017. De werking van de visie is afhankelijk van de ontwikkeling van het dataknooppunt. Deze ontwikkeling verloopt niet vlekkeloos, zowel in de uitvoering als in de samenwerking in de regio en met de vervoerders. Om de liquiditeitsrisico's voor vervoerders te beperken tijdens corona is regionaal een continuïteitsregeling opgesteld en toegepast.

5. Optreden van een majeure procesfout of incident.

Dit risico betreft het optreden van een procesfout of incident leidend tot een grote verstoring van het proces of in de dienstverlening. Uiteraard kunnen procesfouten en incidenten altijd plaatsvinden, maar bij dit risico gaat het om een grote verstoring. Aanleiding hiervoor kan zijn: Een gebrek aan casusregie waardoor de juiste zorg niet of niet tijdig is verleend; Het onvoldoende op orde zijn van het administratieve proces met de programmatuur en het juiste gebruik daarvan; Het verlenen van andere zorg dan bedoeld of het verlenen van te dure of te langdurige zorg door rolonduidelijkheid of gebrek aan kennis bij de medewerkers.

Ten gevolge van het optreden van incidenten kan de koersvastheid onder druk komen te staan. Het bestaan van onvoldoende plaatsingsmogelijkheden voor participatie, hulp en ondersteuning dan wel onvoldoende doorstroming (bijv. vanuit crisisopvang) kan leiden tot extra kosten. Er kan een toename optreden van het aantal bezwaarschriften met gevolgen voor imago en kosten.

Van belang is dat indien wachttijden oplopen het risico toeneemt, daarom vindt monitoring van wachttijden plaats. Wachttijden in de toegang en in de rest van de keten vragen bijzondere aandacht.

6. Samenwerkingsaspecten.

In het sociaal domein wordt met veel partijen samengewerkt. Daar spelen ook risico's. Dat kan gaan over een verschil van inzicht over de kwaliteit van dienstverlening, hetgeen tot aansprakelijkheidskwesties kan leiden. Er zijn verschillende coalities in Twente hetgeen invloed heeft op slagkracht, duidelijkheid en efficiency, ook richting externe partijen. Verder kan het gebeuren dat problemen ontstaan bij partijen, bijv. liquiditeitsproblemen, waardoor afspraken niet worden nagekomen en er bijvoorbeeld niet "wordt geleverd". Ook kan het leiden tot faillissement waardoor frictiekosten kunnen ontstaan en er aanvullende maatregelen moeten worden getroffen om dienstverlening gecontinueerd te krijgen, bijvoorbeeld Early warning. Early warning betreft vroegsignalering bij problemen bij zorgaanbieders. Om problemen voor te zijn wordt er toenemend strakker aan de voorkant gescreend (barrièremodel). Het werken conform de privacywetgeving kan gevolgen hebben voor de boogde integrale werkwijze en kan integraal maatwerk beperken. De samenwerking op het gebied van inkoop kan moeizaam verlopen waardoor beoogde inkoopvoordelen niet gehaald worden.

7. Wijzigingen in wetgeving en verdeelmodellen.

Dit risico betreft de noodzaak tot aanpassingen van beleid en werkwijzen door wijzigingen in de wetgeving en/of in de verdeelmodellen c.q. omvang macrobudget. Dit staat de komende jaren naar verwachting te gebeuren. De herverdeling van de algemene uitkering wordt bekend gemaakt bij de

meicirculaire 2021. In het bijzonder noemen we de wijziging woonplaatsbeginsel in 2022 en de nog te trekken conclusies van het rapport "Stelsel in groei". Daarnaast speelt nog de verdeling van Beschermd Wonen.

8. SW-bedrijven vergen extra steun.

In 2020 is besloten om SOWECO op te heffen en is de doelgroep m.i.v. 1 januari 2021 in gemeentelijk dienst getreden. De uitvoering van een en ander wordt deels lokaal en deels regionaal opgepakt. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de financiële gevolgen binnen de begroting kunnen worden opgevangen. De omvang van de liquidatiekosten is nog niet in volle omvang bekend.

9. Kwetsbaarheid informatiesystemen

De afhankelijkheid van de bij het Sociaal Domein gebruikte informatiesystemen is groot. Op gebied van continuïteit zijn er risico's van uitval met stagnerende dienstverlening, niet tijdige betalingen en extra inzet/ bypasses als gevolgen. Ook is de kwaliteit van het systeem een aandachtspunt. De informatie uit het systeem kan tekortschieten voor goede sturing en geeft risico's in financiële grip (tijdigheid) en de export uit het systeem heeft een omvang die tot vervolg risico's kan leiden. De komende periode zullen nieuwe ontwikkelingen m.b.t. IT in het Sociaal Domein een rol gaan spelen. Verdere doorontwikkelingen van data(analyses) worden opgepakt, zoals ook aanbevolen door de visitatiecommissie VNG.

10. Gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed.

Verskillende soorten risico's kunnen zich voordoen. Die zijn gerelateerd aan:

- De staat van onderhoud;
- De bouwkundige staat;
- De exploitatie van gebouwen;
- De leegstand van gebouwen.

Bij gemeentelijk vastgoed gaat het om vastgoed waarvan de gemeente eigenaar is. Daarnaast is er maatschappelijk vastgoed dat in eigendom en/of in gebruik is bij maatschappelijke organisaties, zoals verenigingen en stichtingen. Wanneer er zich (financiële) problemen voordoen, zal de gemeente al snel worden aangesproken.

De gemeente Twenterand ziet grote maatschappelijke opgaven op zich afkomen, zoals de decentralisaties in het sociaal domein, de energietransitie en de klimaatadaptatie. Deze opgaven vragen veel van de gemeente, zowel op inzet als ook op financieel vlak. Door de energietransitie ligt er ook een uitdaging ten aanzien van de verduurzaming van (gemeentelijk) vastgoed. Om een duidelijk beeld te krijgen van deze opgave dient bekeken te worden welk vastgoed de gemeente wil (blijven) inzetten voor het behalen van de geformuleerde doelen. Hierdoor dienen er keuzes gemaakt te worden, op welke manier ons huidige vastgoed als middel kan worden ingezet om de maatschappelijke opgaven te dienen. Ook is het goed om in het licht van de maatschappelijke opgaven het in eigendom hebben van het vastgoed te bekijken. Daarnaast kan de financiële situatie aanleiding zijn om het in bezit hebben van een deel van het vastgoed te heroverwegen. De jaarlijkse lasten van de gemeentelijke gebouwen zijn gemiddeld over de jaren 2016-2017-2018 circa € 3.000.000, = (circa 3,5% op de totale begrotingslast).

Vastgoed in gemeentelijk eigendom draagt bij aan de maatschappelijke doelen van de gemeente Twenterand. Leegstaand of commercieel vastgoed zonder bijdrage aan de maatschappelijke doelen wordt afgestoten, in beginsel door verkoop. De gemeenteraad heeft op 7 februari 2017 de Nota grondbeleid 2016 – 2020 vastgesteld. De raad gaf daarbij de opdracht om een beleidskader voor gemeentelijk vastgoed op te stellen, zodat betere sturing op de vastgoedportefeuille kan plaatsvinden. Op 12 november 2019 heeft het college het Beleidskader voor gemeentelijk vastgoed Twenterand vastgesteld. Door dit beleidskader wordt het vastgoed in kaart gebracht, met hierbij de relatie met de doelenbomen. Vervolgens worden uitgangspunten geformuleerd die de richting bepalen, waarmee de afwegingen per gebouw of categorie kunnen worden gemaakt. Bij leegstand van vastgoed in afwachting van ontwikkeling of verkoop wordt de stichting Ad Hoc ingeschakeld. De bouwkundige staat en de staat van onderhoud wordt 3-jaarlijks door een deskundig bureau geïnspecteerd en verwerkt in een meerjarenonderhoudsplanning (MJOP). Hiermee wordt dit risico afgedekt.

11. Uitvoeringsprogramma VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving).

Het niet (kunnen) voldoen aan controles en frequenties in het uitvoeringsprogramma van evenementen-, bouw- en milieuvergunningen, als gevolg waarvan er ongewenste situaties kunnen ontstaan of optreden. Bijv. verkeerde opslag van gevaarlijke stoffen (milieu), of ten onrechte afgeven van een evenementenvergunning (denk aan Haaksbergen). Dit risico kan forse gevolgen hebben zowel qua imago/doelrealisatie als financieel.

De milieu-inspecties en vergunningen zijn vanaf 1 januari 2019 bij de Omgevingsdienst Twente ondergebracht. De overige uitvoering van het Uitvoeringsplan ligt bij het team Omgeving. Wanneer dit plan wordt uitgevoerd blijven we binnen de aanvaardbaar geachte bestaande risico's. Het college heeft de mogelijkheid om, keuzes te maken naast de wettelijke verplichtingen, en het lokale toezicht uit te breiden in het Uitvoeringsplan. De totstandkoming van de ODT per 1 januari 2018 is van beperkte invloed op dit risico. Enerzijds zijn aan een dergelijke overgang altijd risico's verbonden. Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk. Een relevante ontwikkeling is daarnaast dat de verhaalbaarheid van kosten van verwijdering van drugsafval bij grondeigenaren een gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Qua beheersing wordt geïnvesteerd in toezicht en handhaving.

12. Bodem.

Naar aanleiding van incidenten of wijzigingen (bijv. nieuwbouw) kan het gebeuren dat bij controles zaken aan het licht komen die niet in orde zijn. Bijv. een (dreigende) verontreiniging. In die gevallen worden er maatregelen (opdracht tot sanering) genomen, al dan niet ondersteund door een dwangsom en met een termijn, een en ander ten laste van de organisatie die het betreft. Daarbij zijn situaties denkbaar waarbij de gemeente zelf bepaalde (delen van de) saneringen moet uitvoeren en de kosten ervan ook voor een deel draagt. Gedragslijn is hierbij dat aansprakelijkheid altijd direct bij de eigenaar wordt gelegd.

Deze handhavingstaken zijn per 1 januari 2019 overgegaan naar de ODT (Omgevingsdienst Twente). Qua beheersing speelt de digitalisering van het bodemsysteem, waarbij bekende verontreinigingen zoveel mogelijk in kaart worden gebracht. Voor wat betreft de aanwezigheid of het aantreffen van asbest in de bodem is het Bureau Asbest Sanering (BAS) opgericht. Dit bureau werkt voor 7 Twentse gemeenten en neemt de onderzoeken en de sanering geheel voor haar rekening. De middelen hiervoor worden als subsidie ontvangen van de Provincie.

13. Ruimtelijke ontwikkelingen.

De komst van de nieuwe Omgevingswet brengt risico's met zich mee. Die kunnen zich voordoen t.a.v. meerdere aspecten: niet tijdig klaar zijn, digitaliseringsproblemen (functioneel of financieel), tekortschietend omgevingsinstrumentarium (omgevingsplan/omgevingsvisie). Deze risico's zijn op dit moment nog niet goed in te schatten.

14. Niet voldoen aan BIO/ AVG

Dit risico bestaat eruit dat niet wordt voldaan aan vereisten uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO) of aan vereisten uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Twenterand voldoet aan de minimum vereisten vanuit de BIO en vanuit de AVG. De beheersing van dit risico bestaat uit periodiek evalueren en acteren op de uitkomsten hiervan. Vanwege de cruciale rol die bewustzijn hier speelt wordt de in gang gezette bewustzijns campagne vervolgd en uitgebreid naar proceseigenaren. Daarnaast speelt bij de beheersing de uitvoering van het geactualiseerde beveiligingsplan. Daar vanuit passen we onder meer in tweefactor autorisatie toe. We hebben een verzekering afgesloten waardoor we de impact van bepaalde risico's, zoals bijvoorbeeld een hack, beperken en we weer sneller online zijn. Naast digitale beveiliging gaat het ook om bewustzijn van zorgvuldig omgaan met papieren documenten, zeker nu thuiswerken/tijd- en plaats onafhankelijk werken gewoner is geworden.

15. Regelgeving, BBV en uitkeringen gemeentefonds

Op het gebied van de uitkeringen gemeentefonds is er sprake van samenhang waarbij een wijziging op één gebied gevolgen kan hebben voor de andere gebieden. Het zogenaamde 'trap op, trap af' mechanisme. Wat hier bijvoorbeeld speelt is het risico dat wanneer de rijksuitgaven achterblijven – bijvoorbeeld omdat een Ministerie er niet in slaagt de voorgenomen investeringsuitgaven te doen – dit automatisch betekent dat ook de algemene uitkering van het gemeentefonds neerwaarts wordt aangepast, waardoor de inkomsten van de gemeente dalen. Daarnaast vindt er een herverdeling plaats van de algemene uitkering. Deze herverdeling wordt bekend gemaakt in de meicirculaire 2021. De beheersing van dit risico bestaat uit het monitoren van ontwikkelingen op deze gebieden. In de meicirculaire 2020 is aangekondigd dat de accressen voor de uitkeringsjaren 2020 en 2021 vastgekleit worden op het niveau dat toen is gepubliceerd. Dit als onderdeel van het compensatiepakket corona. Dat geeft rust en stabiliteit in een roerige tijd. Een mogelijke toe- of afname van de rijksuitgaven leiden in die jaren hierdoor niet tot wijziging van het accres.

Het BBV wijzigt regelmatig, bijvoorbeeld vanwege corona. Ook is een wijziging van de financiële verhoudingswet in voorbereiding. Een onderdeel daarvan is de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, ook die zal een nadere duiding in het BBV krijgen. Er is met een Plan van Aanpak al geanticipeerd op deze ontwikkeling.

16. Opduiken van onbekende afspraken met gevolgen.

Er is en wordt veel tijd gestoken in het compleet krijgen van dossiers zodat er een actueel overzicht bestaat van alle gemaakte afspraken en mogelijke verplichtingen (op basis van boetebedingen, etc.).

Desalniettemin blijft de kans bestaan dat er nog iets opduikt wat gevolgen kan hebben. De financiële implicaties hiervan kunnen fors zijn.

Voor de beheersing van dit risico is het belangrijk dat contractbeheer op orde is. Bewustzijn is van groot belang inclusief aandacht voor de vraag wie bij afspraken dienen te worden ingeschakeld.

17. Personeel gerelateerde risico's.

Twenterand beschikt over een relatief krap personeelsbestand voor de uitvoering van alle taken. In dit verband speelt een aantal risico's. Zo komen er regelmatig opgaven/taken bij zonder dat de daarvoor benodigde middelen in voldoende mate beschikbaar worden gesteld. Denk bijv. aan de invoering van omgevingswet en de taken op het gebied van klimaat/energietransitie. Dit kan leiden tot spanning tussen beschikbare en benodigde formatie, en daardoor te hoge werkdruk/verstoorde balans wat kan leiden tot (langdurige) uitval. Daarnaast kan de krapte op de arbeidsmarkt de invulling van reguliere functies belemmeren wat mogelijk leidt tot meer verloop of hogere kosten door inhuur. Het aanbieden van arbeidsovereenkomsten voor tijdelijke functies brengt WW- en BW risico's/verplichtingen met zich mee. Ook kan afscheid nemen van personeel aanleiding zijn tot het sluiten van vaststellingsovereenkomsten met financiële verplichtingen.

Conclusie:

Het vereiste weerstandsvermogen bedraagt (zie tabel risico's) € 5.347.500 en beschikbare weerstandscapaciteit € 4.802.669. De weerstandsratio komt daarmee afgerond op 0,9 en dat is lager dan 1,0.

Kengetallen: financiële weerbaarheid en wendbaarheid

M.i.v. 2016 is een aantal kengetallen voorgeschreven om de inzichtelijkheid en de transparantie van de jaarstukken te vergroten. Deze kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans. Concreet gaat het om:

- Netto schuldquote
- Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

Deze kengetallen worden hieronder gespecificeerd en toegelicht. Ze zijn bedoeld om inzicht te geven in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeente en worden vermeld in deze paragraaf, omdat hier wordt weergegeven hoe solide de positie van de gemeente is.

Netto schuldquote en netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote bestaat uit de schuldenlast van de gemeente gedeeld door de eigen middelen. Deze geeft een indicatie van de druk van rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Een hoge schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn, dat hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Grondexploitatie

Grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van gemeenten. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een toekomstig project hebben zij een schuld. Voor de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost. Als grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht loopt een gemeente weinig risico. Staat de grond tegen te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus tot een lager solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte geeft het verschil tussen baten en lasten als percentage van de totale baten. En schetst welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke stijging van baten of structurele daling van lasten daarvoor nodig is.

Belastingcapaciteit

Bij de belastingcapaciteit wordt de hoogte van de woonlasten van een gezin als percentage van de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de

structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Kengetallen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	69,66%	55,90%	49,50%	52,92%	56,61%	57,69%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	51,37%	42,72%	35,10%	41,29%	45,03%	46,63%
Solvabiliteitsratio	27,40%	22,73%	25,52%	23,82%	22,80%	24,43%
Structurele exploitatieruimte	-2,96%	-2,03%	3,33%	-0,59%	-2,23%	-0,98%
Grondexploitatie	14,37%	7,09%	7,54%	2,59%	1,11%	0,07%
Belastingcapaciteit	98,24%	97,81%	94,87%	101,64%	105,14%	106,28%

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De kapitaalgoederen vormen het gemeentelijk kapitaal waar zorgvuldig mee moet worden omgegaan. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard voor de (jaarlijkse) lasten. Het is van belang, dat voor de openbare voorzieningen en gebouwen goede onderhoudsplanningen aanwezig zijn.

Beleid

De gemeentelijke kapitaalgoederen bestaan uit veel uiteenlopende onderdelen, zoals groenvoorzieningen, speelvoorzieningen, gebouwen voor uiteenlopende functies, bestrating wegen, rioleringen, sportterreinen, afvalcontainers en dergelijke. Voor deze onderdelen wordt op basis van beheerssystemen, die zijn vastgesteld door de raad, de onderhoudsbehoefte bepaald. Daarnaast worden door de betrokken medewerkers op basis van visuele waarnemingen de nodige correcties hierop aangebracht.

Wegen

De gemeente Twenterand heeft de volgende lengte wegen en oppervlakte verharding in onderhoud en beheer:

Wegen/verharding	Areaal
Lengte wegen	437 km
oppervlakte verharding	237 ha.

Door de CROW (landelijk kennisplatform voor de openbare ruimte) is een standaard ontwikkeld om de kwaliteit van de openbare ruimte te bepalen. Middels deze systematiek worden de wegen geïnspecteerd en wordt de onderhoudsbehoefte bepaald.

De benodigde onderhoudsmaatregelen zijn afhankelijk van de vastgestelde (technische) staat en de feitelijk optredende slijtage van een bepaalde weg door het gebruik of andere omstandigheden zoals weersinvloeden. Dit onderhoud wordt planmatig uitgevoerd, waarbij het doel is om binnen de beschikbare financiële middelen door tijdig en juist ingrijpen de technische levensduur en het goed functioneren van een weg zoveel mogelijk te verlengen. Daarom wordt gedurende de levensduur regelmatig de toestand van de wegen geïnspecteerd, zodat de noodzakelijke onderhoudsmaatregelen kunnen worden bepaald. Onder wegen worden zowel de asfaltwegen als de wegen met een elementenverharding (klinkers, trottoirs) verstaan.

De begroting voor het onderhoud van wegen wordt gemaakt aan de hand van ingevoerde inspectiewaarden in het beheersysteem Obsurv. In dit systeem worden per weggedeelte ca. elke twee jaar inspectiewaarden ingevoerd. Deze waarden komen voort uit een inspectieronde, waarbij de staat van het wegdek op diverse punten beoordeeld wordt. Aan de hand van de ingevoerde inspectiewaarden en diverse instellingen worden de benodigde maatregelen bepaald en de begroting gegenereerd.

Afgevlakte planning:

De begroting voor het onderhoud wordt per jaar berekend. Hierdoor kan het zijn dat er in 1 jaar een laag bedrag benodigd is, terwijl het volgend jaar een hoog bedrag benodigd is. Omdat dat minder praktisch en werkbaar is, wordt een afgevlakte planning gemaakt. Hierin wordt (waar mogelijk) geschoven met onderhoudsjaren zodat per jaar een min of meer gelijk bedrag benodigd is.

Aan de hand van de meest recente inspectiewaarden in het beheersysteem worden de begrotingscijfers bepaald.

Aan onderhoud asfaltwegen wordt in eerste instantie voorrang gegeven om zoveel mogelijk kapitaalvernietiging te voorkomen. Wanneer namelijk asfaltwegen niet tijdig worden onderhouden zet het schadebeeld zich door in de fundering, waardoor de kosten van herstel fors toenemen. Vanaf 2020 is voor de elementenverhardingen ook extra geld beschikbaar.

Financieel overzicht: Wegen

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Onderhoud	977.311	1.112.837	1.194.855
Kapitaallasten	217.739	208.658	206.150
Totaal	1.195.051	1.321.495	1.401.005

Openbare verlichting

Het areaal van de openbare verlichting is geïnventariseerd en op basis van deze inventarisatie vindt de jaarlijkse vervanging plaats van armaturen en masten.

Openbare Verlichting	Areaal
Lichtmasten/armaturen	7.225 stuks

De inventarisatie wordt periodiek bijgewerkt en actueel gehouden. In de investeringslijst is jaarlijks een bedrag opgenomen van bijna € 134.000. De onderbouwing van dit bedrag is als volgt: Bij een theoretische technische levensduur van 20 jaar voor een armatuur en 40 jaar voor een mast komt men op een gemiddeld jaarlijks bedrag van € 192.500 voor vervanging. In het beleidsplan Openbare Verlichting, dat op 2 juli 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld, is aangegeven dat het de verwachting is dat het bedrag van bijna € 134.000 per jaar voldoende is, aangezien in de praktijk blijkt dat de levensduur vaak enige jaren langer is. Wanneer gerekend wordt met een werkelijke vervangingstermijn van 28 jaar voor een armatuur en 50 jaar voor een mast betekent dit, dat het genoemde bedrag voldoende is.

Financieel overzicht: Openbare verlichting

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Onderhoud	31.565	30.546	4.882
Kapitaallasten	34.124	68.565	37.158
Totaal	65.688	99.111	42.041

Gebouwen en civieltechnische kunstwerken

Er vindt driejaarlijks een herinspectie plaats van alle gemeentelijke gebouwen en zesjaarlijks van alle civieltechnische kunstwerken gelegen binnen de gemeente Twenterand (gebruik gemaakt wordt van van de systemen voor rationeel gebouwenbeheer en rationeel kunstwerkenbeheer van Antea). Het grootschalig onderhoud voor instandhouding van bestaande gebouwen en civieltechnische kunstwerken is voor de komende 10 jaren geregeld. In het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt voor 10 jaar de toekomstige onderhoudsbehoefte aangegeven. Wanneer een gebouw of gebouwonderdeel of een civieltechnisch kunstwerk onderhoud vergt, worden de gewenste activiteit en de onderhoudscyclus vermeld, inclusief de daarbij behorende kosten. In de meerjarenbegroting is voor de storting in het onderhoudsfonds betreffende de gemeentelijke gebouwen ieder jaar een verhoging van €45.000,- en voor de kunstwerken ieder jaar een verhoging van €6.000,- opgenomen. Uit de inspecties blijkt dat indien men bovengenoemde jaarlijkse verhoging handhaaft, er voor de komende 10 jaar voldoende dekking aanwezig is om het noodzakelijke onderhoud uit te kunnen voeren. De gemeente heeft de volgende aantallen accommodaties/gebouwen en civieltechnische kunstwerken in beheer:

Accommodaties/gebouwen	Areaal
aantal accommodaties/gebouwen	49
Civieltechnische kunstwerken	Areaal
aantal kunstwerken	57

Financieel overzicht: Gebouwen

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
<i>Onderhoud</i>	278.500	252.271	346.950
<i>Mutatie reserve/voorziening groot onderhoud</i>	132.818	1.466.138	415.775
<i>Kapitaallasten</i>	573.147	1.217.069	960.114
Totaal	984.465	2.935.478	1.722.839

Financieel overzicht: Bruggen en kunstwerken

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
<i>Onderhoud</i>	199	17.947	6.572
<i>Mutatie reserve/voorziening groot onderhoud</i>	3.086	128.136	5.885
<i>Kapitaallasten</i>	15.609	23.043	15.127
Totaal	18.893	169.126	27.584

Groen

Door de CROW (kennisplatform voor de openbare ruimte) is een landelijke standaard ontwikkeld om de kwaliteit van de openbare ruimte te bepalen. Op basis van die standaard heeft Sweco het rapport geschreven Keuzemodellen kwaliteitsniveaus Wegen en Groen (oktober 2010). Voor openbaar groen is een aantal kwaliteitsniveaus doorgerekend. Middels het pakket rationeel groenbeheer van Sweco zijn deze onderhoudsniveaus vertaald in de werkpakketten (technisch en financieel). De onderhoudsbudgetten staan onder druk vanwege enkele ontwikkelingen, die kosten verhogend werken (wijziging regelgeving, verbod op gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen, areaaluitbreiding en prijsindexatie). Er wordt gezocht naar maatregelen en aanpassing van werkzaamheden om binnen de bestaande budgetten de vastgelegde onderhoudsniveaus zoveel mogelijk te handhaven. Daarbij zal het voorkomen, dat die onderhoudsniveaus niet in de volle breedte worden gehaald. Mutaties in het areaal worden op structurele wijze bijgehouden en verwerkt. Dat areaal bestaat uit:

Openbaar groen	Areaal
bomen	25.750 stuks
hagen	16,4 km
oppervlakte openbaar groen	155 ha.

Financieel overzicht: Openbaar groen

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
<i>Onderhoud</i>	1.627.654	1.557.973	1.913.573
<i>Kapitaallasten</i>	23.207	28.586	22.909
Totaal	1.650.861	1.586.559	1.936.482

Grondwater

Het hoge grondwaterbeheer is opgenomen in het Gemeentelijke Rioleringsplan 2019-2023. Voor zover bekend zijn binnen de gemeentegrenzen geen gebieden met grote problemen. Mochten zich toch problemen voor doen, dan zijn gelden beschikbaar binnen het product Riool om de oorzaak van de problemen te onderzoeken en zo nodig maatregelen te treffen.

Riolering

De volgende rioolvoorzieningen zijn aanwezig in de gemeente:

Riolering	Areaal
vrij verval riolering	226 km
(mini)gemalen	758 stuks

In 2018 is een nieuw GRP vastgesteld en is bepaald welke maatregelen er aan het rioolstelsel getroffen dienen te worden voor met name de komende planperiode van 5 jaar. In de eerste vier jaar is daar gedetailleerd naar gekeken en zijn ook de benodigde budgetten vastgelegd. Voor de periode daarna is dat ook gedaan, maar dan meer op hoofdlijnen. Op het gebied van de riolering gaat het om het onderhoud en beheer van bestaande riolering en gedeelten van de riolering, die vervangen moeten worden. In het GRP 2019-2023 is ingespeeld op de klimaatverandering. Er zijn maatregelen ingepland voor de locaties, waar via modelberekeningen is gebleken, dat daar bij toenemende hoeveelheden neerslag problemen kunnen gaan optreden. De gemeente Twenterand gaat in deze GRP-periode ervaring opdoen met risicogestuurd rioolbeheer. Wij gaan dus vervangen op basis van risico en dus op functioneren. Door verbetering van methodieken kunnen wij nauwkeuriger bepalen hoe lang een riool meegaat en wat de gevolgen van bepaalde schades zijn. Door risicogestuurd rioolbeheer blijven de kosten maatschappelijk aanvaardbaar. Zowel m.b.t. het opstellen van het nieuwe GRP als de doelmatigheid van te treffen maatregelen heeft overleg plaatsgevonden met het waterschap Vechtstromen. Het overleg met het waterschap heeft o.a. tot doel dat er zowel voor het waterschap als voor de gemeente een win-win-situatie ontstaat, m.a.w. zo slim mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten de noodzakelijke maatregelen treffen. Middels het kostendekkingsplan is de hoogte van de rioolheffing bepaald op basis van 100% kostendekkendheid. Planmatig wordt het rioolstelsel gereinigd en geïnspecteerd, waardoor de kwaliteit wordt bewaakt. Ter plekke van de overstorten en de gemalen worden permanent metingen verricht om de werking van het stelsel te kunnen monitoren. Er wordt gewerkt met het programma rationeel rioolbeheer van Sweco.

Financieel overzicht: Riolering

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Onderhoud	225.134	237.150	259.031
Mutatie reserve/voorziening groot onderhoud	111	2.131	1.139
Kapitaallasten	485.778	2.272.655	2.012.469
Totaal	711.023	2.511.936	2.272.639

Kaderplan speelruimte

Voor het kaderplan speelruimte (door de Raad vastgesteld in 2018) is jaarlijks gemiddeld € 76.000 nodig. Dit wordt meegenomen in de begroting 2020 en verder. Alle centrale plekken en steunplekken blijven hiermee ingericht.

Eind 2020 had de gemeente 553 toestellen in onderhoud en beheer.

Tractie en gereedschappen

Tractie en gereedschappen hebben blijvend aandacht nodig in relatie tot bezetting en daarmee effectief gebruik. Door gewijzigde inzichten of anders uitvoeren van werkzaamheden is het zinvol het gebruik van deze middelen constant tegen het licht te houden. De kapitaallasten van de tractie zijn in de begroting opgenomen voor een vast bedrag. Het verschil tussen werkelijk en begroot wordt gestort c.q. onttrokken uit de reserve tractie. Jaarlijks wordt beoordeeld of de vervangingen, die zijn opgenomen in het tractieplan, noodzakelijk zijn.

Paragraaf Financiering

Algemene ontwikkelingen

De gemeente dient een paragraaf Financiering in zowel de begroting als in het jaarverslag op te nemen, waarin aangegeven wordt op welke manier er uitvoering wordt gegeven aan de financieringsfunctie. Het uitgangspunt hierbij is het beheersen van risico's, met name het renterisico. Onderstaand treft u aan de voor de gemeente Twenterand relevante informatie met betrekking tot de treasury-activiteiten van de gemeente in 2020.

Treasurybeleid

De beleidsdoelstelling van het treasurybeleid van de gemeente Twenterand kan als volgt worden omschreven: De gemeente voert, geleid op haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijk kapitaal te beheren, een risicomijdend treasurybeleid. Binnen dit risicomijdende beleid stelt de gemeente zich ten doel zo laag mogelijke kosten over leningen en/of een zo hoog mogelijk rendement over het belegd vermogen te realiseren, voor zover nog mogelijk binnen de opgelegde regeling voor schatkistbankieren. Dit binnen de daarvoor geldende randvoorwaarden en ter beperking van risico's.

Renterisico's

In de Wet Fido is de renterisiconorm opgenomen. Doel van deze norm is het beperken (spreiden) van het renterisico op de vaste schuld van de gemeente. Het toezichhoudende orgaan wordt met behulp van deze norm op een transparante wijze inzicht geboden in het renterisico als gevolg van renteaanpassing en herfinanciering van leningen.

Berekening renterisiconorm:

1.	Begrotingstotaal	€ 94.037.913
2.	Wettelijk percentage	20%
3.	Renterisiconorm (1x2)	€ 18.807.583
4.	Renteherzieningen	€ 0
5.	Aflossingen	€ 9.411.635
6.	Bedrag van renterisico (4+5)	€ 9.411.635
7.	Ruimte onder renterisiconorm	€ 9.395.948

Renteberekening

In het jaar 2020 is over opgenomen langlopende gemeentelijke geldleningen gemiddeld 1,49% rente betaald (2019: 1,89% 2018: 2,09% 2017: 2,14%, 2016: 2,65%, 2015: 2,79%, 2014: 2,77%, 2013: 3,21%).

In de begroting 2020 zijn deze rentelasten opgenomen. Voor het aantrekken van kort geld werd begrotingstechnisch rekening gehouden met een gemiddeld percentage van 1,00% (rente financieringstekort binnen de kasgeldnorm). De werkelijke rente is verantwoord op de het product/taakveld 'treasury'.

Kasgeldlimiet

Onderstaand treft u een weergave aan van de in de loop van het jaar 2020 verzamelde gegevens met betrekking tot de renterisico's op korte termijn. De wetgever beoogt met behulp van de kasgeldlimiet het renterisico op korte termijn van gemeenten in te perken. Dit wordt bereikt door aan gemeenten een limiet aan te geven tot hoe ver met kort geld gefinancierd mag worden. Deze (wettelijke) limiet is 8,5% van de totale lasten van de gemeente. Als de gemeente voorziet dat structureel de kasgeldlimiet wordt overschreden dan is de gemeente verplicht te consolideren, dat wil zeggen langlopende geldleningen aan te trekken.

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kasgeldlimiet	7.993	7.993	7.993	7.993
Saldo gemeente	7.850	8.123	5.252	11.547
Over-/onderschrijding	-143	130	-2.741	3.553

Kortlopend geld

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een 'Overeenkomst financiële dienstverlening' voor onbepaalde tijd afgesloten (opzegbaar). Hier is onder andere de kort-kredietverlening geregeld. Dit houdt in dat er een krediet in rekening-courant (kredietlimiet) van maximaal € 5,0 miljoen is overeengekomen.

Aangegane langlopende geldleningen

In 2020 is geen langlopende lening aangetrokken. In de loop van het jaar is € 9.411.634 afgelost (waarvan € 5.000.000 de aflossing van een in 2020 afgelopen lening betrof, het overige betreft reguliere aflossing). De som van de aangegane langlopende geldleningen bedraagt per 31 december 2020 € 37.821.263. Dit is volledig bestemd voor eigen financiering.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (waaronder gemeenten) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal en bedraagt voor de gemeente Twenterand € 705.000. Er mag maximaal drie kwartalen op één volgend worden overschreden. Na de derde op één volgende overschrijding dient actie te worden ondernomen om de overschrijding de komende kwartaal op te lossen. Uit onderstaand overzicht blijkt dat in 2020 onvoldoende is voldaan aan de regeling schatkistbankieren. Dit heeft te maken met het instellen van het automatisch afkomen van de overtollige middelen naar de schatkist door de bank. Dit heeft langer geduurd dan verwacht en wordt in 2021 ingesteld.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

Verslagjaar		2020			
Drempelbedrag		705			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		928	2.282	2.684	1.137
Ruimte onder het drempelbedrag		-	-	-	-
Overschrijding van het drempelbedrag		223	1.577	1.978	432

Kredietrisico's

Ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak kunnen gemeenten leningen verstrekken. Op deze verstrekte leningen loopt de gemeente kredietrisico. Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen (het terugbetalen van de verstrekte lening). Hieronder treft u een overzicht aan van de verstrekte leningen door de gemeente Twenterand.

Omschrijving	Bedrag 31-12-2020
Lening Enexis tranche B	€ 142.372
Lening Zonnepark BV	€ 6.626.667
Lening Activiteitscentrum	€ 4.231.246
Achtergestelde lening Vitens	€ 172.524
BAGL GR Vechtdal	€ 932.591
Achtergestelde lening het Punt	€ 30.187
Lening Den Ham FC Twente Madness	€ 9.150
Lening de Groene Jager	€ 39.417
Lening Veenmuseum	€ 13.000
Lening tennisvereniging Den Ham 2002	€ 1.696
Peuterspeelzaal 2002	€ 191.398
Startersleningen	€ 1.184.541
Hypotheekverstrekkingen ambtenaren	€ 2.262.031
Lening korfbalvereniging TOP	€ 15.750
Lening Voorwaarts 2013	€ 9.000
Lening St.Kulturhus De Klaampe	€ 86.214
	€ 15.947.783

Financiering

Dit onderdeel geeft inzicht in de ontwikkeling van de financieringspositie van onze gemeente en de daarbij behorende financieringsbehoefte, rekening houdend met (geplande) (des-) investeringen en beschikbare interne en externe middelen. In feite gaat het hier om het opstellen van een liquiditeitsbegroting. De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de leningenportefeuille. De activa van de gemeente Twenterand zijn per ultimo 2020 als volgt gefinancierd:

Uit de tabel blijkt dat de boekwaarde van de vaste activa (investeringen) wordt gefinancierd met langlopende middelen.

Boekwaarde vaste activa	€ 81.290.753
Vaste financieringsmiddelen	
Reserves (inclusief rekeningresultaat)	€ 28.368.311
Voorzieningen	€ 16.476.278
Langlopende leningen	€ 37.821.263
Totaal financieringsmiddelen	€ 82.665.852
Financierings overschot	€ 1.375.099

Rentetoerekening

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er toe geleid dat in het wijzigingsbesluit Besluit begroting en verantwoording (BBV) is opgenomen, dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Omdat de onderlinge vergelijking tussen gemeenten het uitgangspunt is voor de aanpassingen van het BBV is hier sprake van een verplichting.

Voor 2020 is een renteomslag gehanteerd van 1,00%. Met deze renteomslag blijft het resultaat op het taakveld treasury ruim (zie tabel hieronder) binnen de norm BBV.

De rente wordt samen met de afschrijvingslasten doorberekend aan de diverse taakvelden. Aan investeringen wordt geen rente rechtstreeks toegerekend.

Het grondbedrijf hanteert een ander percentage wordt zoals wordt voorgeschreven door het BBV.

Renteschema

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	618.371
De externe rentebaten (idem)	342.398
Saldo rentelasten en rentebaten.	275.973
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	125.957
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegeerd	0
Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	125.957
Rente over eigen vermogen	351.321
Rente over voorzieningen	210.229
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	711.568
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	707.036
Renteresultaat op taakveld Treasury	-4.531

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

De paragraaf Bedrijfsvoering omvat de intern gerichte beleidsterreinen. Het betreft Personeel en organisatie, Communicatie, Bestuursondersteuning burgemeester en wethouders, Planning & Control, Financiën, Informatisering & Automatisering en Bestuurlijk Juridische zaken. Een goede bedrijfsvoering is een belangrijk middel om de resultaten die de gemeente wil bereiken ook daadwerkelijk te realiseren. De bedrijfsvoering draagt bij aan een klantgerichte organisatie. Bedrijfsvoering vormt een randvoorwaarde om doelen uit de andere doelenbomen te kunnen realiseren. In het programma Fundament zijn de doelen voor het thema Bedrijfsvoering geformuleerd en toegelicht en wordt ingegaan op wat in 2020 is gerealiseerd.

Naast een stukje verantwoording op het gebied van integriteit gaat deze paragraaf in op de bedrijfsvoering van de Griffie.

Corona maakt 2020 een bijzonder jaar

De medewerkers zijn in staat te doen wat de organisatie vraagt.

Het afgelopen jaar is vanwege COVID-19 het thuiswerken een onvermijdelijk fenomeen geworden. Dit was voor velen – zowel werknemer als werkgever – een verandering met grote impact. De afgelopen periode heeft een groot deel van de organisatie vooral op afstand (tijd- en plaats onafhankelijk) en digitaal gewerkt en dit blijkt geen belemmering te zijn om stappen in onze ambities en doelstellingen te zetten. Door COVID-19 en de (extra) taken die hierdoor bij de gemeente terecht zijn gekomen zijn, vooral door de omvang van deze taken, het werken op afstand en het digitaal werken, wel van invloed geweest op de daadwerkelijke voorbereiding en uitvoering van plannen en projecten. Sommige plannen dan wel projecten moesten noodgedwongen worden vertraagd/uitgesteld. Ook in bepaalde processen is het moeilijker om afstemming te zoeken en coördinatie te borgen, zeker waar het gaat om complexe trajecten als bijvoorbeeld de P & c – cyclus.

Als werkgever hebben wij geïnvesteerd in middelen (laptop, mobiele telefoon, communicatietools etc.) om efficiënt en effectief te kunnen thuiswerken. Daarnaast is veel aandacht besteed aan het delen van informatie, tips en online coaching om het thuiswerken zo goed mogelijk te laten verlopen en de thuiswerkplek zo goed en ergonomisch mogelijk in te richten.

Passende communicatietools hebben ook een impact op productiviteit en tevredenheid en ze verminderen het risico op sociale isolatie. Ook is er voortdurend aandacht geweest voor in verbinding blijven met elkaar, de bereikbaarheid tijdens de werkdagen en waar nodig zijn maatwerkafspraken gemaakt. Voor de leiding betekent thuiswerken leidinggeven op afstand en dat vooral is gestuurd op vertrouwen, samenwerking en het (team-)resultaat i.p.v. aanwezigheid.

Het gemeentehuis is zo coronaproof mogelijk ingericht. Ook met de medewerkers die een dienstverlenende of extern gerichte functies vervullen zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop de invulling zo coronaproof mogelijk kon worden uitgevoerd. Desondanks bleef gedurende het afgelopen jaar thuiswerken de standaard met uitzondering van de functies in de directe dienstverlening aan onze inwoners.

Naast de investeringen die vanuit de organisatie zijn gedaan om het digitaal (thuis-)werken mogelijk te maken is er geïnvesteerd in cursussen projectmanagement, projectmatig werken en procesregie. De trainingen hebben als doel integraal, effectief en efficiënt samenwerken vanuit eigenaarschap. Een positief effect door de corona-maatregelen is dat medewerkers snel moesten en hebben geleerd zoveel mogelijk digitaal te werken. Het thuis- en flexibel werken heeft ook enigszins een positieve invloed gehad op de zelforganisatie. Samen met de deelnemende partijen van Twentse Kracht is bij de Twentse school is geïnvesteerd in online trainingen omdat fysieke trainingen vrijwel onmogelijk waren.

Integriteit

Het stimuleren van integer handelen bij iedereen in de organisatie vraagt om regelmatig en consequent werken aan bewustwording en het stimuleren van een open dialoog.

Nieuwe medewerkers leggen de eed of belofte af en ondertekenen een integriteitsverklaring. In het introductieprogramma van nieuwe medewerkers is een gesprek opgenomen met de interne vertrouwenspersoon. Hij stelt hen op de hoogte van zijn rol en het gemeentelijk integriteitsbeleid. Ook geeft hij informatie over de externe vertrouwenspersoon. In 2020 is zowel van de interne als van de

externe vertrouwenspersoon gebruik gemaakt. Integriteit is een vast agendapunt van het Concernteam en het college van burgemeester en wethouders.

In 2020 hebben 204 van de 258 medewerkers meegedaan aan de dilemmatraining. Dat is 79% van de medewerkers en 8% minder dan in 2019. Uit de resultaten bleek dat 86% van de medewerkers overlegt met collega's wanneer zij twijfelen of iets wel of niet mag. 76% is trots op zijn werk en 76% van de medewerkers staat voor 100% achter hetgeen zij doen.

De dilemmatraining heeft in 2020 geen vervolg gekregen.

Griffie

Maatschappelijk effect

Een hoogwaardige kwaliteit van bestuurlijke besluitvorming. Dat is het maatschappelijk effect waar de activiteiten van de griffie zich op richten. In essentie is de gemeenteraad een bestuursorgaan dat besluiten neemt. Zij doet dat vanuit haar volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol. Een hoogwaardige kwaliteit van bestuurlijke besluitvorming is van belang voor het goed functioneren van de democratie. De griffie ondersteunt en adviseert de raad hierbij (conform artikel 107 van de Gemeentewet). Dit beoogde maatschappelijk effect is geen stip aan de horizon, maar een vrij constant gegeven waar voortdurend aan gewerkt moet worden. De ambitie ligt met name in de term "hoogwaardige", waarbij het van belang is om continu aan te sluiten bij en te anticiperen op de (veranderende) vraag uit de raad en de samenleving.

Doelen

Om een hoogwaardige kwaliteit van besluitvorming te bereiken, werkte de griffie in 2020 in een continu proces aan de realisatie en instandhouding van de volgende doelen.

- Competente raadsleden, zodat de raad (als geheel) haar volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taak goed kan uitvoeren.
- Een efficiënte en gedragen vergaderpraktijk: structuur en cultuur, om de vele te nemen besluiten op een goede wijze te organiseren. Dit gebeurt volgens het principe Beeldvorming (informatie verzamelen), Oordeelsvorming (mening vormen) en Besluitvorming (besluit nemen). Daarnaast zijn gedragen omgangsvormen / cultuuraspecten van belang om de vergaderstructuur soepel te laten verlopen.
- Goede vergaderstukken, om als raad een zorgvuldig besluit te kunnen nemen dat recht doet aan alle belanghebbenden.
- Een competente, betrokken en flexibele griffie, om de raad te kunnen ondersteunen en adviseren.
- Goed geïnformeerde en betrokken belanghebbenden / inwoners, voor een zorgvuldige belangenafweging en een breed draagvlak voor de democratische besluitvorming.

Activiteiten

De griffie probeerde deze doelen te realiseren en in stand te houden door het leveren van goede advisering en ondersteuning. Dit heeft zich onder meer vertaald in activiteiten die gericht waren op:

- goede wet- en regelgeving (waaronder verordeningen)
- gedragen bestuurlijke procedures en processen
- gedragen omgangsvormen
- een passende fysieke vergaderomgeving
- een effectief overleg binnen de driehoek
- een efficiënt relatienetwerk (intern en extern)
- een goed management over de griffie
- goede en efficiënt georganiseerde vergaderingen en bijeenkomsten
- een gedragen lange termijn agenda/vergaderschema
- een goede ondersteuning en advisering van de raad en al haar organen, waaronder: raadspresidium, auditcommissie, vertrouwenscommissie, rekenkamer, commissie onderzoek nieuwe leden en wethouders, werkgeverscommissie, Twenteraad, presidium Twenteraad
- een goede ondersteuning en advisering van werkgroepen en klankbordgroepen uit de raad
- een goede en gedragen bijdrage ten behoeve van de jaarstukken
- een goede advisering, coaching en ondersteuning van (individuele) raadsleden, o.a. bij de toepassing van de raadsinstrumenten
- een passend aanbod van raadsinfo's / beeldvormende raadsbijeenkomsten: informatiebijeenkomsten, opleiding, werkbezoeken, etc.
- goede en toegankelijke vergaderstukken die zoveel mogelijk digitaal en altijd tijdig beschikbaar zijn

- een efficiënt budgetbeheer
- een efficiënt en gebruikersvriendelijk raadsinformatie-systeem, waaronder webcasting
- een efficiënte administratie en post- en e-mail verwerking (waaronder archivering)
- een efficiënte verstrekking van informatie
- een efficiënte communicatie

Ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen hebben in 2020 specifieke aandacht gevraagd van de griffie.

- Groeiende intergemeentelijke samenwerking (o.a. RES Twente, Twenteraad, Transitie Regio Twente).
- Digitalisering van het besluitvormingsproces en de bijbehorende archivering (o.a. de wettelijk verplichting tot ondertiteling van de uitzendingen van de raadsvergaderingen en de raadsdebatten).
- Het continueren van de bestuurlijke besluitvorming in coronatijd (o.a. digitaal vergaderen, 1,5 meter afstand houden, introductie van de avondklok).
- De personeelsswisseling op de griffie.
- De burgemeestersbenoeming, het afscheid van de waarnemend burgemeester en de introductie van de nieuwe burgemeester.

Ten aanzien van deze laatste ontwikkeling kan opgemerkt worden dat de procedure voor de benoeming van een nieuwe burgemeester in 2019 gestart is. Na voorbereidende werkzaamheden werd op 3 oktober 2019 de verordening op de vertrouwenscommissie en de profielschets voor een nieuwe burgemeester van Twenterand door de gemeenteraad vastgesteld. Kort daarna werd de vacature opengesteld door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De sollicitatieprocedure leverde te weinig sollicitaties op, om een goed gedragen keuze te maken. Daarom heeft de commissaris van de Koning in goed overleg met de vertrouwenscommissie uit de gemeenteraad besloten de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te verzoeken, met behoud van de huidige profielschets, de vacature begin 2020 opnieuw open te stellen. Vanaf 12 februari kon er kan weer gesolliciteerd worden naar de burgemeestersfunctie van de gemeente Twenterand. In totaal maakten maar liefst 36 personen bij de commissaris van de Koning hun interesse kenbaar voor het burgemeestersambt van Twenterand. Even dreigde de gevolgen van corona de zoektocht naar een nieuwe burgemeester opnieuw te vertragen, maar uiteindelijk kon de commissaris op 8 juni 2020 alle binnengekomen sollicitaties -één voor één- samen met de vertrouwenscommissie bespreken. Met de daarbij gegeven input vanuit de vertrouwenscommissie leidde dit tot een mooie en zeer sterke selectie van tien sollicitanten. Met deze tien sollicitanten is de vertrouwenscommissie vervolgens in juni 2020 in gesprek gegaan (onder alle beperkingen die coronatijd met zich mee bracht). Op voorstel van de vertrouwenscommissie besloot de gemeenteraad op 2 juli mr. J.C.F. Broekhuizen als eerste kandidaat aan te bevelen voor de benoeming tot nieuwe burgemeester van de gemeente Twenterand. De nieuwe burgemeester werd met ingang van 18 september bij Koninklijk Besluit benoemd en op die datum door de commissaris van de Koning beëdigd tijdens een buitengewone vergadering van de gemeenteraad. Twee dagen daarvoor werd van waarnemend burgemeester drs. A.E.H. van der Kolk afscheid genomen.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en of financiële belangen en mogelijke risico's wordt in de begroting en jaarrekening aandacht besteed aan derde rechtspersonen (de verbonden partij), waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in deze relaties van de gemeente. Onder verbonden partijen moet worden verstaan: privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties, waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft, zoals deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen (Wet gemeenschappelijke regeling) en/of stichtingen en publiek private samenwerkingsconstructies. Onder 'bestuurlijk belang' wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een 'financieel belang' wordt bedoeld dat middelen ter beschikking zijn gesteld die verloren gaan in geval van faillissement van de 'verbonden partij' of als financiële problemen bij een 'verbonden partij' op de gemeente kunnen worden verhaald.

Wat willen we bereiken:

Twenterand wil participeren in partijen die een publiek belang dienen, zodat de visies en beleidsdoelstellingen van de gemeente ondersteund en uitgedragen worden. Indien participatie leidt tot inkomsten voor de gemeente worden deze inkomsten ingezet als technisch onderdeel van de gemeentebegroting. Hierbij worden de risicobeperkingen, welke de Wet Financiering Decentrale Overheden gemeenten oplegt bij dergelijke deelnemingen, in acht genomen.

Wat doen we daarvoor :

De gemeente Twenterand neemt actief deel in bestuurlijke overleggen van verbonden partijen, waarbij voorafgaand aan deze vergaderingen het college een standpunt inneemt ten aanzien van de agenda. Via de besluitenlijsten van het college worden de raad en de inwoners over de externe vertegenwoordigingen geïnformeerd.

De verbonden partijen van de gemeente Twenterand zijn gerubriceerd naar de volgende 3 categorieën:

Gemeenschappelijke Regelingen

- Regio Twente
- Veiligheidsregio Twente
- GR Soweco
- GR Stadsbank Oost Nederland
- Omgevingsdienst Twente
- Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Deelnemingen in vennootschappen (NV's, BV's, VOF's en CV's)

- Cogas N.V.
- Twence B.V.
- N.V. Rova Holding
- Wadinko N.V.
- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Enexis

- Zonnepark Oosterweilanden

Deelnemingen in Verenigingen en Stichtingen

- Dimpact
- Euregio

Op de volgende bladzijden wordt conform de richtlijnen van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en de financiële verordening van de gemeente Twenterand een nadere uitwerking per verbonden partij weergegeven. De eventuele risico's rondom de verbonden partijen zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemeenschappelijke regelingen: Regio Twente

Programma:

Deze gemeenschappelijke regeling levert een bijdrage aan het realiseren van doelstellingen van alle programma's en diverse doelenbomen. Het grootste onderdeel is de wettelijke gemeentelijke taak GGD en in 2020 stond de transitie van de Regio Twente centraal.

Doelstelling:

Samenwerken aan een gezonde, leefbare en bereikbare regio.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De aangesloten (14) gemeenten zijn: Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hof van Twente, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. De werkzaamheden worden op een breed terrein verricht: algemeen bestuurlijk, economische zaken, volksgezondheid, milieu, ruimtelijke ordening en recreatie en toerisme.

Financiële relatie / financieel belang:

De gemeenten dragen elk bij aan de kosten van Regio Twente. Verdeling van deze bijdrage gebeurt in de meeste gevallen op basis van inwonertal. Een uitzondering hierop is de JGZ-bijdrage, deze wordt verdeeld op basis van het aantal jeugdigen.

Beleidsrealisatie:

Op een breed terrein zijn door Regio Twente in 2020 werkzaamheden verricht. Belangrijk thema daarbij was de versterking van de regionale samenwerking op geleide van een advies van de Kring van Gemeentesecretarissen geheten 'Versterking door focus en eenvoud'. In 2020 zijn deze uitgangspunten van de transitie Regio Twente verder uitgewerkt en de definitieve besluitvorming is voorzien in 2021. In de jaarstukken wordt door Regio Twente zowel beleidsinhoudelijk als financieel verantwoording afgelegd.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019	€ 10.062
Eigen vermogen 31-12-2019	€ 9.992
Vreemd vermogen 1-1-2019	€ 14.578
Vreemd vermogen 31-12-2019	€ 24.190
Financieel Resultaat 2019	€ 482

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Gemeenschappelijke regelingen: Veiligheidsregio Twente

Programma:

De Veiligheidsregio Twente (VRT) is een samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten en de veertien gemeenten in Twente. De samenwerking is gestoeld op de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De VRT voert taken uit op het gebied van brandweerbijstand, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) en handhaving van de openbare orde en veiligheid. Deze taken zijn bij wet opgedragen. De VRT levert voor de gemeente Twenterand met name een bijdrage aan het programma 'Veilig leefklimaat'.

Doelstelling:

De Veiligheidsregio Twente zet zich in voor effectieve voorbereiding op en bestrijding van crises en rampen. De VRT kent vier programma's:

- Multidisciplinaire onderwerpen
- Brandweer
- GHOR
- Gemeenten

In de programmabegroting van de VRT zijn per programma doelstellingen opgenomen.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

Op grond van de Wet Veiligheidsregio's werken de Twentse gemeenten samen binnen de gemeenschappelijke regeling op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding. Het Algemeen Bestuur van de VRT wordt gevormd door de Twentse burgemeesters.

Financiële relatie / financieel belang:

De gemeente Twenterand heeft in 2020 € 2.086.785 bijgedragen aan de VRT.

Beleidsrealisatie:

Brandweer Twente, onderdeel van de VRT, heeft in 2020 de volgende inzetten in Twenterand gehad:

- Alarmopvolgingen openbaar meldsysteem (OMS): 17
- Uitrukken i.v.m. brand: 80
- Leefmilieu (o.a. gaslekkages, CO-meldingen, wateroverlast, stormschade): 38

- Uitrukken i.v.m. ongevallen: 26

- Diverse dienstverlening (o.a. ondersteuning andere hulpdiensten): 40

Naast deze daadwerkelijke inzetten van de brandweer in Twenterand is er conform de programmabegroting geïnvesteerd in opleiding/training. Het gaat daarbij niet alleen om opleiding en training van de brandweer, maar ook van andere kolommen.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019	€ 1.319
Eigen vermogen 31-12-2019	€ 2.146
Vreemd vermogen 1-1-2019	€ 55.048
Vreemd vermogen 31-12-2019	€ 55.268
Financieel Resultaat 2019	€ 56

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Gemeenschappelijke regelingen: Soweco

Programma:

Deze gemeenschappelijke regeling levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstelling van programma Maatschappelijke ontwikkeling en zelfredzaamheid en programma Economie en vrijetijdsbesteding.

Doelstelling:

Het doel van de GR Soweco is het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) voor de betrokken gemeenten. Deze wet is het bieden van een passende werkplek aan personen die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden in staat zijn tot het verrichten van arbeid. Het werk is gericht op behoud, herstel en bevordering van de arbeidsgeschiktheid.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De aangesloten gemeenten waarmee een samenwerkingsverband bestaat zijn Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Wierden en Twenterand. De GR Soweco is ontstaan in 1969, toen de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) in werking trad.

Financiële relatie / financieel belang:

De exploitatie van Soweco kent voor 2020 op begrotingsbasis een negatief resultaat dat gedragen moet worden door de deelnemende gemeenten, waaronder de gemeente Twenterand. Zie verder paragraaf weerstandsvermogen

Beleidsrealisatie:

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor alle mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodige hebben. dit is een grote opgave in het Sociaal Domein. Er stromen geen mensen meer in de Wsw, waardoor (naar verwachting) de SW populatie jaarlijks gemiddeld met 6% vermindert. In anticipatie hierop wordt de GR afgebouwd en wordt er gewerkt aan een nieuwe uitvoeringsorganisatie. Daarmee is GR-Soweco in liquidatie, de jaarrekening zal in die hoedanigheid worden opgesteld door GR-Soweco. De traditionele uitvoering voor de SW maakt steeds meer plaats voor een integrale uitvoering met de Participatiewet. Dit mede doordat de SW op slot zit en inwoners die voorheen instroomde in de SW nu instromen in de Participatiewet waar de gemeente verantwoordelijk voor is.

Het gaat hier om een zeer kwetsbare doelgroep, bij de ontwikkelingen wordt hiermee rekening gehouden.

Dit draagt bij aan de drie geformuleerde doelen in de doelenboom Sociale Zaken: 'Naar vermogen participerende (niet)-uitkeringsgerechtigden in de maatschappij, 'Financieel zelfredzame inwoners' en 'Sociaal zelfredzame inwoners'.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019 GR	€ 2.173
Eigen vermogen 31-12-2019 GR	€ 2.592
Vreemd vermogen 1-1-2019 GR	€ 10.051
Vreemd vermogen 31-12-2019 GR	€ 6.744
Financieel Resultaat 2019 GR	€ -794

Eigen vermogen 1-1-2019 NV	€ 4.093
Eigen vermogen 31-12-2019 NV	€ 5.222
Vreemd vermogen 1-1-2019 NV	€ 3.555
Vreemd vermogen 31-12-2019 NV	€ 2.673
Financieel Resultaat 2019 NV	€ 2.343

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Gemeenschappelijke regelingen: Stadsbank Oost Nederland

Programma:

Sociaal Domein

Doelstelling:

De Stadsbank is een kredietbank, zoals bedoeld in de Wet op het consumentenkrediet. De Stadsbank heeft tot doel een verantwoord pakket aan te bieden van financiële dienstverlening.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De GR wordt gevormd door 22 deelnemende gemeenten in de Achterhoek en Twente. De portefeuillehouder Sociale Zaken heeft zitting in het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur vergadert circa twee keer per jaar.

Financiële relatie / financieel belang:

We zien dat in het kalenderjaar 2020 het aantal afgenomen Stadsbankproducten licht is gedaald. Dit is lijn met het beeld van de afgelopen jaren. De daling is het meest zichtbaar in het aantal afgenomen budgetbeheerrekeningen. Wat opvalt is dat het corona-effect nog niet zichtbaar in de product afname van de SON.

Beleidsrealisatie:

De Stadsbank is een belangrijke schakel in ons (financieel technische) schuldhulpverleningsbeleid zoals ook toegelicht in de raadsinformatiebijeenkomst eind 2020. De basis is op orde en door een goede schakeling tussen ons Meldpunt Schulden en de Stadsbank wordt vorm gegeven aan preventief schuldhulpverleningsbeleid.

De belangrijkste (beleids)discussie die in het kalenderjaar 2020 heeft plaatsgevonden is die over de positionering van de bewindvoering binnen de SON. De gemeente Twenterand heeft het standpunt dat de SON het beschermingsbewind op de huidige manier blijft voortzetten zodat we alle doelgroepen blijven bereiken.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019	€ 1.080
Eigen vermogen 31-12-2019	€ 1.696
Vreemd vermogen 1-1-2019	€ 15.042
Vreemd vermogen 31-12-2019	€ 14.615
Financieel Resultaat 2019	€ 745

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Gemeenschappelijke regelingen: Omgevingsdienst Twente

Programma:

Deze gemeenschappelijke regeling levert een bijdrage aan het realiseren van doelstellingen van programma Ruimte en heeft raakvlakken met bijna alle doelenbomen binnen dit programma. Primair gaat het om de uitvoering van alle milieutaken, maar ook milieu gerelateerde taken zoals:

duurzaamheid en de invoering van de Omgevingswet.

Doelstelling:

Samenwerken aan een gezonde, veilige, leefbare en prettige regio.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De deelnemende Twentse gemeenten (14) zijn: Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hof van Twente, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. Ook de provincie Overijssel is deelnemer. De werkzaamheden worden milieubreed of wel omgevingsbreed verricht. Belangrijke thema's betreffen, volksgezondheid, milieu en ruimtelijke ordening.

Financiële relatie / financieel belang:

De gemeenten dragen gezamenlijk bij aan de kosten van de Omgevingsdienst Twente. Verdeling van deze bijdrage gebeurt deels op basis van ingebrachte fte's en deels op basis van inwoneraantal. De bijdrage van de gemeenten Twenterand aan de Omgevingsdienst Twente was in 2020 € 625.390 (inclusief € 29.593 kosten sociaal plan).

Beleidsrealisatie:

De gemeente Twenterand neemt deel aan de ontwikkeling van beleidsregels voor alle VTH-Taken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving). Primair zijn deze gericht op de milieutaken, maar deze worden zodanig lokaal 'ingekleurd' dat ze ook voor de niet milieutaken toegepast kunnen worden. Te denken valt aan Risicoanalyses waarmee op basis van risico's bij niet naleving geprioriteerd uitvoering kan worden gegeven aan de VTH-taken. VTH-beleid betreffende kwaliteitsnormen en bodemkwaliteitskaarten. De gemeente Twenterand is vertegenwoordigd in het Portefeuillehoudersoverleg VTH en het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Twente.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2020	€ 1.125
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 1.671
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 1.787
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 1.616
Financieel Resultaat 2020	€ 673

Gemeenschappelijke regelingen: Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Programma:

Het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBTwente) is een gemeenschappelijke regeling die een bijdrage levert aan het realiseren van de doelstelling van programma Fundament.

Doelstelling:

Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

Het GBTwente wordt gevormd door de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Losser, Oldenzaal en Twenterand. De gemeente Twenterand wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Financiën.

Financiële relatie / financieel belang:

De gemeentelijke bijdrage wordt berekend op basis van het aantal aanslagen van de verschillende belastingen die voor de gemeente Twenterand worden uitgevoerd. De bijdrage voor 2020 is € 615.418

Beleidsrealisatie:

De visie van het GBTwente luidt: 'Het GBTwente maakt belastingen begrijpelijk en persoonlijk'. Deze visie geeft weer dat belastingheffing en -inning niet zomaar een uitvoeringstaak is. Het gaat om het zodanig adviseren van de partnergemeente dat recht wordt gedaan aan de uitgangspunten zoals die op rijksniveau zijn geformuleerd en om het inzicht geven in het effect van beleid. Kernwaarden die aansluiten bij deze visie (en waar het GBTwente van uit gaat) zijn: deskundig, helder, integer en behulpzaam. In 2020 is het project "Van M3 naar M2" één van de prioriteiten van het GBTwente geweest. Groei is niet langer de ambitie van het GBTwente.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2020	€ 173
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 336
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 7.606
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 8.166
Financieel Resultaat 2020	€ 163

Deelnemingen in vennootschappen: Cogas NV

Programma:

Deze deelneming levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstelling op het beleidsveld Milieu.

Doelstelling:

Cogas voorziet onder meer in de behoefte aan openbare nutsvoorzieningen in de gemeenten die in de vennootschap deelnemen en in haar concessie- en machtigingsgebieden. Twenterand valt onder het verzorgingsgebied van Cogas. Oorspronkelijk doel van de Cogas N.V. was het voorzien in een dekkende en betrouwbare energie- en kabelinfrastructuur op het grondgebied van de deelnemende gemeenten. Momenteel zijn het realiseren van duurzame en innovatieve energieoplossingen belangrijke doelen geworden.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De aandelen van de Naamloze Vennootschap Cogas Holding zijn in handen van 9 Overijsselse gemeenten. Cogas is gevestigd in Almelo. Aandeelhouders zijn de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Hardenberg, Hof van Twente, Oldenzaal, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

Financiële relatie / financieel belang:

Twenterand bezit 558 aandelen á € 500; een totale (nominale) waarde van € 279.000. Op 5.089 geplaatste aandelen bezit Twenterand 10,96 % daarvan.

Beleidsrealisatie:

Als netwerkbedrijf heeft Cogas het transport van gas, elektriciteit, warmte en data verzorgd naar zo'n 150.000 klanten. Toenemend zijn ook inspanningen verricht te behoeve van de energietransitie. Eind 2020 heeft Cogas haar belang in CKI (Cogas Kabel Infra B.V.) verkocht, wat gevolgen gaat hebben voor de bedrijfsresultaten en op termijn ook voor te verwachten dividendopbrengsten.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019	€ 178.995
Eigen vermogen 31-12-2019	€ 180.505
Vreemd vermogen 1-1-2019	€ 96.221
Vreemd vermogen 31-12-2019	€ 95.252
Financieel Resultaat 2019	€ 11.688

In 2020 heeft Twenterand € 1.116.000 aan dividend ontvangen.

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Deelnemingen in vennootschappen: Twence BV

Programma:

Deze deelneming levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstelling van programma Ruimte en specifiek aan het thema Duurzaamheid en Milieu.

Doelstelling:

Terugwinning van grondstoffen en energie uit huishoudelijk afval door duurzame en betaalbare verwerking van afval.

Welke doelen streeft de gemeente na met deze partij?

Beheren en exploiteren van milieuvoorzieningen, het verlenen van diensten op het gebied van milieubeheersing in het algemeen, het bewerken en verwerken van huishoudelijk afval en bedrijfsafval en het produceren en leveren van (duurzame) energie en secundaire grondstoffen;

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

Twence is een overheidsbedrijf (uitsluitend gemeentelijke aandeelhouders) voor de verwerking van afval tot grondstoffen en energie. De Twentse gemeenten hebben gezamenlijk een aandeel van 94,67 % in Twence Holding B.V.

Financiële relatie / financieel belang:

Twenterand bezit 43.909 aandelen (5,17 %) ter waarde van € 43.909 (nominale waarde), waarop jaarlijks dividend wordt uitgekeerd. Het dividend en de borgstellingsvergoeding bedroegen (over 2019) ontvangen in 2020 respectievelijk € 265.388 en € 87.294. Totaal € 352.682.

Beleidsrealisatie:

Volgens het Financieel jaarverslag behaalde Twence in 2019 een netto resultaat van € 12,1 miljoen (2018: 14,5). De aandelen van Vuilverwerkingsbedrijf Noord Groningen zijn aangekocht door de gemeente Berkelland. In 2020 heeft het bedrijf verder gewerkt aan de doelen van het Strategisch beleidsplan 2020-2023.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2020	€ 138.029
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 142.825
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 148.445
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 132.367
Financieel Resultaat 2020	€ 8.785

Deelnemingen in vennootschappen: Rova Holding NV

Programma:

Deze deelneming levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstelling van programma Ruimte en specifiek aan het thema Duurzaamheid en Milieu.

Doelstelling:

Openbaar belang

Het bevorderen van en/of het doen realiseren van integraal afvalketenbeheer en het leveren van kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op het terrein van verwijdering van afvalstoffen, waaronder begrepen beleidsondersteuning en collectieve aanbestedingen ten behoeve van deelnemende overheden

Welke doelen streeft de gemeente na met deze partij?

- het zo duurzaam mogelijk inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval tegen zo laag mogelijke kosten voor de inwoners

- het in stand houden van een bedrijf dat op duurzame wijze diensten aan gemeenten verleend op het gebied van huisvuilinzameling, terugwinning van grondstoffen en BOR taken.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

Rova is een afvaladvies-, regie- en verwijderingsorganisatie. Het werkgebied van Rova telt 23 gemeenten in Midden en Oost-Nederland. Het betreft de organisatie, beheer en uitvoering van publieke taken voortvloeiend uit de afvalzorgplicht van de aangesloten gemeenten en de uitvoering van de gemeentelijke reinigingstaken. Twenterand bezit 335 aandelen (3 %) ter waarde van € 38.005,75 (nominale waarde) waarop jaarlijks dividend wordt uitgekeerd. Het normdividend bedraagt voor 2021 € 100.000. Dit bedrag wordt ondergebracht bij de algemene dekkingsmiddelen.

Financiële relatie / financieel belang:

Twenterand bezit 335 aandelen (3,1 %) ter waarde van € 38.005,75 (nominale waarde) waarop jaarlijks dividend wordt uitgekeerd. Het dividend (over 2019) ontvangen in 2020 is € 149.905. ROVA behaalde over het boekjaar 2019 een resultaat van 5,7 miljoen euro . (2018: 5,8 miljoen). De dividend uitkering aan Twenterand bedroeg in 2018 € 159.494 . Het resultaat over 2019 is ongeveer gelijk aan het resultaat in 2018 en fors hoger dan begroot (norm resultaat 4,1 miljoen euro). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat ROVA afgelopen jaren stelselmatig gewerkt heeft aan verlaging van tarieven voor de deelnemende gemeenten.

Beleidsrealisatie:

In 2019 is het document Strategie ROVA 2020-2025 vastgesteld. In deze strategie is bepaald dat ROVA de focus heeft op afval & grondstoffen en het beheren van de openbare ruimte en op de hechte relatie met de gemeenten. ROVA gaat zich nog verder ontwikkelen als kennisorganisatie omdat het hebben van de juiste kennis een steeds belangrijkere voorwaarde voor succes betekent. Er zijn duidelijke keuzen gemaakt over wat ROVA niet gaat doen: de energietransitie wordt geen speerpunt voor ROVA en ROVA gaat zich niet ontwikkelen als sociaal werkbedrijf. ROVA gaat ook niet investeren in afvalverwerking, maar gaat zich wel versterken in de regierol daarop. De koers kan voor de komende jaren samengevat worden in een paar steekwoorden: dienstverlening, kennis en innovatie, verwaarding en integraal beheer van de buitenruimte met voldoende oog en aandacht voor de beleving van inwoners.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019	€ 36.740
Eigen vermogen 31-12-2019	€ 38.200
Vreemd vermogen 1-1-2019	€ 53.790
Vreemd vermogen 31-12-2019	€ 51.450
Financieel Resultaat 2019	€ 5.690

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Deelnemingen in vennootschappen: Wadinko NV

Programma:

Deze deelneming levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstelling van programma Economie en vrije tijdsbesteding.

Doelstelling:

Wadinko is een regionale participatiemaatschappij, die de bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid wil bevorderen in Overijssel, de Noord-Oostpolder en Zuidwest Drenthe. Wadinko heeft op dit moment één participatie binnen de gemeente Twenterand.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De aandelen van de Naamloze Vennootschap Wadinko zijn in handen van de provincie Overijssel en 24 gemeenten. Wadinko is gevestigd in Zwolle.

Financiële relatie / financieel belang:

Twenterand bezit 85 aandelen á € 100; een totale (nominale) waarde van € 8.500. Op 2.389 geplaatste aandelen bezit Twenterand 3,56 % daarvan.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019	€ 67.999
Eigen vermogen 31-12-2019	€ 68.870
Vreemd vermogen 1-1-2019	€ 1.512
Vreemd vermogen 31-12-2019	€ 1.605
Financieel Resultaat 2019	€ 2.065

In 2019 heeft Twenterand € 42.500 aan dividend ontvangen.

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Deelnemingen in vennootschappen: Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Programma:

Deze deelneming levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstelling van programma Fundament en specifiek aan het beleidsveld Middelen.

Doelstelling:

BNG vertaalt haar missie in de volgende strategische doelstellingen:

- behoud van substantiële marktaandelen in de Nederlandse publieke sector en semipublieke domein;
- behalen van een redelijk rendement voor aandeelhouders.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De BNG is opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag. Het is de bank van en voor de overheid en instellingen voor het maatschappelijke belang. De BNG probeert zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening aan de gemeenten te bieden. Daardoor heeft zij toegevoegde waarde voor haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. De BNG is een structuurvennootschap.

Financiële relatie / financieel belang:

Twenterand bezit 23.868 aandelen á € 2,50; een totale (nominale) waarde van € 59,670. Op 55.690.720 geplaatste aandelen bezit Twenterand 0,0429 % daarvan.

Beleidsrealisatie: BNG vervult voor Twenterand een rol van bankier en wordt vanwege de geringe omvang van het aandelenbezit als beleidsarm beschouwd.

Financiële informatie:

In 2020 is het dividend dat Twenterand toekomt bepaald op € 30.000. Vanwege corona heeft de Europese Centrale Bank opgeroepen de uitbetaling op te schorten. De BNG heeft hieraan gehoor

gegeven. De uitbetaling van het dividend uitgesteld en een deel zal worden uitgekeerd in maart 2021.

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2020	€ 4.887.000
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 5.097.000
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 144.802.000
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 155.262.000
Financieel Resultaat 2020	€ 221.000

Deelnemingen in vennootschappen: Enexis

Programma:

Deze deelneming levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstelling op beleidsveld Milieu en programma Fundament.

Doelstelling:

Een op zo duurzaam mogelijke wijze verzorgen van een betrouwbaar en betaalbaar energietransport nu en in de toekomst.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

Enexis Holding B.V. beheert een energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. Netbeheer richt zich op een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Het gaat om het publieke belang van een betrouwbare en continue transport van een nutsvoorziening tegen de laagst mogelijke prijs.

Twenterand bezit 42.621 aandelen á € 1; een totale (nominale) waarde van € 42.621. Op 149.682.196 geplaatste aandelen bezit Twenterand 0,0285 % daarvan.

Beleidsrealisatie:

Als netwerkbedrijf heeft Enexis het transport van elektriciteit en gas ten behoeve van miljoenen klanten. Toenemend zijn ook inspanningen verricht te behoeve van de energietransitie. De energietransitie vraagt grote investeringen van Enexis. Daarom heeft Enexis haar aandeelhouders gevraagd om haar eigen vermogen te versterken. Twenterand heeft in dit verband aan Enexis een converteerbare hybride lening ad € 142.372 verstrekt.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2020	€ 4.112.000
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 4.116.000
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 4.146.000
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 4.635.000
Financieel Resultaat 2020	€ 108.000

In 2020 heeft Twenterand € 29.800 aan dividend ontvangen.

Deelnemingen in vennootschappen: Zonnepark Oosterweilanden

Programma:

Zonnepark Oosterweilanden B.V. wekt duurzame energie op d.m.v. zonnepanelen en levert daarmee een bijdrage aan de duurzaamheidsopgaven van de gemeente.

Doelstelling:

Het doel van Zonnepark Oosterweilanden B.V. is het opwekken van duurzame energie en het stimuleren van het gebruik van duurzame energiebronnen.

Bestuurlijke relatie/bestuurlijk belang:

De gemeente Twenterand is 100% aandeelhouder van Zonnepark Oosterweilanden B.V.

Financiële relatie / financieel belang:

Twenterand bezit alle 100 aandelen waarvan de (nominale) waarde €1 bedraagt. Twenterand heeft een lening uitstaan bij Zonnepark Oosterweilanden B.V. van € 7.100.000 tegen een rentepercentage van 1,61%. Aflossing van de lening vindt plaats in 15 termijnen, voor het eerst in 2020.

Beleidsrealisatie:

Zonnepark Oosterweilanden B.V. is per 1 september 2019 in productie gegaan. 2020 was het eerste jaar waarin het Zonnepark vol in productie was. De energieopbrengst in 2020 was volgens verwachting.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2020	€ -482
Eigen vermogen 31-12-2020	€ -151
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 7.766
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 6.809
Financieel Resultaat 2020	€ 331

Deelnemingen in verenigingen en stichtingen: Dimpact

Programma:

Deze deelneming levert binnen het programma Fundament een bijdrage aan het realiseren van actuele informatie die veilig, beschikbaar, betrouwbaar en toegankelijk is in efficiënte systemen als onderdeel van 'Solide bedrijfsvoering ten behoeve van een goed functionerende gemeente'.

Doelstelling:

De coöperatie Dimpact heeft tot doel om 'excellente publieke dienstverlening en interactie met burgers, bedrijven en instellingen' mogelijk te maken voor gemeenten. De klant centraal stellen en de nieuwe informatie-architectuur, spelen daarin een prominente rol. De coöperatie oefent haar doel zodanig uit dat zij voorziet in behoeften van algemeen belang, niet zijnde van industriële of commerciële aard van haar leden. De coöperatie heeft geen winstoogmerk.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

Op 1 januari 2020 bestond het ledenbestand uit 38 gemeenten, die gezamenlijk zo'n 2.2 miljoen inwoners vertegenwoordigen. Dimpact vertegenwoordigt daarmee zo'n 12% van Nederland.

De coöperatieve vereniging Dimpact kent de volgende officiële (statutair vastgelegde) besluitvormende organen:

- de Algemene Leden Vergadering (ALV);
- de Raad van Commissarissen (RvC);
- het bestuur.

Financiële relatie / financieel belang:

Dimpact is een coöperatieve vereniging uitgesloten aansprakelijkheid. Als lid betalen we naast een contributie een bedrag voor de afgenomen diensten/ producten (o.a. eSuite en iBurgerzaken). We hebben geen financieel belang in de vereniging (aandelen of anderszids) en lopen door de organisatievorm geen financieel risico.

Beleidsrealisatie:

De door Dimpact centraal ingekochte producten dragen bij aan een betere (digitale) dienstverlening aan onze inwoners.

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2019	€ 1.680
Eigen vermogen 31-12-2019	€ 2.179
Vreemd vermogen 1-1-2019	€ 2.247
Vreemd vermogen 31-12-2019	€ 2.023
Financieel Resultaat 2019	€ 500

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Deelnemingen in verenigingen en stichtingen: Euregio

Programma:

Deze deelneming levert een bijdrage aan alle programma's en diverse doelenbomen. Het gaat in het algemeen om bestuurlijke samenwerking en internationale contacten.

Doelstelling:

De Euregio heeft tot doel het stimuleren, ondersteunen en coördineren van regionale grensoverschrijdende samenwerking.

Bestuurlijke relatie / bestuurlijk belang:

De Euregio is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband van Nederlandse en Duitse gemeenten, steden en (Land-)Kreise.

Financiële relatie / financieel belang:

Net als alle andere Nederlandse deelnemende gemeenten draagt Twenterand €0,29 per inwoner bij aan de kosten van Euregio.

Beleidsrealisatie:

Financiële informatie:

(Bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen 1-1-2020	
Eigen vermogen 31-12-2020	
Vreemd vermogen 1-1-2020	
Vreemd vermogen 31-12-2020	
Financieel Resultaat 2020	

* cijfers 2020 waren niet bekend ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Het resultaat van het grondbedrijf over 2020 sluit voordelig. Oorzaak hiervan zijn de goede verkopen met name in plannen Kruidenwijk en Oosterweilanden. Door doorlopende kosten van externe inhuur vanuit besluiten uit 2019 wordt het resultaat negatief beïnvloed. Dit is echter het laatste jaar waar het grondbedrijf met deze kosten wordt geconfronteerd.

Oosterweilanden mag zich verheugen van een zeer goede belangstelling vanuit het bedrijfsleven. Er is in 2020 ruim 1,5 ha verkocht en op de overige beschikbare grond liggen opties van geïnteresseerden.

Ook voor Almelseweg Oost is een goede belangstelling. Op alle grond ligt een optie. De verwachting is dat een deel van de opties weer zal worden ingetrokken. Er is nog een bescheiden lijst van belangstellenden voor dit plan welke dan benaderd zullen worden.

Garstelanden heeft gezien de ligging van het gebied te maken met de invloed van natura 2000 en de daarmee gepaard gaande wetgeving. Met de provincie zijn we in gesprek met betrekking tot de stikstof problematiek. Er zijn meerdere Aerius berekening gemaakt welke allen een lichte overschrijding van de norm laten zien. Zodra deze problemen zijn opgelost zal bouwrijp gemaakt worden.

In het plan Kruidenwijk zijn nagenoeg alle kavels verkocht. Op 3 kavels ligt nog een optie omdat de potentiële kopers nog geen definitieve bouwvergunning hebben. Dit heeft meerdere oorzaken.

Verwachting is dat in het 1e kwartaal van 2021 alle kavels zijn overgedragen.

Voor het plan Zuidmaten Oost is het nieuwe bestemmingsplan nog niet geldig. Hiervoor moet eerst een nieuwe geluidsmeting gemaakt worden. Op basis van het oude bestemmingsplan zijn de verkopen gestart en deze lopen goed. Projectmatig zijn er kavels verkocht maar ook individuele kopers weten de weg naar dit plan te vinden.

Voor de Smithoek en het Mozaïek zijn er bestemmingsplannen in ontwikkeling. Deze zullen in de eerste helft van 2021 worden vastgesteld.

Hoofddijnen van het grondbeleid

In 2020 is een teamleider aangesteld voor het cluster grondzaken. Ook is begonnen met een strakkere kosten bewaking. Twee keer per jaar worden de complexen nagelopen of er afwijkingen zijn in zowel de kosten als ook in operationele zin. Hierdoor kan sneller worden worden ingegrepen bij afwijkingen ten opzicht van de vastgestelde exploitatie opzetten. Hiervan wordt aan het college en de raad gerapporteerd.

Jaarwinst

De winst over 2020 is als volgt opgebouwd:

Resultaat van de complexen in exploitatie	€ 705.995,59
Vrijval vzw grondbedrijf door minder verliesverwachting	€ 90.996,00
Boekwinst verkoop dorpstraat 11	€ 34.818,00
Totaal voordelen	€ 831.809,59
Inhuur derden	€ -264.282,65
Overige kosten grondbedrijf	€ -27.402,53
Totaal voordelig resultaat	€ 540.124,41
Begroot was een winst op de complexen van	€ 400.000,00
aan overige kosten	€ -97.727,00
Per saldo winst geraamd van	€ 302.273,00

Dit geeft een voordeel ten opzicht van de begroting van € 540.124,41 -/- € 302.273,00 = € 237.851,41

Voorgesteld wordt om dit voordeel van € 237.851 toe te voegen aan de reserve risico's Grondbedrijf.

Toelichting

Bij de actualisatie van de exploitatie is door grondprijsverhoging van o.a. Oosterweilanden de exploitatie van negatief in een positief verwacht resultaat veranderd. Hierdoor kon het gereserveerde verlies vrijvallen. Ook Zuidmaten Oost is door een prijsverhoging licht positiever uitgevallen. Voor de berekening van de winst uit de complexen is de methode aangehouden welke de BBV voorschrijft. Onderstaand vindt u hiervan een opstelling.

Bedijventerreinen

	kosten			inkomsten			winst			
	totaal	gemaakt	%	totaal	gemaakt	%	verwacht	t/m dienstjaar	genomen tot dj	dienstjaar
Garstelanden	3.090.252,46	1.847.107,37	59,77%	3.451.816,00	1.297.576,00	37,59%	361.563,54	81.239,64	20.342,14	60.897,50
Almeloseweg Oost	11.008.024,75	10.359.768,11	94,11%	11.923.360,35	9.610.207,35	80,60%	915.335,60	694.312,65	693.751,00	
Oosterweilanden	9.907.691,85	5.771.741,24	58,26%	10.248.360,00	2.003.360,00	19,55%	340.668,15	38.794,53	0,00	38.794,53
Restkavels bedrijven	558.215,04	551.758,24	98,84%	1.055.699,42	304.474,42	28,84%	497.484,38	141.819,93	107.269,00	34.550,93
Totaal bedrijven	24.564.184,10	18.530.374,96		26.679.235,77	13.215.617,77		2.115.051,67	956.166,75	821.362,14	134.242,96

Woningbouw

	kosten			inkomsten			winst			
	totaal	gemaakt	%	totaal	gemaakt	%	verwacht	t/m dienstjaar	genomen tot dj	dienstjaar
Kruidenwijk	2.103.874,58	1.266.706,65	60,21%	4.314.681,87	4.070.513,37	94,71%	2.210.807,29	1.260.674,39	679.390,00	581.284,39
Zuidmaten Oost	11.127.871,89	7.689.496,58	69,10%	10.760.189,62	5.076.075,62	47,17%	-367.682,27			
Vroomshoop centrum 1e fase	4.928.263,19	4.836.811,94	98,14%	5.199.027,00	4.844.588,00	93,18%	270.763,81	247.622,84	247.466,00	0,00
Poorthuis	2.214.956,68	2.214.956,70	100,00%	1.719.315,16	1.719.316,16	100,00%	-495.641,52			
Smithoek	809.701,50	398.751,03	49,25%	1.107.350,00	7.553,00	0,68%	297.648,50	999,80		0,00
Mozaïek	1.517.592,54	79.519,16	5,24%	1.953.972,00	0,00	0,00%	436.379,46			0,00
Restkavels woningbouw	1.303.114,87	1.292.849,57	99,21%	1.674.794,44	1.304.194,44	77,87%	371.679,57	287.153,97	296.623,00	-9.469,03
Totaal woningbouw	24.005.375,25	17.779.091,63		26.729.330,09	17.022.240,59		2.723.954,84	1.796.451,00	1.223.479,00	571.815,35
Totaal exploitaties	48.569.559,35	36.309.466,59		53.408.565,86	30.237.858,36		4.839.006,51	2.752.617,75	2.044.841,14	706.058,31

Resultaten 2020

Complex	Boekwaarde 1-1-2020	Uitgaven	Inkomsten	Overheveling 2020	Saldo complex 31-12-2020	Verwachte uitgaven	Verwachte inkomsten	Cumm genomen winst t/m 2020	Totaal verwacht resultaat
Kruidenwijk	95	626.727	-2.170.016		-1.543.194	837.168	228.450	1.260.612	2.210.807
Zuidmaten Oost	3.328.523	169.834	-884.936		2.613.421	3.438.375	5.684.114		-367.682
Smithoek	342.246	48.952			391.198	410.950	1.099.797		297.649
Centrum Vroomshoop 1e fase	852.595	91.405	-704.310		239.690	91.451	354.439	247.466	270.764
Mozaiek		62.372		17.147	79.519	1.438.073	1.953.972		436.379
Restkavels woningbouw	208.569	2.471	-9.469	74.207	275.778	10.265	370.600	287.154	371.650
Poorthuis	561.723	6.117	-493.633	-74.207	0				
Garstelanden	686.392	87.109	-142.730		630.771	1.243.145	2.154.240	81.240	361.564
Almeloseweg oost	2.061.215	64.933	-877.084		1.249.064	648.257	2.313.153	693.751	915.336
Oosterweilanden	5.271.281	484.236	-1.948.340		3.807.177	4.135.951	8.245.000	38.795	340.668
Restkavels bedrijven	376.962	72.015	-59.873		389.104	6.457	751.225	141.820	497.484
	13.689.601	1.716.170	-7.290.391	17.147	8.132.528	12.260.093	23.154.990	2.750.837	5.334.618

Storting voorziening

Vrijval vanuit de voorziening Grondbedrijf

Verliesgevende projecten	ber.verlies	vzv per 1-1-20	mutatie '20	saldo 31-12-20
Zuidmaten Oost	367.674,45	395.268,00	-27.594,00	367.674,00
Oosterweilanden	-	<u>63.402,00</u>	<u>-63.402,00</u>	-
	367.674,45	458.670,00	-90.996,00	367.674,00

De exploitatie van het complex Poorthuis is financieel afgesloten. Er is nog 1 kavel te koop welke overgeheveld is naar het complex restkavels woningbouw. Het complex is afgesloten met een negatief resultaat welk saldo uit de voorziening is gehaald.

Parameters actualisatie

Parameters actualisatie

Voor de actualisatie van de exploitaties van de verschillende plannen zijn de volgende parameters aangehouden:

1. De rentetoerekening vast te stellen op 0,95%.
2. Stijgingspercentage van de kosten te stellen op 1,5% per jaar.
3. Stijgingspercentage van de kosten voor eigen personeel te handhaven op 2.5%
4. Percentage onvoorzien te handhaven op:
 - Eerste verkennende berekening 20%
 - Bestekberekeningen 15%
 - Actualisatie lopende complexen 10%.
5. Percentages onvoorzien overige kosten te handhaven op:
 - 5% bij uitgifte gronden tot 50%
 - 3% bij uitgifte gronden van 51 tot 75%
 - 2% bij meer dan 75% uitgegeven grond.
6. Toerekening eigen personeel
 - 10% van kosten bouw- en woonrijp maken voor voorbereiding en directie
 - 7,5% van de totale kosten voor overige werkzaamheden van overige afdelingen
 - Voor grondzaken (incl. bedrijfscontactfunctionaris) € 188.115,= door te berekenen op jaarbasis
 - € 250 per geplande verkoop voor administratie en boekhouding
7. Voor het maken van bestekken door derden 5% van de kosten van bouw en woonrijp maken.
8. Website, communicatie en reclame
 - € 5.000 bij start van het project
 - € 250 jaarlijks voor actualisatie.
9. Uitgifte tempo voor de bedrijventerreinen stellen op 2 ha. per jaar en het tempo voor woningbouwkavels ongewijzigd te laten.
- 10 De uitgifte prijzen voor het bedrijventerrein Oosterweilanden te verhogen voor standaard kavel te verhogen van € 95,- naar € 100,- per m2. Voor de 'zichtlocaties' langs de Rusluieweg te verhogen naar 105,= per m2.
- 11 De uitgifteprijzen in Zuidmaten Oost te verhogen met € 25,= per m2.
- 12 De verkoopprijs van € 150,= per m2 in Kruidenwijk voor lopende opties te blijven hanteren.
- 13 De overige uitgifte prijzen ongewijzigd te laten.

Paragraaf Lokale heffingen

Paragraaf Lokale heffingen

De paragraaf Lokale Heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de consequenties voor de inwoners van Twenterand. Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen wordt door de gemeenteraad, via de vast te stellen verordening, gedaan. De belastingverordeningen 2020 werden in de raadsvergadering van 17 december 2019 vastgesteld.

De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, welke vooral door de burgers dienen te worden opgebracht. Lokale belastingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Ongebonden lokale heffingen (OZB en hondenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Voor het betalen van rechten en retributies verricht de gemeente diensten. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zoveel mogelijk te beperken en daar waar mogelijk rechtvaardiger te verdelen. Hierdoor wordt een evenwichtige lastenverdeling bereikt.

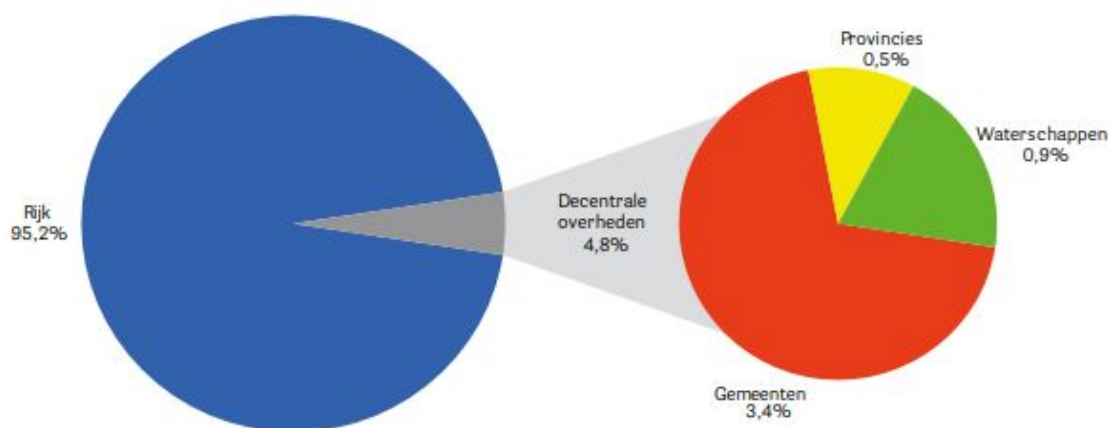
Volgens artikel 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording dient de paragraaf een verantwoording te bevatten van hetgeen in de begroting is opgenomen en bevat aldus:

- a. de verantwoording van de geraamde inkomsten;
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de heffingen, waar de geraamde baten de geraamde lasten niet mogen overtreffen, de inkomsten zich verhouden tot de lasten;
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
- e. een beschrijving van het gevoerde kwietscheldingsbeleid.

Hieronder worden in hoofdlijnen de belangrijkste ontwikkelingen benoemd op lokaal fiscaal gebied.

a. Overzicht gemeentelijke belastingopbrengsten

Van elke euro die huishoudens en bedrijven in Nederland aan belastingen en sociale premies betalen gaat in 2020 3,4% naar de gemeenten. De decentrale overheden nemen samen 4,8% voor hun rekening, de rijksoverheid 95,2%. Het aandeel van de gemeente Twenterand aan ontvangen belastingen en retributies bedraagt in dit geheel bijna 14,9 miljoen euro.

Grafiek: uit Coelo-atlas overzicht van de lokale lasten 2020

Belastingopbrengsten

Omschrijving	Raming 2020	Realisatie 2020
Afvalstoffenheffing	€ 2.145.706	€ 2.096.721
Begraafplaatsrechten	€ 580.000	€ 856.040
Forensenbelasting	€ 5.000	€ 4.839
Leges burgerzaken	€ 418.070	€ 328.151
Leges omgevingsvergunning	€ 789.500	€ 811.489
OZB eigenaren woning	€ 4.787.799	€ 4.744.069
OZB eigenaren niet-woning	€ 1.480.315	€ 1.466.266
OZB gebruikers niet-woning	€ 1.014.761	€ 1.027.232
Rioolheffing	€ 3.432.464	€ 3.522.711
Toeristenbelasting	€ 45.000	€ 38.789
	€ 14.698.615	€ 14.896.308

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Beleidskaders

Het beleid betreffende de lokale heffingen is opgenomen in:

- de diverse belastingverordeningen en –regelingen;
- het coalitieakkoord 2018-2022;
- landelijke wet- en regelgeving.

Hervorming lokaal belastinggebied

Het vorige kabinet heeft in een brief d.d. 24 juni 2016, kenmerk 2017-0000356712, aan de Tweede Kamer bouwstenen gegeven voor een hervorming van het lokaal belastinggebied. Verschuiving van Rijks- naar gemeentebelastingen zou op de agenda van het nieuw te vormen kabinet moeten staan. De staatssecretaris van Financiën heeft op 18 mei 2020 het syntheserapport 'Bouwstenen voor een beter belastingstelsel' aan de Tweede Kamer aangeboden. Het rapport over de uitbreiding bevat meerdere varianten en ondersteunt de door de VNG uitgesproken wens om te komen tot een uitbreiding van het eigen belastinggebied. De volgende kabinetsformatie is hét moment om op te koersen om e.e.a. in beleid om te zetten. In de komende periode zal de VNG in samenspraak met de leden - mede op basis van dit rapport - de koers uitzetten om een kleinere financiële afhankelijkheid te realiseren.

Bezwaar en beroep bij kwijtschelding

Momenteel is geen bezwaar mogelijk tegen een beschikking uitstel van betaling. Tegen een beschikking kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is nu administratief beroep bij het college mogelijk. In de toekomst is in beide gevallen eerst bezwaar bij de invorderingsambtenaar mogelijk en is daarna de fiscale rechter bevoegd (rechtbank in eerste aanleg, gerechtshof in hoger beroep en Hoge Raad in cassatie). Wanneer deze landelijke wijziging in werking treedt is nog niet bekend.

Afschaffing actualiseringsplicht bestemmingsplannen en beheersverordeningen

Een van de instrumenten binnen het nieuwe stelsel van omgevingsrecht is het omgevingsplan.

Gemeenten moeten in het nieuwe stelsel hun bestemmingsplannen, beheersverordeningen en andere regelingen over de fysieke leefomgeving uit andere verordeningen bundelen en omvormen tot één samenhangend en consistent omgevingsplan.

Artikel 3.1, lid 4, Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt nu nog dat wanneer een bestemmingsplan niet tijdig is vastgesteld of is verlengd, voor de gemeente 'de bevoegdheid tot het invorderen van rechten ter zake van na dat tijdstip door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten die verband houden met het bestemmingsplan' vervalt (de zgn. legessanctie). In de aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt met deze wet de actualiseringsplicht uit de Wro voor een belangrijk deel van de bestemmingsplannen en beheersverordeningen afgeschaft. Hierdoor komt ruimte beschikbaar, zodat gemeenten in aanloop naar de Omgevingswet al kunnen starten met de voorbereiding van het tot stand te brengen omgevingsplan.

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking. Hierdoor kan er veel veranderen. Dit is sterk afhankelijk van de lokale ambities, beleidsinvulling en inrichtingskeuzes. Het principe van legesheffing verandert niet. Ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges verandert niet. Toch zijn er een aantal zaken die wel gaan veranderen:

- Nieuwe activiteiten toegestaan om leges over te heffen

- (Mogelijk) minder vergunningplichten
- De 'knip': het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke vergunning
- Gemeentelijke kosten worden hoger of lager
- Gemeentelijke kosten verschuiven
- Meer integrale vergunningen (meerdere gezagen betrokken)
- Planactiviteiten worden minder complex (of juist complexer)

De VNG vraagt met de notitie 'Discussie-leidraad leges en de stelselwijziging Omgevingswet' aandacht voor het onderwerp en het belang voor gemeenten om hier - op basis van de eigen keuzes - over na te gaan denken. Ook worden suggesties gedaan voor de onderwerpen. Zij vragen gemeenten om hierover met hen van gedachten te wisselen. Via de regionale implementatiecoaches (RIO's) zullen er (digitale) discussies-sessies worden opgezet, om deze materie samen verder uit te diepen.

Benchmark woonlasten

Vanaf 2020 is de macronorm OZB vervangen door de benchmark woonlasten. Deze benchmark beoogt (door middel van meer vergelijking) de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen, zodat hiermee door de gemeenten ten aanzien van de keuzes omtrent de ontwikkeling van de lokale lasten rekening gehouden kan worden. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

Lokale heffingen

c. Lokale heffingen

Lokale heffingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen (zoals de OZB) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Overzicht (on)gebonden belastingen

Ongebonden belastingen	Gebonden belastingen
Onroerende-zaakbelastingen	Afvalstoffenheffing
Forensenbelasting	Leges en Rechten
Toeristenbelasting	Rioolheffing

Kostendekking

Kostendekking

Met ingang van 2017 moet door gewijzigde regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) meer inzicht gegeven worden in de kostendekkendheid van heffingen. Bij de toepasselijke heffingen zijn de lasten-batenoverzichten en specifieke beleidsuitgangspunten vermeld. Naast de lasten die direct uit de taakvelden zijn af te leiden, mogen ook overheadkosten en BTW worden toegerekend. De BTW is berekend als opslag over de 'derdenkosten'. De afschrijvingslasten zijn ontstaan uit investeringen waarbij deels sprake is van derdenkosten. De BTW daarover is ook meegenomen.

Mate van kostendekking van de gebonden belastingen

De gebonden heffingen mogen maximaal kostendekkend zijn. Dit wordt op begrotingsbasis bepaald. In werkelijkheid waren de lasten en baten per heffing:

Overzicht afval

Overzicht van de taakvelden die geheel of deels in de heffing worden meegenomen

Afvalstoffenheffing	Lasten taakveld	Overhead (0.4)	BTW	Totale lasten	Heffing	Overige baten (0.8)	Totale baten	Kosten dekkendheid
7.3 Afval	1.966.604	400.000	403.496	2.770.100	-2.096.721	-763.317	-2.860.038	103,25%
6.3 Inkomensregelingen	89.938			89.938				-3,25%
Totaal	2.056.542	400.000	403.496	2.860.038	-2.096.721	-763.317	-2.860.038	100,00%

Overzicht riool

Overzicht van de taakvelden die geheel of deels in de heffing worden meegenomen

Rioolheffing	Lasten taakveld	Overhead (0.4)	BTW	Totale lasten	Heffing	Overige baten (0.8)	Totale baten	Kosten dekkendheid
7.2 Riolering	4.052.360	555.900	213.463	4.821.723	-3.522.711	-1.549.984	-5.072.695	105,21%
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	67.892		14.257	82.149			-	-1,70%
6.3 Inkomensregelingen	152.637	16.186		168.823			-	-3,50%
Totaal	4.272.889	572.086	227.720	5.072.695	-3.522.711	-1.549.984	-5.072.695	100,00%

Begraafrechten

Overzicht van de taakvelden die geheel of deels in de heffing worden meegenomen

Begraafrechten	Lasten taakveld	Overhead (0.4)	BTW	Totale lasten	Heffing	Overige baten (0.8)	Totale baten	Kosten dekkendheid
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	518.433	250.000		768.433	-	-26.997	-883.037	114,91%
					856.040			
Totaal	518.433	250.000	-	768.433	-	-26.997	-883.037	114,91%
					856.040			

Woonlastenontwikkeling

d. Woonlastenontwikkeling

Onder woonlasten verstaan we: onroerendezaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing. Het zijn belastingen en tarieven waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Men vergelijkt daarin per gemeente de woonlasten van een woning met een voor die gemeente gemiddelde waarde. Onderstaand overzicht geeft de hoogte van de woonlasten in Twenterand voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in 2018, 2019 en 2020 weer.

Woonlastenontwikkeling in Twenterand:

Woonlastenontwikkeling	2018	2019	2020
OZB Eigenaar	270,78	338,56	360,30
afvalstoffenheffing (meerpersoons)	175,75	165,83	169,49
Rioolheffing	250,08	240,12	249,96
Totale woonlasten	696,61	744,51	779,75

Woonlastenontwikkeling

De gemeentelijke woonlasten voor een eigenaar/bewoner van een woning stegen in 2020 met 4,7%. Voor een huurder van een woning stegen deze met 3,3%, omdat deze geen onroerendezaakbelasting betalen.

In onderstaand overzicht uit de publicatie over 2020 worden de lokale lasten van de Twentse gemeenten met elkaar vergeleken.

	bruto woonlasten eigenaar-gebruiker woning				stijging in % tov 2019	
	éénpersoonshuishouden		meerpersoonshuishouden		1-pers	meerpers
	2019	2020	2019	2020		
Almelo	808	839	808	839	3,8	3,8
Borne	769	786	769	813	2,3	5,8
Dinkelland	744	752	769	778	1,1	1,2
Enschede	773	797	808	832	3,1	3
Haaksbergen	778	847	829	898	8,9	8,4
Hellendoorn	718	859	836	905	19,6	8,3
Hengelo	743	705	817	729	-5	-10,7
Hof van Twente	746	748	778	778	0,3	0,1
Losser	792	860	817	887	8,6	8,6
Oldenzaal	637	669	662	698	5	5,4
Rijssen-Holten	579	590	620	632	1,8	1,9
Tubbergen	666	678	692	705	1,9	1,9
Twenterand	710	745	745	780	4,9	4,7
Wierden	626	755	763	781	20,7	2,4
Overijssel	708	737	743	766	4,1	3,1
Nederland	672	705	740	776	4,9	4,9

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtscheldingsbeleid

Elke gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen. Binnen deze mogelijkheden zijn de volgende eigen beleidskeuzes gemaakt:

- Voor de ozb, riool- en voor de afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing bij een grondslag > 500m³
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers voor de privébelastingen zijn gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de

betalingscapaciteit en;

- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

In 2020 is in totaal voor een bedrag van bijna € 244.000 verleend aan kwijtscheldingen.

Paragraaf Corona

Inleiding

2020 is onmiskenbaar het jaar van corona. Corona staat daarbij voor een virus waarvan de uitbraak tot een wereldwijde pandemie leidde met grote gevolgen. In dat verband spreken we van de coronacrisis, een crisis met grote impact, ook voor Twenterand. Er waren ingrijpende maatschappelijke gevolgen en ook de bijkomende economische gevolgen waren fors.

Daarmee was de agenda voor 2020 wezenlijk veranderd, en is - om daaraan een goed vervolg te geven - college en raad periodiek geïnformeerd over de financiële impact van de coronacrisis en over de gevolgen voor de programmabegroting 2020.

In deze paragraaf is de financiële impact van corona op Twenterand voor 2020 samengevat.

Onder de streep is het totale financieel effect van corona voor Twenterand op de begroting 2020 € 632.538 positief. Dat betekent dat het totaal aan ontvangen vergoedingen de kosten overschrijdt met dit bedrag. Hierbij zijn enkele kanttekeningen op zijn plaats. In 2020 zijn middelen ontvangen die in 2021 worden besteed zoals bijv. ten behoeve van verkiezingen. Daarnaast treden ook in 2021 effecten op waarvan nog niet vaststaat dat die ook volledig gecompenseerd gaan worden. Daarom is het voorstel om genoemd bedrag te reserveren ten behoeve van de financiering van coronaeffecten in 2021. Zie hiervoor het voorstel voor bestemming van het jaarrekeningresultaat

programma		Onderwerp	Toelichting	bron	omvang landelijk	betreft tijdvak	omvang Twenterand	Werkelijke boe- kingen jaarrek. 2020	naar/uit reserve
Uitgave	Sociaal	Extra kosten uitvoering TOZO	Extra kosten uitvoering TOZO. De Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) is gericht op inkomensondersteuning en kredietverstrekking. In 2020 zijn drie regelingen van kracht geworden: - TOZO 1, vanaf 1 maart t/m 31 mei 2020; voor Twenterand leidde dit voor wat betreft inkomensondersteuning tot 438 aanvragen en 413 toekenningen en bij kredietaanvragen tot 45 aanvragen en 38 toekenningen. - TOZO 2, van 1 juni t/m 30 september 2020; voor Twenterand leidde dit voor wat betreft inkomensondersteuning tot 102 aanvragen en 90 toekenningen en bij kredietaanvragen tot 13 aanvragen en 11 toekenningen. - TOZO 3, vanaf 1 oktober 2020 t/m 31 maart 2021; voor Twenterand leidde dit in 2020 voor wat betreft inkomensondersteuning tot 89 aanvragen en 81 toekenningen en bij kredietaanvragen tot 17 aanvragen en 8 toekenningen. De uitvoering van deze regelingen liep en loopt via ROZ te Hengelo. Via het Rijk worden gemeenten voor de kosten incl. de uitvoeringskosten gecompenseerd.					€ 5.635.027	
Inkomst		TOZO	De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Tozo 2 geldt tot 1 oktober 2020, de Tozo 3 loopt tot 1 april 2021, waarna de Tozo 4 zal starten.		5,5 miljard (tozo 1-3)		€ 5.635.027		€ -
Uitgave	Sociaal	Toename bijstand	Risico sterke instroom bijstandsgerechtigden en bijzondere bijstand. Hogere kosten bijstandsregeling. Vertraagde uitstroom door hogere werkloosheid. Twenterand: In 2020 heeft het aantal						

			bijstandsuitkeringen geen volumestijging laten zien die afwijkt van normaal. Ook de toename op de instroom die werd verwacht medio juni (na de eerste coronagolf en i.v.m. einde 1e ww-periode) en de aanvankelijk verwachte toename in september heeft niet plaatsgevonden. Wel is er een afvlakking van de uitstroom; of dit te wijden is aan Corona is onzeker. Toenemende druk op schuldhelpverlening en kwijtschelding van schulden: Er is sprake van een voorzichtige toename van aanvragen. De branchevereniging voor schuldhelpverlening (NVVK) verwacht tot 30 % meer mensen met schulden i.v.m. corona. Dit zou kunnen leiden tot een vraagstijging naar schuldhelpverleningsproducten bij Stadsbank Oost Nederland en een kostenstijging van maximaal 75.000 euro. Over 2020 is nog geen stijging waargenomen.						
Uitgave	Sociaal	Toename BBZ	Toename zelfstandigen die een beroep doen op het Bbz (Besluit bijstand zelfstandigen). Twenterand: Er hebben , anders dan verwacht, geen extra levensvatbaarheidsonderzoeken plaats gevonden. Deze zijn zelfs geringer dan "normaal". De verklaring is dat de TOZO in feite een versoepelde versie van de BBZ regeling is (geen vermogens-, partner-, en levensvatbaarheidstoets). Een toename van schuldhelpverlening bij ondernemers die onder de doelgroep van het Bbz vallen is dermate onzeker dat hiermee vooralsnog geen rekening is gehouden. ROZ voert ook schuldhelpverlening voor ondernemers uit die niet onder de doelgroep van het Bbz vallen. Daar werd een vraagstijging en daarmee een kostenstijging verwacht van 25.000 tot 75.000 euro. Ook dit heeft door "het TOZO effect" niet geleid tot een toenemend beroep.						
Inkomst		BUIG	Rijksbijdrage is vanwege Corona gehandhaafd op niveau van voorlopig vastgesteld budget. In september is het macrobudget opnieuw herzien. In oktober is het definitieve budget gepresenteerd		400 mln		PM		€ -
		Reintegratie	Flankerend beleid: re-integratie van bijstandsgerechtigden: Het kabinet stelt in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar (€ 40 miljoen in 2020; € 90 miljoen in 2021 inclusief afdracht aan het BTW-Compensatie	decembercircularre	90 mln		€ 43.000,00		€ 43.000

		Schulden en bijzondere bijstand	Flankerend beleid: gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand: Het kabinet stelt in 2020 en 2021 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 15 miljoen in 2020; € 30 miljoen in 2021) en de bijzondere bijstand (€ 5 miljoen in 2020; € 10	decembercircularre	20 mln		€ 25.000,00		€ 25.000
Uitgave	Sociaal	Toename zorgvraag sociaal domein	Door het lange thuis zitten en niet de deur uit mogen vereenzamen ouderen, raken jeugd en ouders in de problemen door toename huiselijk geweld, neemt het aantal echtscheidingen toe, etc. Dit leidt tot een toename in de zorgvraag, zowel acuut als na de crisis (gevolgen van lang samen thuis zitten). Specifiek kan worden gedacht aan extra inzet jeugdwerk en voorliggend veld. Twenterand: Veel van deze activiteiten worden gesubsidieerd. Subsidies zijn in stand gebleven. Maatschappelijke instanties hebben hun werkzaamheden zoveel mogelijk gecontinueerd via telefoon en beeldbellen of door contact op 1,5 meter afstand. Eventuele alternatieve activiteiten zijn dermate low budget dat deze niet hebben geleid tot extra lasten in 2020. In de tweede helft van 2020 signaleren we een toename van het aantal WMO-aanvragen (hoofdzakelijk HO), waarbij naast corona ook andere factoren een rol hebben gespeeld. De minister heeft besloten om in april en mei geen eigen bijdrage voor de WMO te innen, daarom is sprake van een lagere opbrengst. Deze gederfde inkomsten worden gecompenseerd door het Rijk.					€ 48.558	€ -48.558
Inkomst		Inkomstenderving eigen bijdrage WMO	De minister van VWS heeft besloten de eigen bijdrage voor de WMO (ecl. Berschermd wonen en opvang) vrij te stellen voor de maanden april en mei 2020. aanleiding hiervoor was het feit dat als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van de zorg en ondersteuning in de Wmo niet (volledig) kon worden geleverd. Vanwege een onevenredige uitvoeringslast voor gemeenten en aanbieders rond het tijdelijk opschorten van de eigen bijdrage is besloten om Wmo-clients in genoemde maanden vrij te stellen van de eigen bijdrage. Gemeenten ontvangen een bedrag van € 18 miljoen als compensatie voor de inkomstenderving die hierdoor optreedt. Bij deze verdeling wordt de compensatie per gemeente opgebouwd uit twee delen. 1. De	septembercircularre	18 mln	april en mei	€ 48.558		€ 48.558

			inkomstenderving voor maatwerkvoorzieningen 2. De inkomstenderving voor algemen voorzieningen met en duurzame hulpverleningsrelatie.						
Uitgave	Sociaal	Extra inspanningen onderwijs	Extra stimuleren en bestrijden onderwijsachterstanden bij peuters en jeugd. Regelen noodopvang (evt. extra kosten m.b.t. opvang) / vitale beroepen incl. vervoer. Twenterand: Voor vele peuters uit Twenterand zijn boeken aangeschaft (grote Fiep boek) vanwege de rijksoproep tot stimulering van peuters. Deze kosten worden ook gedekt uit de extra compensatie van het Rijk. Noodopvang kinderopvanginstellingen (bv. 24-uurs opvang). Hiervoor hebben we een compensatie van het rijk ontvangen. Kosten die voor de noodopvang gemaakt zijn zijn door ons geïnventariseerd bij de kinderopvang en de scholen. Het ontvangen rijksbudget van € 52.598 was toereikend. Tot op heden hebben we nog geen compensatie van het rijk ontvangen voor de noodopvang tijdens de tweede coronagolf eind 2020/begin 2021). Daarnaast spelen in de kinderopvang eigen bijdragen van ouders. Deze zijn niet verschuldigd voor de periode waarin er geen kinderopvang werd geboden door Corona. Hier hebben verrekeringen plaatsgevonden en is compensatie van het rijk ontvangen. De decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters is met € 8,3 miljoen verhoogd in verband met de (gedeeltelijke) sluiting van de kinderopvang in de periode 16 maart tot en met 7 juni 2020. Er is geïnventariseerd wat de kosten hiervan bij de kinderopvang zijn geweest. Het rijksbudget van € 17.012 (plus het bovenstaande van € 52.598) was gezamenlijk voldoende toereikend. Tot op heden hebben we ook hier nog geen compensatie van het rijk ontvangen voor de vergoeding van de eigen bijdragen van ouders tijdens de tweede coronagolf (eind 2020/begin 2021).	septembercirculaire		1 maart t/m 7 juni		€ 55.314	€ -55.314
Inkomst		Voorschoolse voorziening peuters	De decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters is met € 8,3 miljoen verhoogd in verband met de (gedeeltelijke) sluiting van de kinderopvang in de periode 16 maart tot en met 7 juni 2020 in verband met het coronavirus. Ouders/verzorgers zijn in maart opgeroepen om de rekening voor de opvang te blijven betalen in deze periode. Dit gold ook voor ouders/verzorgers van een kind dat gebruik maakt van	junicirculaire	8,3 mln	1 maart t/m 7 juni	€ 17.012		€ 17.012

			de gemeentelijke regelingen voorschoolse educatie, peuteraanbod en sociaal medische indicatie. Op deze wijze kon het gemeentelijke aanbod rondom kinderopvang in stand worden gehouden. Daarbij is ook gecommuniceerd dat ouders een vergoeding krijgen voor het betalen van de eigen bijdrage in deze periode. Met deze eenmalige ophoging ontvangen gemeenten middelen om de eigen bijdrage van de ouders/verzorgers te vergoeden voor de hiervoor genoemde periode.						
Inkomst		Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	Voor kinderen van wie één of beide ouders werken in een cruciaal beroep of vitale sector, werd voor de periode medio maart tot 1 juli gratis noodopvang aangeboden. De (gratis) noodopvang gedurende werkdagen eindigde eerder per 8 juni. Gemeenten hebben deze noodopvang, in overleg met kinderopvangorganisaties en scholen, gecoördineerd. Voor deze periode heeft het kabinet € 23 miljoen in 2020 beschikbaar gesteld ter compensatie van de kosten van deze opvang. De kosten worden door gemeenten aan kinderopvangorganisaties en scholen vergoed. De decentralisatie-uitkering is als volgt verdeeld: iedere gemeente ontvangt een vast bedrag van € 10.000. Het restant wordt verdeeld na rato van het aantal jeugdigen van 0 tot en met 12 in gemeenten.	septembercirculaire	23 mln	maart - juli	€ 52.598		€ 52.598
Uitgave	Sociaal	Leveranciers krijgen betaald terwijl ze niet kunnen leveren	Met name in het sociaal domein wordt gedurende de crisis minder productie gedraaid waardoor ook de omzet daalt. Teveel omzet daling brengt de (afhankelijke) leveranciers echter in liquiditeitsproblemen. Twenterand: Er is een Twentse regeling zorgcontinuïteit opgesteld gericht op corona voor Wmo en Jeugd. Zoals reeds in eerdere rapportages beschreven bestaan hiervoor bestaan drie categorieën: De indienings/afdoeningstermijn van de regeling Continuïteitsbijdrage (voor huishoudelijke ondersteuning, Wmo begeleiding en jeugdhulp) liep tot 1 september 2020. Over deze periode zijn in totaliteit ruim € 8 ton verstrekt aan continuïteitsbijdragen. Dekking van deze kosten vind plaats door inzet reguliere budgetten Regionaal is een meerkostenregeling opgesteld. Meerkosten moeten een duidelijk gevolg zijn van de coronamaatregelen en zouden onder reguliere omstandigheden niet zijn gemaakt. Doelmatigheid,					€ 133.190	€ - 133.190

			proportionaliteit en rechtmatigheid zijn een belangrijk onderdeel in de regeling. De meerkostenregeling gaat over de periode maart t/m december. Er is tot februari gelegenheid voor het indienen van de aanvragen. Een financieel effect kan nu dan ook nog niet gemaakt worden. Deze regeling wordt gecompenseerd door het Rijk "inhaalzorg en meerkosten Jeugdwet en Wmo"						
Utgave			Daarnaast is er een Twentse regeling voor vergoeding maatwerkvervoer en specifiek extra kosten vervoer i.v.m. (deeltijd)hervatting scholen en extra kosten voorschriften RIVM. Er zijn een aantal extra ritbewegingen gemaakt, echter deze zijn niet specifiek gemaakt en veelal gecombineerd met "bestaande" ritten. Evt. extra gemaakte kosten vloeien hierdoor weg in de reguliere kosten. Inzake meerkosten is er een Twentse regeling, waar vervoerders ook een beroep op zullen gaan doen. Daarnaast wordt momenteel gesproken over de afhechting van het 2e halfjaar rond compenserende bijdragen voor niet gereden vervoer. Dit wordt - conform de betreffende rijkscirculaire - als specifieke afspraak gezien waarbij de oplossing wordt gezocht binnen de ruimte die het vervoerscontract en de daarbij behorende aanbestedingsregels bieden. Deze onderhandelingen zijn reeds gaande. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met het eigen risico van de vervoerder. De uitgaven die in dit kader worden gedaan passen binnen de begroting. Naast de vergoeding voor maatwerkvervoer voor niet/uitgevoerde ritten, is er sprake van inkomstenderving eigen ritbijdragen voor de regiotaxi (opdrachtgeversdeel). In de eerste golf is er sprake van ca 10.000 minder inkomsten door Eigen Bijdrage. In de 2e golf is het regiotaxivervoer nog niet op het oude niveau. Dit leidt er toe dat er minder inkomsten uit eigen ritbijdrage zijn. Dit is ca. 1000 Euro per kwartaal.						
Inkomst		Inhaalzorg en meerkosten Jeugdwet en Wmo	Omwille van de continuïteit van zorg voor cliënten tijdens coronamaatregelen én voor continuïteit van het stelsel nadien zijn maatregelen genomen, om cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden. Het Rijk heeft, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten gedaan om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Deze afspraak is	junicirculaire	144 mln	1 maart - 1 juli	€ 154.692		€ 154.692

			verlengd naar 1 juli 2020. Het Rijk heeft tegelijkertijd met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de per saldo extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg. Hierbij wordt ook rekening gehouden met wat onder de gebruikelijke omzet kan worden gerealiseerd. De nadere uitwerking van deze afspraken leidt voor nu tot een voorschot op de compensatie voor gemeenten van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg. . Op 23 juni 2020 is bekend gemaakt dat de eerder gemaakte afspraken tussen VNG en het Rijk ten aanzien van het vergoeden van de meerkosten Wmo en Jeugd zijn verlengd van 1 juli tot en met 31 december 2020. Van het totaalbedrag van € 144 miljoen uit het compensatiepakket van 28 mei 2020 is een bedrag van € 46 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering, te weten € 34,3 miljoen aan het cluster Jeugd (onderdeel Jeugdhulp; betreft inhaalzorg) en € 11,7 miljoen aan het cluster Maatschappelijke ondersteuning (onderdeel Wmo 2015 begeleiding; betreft inhaalzorg). De overige € 98 miljoen betreft een voorschot voor meerkosten. Dit is toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang en de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang.						
Uitgave	Ruimte	Extrakosten toezicht en handhaving	Gemeente moet toezicht houden op naleving van alle regels. Dit kan leiden tot toename van kosten toezicht en handhaving, door extra inzet van medewerkers, overwerk en mogelijk extra inhuur. Als gemeente is toezicht gehouden op de naleving van alle coronaregels. In 2020 is dit gebeurd door extra inzet van de Boa's. Dat heeft plaatsgevonden vrijwel zonder extra kosten door een andere prioritering van werkzaamheden. Ook is minder tijd besteed aan beleidsmatig werk.					€ -	€ -
Inkomst		extra toezicht en handhavingstaken	Het kabinet stelt € 50 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra toezicht- en handavingskosten als gevolg van de coronamaatregelen; onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen.	septembercirculaire	50 mln	2020	€ 76.404		€ 76.404

Uitgave	Economie	Borgstelling en garanties	Voor wat betreft borgstellingen en garanties is in 2020 aan Het Punt een garantstelling afgegeven voor max. € 100.000 en die garantstelling is geheel aangesproken. Om de gevolgen van de corona voor de culturele infrastructuur, voor buurt- en dorpshuizen en voor vrijwilligersorganisaties jeugd op te vangen zijn van het Rijk compensatiegelden ontvangen. De gemeente heeft hiervoor een regeling in het leven geroepen waarop organisaties tot 15 april 2021 een beroep kunnen doen. Bovengenoemde garantstelling van Het Punt zal ten laste van deze regeling komen en ook is bekend dat ten behoeve van De Klaampe hierop een beroep zal worden gedaan.					€ 100.000	€ - 100.000
Inkomst		lokale en regionale culturele infrastructuur	De medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur en houden daarmee de lokale en regionale culturele infrastructuur overeind: openbare bibliotheken, muziekscholen, centra voor de kunsten, musea, monumenten, schouwburgen, concertzalen, vlakke vloer theaters, poppodia, filmhuizen, beeldende kunstinstellingen, amateurkunst, cultuureducatie en festivals. Voor het landelijke gesubsidieerde aanbod zijn de lokale podia essentieel als speelplekken. Het kabinet heeft besloten om een bevoorschotting op de compensatie aan medeoverheden te verstrekken van € 60 miljoen voor de periode van medio maart 2020 tot en met 1 juni 2020. Dit met het oog op borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Deze organisaties missen nu onder andere inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de vastelasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen. Het bedrag is toegevoegd aan het cluster Cultuur en ontspanning van de algemene uitkering. Hoewel de maatregel geen betrekking heeft op het gemeentefonds, is daarnaast vermeldenswaard dat het kabinet heeft besloten € 24 miljoen toe te voegen aan het Tijdelijke Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening. Het Steunfonds, dat op 7 april jl. door de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media is opgericht, wordt daarmee verlengd tot eind 2020. Door de coronacrisis vallen reclame-inkomsten weg en komt het voortbestaan van de lokale informatievoorziening, zoals huis-aan-huiskranten, lokale publieke omroepen en lokale nieuwsbladen in gevaar. Het is noodzakelijk dat mensen zich kunnen informeren over de ontwikkelingen in hun omgeving. De lokale media zien hun bereik dan ook groeien. Lokale	junicirculaire	60 mln	medio maart- 1 juni	€ 99.418		€ 99.418

			mediaorganisaties kunnen steun aanvragen bij het Steunfonds. Uitvoerder is het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek.						
Inkomst		Lokale en regionale culturele infrastructuur	zie ook meicirculaire. Eerder heeft het kabinet de gemeenten, voor de periode van medio maart tot en met 1 juni 2020, € 60 miljoen verstrekt voor de borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur (zie paragraaf 2.2-1 van de aanvullende brief juni 2020). Deze organisaties missen onder andere inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de vaste lasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen. Het kabinet stelt aan gemeenten nogmaals € 60 miljoen beschikbaar voor de periode van 1 juni tot en met 31 december 2020.	septembercirculaire	60 mln	1 juni - 31 december	€ 97.818		€ 97.818
Inkomst		Extra uitgaven buurt- en dorpshuizen	Het kabinet stelt € 17 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen als gevolg van de coronamaatregelen. Deze extra uitgaven bestaan onder andere uit het kwijtschelden van huur en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen.	septembercirculaire	17 mln	2020	€ 23.901		€ 23.901
Inkomst		instandhouden lokale vrijwilligersorganisaties jeugd (scouting speeltuinen)	Het kabinet stelt € 7,3 miljoen beschikbaar om lokale vrijwilligersorganisaties, zoals de scouting en speeltuinen, te compenseren voor schade als gevolg van de coronamaatregelen. Hiermee wordt opvolging gegeven aan de motie van het lid Peters c.s. (kamerstukken II 2019/20, 31839, nr. 738)	septembercirculaire	7,3 mln	2020	€ 16.557		€ 16.557
Uitgave	Economie	Extra uitgaven stimuleren lokale economie	Extra uitgaven om de lokale economie te ondersteunen en te stimuleren. Door de gemeente is het eerste crisisarrangement van de provincie Overijssel (subsidie) aangevraagd en ontvangen, waaraan ook ondernemers en gemeente bijdragen. De bijdrage van de gemeente heeft plaatsgevonden vanuit het werkbudget en betekent ten opzichte van de begroting 2020 geen extra uitgave.					€ 20.000	€ -20.000
Inkomst		Lokale economie	De provincie Overijssel heeft ook een tweede en een derde crisisarrangement beschikbaar gesteld. Het tweede crisisarrangement, waar we als gemeenten geen budget bij doen, is goedgekeurd en wordt in 2021 ontvangen. Het derde crisisarrangement wacht nog op goedkeuring, waarbij het de bedoeling is om er uit bestaand budget geld bij te doen.					€ 20.000	€ 20.000

Uitgave	Economie	Lagere inkomsten uit verhuur of exploitatie	Huurders kunnen de huren niet meer opbrengen of de omzet van eigen exploitaties neemt af. Twenterand: Aan de buitensportverenigingen is kwijtschelding van huur verstrekt van 1-3 t/m 31-5. De huuropbrengst van de sporthallen en sportzalen zijn ook lager. Ook aan hen is kwijtschelding van huur verstrekt van 1-3 t/m 31-5. Voor de periode van maart tot juni 2020 is een bedrag van € 47.168 gedeclareerd. Dit bedrag is in zijn geheel toegekend. Voor de periode 1-10 t/m 31-12 komt een nieuwe regeling voor tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties. De regels zijn nu nog niet duidelijk omdat sportparken nog gedeeltelijk open mogen zijn voor training. Onzeker is of dit ook geheel wordt gecompenseerd.					€ 90.499	€ -90.499
Inkomst		Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties Q2	De regeling is bedoeld voor de verhuurders van sportaccommodaties die (een deel van) de huursom in de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 hebben kwijtgescholden aan amateursportorganisaties. Dit kan ook met terugwerkende kracht. Zolang de kwijtschelding maar heeft plaatsgevonden vóórdat u de tegemoetkoming aanvraagt. U kunt dus tot 14 oktober (een deel van) de huursom in de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 kwijtschelden en vervolgens de tegemoetkoming aanvragen. Hebben wij de deel kwijt gescholden? En hoe hebben we dit gedaan? Uit dit bericht blijkt dat elke vereniging hierover schriftelijk is geïnformeerd. Voor de regeling is in totaal € 89,5 miljoen beschikbaar. Bij overschrijding van het beschikbare bedrag wordt er naar rato verstrekt. Alle aanvragers ontvangen dan hetzelfde percentage van hun aanvraag. De verwachting is dat dit voldoende is voor alle aanvragen. Heeft u een Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS) ontvangen? En u heeft deze tegemoetkoming niet gebruikt ter compensatie van de gederfde huurinkomsten? Dan mag u ook de Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 aanvragen. Als u meerdere sportaccommodaties heeft, dan kunt u voor alle accommodaties samen subsidie aanvragen. U ontvangt het bedrag na toekenning in één keer op uw rekening. We kunnen alles bundelen. U kunt de tegemoetkoming aanvragen van 15	min. VWS (DUS-i)	89,5 mln.	1 maart - 1 juni	€ 47.168		€ 47.168

			september tot en met 14 oktober 2020. Inmiddels is bekend dat deze TVS-regeling voor verhuur van sportaccommodaties ook voor periode 1 oktober t/m 31 december 2020 zal gaan gelden. VSG informeert ons wanneer er meer duidelijkheid is over deze regeling.						
inkomst		Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties Q4	Dit is een vervolg op de TVS regeling die van toepassing was op het tweede kwartaal van 2020. De voorwaarden om in aanmerking te komen zijn niet gelijk als de eerste ronde. Er kan alleen een tegemoetkoming worden aangevraagd voor de kwijtgescholden huur van huurders die voldoen aan de definitie van een amateursportorganisatie. Voor niet gebruiksgebonden huur kan maximaal 45% van de huursom van het 4e kwartaal worden aangevraagd voor compensatie. Voor gebruiksgebonden huur kan een aanvraag worden gedaan voor de uren dat er geen gebruik kon worden van de sportaccommodatie. De regeling kan worden aangevraagd in de periode van 9 maart tot en met 3 mei 2021.	min. VWS (DUS-i)	30 mln	1 oktober - 31 december			€ -
Uitgave		Lagere entree opbrengsten zwembaden	Lagere opbrengsten zwembaden, doordat zwembaden 2 maanden dicht waren en daarna lagere opbrengst door 1,5 meter maatschappij en tijdelijke verlaging van het entreekaartje naar € 2. Voor zwembaden is nog geen compensatie geweest in 2020, dit komt in 2021.					€ 99.623	€ -99.623
Inkomst		Spuk zwembaden en ijsbanen 2020	Zwembaden en ijsbanen Exploitanten van zwembaden en ijsbanen komen in de meeste gevallen in aanmerking voor verschillende andere regelingen zoals de TOGS en NOW. Om weer open te mogen gelden beperkende COVID-19 maatregelen zoals het maximaal aantal bezoekers. Hierdoor blijven er nog altijd significante exploitatietekorten ontstaan. Een eventuele specifieke compensatieregeling hiervoor is door de openstelling op basis van huur of bijvoorbeeld begroting 2019 moeilijk te maken. Over een eventuele compensatie van het rijk is afgesproken dat hierover vanaf oktober gesprekken plaats zullen vinden tussen VWS directie sport en Vereniging Sport en Gemeenten in nauw overleg met VNG. De berekeningen zullen dan plaatsvinden op basis van realisatiecijfers 2020 en eerder. De spuk kan worden aangevraagd van 1 april tot en met 31 mei 2021	min. VWS (DUS-i)	100 mln	1 maart - 31 dec 2020			€ -
Uitgave	Fundament	Extra financiële steun Verbonden Partijen /	Risico op discontinuïteit van verbonden partijen en maatschappelijke instellingen. Extra bijdragen om					€ 200.286	€ - 200.286

		deelnemingen	organisaties in de lucht te houden. Twenterand: Vanuit de gemeenten is voorgesteld om een voorschot te betalen voor de werkelijke schade, en de resterende middelen van het rijk bij de gemeenten te houden. Het advies is echter wel om deze middelen vrij te houden voor eventuele Coronacompensatie in de toekomst. Over 2020 gaat het voor Soweco om een totaalbedrag (voor de 6 gemeenten ad. € 942.000) . Dit bedrag wordt als voorschot door gemeenten uitgekeerd (voor de gemeente Twenterand gaat het om een bedrag van € 151.936), met als basis voor de verdeling de verdeelsleutel van de begroting 2020. Voor Larcom hebben we een compensatie van € 48.350 betaald. In verband met mogelijke andere maatregelen rondom COVID-19 zijn de definitieve bedragen over heel 2020 begin volgend jaar inzichtelijk. Hierover worden gemeenten geïnformeerd en hier wordt ultimo januari 2021 over afgerekend. Doorlopende kosten/omzetverlies als gevolg van COVID-19 na 1 januari 2021 worden door de GR-gemeenten gezamenlijk gecompenseerd tot het moment van liquidatie (verdeelsleutel begroting 2021). Tav de Regio Twente zijn er geen meerkosten opgetreden						
Inkomst		Sociale werkbedrijven	Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers die werkzaam zijn voor een Sociale Werkbedrijf worden gefinancierd. Tekorten in de exploitatie worden in de reguliere systematiek opgevangen door een hogere gemeentelijke bijdrage. Deze financieringsbron staat onder druk omdat gemeenten financiële gevolgen hebben van de coronacrisis. Het kabinet heeft daarom besloten de integratie-uitkering Participatie, onderdeel Wet sociale werkvoorziening (Wsw), te verhogen met € 90 miljoen voor de periode 1 maart 2020 tot 1 juni 2020 ter compensatie van een deel van de loonkosten. Eventuele verlenging van deze compensatie vergt nieuwe besluitvorming.	junicirculaire	90 mln	1 maart - 1 juni	€ 332.346		€ 332.346
Inkomst		Exploitatietekorten Sociale werkbedrijven	Eerder heeft het kabinet de gemeenten, voor de periode van 1 maart tot 1 juni 2020, € 90 miljoen verstrekt voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale	septembercirculaire	50 mln	1 juni - 31 december	€ 184.636		€ 184.636

			Werkbedrijven als gevolg van de coronamaatregelen. Het kabinet stelt voor hetzelfde doel aanvullend € 50 miljoen beschikbaar voor de periode van 1 juni tot en met 31 december 2020. Dit bedrag is toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie via een verhoging van de Rijksbijdrage Wsw.						
Uitgave	Fundament	Lagere opbrengsten uit heffingen en leges	Substantieel lagere inkomsten uit heffingen en leges. Minder bezoekers aan de stad, waardoor parkeeropbrengsten achter blijven. Afname toeristenbelasting door minder toeristen. Lagere inkomsten OZB belastingen door lagere heffingsgrondslag. Toename oninbaarheid van belastingen. Twenterand: In 2020 is een klein nadeel op toeristenbelasting. De afrekening komt nog in 2021, maar gezien het feit dat in de zomermaanden de besmettingen in Twente laag waren en er veel toeristen richting het oosten kwamen, is de verwachting dat corona geen hele grote nadelen zal opleveren v.w.b. de toeristenbelasting. Er zijn 'extra' kosten gemaakt door het GBT voor uitstel van betaling en maatwerk. Verwachting voor 2021 is dat het effect van corona op de toeristenbelasting nog iets minder groot zal zijn. De actieve communicatie richting inwoners/bedrijven m.b.t. de aanslagen O.Z.B. en het treffend van betalingsregelingen heeft effect. Vorderingen worden (gespreid) zo veel mogelijk betaald. De verwachting voor 2021 is echter wel dat er nog steeds sprake zal zijn van lagere opbrengsten OZB. Ook zullen wederom 'extra' kosten gemaakt worden voor uitstel van betaling en maatwerk.					€ 12.761	€ -12.761
Inkomst		Compensatie toeristen- (en parkeer)belasting	Gemeenten worden op dit moment geconfronteerd met dalende inkomsten uit toeristen- en parkeerbelasting als gevolg van de coronamaatregelen. Het is de vraag of de geleden derving van de afgelopen maanden dit jaar nog geheel wordt ingehaald. Het kan wel zijn dat de inkomsten uit deze heffingen de tweede helft van het jaar weer stijgen richting het gebruikelijk niveau. Het kabinet heeft besloten de gemeenten voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 te compenseren. Hiermee is een bedrag van € 225 miljoen gemoeid, waarvan € 100 miljoen voor de toeristenbelasting en € 125 miljoen voor gederfde	junicirculaire	225 mln	1 maart - 1 juni	€ 11.000,00		€ 11.000,00

			parkeerinkomsten op grond van de geraamde gedeelde inkomsten in deze periode. De financiële impact van de inkomstenderving voor medeoverheden in 2020 is op dit moment nog niet bekend. Met medeoverheden zal het kabinet deze impact monitoren. Het kabinet zal medeoverheden waar nodig compenseren.						
Inkomst		Precariobelastingen	Door de coronamaatregelen waren er in de periode van 1 maart tot 1 juni geen terrassen opgesteld en zijn er geen markten en evenementen geweest. Gemeenten zijn daardoor geconfronteerd met een terugval van inkomsten uit terrasprecario en uit markt- en evenementenleges. Het kabinet heeft besloten de gemeenten voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 voor dit doel te compenseren voor een bedrag van € 20 miljoen. De middelen worden beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering. De verdeling vindt plaats naar rato van de verwachte opbrengst van de betreffende belasting in de gemeentelijke begroting 2020 zoals gemeenten die via Informatie voor derden (IV3) hebben aangeleverd bij het CBS. Waarbij de precariobelasting is gecorrigeerd voor een verondersteld deel dat betrekking heeft op ondergrondse leidingen.	septembercirculaire	20 mln	1 maart - 1 juni	€ 3.790		€ 3.790
Uitgave		extra kosten verkiezingen 2021	In de voorbereidingen van de organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen moeten we naast de reguliere toegankelijkheidseisen aanvullend ook voldoen aan strenge coronamaatregelen. Dit brengt extra kosten met zich mee waarvoor het kabinet geld beschikbaar heeft gesteld te compensatie. De extra kosten zijn divers en worden grotendeels gemaakt in 2021.					€ -	€ -
Inkomst		extra kosten verkiezingen 2021	Het kabinet stelt € 30 miljoen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij de herindelingsverkiezingen in november 2020 en de Tweede Kamerverkiezing 2021 als gevolg van de corona-maatregelen. De extra kosten hangen onder meer samen met aanvullende kosten voor de inrichting van stemlokalen, voor het mogelijk moeten huren van alternatieve locaties die in de coronacrisis beter geschikt zijn om als stemlokaal in te richten, voor toegankelijkheid van die locaties en voor de aanvullende werkzaamheden die gemeenten moeten doen ter voorbereiding van de verkiezingen. Van dit bedrag wordt € 29 miljoen bij deze circulaire uitgekeerd in de vorm van een decentralisatie-uitkering. Dit bedrag wordt verdeeld op basis van het gemiddeld aantal stembureaus dat	septembercirculaire	30 mln	tbv verkiezing 2021	€ 73.986		€ 73.986

			gemeenten gebruikten tijdens de verkiezingen voor de Provinciale Staten en het Europees Parlement in 2019. In bijlage 3.2-4 is de verdeling van de middelen opgenomen. Daarnaast stelt het Ministerie van BZK circulairea € 0,5 miljoen beschikbaar voor een wervingscampagne stembureauleiden en voor voorlichtingsactiviteiten om kiezers voorlichting te geven over de maatregelen die gelden bij het stemmen. Dit bedrag zal worden besteed vanuit de begroting van het Ministerie van BZK. Tot slot ontvangen de gemeenten die bij de Tweede Kamerverkiezing in 2021 meedoen aan het experiment centraal tellen een bijdrage van circulairea € 0,5 miljoen voor meerkosten die gerelateerd zijn aan COVID-19. Dit bedrag zal uiterlijk in de meicirculaire 2021 aan het gemeentefonds worden toegevoegd.						
Inkomst		schrappen opschalingskorting 2020 en 2021	Gezien de toegenomen financiële druk bij gemeenten door corona heeft het kabinet besloten de oploep in de opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering van het gemeentefonds van € 70 miljoen in 2020 en € 160 miljoen in 2021.	septembercirculaire	70 mln (2020) 160 mln (2021)	2020/2021	€ 123.000 (2020) € 280.000 (2021)		€ 123.000
									€ -
		Compensatie quarantainekosten	Met de motie Asscher c.s.24 heeft de Tweede Kamer gevraagd hoe mensen ondersteund kunnen worden als ze in quarantaine horen te gaan. Het kabinet heeft met gemeenten afgesproken dat zij een rol zullen vervullen bij het ondersteunen van mensen die in quarantaine moeten. Het gaat daarbij vooral om praktische ondersteuning en het continueren van zorg en ondersteuning vanuit de sociaaldomeinwetten voor die burgers die in quarantaine moeten en niet in staat zijn de problemen die daardoor kunnen ontstaan zelf of met hun netwerk op te lossen. Het gaat mogelijk om een groep die niet al in beeld is bij gemeenten. In de quarantainegids die onder andere via de GGD verspreid wordt, worden mensen naar de gemeente en het Rode Kruis verwezen als ze de hulp niet zelf georganiseerd krijgen. Met de VNG is afgesproken dat gemeenten hun vrijwilligersorganisaties en hun toegang/informatiepunten voorbereiden om de mensen in quarantaine die het niet zelf redden, deze ondersteuning te bieden. Dit vraagt ook een duidelijk				€ 5.000		€ 5.000

			vraagpunt en snelle handelswijze (binnen 1-3 werkdagen). Ter compensatie van mogelijke extra kosten wordt in 2020 eenmalig € 4 miljoen toegevoegd						
Uitgave	Fundament	Extra kosten doordat IT systemen worden plat gelegd of gemanipuleerd. Of extra kosten vanwege het thuiswerken	Hoger risico op cybercrime: systemen worden platgelegd door derden met het doel om een vergoeding te krijgen (ransomware DDos). Groter risico op datalekken en schending informatieveiligheid door videobellen (Zoom). Dataverkeer door thuis werken verloopt mogelijk niet helemaal veilig en kan worden gemanipuleerd of afgetapt. Mogelijk worden i.v.m. het thuiswerken extra faciliteiten geregeld. Twenterand: Er is een cyberverzekering afgesloten voor deze risico's. Er zijn extra kosten voor aanschaf van Microsoft en Citrix licenties, mobiele telefoons en abonnementen, laptops met randapparatuur en werkplekinrichting hiervoor. De aanschaf van extra laptops loopt door in 2021 i.v.m. de beperkte capaciteit afgelopen jaar voor het inrichten hiervan. Verder zijn er kosten gemaakt t.b.v. videovergaderen met groepen door aanschaf van grote beeldschermen met camera en geluid. Niet uitgesloten wordt dat thuis of op locatie werken nog ARBO-technische of andere investeringen vraagt. In de berap 2020 is hiervoor reeds een extra bedrag opgenomen.						
Uitgave	Fundament	Stijging ziekteverzuim leidt tot extra inhuur/overwerk	Doordat medewerkers ziek worden door corona zijn ze langere tijd ziek en dat zorgt voor verhoogd ziekteverzuim en extra kosten voor inhuur. Twenterand: Ziekteverzuim niet hoger dan normaal						
Uitgave	Alle	Verlaagde productiviteit leidt tot extra productiekosten en andere personeelskosten als gevolg van thuiswerken	Door thuis werken wordt anders en minder productief gewerkt en aangestuurd. Dat moet later worden gecompenseerd met extra inhuur. Ook kan het thuiswerken ertoe leiden dat er veel minder verlof wordt opgenomen, wat op termijn tot aanzienlijke verlofverkoop kan leiden. Twenterand: Het wettelijk verlof is opgenomen, verder is het effect vanuit Corona is minimaal. De kosten betreft outsourcing van werk ivm Corona					€ 8.925	€ -8.925
Uitgave	Fundament	Diverse overige corona gerelateerde kosten	I.v.m. corona zijn diverse beschermings- en veiligheidsmaatregelen getroffen, denk aan					€ 57.764	€ -57.764

			kuchschermen (publieksbalies), posters, desinfectiedispensers en communicatie/attentie materiaal en thuiswerken. Het gaat hier om een verzameling van kleinere kostenposten.						
Inkomst		kantoor en thuiswerken	Tweehonderd gemeenten en vijftig samenwerkingsverbanden deden in totaal 450 subsidieaanvragen bij A&O fonds Gemeenten. Deze ondersteuning begon in april en eindigde dinsdag. Het totaalbedrag is bijna 2 miljoen euro, laat een woordvoerder weten. Geld en expertise 'Door de corona-crisis wordt van gemeenten een enorme wendbaarheid en flexibiliteit in houding en gedrag gevraagd', schrijft het fonds, dat in april begon met de tijdelijke ondersteuning in geld en expertise, met name op HR-gebied. Gemeenten konden een of twee aanvragen indienen van elk maximaal 5000 euro. Het fonds noemt de eindstand een 'groot succes'. Verhelpen knelpunten Er waren veel aanvragen voor het inrichten van het kantoor voor de anderhalvemetersamenleving en het thuiswerken. Waar gemeenten in het begin vooral subsidies aanvroegen om thuiswerken mogelijk te maken, richtten de aanvragen zich later meer op het verhelpen van knelpunten. 'De focus kwam te liggen op het thema arbo en vitaliteit, coachen van medewerkers, leidinggeven op afstand, digitaal onboarden van nieuwe medewerkers en het uitbreiden van digitale leer- en ontwikkelmogelijkheden.'	A&O	2 mln.		€ 5.000 + € 5.000		€ 10.000
		Openbare gezondheidszorg	Extra kosten huisartsen: huur covid unit en huur locatie Klaampe en Punt t.b.v. grieprik					€ 6.426	€ -6.426
		TOTAAL							€ 632.538

Jaarrekening 2020

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Omschrijving programma	Realisatie begrotingsjaar			Raming begrotingsjaar na wijziging			Raming begrotingsjaar voor wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1. Sociaal domein	-22.008.287	59.136.121	37.127.834	-18.441.431	54.993.419	36.551.988	-17.546.266	53.127.759	35.581.493
2. Ruimte	-18.317.898	33.149.778	14.831.880	-16.373.960	32.068.885	15.694.925	-13.450.685	29.184.756	15.734.071
3. Economie en vrije tijdsbesteding	-1.037.726	5.520.829	4.483.104	-964.530	6.744.803	5.780.273	-928.780	6.541.177	5.612.397
4. Fundament	-3.373.958	4.927.196	1.553.238	-1.340.347	4.118.644	2.778.297	-1.331.890	3.742.142	2.410.252
Subtotaal programma's	-44.737.870	102.733.925	57.996.055	-37.120.268	97.925.751	60.805.483	-33.257.621	92.595.834	59.338.213
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-7.237.567	0	-7.237.567	-7.282.875	0	-7.282.875	-7.192.875	0	-7.192.875
Algemene uitkering	-48.086.453	0	-48.086.453	-47.281.736	0	-47.281.736	-46.609.571	0	-46.609.571
Dividend	-1.657.190	0	-1.657.190	-1.657.343	0	-1.657.343	-1.657.343	0	-1.657.343
Saldo financieringsfunctie	-327.612	618.417	290.805	-409.876	625.837	215.961	-409.876	625.837	215.961
Overige algemene dekkingsmiddelen	-877.125	0	-877.125	-998.397	0	-998.397	-998.397	0	-998.397
Subtot. alg. dekkingsmiddelen	-58.185.947	618.417	-57.567.530	-57.630.227	625.837	-57.004.390	-56.868.062	625.837	-56.242.225
Overhead (*)		5.381.337	5.381.337		5.175.714	5.175.714	0	5.175.714	5.175.714
Onvoorzien		0	0		1.000	1.000	0	1.000	1.000
Totaal saldo van baten en lasten	-102.923.817	103.352.342	428.525	-94.750.495	98.552.588	3.802.093	-90.125.683	93.222.671	3.096.988
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves									
1. Sociaal domein	-3.385.283	1.442.889	-1.942.394	-1.356.089	-11.612	-1.367.701	-495.604	0	-495.604
2. Ruimte	-563.475	426.611	-136.864	-759.034	82.050	-676.984	-683.807	0	-683.807
3. Economie en vrije tijdsbesteding	-1.092.261	63.626	-1.028.635	-1.942.016	0	-1.942.016	-1.875.745	0	-1.875.745
4. Fundament	-627.534	902.729	275.195	-857.074	1.041.682	184.608	-857.074	815.242	-41.832
Totaal mutaties reserves	-5.668.552	2.835.855	-2.832.698	-4.914.213	1.112.120	-3.802.093	-3.912.230	815.242	-3.096.988
Gerealiseerd resultaat	-108.592.369	106.188.197	-2.404.173	-99.664.708	99.664.708	0	-94.037.913	94.037.913	0

() In verband met een wijziging van het BBV zijn de overheadkosten afzonderlijk in beeld gebracht. Deze kosten zijn reeds verwerkt in de totale lasten per programma. Zodoende dient dit bedrag niet nogmaals meegeteld te worden bij de totale lasten.*

De analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie in het begrotingsjaar is opgenomen in de programmaverantwoording. Deze analyse maakt deel uit van de jaarrekening.

Balans 2020

Balans 2020

Balans per 31 december 2020

ACTIVA	2020	2019	PASSIVA	2020	2019
Vaste activa			Vaste passiva		
<u>Immateriële vaste activa</u>			<u>Eigen vermogen</u>		
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	17.147	Algemene reserves	863.521	2.868.400
Bijdrage aan activa in eigendom derden	1.235	1.411	Bestemmingsreserves	25.100.618	27.346.318
<u>Materiële vaste activa</u>			Gerealiseerd resultaat	2.404.173	-1.417.881
In erfpacht uitgegeven gronden	1.412.683	1.492.587	<u>Voorzieningen</u>		
Investerings met een economisch nut	45.425.234	43.174.948	Voorzieningen voor verplichtingen/verliezen/risico's	4.134.003	3.986.304
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	18.397.783	18.544.410	Egalisatievoorzieningen	10.013.903	10.474.686
Inv. in openbare ruimten met maatschappelijk nut	6.198.283	5.641.602	Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	528.495	459.884
<u>Financiële vaste activa</u>			<u>Vaste schulden met looptijd 1 jaar of langer</u>		
Kapitaalverstrekkingen aan:			Onderhandse leningen van:		
Deelnemingen	175.965	178.352	Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	37.821.263	47.232.897
Gemeenschappelijke regelingen	52.622	52.622	Overige langlopende leningen u/g		
Leningen aan:			Overige uitzettingen looptijd 1 jaar of langer	186.694	186.694
Deelnemingen	11.172.854	11.735.787	Waarborgsommen	6.084	6.584
Overige langlopende leningen u/g	3.655.690	4.291.468			
Overige uitzettingen looptijd 1 jaar of langer	186.694	186.694			
Totaal vaste activa	86.679.041	85.317.027	Totaal vaste passiva	80.872.059	90.957.193
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<u>Voorraden</u>			<u>Netto vlottende schulden met looptijd korter dan 1 jaar</u>		
Onderhanden werk, gronden in exploitatie	7.764.825	12.737.268	Overige kasgeldleningen	16.000.000	8.000.000
<u>Uitzettingen met looptijd korter dan 1 jaar</u>			Overige schulden	5.104.170	1.463.736
Vorderingen op openbare lichamen	537.766	3.556.189			

Uitzettingen Rijks schatkist rentetypische looptijd < 1 jaar		-		
Overige vorderingen	4.666.727	2.373.712		
<u>Liquide middelen</u>			<u>Overlopende passiva</u>	
Kas- en banksaldi	2.252.521	1.613.548	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	6.486.489 5.818.672
			Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.423.370 1.256.480
<u>Overlopende activa</u>			Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren	9.405 0
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen ontstaan door voorfinanciering	0	0		
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	10.994.615	1.898.337		
<u>Totaal vlottende activa</u>	26.216.453	22.179.054	<u>Totaal vlottende passiva</u>	32.023.435 16.538.888
<u>TOTAAL GENERAAL</u>	112.895.494	107.496.081	<u>TOTAAL GENERAAL</u>	112.895.494 107.496.081

Gewaarborgde
geldleningen 57.814.723

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

Bijdragen aan activa in eigendom derden

	2020	2019
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	17.147
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.235	1.411
Bijdragen aan activa in eigendom derden	1.235	18.558

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2020:

	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Overheveling 2020	Boekwaard e 31-12-2020
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	17.147				-17.147	0
Bijdragen aan activa in eigendom derden	1.411		176			1.235
Totaal	18.558	0	176	0	-17.147	1.235

De overheveling betreft het terrein Mozaiek naar de balanspost 'bouwgronden in exploitatie'

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

Investerings met een economisch nut

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Investerings in openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

	2020	2019
In erfpacht uitgegeven gronden	1.412.683	1.492.587
Investerings met een economisch nut	45.425.234	43.174.948
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	18.397.783	18.544.410
Investerings in openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	6.198.283	5.641.602
	71.433.982	68.853.547

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde ultimo

Gronden en terreinen

	2020	2019
Gronden en terreinen	6.220.388	6.285.948

Woonruimten	22.111	162.293
Strategische gronden	3.664.437	3.664.437
Bedrijfsgebouwen	30.479.634	31.532.719
G.W.W. werken	23.009.345	19.612.800
Vervoersmiddelen	312.395	364.063
Machines, apparaten/installaties	483.810	406.506
Overige materiële vaste activa	568.185	609.506
Software	475.395	573.673
	<u>65.235.699</u>	<u>63.211.945</u>

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	<i>Boekwaarde</i>	<i>Investering</i>	<i>Desinvestering</i>	<i>Afschrijvingen</i>	<i>Overheveling</i>	<i>Bijdragen</i>	<i>Boekwaarde</i>
	<i>1-1-2020</i>				<i>2020</i>	<i>2020</i>	<i>31-12-2020</i>
Gronden en terreinen	6.285.948	14.343	79.904				6.220.388
Woonruimten	162.293		140.182				22.111
Strategische gronden	3.664.437						3.664.437
Bedrijfsgebouwen	31.532.719	241.236		1.294.321			30.479.634
G.W.W. werken	19.612.800	5.360.490		603.090		1.360.855	23.009.345
Vervoersmiddelen	364.063	56.106		107.773			312.395
Machines, apparaten/installaties	406.506	183.679		106.375			483.810
Overige materiële vaste activa	609.506	7.919		49.240			568.185
Software	573.673	126.666		224.944			475.395
	<u>63.211.945</u>	<u>5.990.439</u>	<u>220.086</u>	<u>2.385.744</u>	<u>0</u>	<u>1.360.855</u>	<u>65.235.699</u>

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan hieronder vermeld.

	<i>krediet per</i>	<i>Werkelijk be-</i>	<i>Bijdragen</i>	<i>Cumulatief</i>
	<i>1-1-2020</i>	<i>steed 2020</i>	<i>2020</i>	<i>t/m 2020</i>
Vorbereidingskrediet gemeentehuis	150.000	146.879		152.904
Brede school vroomshoop	395.522	38.062		220.799
Nieuwbouw overdekt zwembad	10.058.512	56.295		56.295
Verv. Riool 2019 Vroomshoop Maturits	3.937.292	1.678.671		1.693.480

Verv. Riool Smitstraat	1.126.222	481.192	489.351
Verv. Riool 2018 PM Hackstraat	928.143	446.235	481.909
Verv. Riool 2018 Begherstraat	772.165	319.863	323.698
Verv. Riool 2019 Westerhaar PM Hack	161.905	111.710	147.510
Verv. Riool 2019 Vriezenveen Westeinde	647.166	518.279	572.749
Verv. Riool 2019 Relinen/renovatie	943.930	854.818	873.441
Verv. Riool 2018 Esweg	533.228	239.818	386.657
Verv. Toplaag 2 kunstgrasvelden	800.063	639.694	639.694
Bus Larcom 1	0	13.592	13.592
Bus Larcom 2	0	13.858	13.858
Nido Stratos B40-42 VALN 2012	40.000	32.729	32.729
Nido Stratos B40-36 DALN 2012	40.000	32.729	32.729
Nido Stratos B17-18 AWALN 2017	35.000	58.478	58.478
Nido Stratos B17-18 AWALN	35.000	32.108	32.108
Werkbudget Twenterand digitaal 2020	150.000	119.225	119.225
Totaal	20.754.149	5.834.236	6.341.208

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	<i>Boekwaarde</i>	<i>Investering</i>	<i>Des-</i>	<i>Overheveling</i>	<i>Afschrij-</i>	<i>Bijdragen</i>	<i>Boekwaard</i>
	<i>1-1-2020</i>		<i>investering</i>	<i>2020</i>	<i>vingen</i>	<i>van derden</i>	<i>e</i> <i>31-12-2020</i>
G.W.W. werken	5.641.602	872.841			316.160		6.198.283
Overige materiële vaste activa	0						0
	5.641.602	872.841	0	0	316.160	0	6.198.283

De boekwaarde van G.W.W. Werken bedroeg op 31-12-2016 € 3.699.517. Dit betreft maatschappelijk nut activa die volgens de 'oude' methode is geactiveerd. Hierop mag nog versneld worden afgeschreven. Investerings van 1 januari 2017 moeten verplicht geactiveerd worden. Voor 2017 ging dit om € 1.344.869, voor 2018 om € 1.854.697, voor 2019 € 63.491 en voor 2020 € 477.698

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

<i>Beschikbaar</i>	<i>Werkelijk be-</i>	<i>Cumulatief</i>
<i>gesteld</i>	<i>steed 2020</i>	<i>t/m 2020</i>

Openbare verlichting 2017
 Openbare verlichting 2018
 Herinrichting Almeloseweg Oost
 Totaal

58.036	58.036	58.036
133.631	65.657	107.721
530.000	730.198	434.667
721.667	853.892	600.425

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid vallen en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld. (Kadernota rechtmatigheid Commissie BBV). De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen, die binnen de beleidskaders van de raad passen, niet meegewogen worden in het accountantsoordeel.

Onderstaand overzicht laat zien dat een aantal kredieten zijn overschreden. Gesteld kan worden dat de uitgaven passen binnen het beleid en het doel waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

	<i>Krediet</i>	<i>Besteed t/m 2019</i>	<i>Werkelijk be- steed 2020</i>	<i>Overschrijding</i>
Fietssnelweg F35 2016/2017	495.300	1.248.084	4.926	757.710
Nido Stratos B17-18 AWALN 2017	35.000	0	58.478	23.478
Bus Larcom 1 (overname)	0	0	13.592	13.592
Bus Larcom 2 (overname)	0	0	13.858	13.858
Totaal	530.300	1.248.084	90.854	808.638

De reden van overschrijding wordt hierna toegelicht.

F35 Fietssnelweg 2016/2017

Met betrekking tot de Fietssnelweg F35 heeft de gemeente Twenterand een subsidieaanvraag gedaan bij de provincie Overijssel voor de realisering ervan. In eerste instantie is hier een subsidie van 50% voor verleend. Hierbij gaat het om een bedrag van € 476.000. Deze subsidie is in 2016 verleend. De uitvoering van de werkzaamheden heeft echter pas in 2018 plaatsgevonden. Hierdoor vielen de werkelijke kosten hoger uit dan wat in eerste instantie was geraamd. De Provincie heeft als gevolg hiervan mondeling toegezegd dat de bijdrage van de provincie nogmaals met 25% werd verhoogd (€ 238.000) en dat er aanvullend nog een extra bijdrage volgt vanuit de provincie van € 47.600 (5%). In het eerste kwartaal van 2021 wordt hier definitief bericht over verwacht.

Conclusie: overschrijding past binnen het beleid.

Nido Stratos B17-18 AWALN 2017 / Bus Larcom 1 (overname) / Bus Larcom 2 (overname)

De raad heeft besloten om het totaal aan aanschaffingen tractiemiddelen te koppelen aan een maximale hoogte van de kapitaallasten. De overschrijding van deze kredieten heeft niet tot gevolg dat dit maximum wordt overschreden. Hiermee blijven de vervangingen tractiebinnen de door de raad gestelde kaders (eisen).

Conclusie: overschrijding past binnen het beleid.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen aan:

	<i>Boekwaarde 1-1-2020</i>	<i>Investering</i>	<i>Des- investeringen</i>	<i>Aflossingen</i>	<i>Boekwaarde 31-12-2020</i>
Deelnemingen	178.352			2.386	175.965
Gemeenschappelijke regelingen	52.622				52.622
Overige verbonden partijen	0				0

Leningen aan:

Woningbouwcorporaties	0				0
Deelnemingen	12.859.318	142.372		705.305	12.296.385
Overige verbonden partijen	0				0
Overige langlopende leningen u/g **	4.291.468	115.619		751.397	3.655.690
Overige uitzettingen looptijd 1 jaar of langer	186.694				186.694

	17.568.454	257.991	0	1.459.089	16.367.356
Voorziening oninbaarheid *	-1.123.531				-1.123.531
	16.444.923				15.243.825

* i.v.m. afwikkeling BAGL GR Vechtdal € 932.591 en verkoop aandelen Essent € 190.940

** De mogelijkheid van stichting Het Punt om deze lening terug te betalen aan de gemeente is onder andere afhankelijk van de structurele ondersteuning van de gemeente en de verbeteringen in de bedrijfsvoering die de komende jaren gerealiseerd moeten worden. Een mogelijke herziening van de structurele bekostiging van Het Punt door de gemeente is inmiddels besloten en maakt onderdeel uit van de besluitvorming bij de begroting 2021. De onzekerheid over de inbaarheid van deze lening is op dit moment dan ook minder groot dan in 2019.

Vlottende activa

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	2020	2019
Grond- en hulpstoffen		
Niet in expl. genomen bouwgronden	0	0
Overige grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk, gronden in expl.	7.764.825	12.737.268
	7.764.825	12.737.268

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden weergegeven:

<i>Boekwaarde 1-1-2020</i>	<i>Vermeerderingen 2020</i>	<i>Verminderingen 2020</i>	<i>Overheveling 2020</i>	<i>Saldo complexen</i>	<i>Verantwoord e resultaten</i>	<i>Mutatie in voorziening</i>	<i>Boekwaard e 31-12-2020</i>
--------------------------------	---------------------------------	--------------------------------	------------------------------	----------------------------	---	-----------------------------------	---------------------------------------

	31-12-2020				2020		
<i>Woningbouw:</i>							
Kruidenwijk III	95	45.505	2.170.016	-2.124.415	581.222		-1.543.193
Zuidmaten-O Dorpskern DHM	3.328.523	169.834	884.936	2.613.421			2.613.421
Smithoek	342.246	48.952		391.198			391.198
Centrum Vroomshoop	852.595	91.405	704.310	239.690			239.690
Centrum Vroomshoop 2e fase	0			0			0
Poorthuis	561.723	6.117		-74.207	493.633	-493.633	0
Restkavels woningbouw	208.569	2.471		74.207	285.247	-9.469	275.778
Mozaïek	0	62.372		17.147	79.519		79.519
<i>Bedrijventerrein:</i>							
Garstelanden IV	686.392	26.211	142.730	569.873	60.898		630.771
Almeloseweg Oost	2.061.215	64.933	877.084	1.249.064			1.249.064
Oosterweilanden fase 1	5.271.281	445.441	1.948.340	3.768.382	38.795		3.807.177
Restkavels bedrijventerreinen	376.962	37.464	59.873	354.553	34.551		389.104
	13.689.601	1.000.705	6.787.289	17.147	7.920.165	705.997	-493.633
Voorzieningen grondbedrijf	-952.333						-367.704
	12.737.268						7.764.825

* betreft de voorziening grondbedrijf

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Saldo 2020 minus vz oninbaar	Saldo 2019 minus vz oninbaar
Vorderingen op openbare lichamen	537.766		537.766	3.556.189
Verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen Rijks schatkist rente < 1 jaar	0		0	0
Overige vorderingen	6.251.749	1.585.022	4.666.727	2.373.712
Overige uitzettingen				
	6.789.515	1.585.022	5.204.493	5.929.900

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren bedraagt voor de gemeente Twenterand € 710.438. In 2020 heeft er geen uitzetting plaatsgevonden in het kader van schatkistbankieren. De in de schatkist uitgezette middelen zijn teruggehaald i.v.m. de saldi van de bankrekeningen in beheer van de gemeente. Voor een overzicht in het kader van schatkistbankieren, verwijzen wij u naar de paragraaf financiering.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	2020	2019
Kas- en banksaldi	2.252.521	1.613.548
	2.252.521	1.613.548

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	2020	2019
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	0	0
Vooruitbetaalde bedragen	2.421.082	350.322
Nog te ontvangen bedragen	8.573.533	1.548.016
	10.994.615	1.898.337
Voorziening oninbaarheid	0	0
	10.994.615	1.898.337

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2020	2019
Algemene reserves	863.521	2.868.400
Bestemmingsreserves	25.100.618	27.346.318
Gerealiseerd resultaat	2.404.173	-1.417.881
	28.368.311	28.796.837

Het verloop van de reserves in 2020 wordt in de Staat van reserves en voorzieningen weergegeven.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen Voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

	2020	2019
Voor verplichtingen/verliezen/risico's	4.134.003	3.986.304
Egalisatievoorzieningen	10.013.903	10.474.686
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	528.495	459.884
	<u>14.676.402</u>	<u>14.920.874</u>

Het verloop van de voorzieningen in 2020 wordt in de Staat van reserves en voorzieningen weergegeven.

Vaste schulden met looptijd 1 jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2020	2019
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse pensioenfondsen / verzekeringsinstellingen		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	37.821.263	47.232.897
Binnenlandse bedrijven		
Overige binnenlandse sectoren		
Buitenlandse instellingen, fondsen, banken en ov. sectoren		
Waarborgsommen	6.084	6.584
	<u>37.827.346</u>	<u>47.239.481</u>

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020.

	Saldo 1-1-2020	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
Obligatieleningen	0			0
Onderhandse leningen	47.232.897		9.411.635	37.821.263

Door derden belegde gelden	0	0
Waarborgsommen	6.584	500
	47.239.481	37.827.346

De totale rentelast voor het jaar 2020 m.b.t. de vaste schulden bedraagt € 651.087

Flottende passiva

	2020	2019
Schulden < 1 jaar	21.104.170	9.463.736
Overlopende passiva	10.919.265	7.075.152
	32.023.435	16.538.888

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2020	2019
Kasgeldleningen	16.000.000	8.000.000
Overige schulden	5.104.170	1.463.736
	21.104.170	9.463.736

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva

	2020	2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	6.486.489	5.818.672
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.423.370	1.256.480
Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren	9.405	0
	10.919.265	7.075.152

De overlopende passiva omvatten, na de wijziging van het BBV op 10 juli 2007, de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Saldo 1-1-2020	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2020	Ontvangen van:
V.o.b. Mineral Valley	203.948		203.948	0	Provincie Overijssel
V.o.b. onderw.achterst.beleid	1.758		1.758	0	Min. van Onderwijs
V.o.b. Energieloket 2.1	28.327		28.327	0	Provincie Overijssel
V.o.b. Gids gelden	56.108	13.779		69.887	Min. van Binnenlandse zaken
V.o.b. Geluidsanering WE	21.275	66.410		87.685	Min. van Infrastructuur en Waterstaat
V.o.b. Mijn erf 2030	2.596			2.596	Provincie Overijssel
V.o.b. Oosteinde/Almloseweg	28.190			28.190	Min. van Infrastructuur en Waterstaat
V.o.b. OAB middelen	320.564	555.095	82.973	792.686	Ministerie van onderwijs
V.o.b. asbestbodemsanering	222.000	256.750		478.750	Provincie Overijssel
V.o.b. geluidssan. Hammerweg	30.750			30.750	Min. van Infrastructuur en Waterstaat
V.o.b. Spuk toeslagenprobl.	0	7.724		7.724	Belastingdiens t
V.o.b. Spuk reductie energie	0	78.336		78.336	Min. van Binnenlandse zaken
V.o.b. Spuk stim.verkeersveil.	0	142.155		142.155	Min. van Infrastructuur en Waterstaat
V.o.b. TOZO	0	2.704.611		2.704.611	Min. van Sociale Zaken
	915.516	3.824.860	317.006	4.423.370	

Niet uit de balans blijvende verplichtingen:

Meerjarige contracten

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Hierbij moet gedacht worden aan contracten m.b.t. leerlingenvervoer, WMO, verzekeringen etc. Een overzicht van de belangrijkste langlopende contracten wordt op de volgende pagina weergegeven.

	Leverancier	Einddatum	Omvang
Accountantscontrole	BDO	31-12-2021	84.598
Leveringsovereenkomst elektriciteit	Greenchoice	31-12-2021	-
Leveringsovereenkomst aardgas	Gazprom	1-1-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Aster Zorg	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Alfa en zorg	31-12-2021	-

Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Beter Thuis Wonen Thuiszorg	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	BiOns BV	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	BTK zorg	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Deva zorg en welzijn	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	De nieuwe zorg thuis	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Stichting het Thuisgevoel	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Tzorg	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Woon/Zorgcentrum De Vriezenhof	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Zorg en Plezier	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	ZorgAccent	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Zorggroep Manna	31-12-2021	-
Contract voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning	Thuisgenoten	31-12-2021	-
Schoonmaak gemeentehuis	Hectas	31-12-2021	-
Onderhoud openbare verlichting (schade)	Ziut	30-6-2021	-
Wegenzout	Akzo Nobel Salt	14-10-2021	-
Leaseauto Renault Kangoo (2x)	VW PON	1-4-2024	74.619
Leaseauto Hyundai Kona (2x)	VW PON	15-4-2023	55.304
Leaseauto Renault Zoë (4x)	VW PON	25-2-2024	98.724
Leasesauto VW Up! (7x)	VW PON	25-2-2024	127.203

Naast bovenstaande contracten heeft de gemeente Twenterand voor de verschillende onderdelen van de jeugdhulp met een groot aantal aanbiederseen contract afgesloten. Ditzelfde geldt voor de maatwerkvoorzieningen op grond van de WMO. Een overzicht van deze aanbieders met contract is te vinden op de website: www.twenterand.nl/samensterk

GR Vechtdal

In de uittredingsregeling is destijds opgenomen dat de gemeente Twenterand haar verplichtingen op grond van de Bijzonder achtergestelde Lening (BAGL) moet nakomen. Dit houdt in dat wanneer de Larcom met tekorten draait de reserve negatief is, Larcom deze lening bij de gemeente kan opvragen. Dit is in 2006 ook daadwerkelijk gebeurd voor een bedrag van € 932.591,00. De lening zal door Larcom op enig moment weer afgelost moeten worden, maar omdat de kans hierop gering is, is dit bedrag ook reeds in een voorziening gestort. In 2020 zijn er geen risico's opgetreden. Wel dient opgemerkt te worden dat de mogelijkheid tot wachtgeld-verplichting bestaat voor 38 personen tot en met 01-01-2039. Van de financiële consequenties is op dit moment geen betrouwbare schatting te maken.

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt in bijgaand overzicht gespecificeerd. M.b.t. tot deze leningen hebben wij een achtervangfunctie. Tot en met 31 december 2020 is in totaal € 0 betaald inzake de borg- en garantstelling. Voor alle leningen staat in het overzicht het percentage van het leningbedrag waarvoor borgstelling is verleend, vermeld.

Contracten inzake inhuur personeel

Op basis van de in januari 2019 verschenen notitie "Uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van decentrale overheden" is de accountant van mening dat deze contracten niet (langer) aangemerkt mogen worden als rechtmatig aanbesteed. De hieruit voortvloeiende onrechtmatigheidsfout is in 2020 door de accountant voor de gehele referentieperiode van 48 maanden als niet rechtmatig aangemerkt. De contractwaarde over deze periode bedraagt € 165.000. Omdat de gehele contractwaarde als onrechtmatig is aangemerkt telt deze bevinding niet opnieuw mee. Gemeente Twenterand bekijkt welke inkoopstrategie moet worden toegepast om nieuwe contracten voor inhuur personeel rechtmatig af te nemen.

Toelichting leningen

Lening nr WSW	Financier	Oorspronkelijke hoofdsom	Schuldrestant 01-01-20	Schuldrestant 31-12-20	Rente	Borg %
Vestia (voormalig SGBB)						
14385	Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.	1.524.000	324.000	222.000	6,220	50%
Totaal Vestia		1.524.000	324.000	222.000		
Mijande Wonen (voormalig Vestion Wonen)						
2810	Nederlandse Waterschapsbank NV	2.269.000	186.000	0	7,250	50%
27944	Nederlandse Waterschapsbank NV	1.781.000	701.000	0	3,550	50%
29039	Nederlandse Waterschapsbank NV	3.630.000	1.452.000	1.331.000	5,540	50%
16316	nv Bank Nederlandse Gemeenten	817.000	110.000	57.000	5,300	50%
33939	nv Bank Nederlandse Gemeenten	3.000.000	2.663.000	2.631.000	5,020	50%
16320	nv Bank Nederlandse Gemeenten	582.000	136.000	104.000	4,500	50%
16321	nv Bank Nederlandse Gemeenten	169.000	107.000	102.000	4,900	50%
16324	nv Bank Nederlandse Gemeenten	556.000	362.000	346.000	4,510	50%
33602	nv Bank Nederlandse Gemeenten	1.460.000	942.000	894.000	5,040	50%
36003	nv Bank Nederlandse Gemeenten	1.000.000	500.000	467.000	4,840	50%
38624	nv Bank Nederlandse Gemeenten	2.500.000	2.246.000	2.220.000	4,279	50%
40665	Nederlandse Waterschapsbank NV	2.000.000	2.000.000	2.000.000	4,950	50%
5052	nv Bank Nederlandse Gemeenten	517.000	335.000	310.000	4,100	50%
5054	nv Bank Nederlandse Gemeenten	636.000	636.000	636.000	4,010	50%
5057	nv Bank Nederlandse Gemeenten	1.172.000	1.172.000	1.172.000	4,010	50%
5058	nv Bank Nederlandse Gemeenten	758.000	455.000	417.000	3,840	50%
37441	nv Bank Nederlandse Gemeenten	1.800.000	1.800.000	1.800.000	3,845	50%
37997	Nederlandse Waterschapsbank NV	1.500.000	1.500.000	1.500.000	4,175	50%
37998	Nederlandse Waterschapsbank NV	1.500.000	1.500.000	1.500.000	4,090	50%
37442	nv Bank Nederlandse Gemeenten	1.800.000	1.800.000	1.800.000	3,900	50%
37443	nv Bank Nederlandse Gemeenten	1.800.000	1.800.000	1.800.000	3,920	50%
38818	nv Bank Nederlandse Gemeenten	2.500.000	2.500.000	2.500.000	4,200	50%

38829	nv Bank Nederlandse Gemeenten	2.250.000	2.250.000	2.250.000	4,190	50%
38830	nv Bank Nederlandse Gemeenten	3.500.000	3.500.000	3.500.000	4,215	50%
39152	Nederlandse Waterschapsbank NV	1.380.000	1.380.000	1.380.000	4,685	50%
39163	Nederlandse Waterschapsbank NV	1.105.000	1.105.000	1.105.000	4,695	50%
39162	Nederlandse Waterschapsbank NV	1.085.000	1.085.000	1.085.000	4,695	50%
40494	Nederlandse Waterschapsbank NV	4.500.000	4.500.000	4.500.000	5,020	50%
42017	Nederlandse Waterschapsbank NV	5.000.000	5.000.000	5.000.000	3,785	50%
44074	nv Bank Nederlandse Gemeenten	5.000.000	5.000.000	5.000.000	4,000	50%
44245	SRLEV N.V.	7.000.000	5.950.000	5.775.000	3,840	50%
45352	Provincie Overijssel	3.680.000	3.680.000	3.680.000	1,500	50%
Totaal Mijande Wonen (vml. Woningstichting Vriezenveen/Westerhaar)		68.247.000	58.353.000	56.862.000		
Stichting binnensportaccommodaties Vriezenveen						
40110063	nv Bank Nederlandse Gemeenten	600.000	121.368	0		100%
Totaal Stichting binnensportaccommodaties Vriezenveen		600.000	121.368	0		
	Particulieren (vml. Gemeentegarantie)	16.100.000	1.035.732	730.723		
Totaal overige borgstellingen		16.100.000	1.035.732	730.723		
Totaal		86.471.000	59.834.100	57.814.723		

SiSa - verantwoording 2020

SiSa-verantwoording 2020

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B1/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B1/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B1/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B1/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B1/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B1/06</i>
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C1/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/02</i>				
			€ 112.080	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C1/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C1/06</i>		
		1	Poen voor Groen	€ 33.744	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		

			verantwoordingsinformatie				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10</i>	
		1	Poen voor Groen	€ 33.744		Nee	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbel eid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	
			€ 414.606	€ 0	€ 0	€ 321.635	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbel eid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbel eid Bedrag	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	
		1	060183 Gemeente Tubbergen	€ 176			
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T) Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen

		Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
		1 2016.024.00	€ 1.840					
		Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>	
		1 2016.024.00	€ 1.840				Nee	
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: E20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i>		
		€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
		Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>			

			1	Aanleg fietsweg Nieuwe Daarlerveenseweg te Vriezenveen	Nee	1.250		
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1	Extern Advies Warmtetransitie	€ 14.998	€ 14.998	Nee	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06

			€ 6.312.256	€ 96.744	€ 304.693	€ 413	€ 59.495	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/12</i>
			€ 42.602	€ 0	€ 0	€ 657.489	€ 0	Nee
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>
			€ 25.000	€ 26.715	€ 99.075	€ 0	€ 0	€ 0
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i>					

			Indicator: G3/07					
			Nee					
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.904.897	€ 358.405	€ 42.543	€ 40.318	€ 4.668
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 387.870	€ 65.931	€ 9.711	€ 0	€ 22
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 254.429	€ 56.931	€ 0	€ 0	€ 75
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	437	45	€ 4.000	Nee	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	101	13		Nee	

			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	89	17		Nee		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16			
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)						
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
				Aard controle R. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
				€ 448.237	€ 142.977					
				Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting	
				Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
				1	SPUK-Sport 20-803083	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				2	1.1 Nieuwbouw	€ 11.939	€ 11.939	€ 0	€ 0	

			3	1.2 Renovatie	€ 135.692	€ 135.692	€ 0	€ 0	
			4	1.3 Onderhoud	€ 58.472	€ 58.472	€ 0	€ 0	
			5	2.1 Aankoop	€ 13.531	€ 0	€ 13.531	€ 0	
			6	2.2 Dienstverlening door derden	€ 45.817	€ 0	€ 45.817	€ 0	
			7	2.3 Beheer en exploitatie	€ 39.809	€ 0	€ 39.809	€ 0	
				Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/11</i>			
			1	SPUK-Sport 20-803083					
			2	1.1 Nieuwbouw	€ 11.939				
			3	1.2 Renovatie	€ 135.692				
			4	1.3 Onderhoud	€ 58.472				
			5	2.1 Aankoop	€ 13.531				
			6	2.2 Dienstverlening door derden	€ 45.817				
			7	2.3 Beheer en exploitatie	€ 39.809				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord*		Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)	
				Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/05</i>	
				€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	Ja	

* Conform artikel 7 van de Regeling Sportakkoord dient in de verantwoordingsbijlage te worden opgenomen:

- Of een sportformateur is aangesteld;
- Of uitvoering is gegeven aan de geformuleerde ambities uit het lokale sportakkoord;

c. Of uitvoering is gegeven aan een living lab.

Hieraan is door de gemeente Twenterand voldaan, door uitvoering te geven aan de geformuleerde ambities uit het lokale sportakkoord.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt.

Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen verplichting opgenomen, noch in de vorm van een voorziening (artikel 44, lid 3 BBV), noch in de vorm van vlottende passiva. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zonder jaarlijks vergelijkbaar volume, door bijvoorbeeld (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties), wordt wel een verplichting opgenomen.

Bij het bepalen of er sprake is van een jaarlijks vergelijkbaar volume, wordt een tijdsperiode van vier jaar in ogenschouw genomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende:

Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten, de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Balans

Vaste activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De immateriële vast activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Op basis van het BBV dienen dit soort activa in een zo kort mogelijk tijdsbestek te worden afgeschreven. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. De bijdrage in activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Artikel 35 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van de eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Indien de gronden in eeuwigdurende erfpacht zijn uitgegeven vindt waardering tegen registratiewaarde plaats.

Investerings met economisch nut / investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de (historische) verkrijgings- of de vervaardigingsprijs, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en eventuele investeringsbijdragen.

Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op grond van artikel 65 van BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- a. 60 jaar: rioleringen (conform G.R.P.)
- b. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten, bedrijfsgebouwen, schoolgebouwen en sportaccommodaties;
- c. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, bedrijfsgebouwen, schoolgebouwen en sportaccommodaties;
- d. 20 jaar: eerste inrichting meubilair en onderwijsleerpakket schoolgebouwen;
- e. 15 tot 20 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen, schoolgebouwen en sportaccommodaties, bouw noodlokalen scholen;
- f. 10 tot 20 jaar: technische installaties zwembaden, groot onderhoud woonruimten, bedrijfsgebouwen, schoolgebouwen en sportaccommodaties
- g. 10 tot 15 jaar: brandweervoertuigen en overig brandweermaterieel;
- h. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, materieel gladheidbestrijding, aanleg tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- i. 8 jaar: transportmiddelen, machines en gereedschappen;
- j. 5 jaar: houtversnipperaars;
- k. 4 jaar: computerapparatuur;
- l. Niet: gronden en terreinen.

Op alle activa wordt met ingang van 2006 lineair afgeschreven.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onder activa met een maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting van) wegen, fietspaden, voetpaden, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, waterwegen, waterbouwkundige werken, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van

bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde.

Kapitaalverstrekkingen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen en vorderingen verrekend.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

Kapitaalverstrekkingen aan:

- Deelnemingen
- Gemeenschappelijke regelingen
- Overige verbonden partijen

Leningen aan:

- Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden
- Woningbouwcorporaties
- Deelnemingen
- Overige verbonden partijen

Overige langlopende leningen

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Viottende activa

Deze activa omvatten de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraden

De notitie grondexploitaties 2016 van de commissie BBV specificeert het bezit van grond naar de volgende activa:

- Materiële vaste activa
- Bouwgrond in exploitatie (BIE)
- Voorraad grond

Voor grond als materiële vaste activa geldt dat deze grond een vaste bestemming heeft en niet in een transformatieproces zit. Dit geldt ook voor gronden die anticiperend en strategisch zijn aangekocht maar waarbij (nog) geen sprake is van een raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting.

Er is geen sprake van een vervaardigingsprijs maar van een verkrijgingsprijs. Op de boekwaarde van deze grond mogen daarom ook geen kosten, zoals rente, worden bijgeschreven.

De activering van alle soorten grond geschiedt in de eerste plaats steeds tegen (historische) verkrijgingprijs (artikel 63.1 BBV) en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Grond wordt wel afgewaardeerd tot de marktwaarde indien sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde (artikelen 65.1 en 65.2 BBV).

Bouwgrond in exploitatie (BIE) heeft in alle gevallen betrekking op grondexploitatie in de uitvoeringsfase. Vanuit het belang van eenduidigheid is voor de afbakening van het begrip bouwgrond in exploitatie en de hieraan toe te rekenen kosten gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande spelregels zoals vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening. Op basis daarvan is gekomen tot de definitie die binnen het BBV voor bouwgronden in exploitatie per 2016 geldt: gronden in eigendom van een provincie onderscheidenlijk een gemeente, waarvoor provinciale staten onderscheidenlijk de raad een grondexploitatiecomplex en een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld.

Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het

grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans. Volgens het BBV dienen bouwgronden in exploitatie (BIE) te worden verantwoord als vlottend actief onder de voorraden, meer specifiek als onderhanden werk.

Wanneer de grond kwalificeert als BIE, vindt waardering plaats tegen vervaardigingsprijs. Dit betekent dat naast de verkrijgingsprijs van de grond, ook overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging van de grondexploitatie kunnen worden geactiveerd op de onderhanden werk post op de balans (BBV art. 63 lid 3). Op basis van artikel 63, 3e lid BBV is het tevens toegestaan om (een redelijk deel van de) rente toe te rekenen aan BIE.

Onder de voorraden valt ook een deel van de zogenoemde ruilgronden. Deze gronden zijn niet verkregen of aangekocht met het stellige voornemen tot toekomstige bouw, maar om op afzienbare termijn door te verkopen of te ruilen voor gronden waarop wel een toekomstige bouw is/wordt voorgenomen. Omdat er voor deze ruilgronden geen vervaardigingsproces zal gaan plaatsvinden, kan er geen sprake zijn van activeerbare vervaardigingskosten.

Indien deze gronden (tijdelijk) worden gebruikt voor een maatschappelijke of economische functie (bijv. recreatief, parkeervoorziening, agrarisch), dan behoren dergelijke gronden gedurende deze tijd tot de materiële vaste activa. Indien geen sprake is van gebruik of de gronden op korte termijn worden vervreemd, dan worden deze verantwoord onder de voorraad handelsgoederen (BBV art. 38 lid c).

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- Grond- en hulpstoffen
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie
- Gereed product en handelsgoederen
- Vooruitbetalingen

Tussentijdse winst dient genomen te worden conform de Percentage of completion (Poc) methode.

Naar rato van gerealiseerde kosten en opbrengsten wordt de winst genomen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft de vorderingen is:

- Vordering op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden
- Overige verstrekte kasgeldleningen
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- Rekening-courantverhoudingen met het Rijk
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- Overige vorderingen
- Overige uitzettingen

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Omdat de onderhoudsefficientievoorzieningen niet toereikend waren voor het onderhoud dat daadwerkelijk gepleegd moest worden, zijn deze voorzieningen, conform de voorschriften, in 2007 omgezet in bestemmingsreserves. Deze zijn bestemd voor het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

De voorziening riolering is gebaseerd op het in 2014 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b
- Tot de voorzieningen worden ook gerekend de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen zoals bedoeld in artikel 49, onderdeel b (BBV).
- Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva omvatten, na de wijziging van het BBV op 10 juli 2007, de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Borg en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Wet normering topinkomens

Wet normering topinkomens

WNT-VERANTWOORDING 2020 Gemeente Twenterand

De WNT is van toepassing op de gemeente Twenterand. Het voor gemeente Twenterand toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000, het algemene bezoldigingsmaximum dat van toepassing is op gemeenten.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	H.J. ten Brinke	R. Ros	D.H.M. Lammertink
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Loco-Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	28/4 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	103.623	89.432	67.091
Beloningen betaalbaar op termijn	19.230	16.100	12.104
<i>Subtotaal</i>	122.853	105.532	79.195
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	201.000	201.000	136.197
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	-	-	-
Totaal bezoldiging	122.853	105.532	79.195
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019	H.J. ten Brinke	R. Ros	D.H.M. Lammertink
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	n.v.t.
Dienstbetrekking?	ja	ja	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	100.515	86.906	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034	15.097	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	118.549	102.003	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	194.000	194.000	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2019	118.549	102.003	n.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Analyse begrotingsafwijkingen

Analyse begrotingsafwijkingen

De programmajaarrekening 2020 sluit met een voordelig resultaat van € 2.404.173. De verschillen zijn uitgebreid toegelicht in het jaarverslag. De meest opvallende afwijkingen vindt u onderstaand.

Doelenboom Gezondheidszorg

Bestrijding eikenprocessierups	V	€ 47.000
--------------------------------	---	----------

Doelenboom Onderwijs

Kosten inbraak- en brandmeldinstallaties scholen	N	€ 67.000
Asschermiddelen	V	€ 57.000

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH

Opbrengst standplaatsen	V	€ 20.000
Schadevergoeding	N	€ 75.000
Opbrengst leges omgevingsvergunning	V	€ 22.000

Doelenboom Openbare ruimte en verkeer

Wegen	N	€ 80.000
Opbrengst leges telecommunicatie en degeneratiekosten	V	€ 20.600
Openbare verlichting	V	€ 16.700
Gladheidsbestrijding	V	€ 18.000
Verkeer en vervoer	V	€ 104.000
Speelterreinen	V	€ 43.500

Doelenboom Openbare orde en veiligheid

Brandkranen	V	€ 18.500
-------------	---	----------

Doelenboom Cultuur, recreatie en toerisme

Muziekonderwijs	V	€ 24.500
-----------------	---	----------

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Vrijvallende middelen Agenda van Twente	V	€ 37.300
---	---	----------

Doelenboom Sport

Algemeen onderhoud zwembad de Zandstuve	N	€ 32.000
---	---	----------

Doelenboom Dienstverlening en klantcontact

Kwaliteitsmeting dienstverlening	V	€ 15.000
Leges burgerzaken	N	€ 50.000
Verkiezingen	V	€ 18.000

Doelenboom Bedrijfsvoering

Storting voorziening pensioenen politieke ambtsdragers	N	€ 168.000
Vrijval voorziening riool	V	€ 200.000
Winstbijdrage VOF Vroomshoop Oost	V	€ 707.000
Correctie nota's 2019-2020	V	€ 100.000
Algemene uitkering	V	€ 805.000
Software	N	€ 260.000

ICT-beveiliging	V	€ 101.000
Onderzoek I&A	V	€ 67.000
Salarissen personeel	V	€ 150.000
Onroerendezaakbelasting	N	€ 45.000
Accountantscontrole	N	€ 40.000
Kosten gemeentewerf	V	€ 25.000
Onderhoud tractie	N	€ 34.000
Coronamiddelen	V	€ 632.538
Diverse kleine voor- en nadelen	V	€ 5.500

Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

Programma Sociaal Domein	Begroot 2020	Werkelijk 2020
<i>Lasten</i>		
Scheidingsloket	50.000	38.253
Innovatiefonds	75.000	95.540
Laaggeletterdheid	25.000	25.000
tweede jongereninloop	25.000	25.000
Versterken voorliggend veld	75.000	75.000
Subsidies voorliggend veld	0	33.032
Subsidies voorliggend veld	0	33.812
<i>Baten</i>		
Bescherm Wonen	0	-384.362
Programma Ruimte		
<i>Lasten</i>		
Budget asbest	50.000	0
Omgevingsdienst Twente	141.000	91.000
Warmteplan	30.000	14.998
Model risico analyse VTH	20.000	0
Duurzaamheid, lokale initiatieven stimuleren en communiceren	10.000	18.523
Bijdrage Duurzaam Thuis Twente	22.000	18.350
BGT in verschillende werkprocessen inregelen	48.000	48.000
<i>Baten</i>		
Subsidie energieloket 2.1	0	-7.500
Subsidie externe inhuur warmtevisie	0	-20.660
Rijksgelden duurzaamheid	0	-237.000
Programma Economie en vrije tijdsbesteding		
<i>Lasten</i>		
Evenementenbeleid	15.000	0
Actualisatie nota vrijetijdseconomie	15.000	12.022
Stimuleringsfonds asbest	25.000	0
Ontwikkelprogramma platteland, uitv.budget	50.000	17.572
Revitalisering Garstelanden	150.000	0
Ombuiging sport	37.000	37.000
Activiteitencentrum het Punt	100.000	100.000
Kulturhus Klaampe	35.000	35.000
Subsidie voorliggend veld (KEV)	0	12.925
Subsidie Gastvrij Twenterand	0	46.312
Programma Fundament		
<i>Lasten</i>		
Vernieuwde manier van communicatie	30.000	22.987
inwonerbetrokkenheid	80.000	46.650
75 jaar bevrijding Twenterand	25.000	20.895
Kernbudgetten	50.000	32.840
Aanschaf ondersteunende hard-en software tbv tijd- en plaatsonafhankelijk werken	24.000	24.000
Dotatie voorziening politieke ambtsdragers	0	167.862

Storting voorziening dubieuze debiteuren	0	144.000
Uitvoering ontwikkelprogramma platteland	45.000	0
Baten		
winstbijdrage v.o.f. Vroomshoop Oost	0	-707.157

Totaal incidenteel programma's	1.252.000	-120.106
---------------------------------------	------------------	-----------------

Resultaatbestemming (dekking vanuit reserves)

Lasten		
Progr.1: Sociaal Domein	0	384.362
Progr.2: Ruimte	0	265.160
Progr.3: Economie en vrije tijdsbesteding	0	0
Progr.4: Fundament	0	0
Baten		
Progr.1: Sociaal Domein	-250.000	-325.637
Progr.2: Ruimte	-273.000	-190.871
Progr.3: Economie en vrije tijdsbesteding	-472.000	-260.831
Progr.4: Fundament	-257.000	-147.372

Totaal resultaatbestemming	-1.252.000	-275.189
-----------------------------------	-------------------	-----------------

Voor incidentele baten en lasten als gevolg van Corona wordt verwezen naar de paragraaf Corona

Staat van reserves en voorzieningen

Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	Onttrekkingen 2020	Toevoegingen 2020	Saldo 31-12-2020
Algemene reserves				
Algemene risicoreserve	2.868.400	2.004.879		863.521
Totaal algemene reserves	2.868.400	2.004.879	0	863.521
Bestemmingsreserves				
Reserve Wegvallen dividend Vitens	1.153.058	193.058		960.000
Reserve Zittend vervoer Almelo	8.470	1.196		7.274
Reserve Minimabeleid	73.433	39.000		34.433
Reserve Brede scholen	70.601	17.995		52.606
Reserve Integraal genotsmiddelenbeleid	151.239	101.924	7.500	56.815
Reserve Sociaal Domein	5.525.208	3.012.525	1.392.033	3.904.715
Reserve Cultuurnota	7.426		3.658	11.083
Reserve Exploitatie begraafplaatsen	480.057		314.605	794.662
Reserve Stado centrum Vriezenveen	573.811	21.640		552.171
Reserve Risico's grondbedrijf	0			0
Reserve Tractiemiddelen	649.403		65.758	715.161
Reserve Beheer openbaar groen	283.492	74.054		209.438
Reserve Onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken	3.985.614	491.106	815.242	4.309.750
Reserve Uitvoering nota platteland	69.320	17.573	50.000	101.747
Reserve Agenda van Twente	891.933	253.418		638.515
Reserve Omgevingswet	210.014		47.506	257.520
Reserve Prestatieafspraken wonen	122.969	102.501		20.468
Reserve Duurzaamheid	111.767	2.198	308.197	417.765
Reserve Uitwerking bestuursakkoord	0			0
Reserve Heroriëntatie organisatie	125.231	125.231		0
Reserve Asbest	88.179		25.000	113.179
Reserve Speelruimte	60.000			60.000
Reserve uitwerking coalitie	1.431.316	358.706		1.072.610
Reserve Br. School Vr'hoop zorgcomponent	486.796	10.000		476.796
Totaal bestemmingsreserves	16.559.336	4.822.126	3.029.498	14.766.709
Bestemmingsreserves (economisch nut)				
Reserve Gymlokaal Weemelanden	752.521	31.842		720.678
Reserve Kulturhus	859.013	35.792		823.221
Reserve Sportaccommodatiebeleid	650.730	81.242		569.488
Reserve Brede school De Smithoek	2.400.000	75.000		2.325.000
Reserve Brede school Weemelanden	1.251.870			1.251.870
Reserve Brede school Westerhaar	1.834.345	57.323		1.777.022
Reserve Gemeentewerf Vroomshoop	1.273.465	50.938		1.222.527
Reserve Centralisatie gemeentehuis	1.385.038	110.935		1.274.103
Reserve Brede School Vroomshoop	380.000	10.000		370.000
Totaal bestemmingsreserves (economisch nut)	10.786.982	453.072	0	10.333.909

Voorzieningen				
Voorziening Dubieuze debiteuren	1.167.778	70.857	144.311	1.241.232
Voorziening Grondbedrijf 1)	952.333	584.629		367.704
Voorziening Vordering Vennootschap BV	190.940			190.940
Subtotaal voorzieningen (bij activa verantwoord)	2.311.051	655.486	144.311	1.799.876
Voorziening Pensioen politieke ambtsdragers	3.761.419		167.862	3.929.281
Voorziening Riolering	10.474.686	1.741.516	1.280.733	10.013.903
Voorziening Afvalverwerking	459.884		68.611	528.495
Voorziening Woonrijpmaken afgew.bestemmingplannen	224.885	26.413		198.472
Voorz. BBZ leningen	0		6.250	6.250
Subtotaal voorzieningen (conform balans)	14.920.874	1.767.929	1.523.456	14.676.402
Totaal reserves en voorzieningen	47.446.643	9.703.492	4.697.265	42.440.416

Toelichting staat van reserves en voorzieningen

Algemene reserves

Algemene risicoreserve

Doel: reserve is ingesteld om de risico's af te kunnen dekken die in de begroting, in de paragraaf weerstandsvermogen, worden vermeld. Deze reserve kan alleen worden benut met betrekking tot uitgaven indien deze onvermijdbaar, onuitstelbaar en onvoorzienbaar zijn.

Voeding: ingebracht wordt € 125,- per inwoner en zal maximaal € 4.250.000,- bedragen en minimaal 50% hiervan € 2.125.000,-

Tevens wordt de reserve op niveau gehouden door voordelige resultaten van de jaarrekening hiervoor te bestemmen en/of door toevoeging van incidentele inkomsten, winstafrachten uit bestemmingsplannen, samenwerkingsovereenkomsten etc.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020		€ 2.868.400
Af:	ODT	€ 91.000
	Ombuiging bezuiniging sport	€ 37.000
	Aanschaf ondersteunende hard-en software tbv tijd- en plaatsonafhankelijk werken	€ 24.000
	Resultaatverdeling 2019	€ 1.654.881
	Software BGT	€ 48.000
	Subsidie Punt	€ 100.000
	Subsidie Klaampe	€ 35.000
	Warmteplan	€ 14.998
Saldo per 31-12-2020		€ 863.521

Bestemmingsreserves

Reserve Wegvallen dividend Vitens

Doel: opvangen van de lagere reguliere dividenduitkering in de komende jaren.

Voeding: eenmalige storting deel rekeningssaldo 2006.

Looptijd: tot en met 2026

Saldo per 1-1-2020		€ 1.153.058
Af:	Wegv.dividend Vitens/aflossing	€ 193.058
Saldo per 31-12-2020		€ 960.000

Reserve Zittend vervoer Almelo

Doel: reservering ter dekking van de aflopende verplichtingen van het Zittend vervoer Almelo.

Voeding: eenmalige dotatie uit de Algemene risicoreserve in 2007.

Looptijd: tot en met 2023.

Saldo per 1-1-2020		€ 8.470
Af:	Kosten zittend vervoer 2020	€ 1.196
Saldo per 31-12-2020		€ 7.274

Reserve Minimabeleid

Doel: reservering ter dekking van de kosten van het minimabeleid. Gezien het open-einde karakter van deze regeling dient deze reserve ook als risicodekking.

Voeding: eventueel overschot jaarlijks budget minimabeleid.

Looptijd: onbepaald

Saldo per 1-1-2020		€ 73.433
Af:	Kosten minimabeleid 2020	€ 39.000
Saldo per 31-12-2020		€ 34.433

Reserve Brede scholen

Doel: reservering ten behoeve van de kosten van de Brede scholen.

Voeding: eenmalige storting rekeningsaldo 2008 en niet-bestede middelen uit jaarlijks budget onderhoud schoolgebouwen.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020		€ 70.601
Af:	Klimaatinstall Brede school Westerhaar	€ 17.995
Saldo per 31-12-2020		€ 52.606

Reserve Integraal genotsmiddelenbeleid

Doel: reservering ter dekking van de kosten opgenomen in de Kadernota Integraalgenotsmiddelenbeleid (conform B&W-besluit 20-12-2011).

Voeding: eenmalige storting vanuit het rekeningsaldo 2008 en niet-bestede middelen van het jaarlijks budget in de gewone dienst.

Looptijd: onbepaald

Saldo per 1-1-2020		€ 151.239
Af:	kosten 2020	€ 101.924
Bij:	restant 2020	€ 7.500
Saldo per 31-12-2020		€ 56.815

Reserve Sociaal Domein

Doel: reservering ter dekking van de kosten Sociaal Domein.

Voeding: eenmalige storting vanuit reserve Participatie en reserve Decentralisatie WMO/Jeugd.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020		€ 5.525.208
Af:	2e jongereninloop Vriezenveen	€ 25.000
	subsidies div	€ 79.769
	Innovatiefonds	€ 95.540
	Versterken voorliggend veld (subsidie)	€ 75.000
	Laaggeletterdheid	€ 25.000
	begrotingswijziging (index)	€ 1.336.263
	berap HO en woonvoorzieningen	€ 650.000
	Tekort HO	€ 393.721
	Tekort woonvoorzieningen	€ 271.660
	scheidingsloket	€ 38.253

	afrekening CJG	€ 22.319
Bij:	Overschot bijstand	€ 202.925
	Overschot SW	€ 324.188
	Werkdeel	€ 88.592
	Inburgering	€ 31.246
	Beschermd wonen	€ 384.362
	Saldo 2d	€ 276.925
	Aanpak thuis- & dakloosheid	€ 18.000
	Bonus beschut werk	€ 65.794
Saldo per 31-12-2020		€ 3.904.715

Reserve Cultuurnota

Doel: reservering ter dekking van de kosten van de cultuurnota die niet worden gedekt in de begroting of door bijdragen derden (B&W-besluit 31-5-2011), kosten van co-financiering voor het waarborgen van provinciale middelen, kosten van de combinatiefunctionarissen en het activiteitenbudget en kosten van het plan van aanpak Kwartiermaker, Impuls Brede Scholen, sport en cultuur en het Nationaal/Actieplan Sport en bewegen

Voeding: eventuele overschotten van het budget in de gewone dienst

Looptijd: afhankelijk van plaatsing kunstwerk

Saldo per 1-1-2020	€ 7.426
Bij:	
	Restant projectsubsidie cultuur € 2.508
	Restant middelen WAK € 1.150
Saldo per 31-12-2020	€ 11.083

Reserve Exploitatie begraafplaatsen

Doel: reservering ten behoeve van egalisatie exploitatiekosten graven.

Voeding: eenmalige dotatie vanuit de Algemene risicoreserve, ontvangen bijdragen/afkoopsommen.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 480.057
Bij:	
	Saldo begraafplaatsen 2020 € 314.605
Saldo per 31-12-2020	€ 794.662

Reserve Stado Centrum Vriezenveen

Doel: reservering ten behoeve van uitvoeringswerken in verband met centrumvorming in Vriezenveen.

Voeding: diverse subsidies en bijdragen uit de exploitatie.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 573.811
Af:	
	Kosten stado 2020 € 21.640
Saldo per 31-12-2020	€ 552.171

Reserve Risico's grondbedrijf

Doel: reservering ten behoeve van risicoafdekking voor bestemmingsplannen binnen het grondbedrijf.

Voeding: winsten bestemmingsplannen tot een maximum van € 1.000.000,--.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ -
	€ -
Saldo per 31-12-2020	€ -

Reserve Tractiemiddelen

Doel: reservering ten behoeve van het opvangen van fluctuaties in kapitaallasten van de tractiemiddelen.

Voeding: voordelig saldo van het verschil in kapitaallasten en het vastgestelde kostenniveau.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 649.403
Bij: voordeel kap.lasten 2020	€ 65.758
Saldo per 31-12-2020	€ 715.161

Reserve Beheer openbaar groen

Doel: egaliseringsreserve ten behoeve van renovatiekosten die nodig zijn voor het vervangen van met name groenvoorzieningen na een bepaalde omlooperperiode. Aangezien er een aantal grote projecten gepland staat en het jaarlijkse budget minimaal is, zal deze reserve hiervoor aangesproken dienen te worden.

Voeding: niet bestede middelen van het vastgestelde budget voor openbaar groen.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 283.492
Af: Overschrijding kosten planmatig onderhoud 2020	€ 74.054
Saldo per 31-12-2020	€ 209.438

Reserve Onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken

Doel: reservering ten behoeve van dekking kosten meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen, bruggen en kunstwerken.

Voeding: samenvoeging van reserve Onderhoud gebouwen en reserve Bruggen en kunstwerken. Bijdrage uit de gewone dienst op basis van het onderhoudsplan.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 3.985.614
Af: Meerjarig bouwkundig onderhoud 2020	€ 491.106
Bij: Storting 2020	€ 815.242
Saldo per 31-12-2020	€ 4.309.750

Reserve Uitvoering nota platteland

Doel: reserve ten behoeve van dekking kosten uitvoering Nota platteland voor de periode 2013 -2025.

Voeding: dotatie reserve Grote projecten (bij begroting 2008).

Looptijd: tot en met 2025.

Saldo per 1-1-2020	€ 69.320
Af: kosten uitvoeren plattelandnota 2020	€ 17.573
Bij: Overheveling reserve Coalitieakkoord	€ 50.000

Saldo per 31-12-2020

€ 101.747

Reserve Agenda van Twente

Doel: reserve ten behoeve van dekking kosten Agenda van Twente.

Voeding: eenmalige voeding uit Cogas-gelden in 2017.

Looptijd: 2018 tot en met 2022

Saldo per 1-1-2020	€ 891.933
Af: Kosten Agenda van Twente 2020	€ 253.418
Saldo per 31-12-2020	€ 638.515

Reserve Omgevingswet

Doel: Reserve ten behoeve van dekking invoeringskosten omgevingswet

Voeding: omzetting reserve PMJP

Looptijd: tot en met 2021

Saldo per 1-1-2020	€ 210.014
Bij: Restant budget omgevingswet 2020	€ 47.506
Saldo per 31-12-2020	€ 257.520

Reserve Prestatieafspraken wonen

Doel: dekking van kosten voor realisatie van herstructurering- en transformatieprojecten binnen de bebouwde kom om woningtypen te realiseren waar behoefte aan is (raadsbesluit 4-10-2011).

Voeding: provinciale subsidie in het kader van Prestatieafspraken wonen.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 122.969
Af: kosten prestatieafspraken 2020	€ 26.150
Vrijval ivm blijverslening	€ 40.000
Woningbouwafsp. korting	€ 36.351
Saldo per 31-12-2020	€ 20.468

Reserve Duurzaamheid

Doel: dekking van de kosten voor uitvoering van projecten in het kader van duurzaamheid.

Voeding: budget SLOK.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 111.767
Af: Kosten duurzaamheid 2020	€ 2.198
Bij: subsidie energieloket	€ 7.500
Overheveling reserve Coalitieakkoord	€ 32.000
Revolverend fonds	€ 31.697
Resultaatbestemming 2019	€ 237.000
Saldo per 31-12-2020	€ 417.765

Reserve heroriëntatie personeel

Doel: dekking van de kosten voor de heroriëntatie van de organisatie

Voeding: diverse reserves

Looptijd: onbepaald

Saldo per 1-1-2020	€ 125.231
Af: Kosten 2020	€ 125.231
Saldo per 31-12-2020	€ -

Reserve Asbest

Doel: dekking van de kosten van asbestverwijdering.

Voeding: overboeking uit reserve Duurzaamheid.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 88.179
Bij: Overheveling reserve Coalitieakkoord	€ 25.000
Saldo per 31-12-2020	€ 113.179

Reserve Speelruimte

Doel: dekking van de kosten van speeltoestellen

Voeding: voorziening Woonrijpmaken afgewikkelde bestemmingsplannen en storting begroting 2017.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 60.000
Saldo per 31-12-2020	€ 60.000

Reserve Brede School Vroomshoop zorgcomponent

Doel: T.b.v. het investeren in de voorschoolse periode en meer aandacht voor preventie en ondersteuning in de schoolse periode. Hierbij wordt verbinding gelegd met diverse beleidsterreinen, nl. onderwijs, jeugd, gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, sociale zaken, cultuur en sport.

Voeding: Overboeking vanuit reserve Brede Scholen

Looptijd: onbepaald

Saldo per 1-1-2020	€ 486.796
Af: Kosten 2020	€ 10.000
Saldo per 31-12-2020	€ 476.796

Reserve uitwerking coalitieakkoord

Doel: Uitwerking coalitieakkoord van de huidige coalitie

Voeding: Vanuit reserve ARR, reserve uitwerking bestuursakkoord en jaarrekening 2018

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 1.431.316
Af: Overheveling reserve Platteland	€ 50.000
Overheveling reserve Asbest	€ 25.000

Overheveling reserve duurzaamheid	€ 32.000
75 jr bevrijding	€ 20.895
Vernieuwende manier van communicatie	€ 22.987
Actualisatie nota vrijetijdseconomie	€ 12.022
Kwijtscheling deel lening Klaampe	€ 70.000
Subsidie gastvrij Twenterand	€ 46.312
Kernbudgetten	€ 32.840
inwonerbetrokkenheid (aanjager/ facilitator/ fondsenwerver)	€ 46.650
Saldo per 31-12-2020	€ 1.072.610

Bestemmingsreserves (economisch nut)

Reserve Gymlokaal Weemelanden

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: eenmalige dotatie uit de reserve Grote projecten.

Looptijd: tot en met 2044.

Saldo per 1-1-2020	€ 752.521
Af: Dekking kapitaallasten	€ 31.842
Saldo per 31-12-2020	€ 720.678

Reserve Kulturhus

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: eenmalige dotatie vanuit de reserve Grote projecten, een toevoeging vanuit de exploitatie van KOP Westerhaar en verkoop "oude" Klaampe.

Looptijd: tot en met 2044. Onttrekking wordt aangepast na duidelijkheid over bestemming Marijkestraat.

Saldo per 1-1-2020	€ 859.013
Af: Dekking kapitaallasten	€ 35.792
Saldo per 31-12-2020	€ 823.221

Reserve Sportaccommodatiebeleid

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: eenmalige dotatie vanuit de reserve Grote projecten.

Looptijd: tot en met 2027.

Saldo per 1-1-2020	€ 650.730
Af: Dekking kapitaallasten	€ 81.242
Saldo per 31-12-2020	€ 569.488

Reserve Brede School De Smithoek

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: eenmalige dotatie vanuit de reserve Grote projecten.

Looptijd: tot en met 2051.

Saldo per 1-1-2020	€ 2.400.000
Af: Dekking kapitaallasten	€ 75.000
Saldo per 31-12-2020	€ 2.325.000

Reserve Brede School Weemelanden

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: eenmalige dotatie vanuit de reserve Grote projecten, een bijdrage vanuit het bestemmingsplan Weemelanden en een toevoeging van resterende budgetten uit 2009 en 2011.

Looptijd: tot en met 2022.

Saldo per 1-1-2020	€ 1.251.870
Saldo per 31-12-2020	€ 1.251.870

Reserve Brede School Westerhaar

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: eenmalige dotatie vanuit diverse reserves en dotaties vanuit het grondbedrijf.

Looptijd: tot en met 2050.

Saldo per 1-1-2020	€ 1.834.345
Af: Dekking kapitaallasten	€ 57.323
Saldo per 31-12-2020	€ 1.777.022

Reserve Gemeentewerf Vroomshoop

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: eenmalige dotatie vanuit de reserve Grote projecten en boekwinsten op de verkoop van de oude werven.

Looptijd: tot en met 2046.

Saldo per 1-1-2020	€ 1.273.465
Af: Dekking kapitaallasten	€ 50.938
Saldo per 31-12-2020	€ 1.222.527

Reserve Centralisatie gemeentehuis

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: dotatie vanuit de reserve Grote projecten, niet geraamde dividenduitkeringen en de boekwinst door de verkoop van het gemeentehuis in Den Ham.

Looptijd: tot en met 2047.

Saldo per 1-1-2020	€ 1.385.038
Af: Dekking kapitaallasten	€ 110.935
Saldo per 31-12-2020	€ 1.274.103

Reserve Brede School Vroomshoop

Doel: reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.

Voeding: Overboeking vanuit de Reserve Brede Scholen
 Looptijd: t/m 2047

Saldo per 1-1-2020		€ 380.000
Af:	Kosten 2020	€ 10.000
Saldo per 31-12-2020		€ 370.000

Voorzieningen

Voorziening Dubieuze debiteuren

Doel: het afdekken van toekomstige risico's met betrekking tot dubieuze debiteuren. Hierin zit ook de BAGL aan de Larcom vanwege de onzekerheid over het aflossen van deze lening.

Voeding: het jaarlijks opnemen van verwachte dubieuze vorderingen.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020		€ 1.167.778
Af:	Onttrekking	€ 70.857
Bij:	Dotatie	€ 144.311
Saldo per 31-12-2020		€ 1.241.232

Voorziening Woonrijpmaken afgewikkelde bestemmingsplannen

Doel: reservering ten behoeve van uitvoering laatste werken woonrijpmaken bestemmingsplannen

Voeding: bijdragen uit exploitatie van bestemmingplannen.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020		€ 224.885
Af:	Kosten woonrijpmaken Kroezenhoek	€ 26.413
Saldo per 31-12-2020		€ 198.472

Voorziening Grondbedrijf

Doel: voorziening ten behoeve van het nadelig saldo op complexen in het grondbedrijf. Dit bedrag is gelijk aan de te verwachten tekorten op basis van de exploitaties eind 2015.

Voeding: storting vanuit rekeningsaldi.

Looptijd: tot en met afwikkeling complexen grondbedrijf.

Saldo per 1-1-2020		€ 952.333
Af:	Onttrekking	€ 584.629
Saldo per 31-12-2020		€ 367.704

Voorziening Vordering Vennootschap BV

Doel: voorziening ten behoeve van risico lening Vennootschap BV. Deze lening is door RWE bedongen ter verzekering van betaling van eventuele schadeclaims. Vanwege de onzekerheid over het aflossen van deze lening moet hiervoor een voorziening worden gevormd.

Voeding: verkoop aandelen Essent.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 190.940
Saldo per 31-12-2020	€ 190.940

Voorziening Pensioen politieke ambtsdragers

Doel: (verplichte) afdekking risico's wachtgeld- en pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers ter voorkoming van fluctuaties in de begroting.

Voeding: overdracht van de pensioenverplichtingen voormalige werkgever(s) en jaarlijkse dotatie ten laste van de gewone dienst tot een maximum van de verplichtingen.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 3.761.419
Bij: Dotatie	€ 167.862
Saldo per 31-12-2020	€ 3.929.281

Voorziening Riolering

Doel: voorziening ten behoeve van de kosten onderhoud en vervanging riolering.

Voeding: overboeking van reserve Onderhoud/vervanging riolering.Overschotten op het product rioolbeheer.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 10.474.686
Af: Investerings Riool 2020	€ 1.741.516
Bij: Storting Riool 2020	€ 1.280.733
Saldo per 31-12-2020	€ 10.013.903

Voorziening Afvalverwerking

Doel: voorziening met betrekking tot de kosten van afvalinzameling en -verwerking.

Voeding: eventuele jaarlijkse overschotten op het product huisvuil.

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ 459.884
Af: Storting Afval 2020	€ 68.611
Saldo per 31-12-2020	€ 528.495

Voorziening BBZ leningen

Doel: het afdekken van toekomstig risico met betrekking tot BBZ leningen.

Voeding: deel van de te ontvangen rijksbijdrage (gemeenten ontvangen in jaar t+1 100% van kapitaalverstrekkingen. Dit wordt in de komende jaren tot 75% ingehouden

Looptijd: onbepaald.

Saldo per 1-1-2020	€ -
Af: Dotatie 2020	€ 6.250
Saldo per 31-12-2020	€ 6.250

Inzicht gebruik onvoorzien 2020

Inzicht gebruik onvoorzien 2020

In de primitieve begroting 2020 is in het programma 'Fundament' een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 1000. Ten laste van deze post zijn in 2020 geen uitgaven gedaan.

Overzicht taakvelden

Overzicht taakvelden

Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten 2020	Baten 2020
0.1	Bestuur	2.054.497	0
0.2	Burgerzaken	385.256	-328.151
0.3	Beheer ov. gebouwen en gronden	205.366	-981.891
0.4	Overhead	5.460.825	-79.488
0.5	Treasury	645.257	-2.517.881
0.61	OZB woningen	647.510	-4.744.069
0.62	OZB niet-woningen	0	-2.493.498
0.64	Belastingen overig	0	58
0.7	Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	-59.631.779
0.8	Overige baten en lasten	131.847	-647.713
0.10	Mutaties reserves	2.835.855	-5.668.552
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.249.739	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	294.984	-5.339
2.1	Verkeer en vervoer	4.304.929	-215.359
2.3	Recreatieve havens	238.797	0
3.1	Economische ontwikkeling	945.147	-264.987
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.962.814	-3.229.849
3.3	Bedr.loket en bedr.regelingen	132.591	-2.723
3.4	Economische promotie	0	-43.628
4.2	Onderwijshuisvesting	1.022.051	-64
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.182.191	-979.904
5.1	Sportbeleid en activering	341.390	-208.716
5.2	Sportaccommodaties	1.628.453	-401.567
5.3	Cultuurpresentatie, prod.partic.	244.734	-29.750
5.4	Musea	65.220	-13.297
5.5	Cultureel erfgoed	19.279	0
5.6	Media	839.818	0
5.7	Openbaar groen en recreatie	3.306.342	994
6.1	Samenkracht en burgerparticip.	3.670.174	-347.408
6.2	Wijkteams	758.159	-11.000
6.3	Inkomensregelingen	12.393.399	-10.534.659
6.4	Begeleide participatie	11.093.009	-11.946
6.5	Arbeidsparticipatie	4.747	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.881.376	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.523.694	-175.168
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	15.086.616	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.737.350	-384.362
7.1	Volksgezondheid	398.442	0
7.2	Riolering	4.489.791	-5.071.556
7.3	Afval	2.349.969	-2.927.716
7.4	Milieubeheer	3.946.361	-318.358
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	715.154	-856.040
8.1	Ruimtelijke ordening	756.014	0
8.2	Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	4.338.062	-4.653.127
8.3	Wonen en bouwen	900.988	-813.876
Totaal		106.188.197	-108.592.369

Bijlagen

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid vallen en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld. Hierbij valt te denken aan overschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (bijvoorbeeld via subsidies en kostendekkende omzet) en overschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen, zoals blijkt uit de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV.

In onderstaand overzicht zijn de programma's opgenomen waarbij sprake is van een overschrijding van de lasten, met daarbij een verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uitwerking van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op de programmajaarrekening. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Overzicht

Omschrijving programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Werkelijk	Vershil		
1. Sociaal domein	54.993.419	59.136.121	4.142.702	De kosten van huishoudelijke ondersteuning wordt overschreden met € 390.000 (bij de berap was al rekening gehouden met € 170.000) . Deze overschrijding wordt gedekt door de reserve Sociaal Domein. Er heeft een overschrijding plaatsgevonden op de Wmo-voorzieningen van € 270.000 (bij de berap was al rekening gehouden met € 50.000) Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten woonvoorzieningen (kosten van woningaanpassingen en trapliften) alsmede door een toename van kosten in de hulpmiddelen. Ook hier zit een effect van het abonementstarief. Overschrijding wordt gedekt door de reserve Sociaal Domein. Jeugdhulp kent een overschrijding van 860.000 (afgerond); Dit wordt veroorzaakt door meer volume gebruik. De overschrijding resulteert per saldo met WMO Begeleiding in een onderschrijding € 276.000 en daarmee in een lagere onttrekking uit de reserve.	Past binnen beleid
2. Ruimte	32.068.885	33.149.778	1.080.893	Doordat het product riool een voordeel laat zien van € 635.000, wordt dit bedrag gestort in de voorziening. Deze storting zorgt ervoor dat de lasten worden overschreden met € 635.000 Er is een schadevergoeding betaald van € 75.000, conform B&W-besluit, voor de verplaatsing van een ondernemer. Dit bedrag was niet geraamd en zorgt hierdoor voor een overschrijding van de lasten. De kosten voor algemeen onderhoud van wegen zijn overschreden met € 85.000 Het budget voor de post (algemeen) onderhoud van openbaar groen is in 2020 overschreden met bijna € 125.000	Past binnen beleid
4. Fundament	4.118.644	4.927.196	808.552	In 2020 heeft een verplichte storting in de voorziening pensioen politieke ambtsdragers plaatsgevonden om de voorziening op het vereiste niveau te brengen. Per saldo zorgt dit voor een nadeel van € 168.000 De kosten voor de accountantscontrole zijn overschreden met € 40.000 vanwege een noodzakelijke aangescherpte controle en vanwege coronamaatregelen. De post onderhoud software/abonnementen is met € 280.000 overschreden. Oorzaak hiervan is o.a. dat de begroting 2020 gebaseerd was op de werkelijkheid 2018 (plus indexeringen). De ontwikkelingen 2019 en 2020 zijn derhalve niet in de raming meegenomen. Er heeft een verplichte storting in de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden van ruim € 144.000 om de voorziening op het vereiste niveau te brengen.	Past binnen beleid

Staat van restant kredieten

Staat van restant kredieten 2020

Kredietnummer	Omschrijving krediet	Krediet per 1-1-20	Uitgaven t/m 2019	Uitgaven 2020	Restant 31-12-20	Afvoeren/Meenemen
K00011	Finan.systeem/P&C software	327.779,29	171.470,00	7.441,12	148.868,17	Meenemen
K00015	Verv.meubilair/bureaus 2017	10.000,00	5.658,13	4.316,69	25,18	Afvoeren
K00016	Verv.meubilair/bureaus 2018	10.000,00	0,00	3.592,34	6.407,66	Meenemen
K00020	Atec PB1 (schaftwgn) 2014	6.000,00	0,00	0,00	6.000,00	Afvoeren
K00024	Frees 2015	3.500,00	0,00	4.518,90	-1.018,90	Afvoeren
K00031	VW Crafter 2017	35.000,00	0,00	0,00	35.000,00	Afvoeren
K00036	Doornwaard drangh.aanh. 2018	4.500,00	0,00	0,00	4.500,00	Meenemen
K00037	Trias 151-20 actie/borden 2018	7.500,00	0,00	0,00	7.500,00	Afvoeren
K00047	Project herstel voetpaden	36.306,41	103,00	0,00	36.203,41	Afvoeren
K00048	Herinrichting Oosteinde	212.069,61	118,75	0,00	211.950,86	Afvoeren
K00049	F35 Fietssnelweg 2016	95.300,00	0,00	4.926,24	90.373,76	Meenemen
K00050	Aanpass.Julianastraat Vrh 2016	182.000,00	41.899,65	0,00	140.100,35	Afvoeren
K00051	Fietsp.Kerkallee/Rohorst 2016	183.478,33	377.372,57	0,00	-193.894,24	Afvoeren
K00052	Fietsp.Kerkallee/Rohorst aanv.	16.763,53	167,55	0,00	16.595,98	Afvoeren
K00053	F35 Fietssnelweg 2017	-841.716,10	6.367,46	0,00	-848.083,56	Meenemen
K00054	Ontsluitingsweg Almeloseweg-O	-160.108,05	-	0,00	17.336,83	Meenemen
K00057	Openbare verlichting 2017	58.036,44	0,00	58.036,44	0,00	Afvoeren
K00058	Openbare verlichting 2018	133.631,00	42.063,74	65.656,99	25.910,27	Meenemen
K00060	Nido Stratos B40-42 VALN 2012	40.000,00	0,00	32.729,41	7.270,59	Afvoeren
K00061	Nido Stratos B40-36 DALN 2012	40.000,00	0,00	32.729,41	7.270,59	Afvoeren
K00062	Nido SNK Sneeuwploeg I 2012	6.500,00	0,00	0,00	6.500,00	Meenemen
K00063	Nido SNK sneeuwploeg II 2012	6.500,00	0,00	0,00	6.500,00	Meenemen
K00064	Nido Stratos B17-18 AWALN 2017	35.000,00	0,00	58.478,24	-23.478,24	Afvoeren
K00065	Nido SNK sneeuwploeg 2018	10.000,00	0,00	8.182,35	1.817,65	Afvoeren
K00066	Nido SNK sneeuwploeg 2018	10.000,00	0,00	8.182,35	1.817,65	Afvoeren
K00067	Nido Stratos B17-18 AWALN	35.000,00	0,00	32.108,24	2.891,76	Afvoeren
K00070	Rev.Garstel/Weitzelp/Sluis '16	552.498,97	0,00	0,00	552.498,97	Meenemen
K00071	Rev.Garstel/Weitz/Sluis 2017	32.195,34	0,00	0,00	32.195,34	Meenemen
K00072	Rev.bedr.terr.Weitzelp.2018	200.000,00	2.824,56	0,00	197.175,44	Meenemen
K00074	Brede School Vroomshoop	395.522,22	182.737,01	38.062,22	174.722,99	Meenemen
K00075	Z.comp.Br.Sch.VRH tlv Reserve	495.239,02	6.240,24	0,00	488.998,78	Meenemen
K00076	Uitv.sportacc.beleid 2008	25.211,37	0,00	0,00	25.211,37	Meenemen

K00077	Nieuwbouw overdekt zwembad	10.058.512,00	0,00	56.294,74	10.002.217,26	Meenemen
K00078	Kleedkamers Vrh.Boys/Sportlust	48.325,00	0,00	0,00	48.325,00	Meenemen
K00079	Ren.doelgeb.kunstgr.velden '16	0,14	0,00	0,00	0,14	Afvoeren
K00080	Verv.topl.Fr.Court TVWV 2014	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00	Meenemen
K00081	Agria 2018	5.000,00	0,00	0,00	5.000,00	Meenemen
K00082	Vortex bermmaaier 2018	16.000,00	0,00	6.750,00	9.250,00	Afvoeren
K00085	ROM 600 2015 tlv VZ	30.000,00	0,00	0,00	30.000,00	Meenemen
K00087	Drukrii.E/M 2017 Vz	360.000,00	0,00	0,00	360.000,00	Meenemen
K00089	Verv.riool 2017 Schout Dodde	1.457.121,75	11.878,25	19.633,00	1.425.610,50	Meenemen
K00090	Verv.riool 2018 Schapendijk	445.155,17	154.844,82	78,45	290.231,90	Meenemen
K00091	Meetplan 2018 tlv Vz	100.289,24	0,00	0,36	100.288,88	Meenemen
K00093	Drukriolering E/M 2018 tlv Vz	357.100,00	2.900,00	-2.900,00	357.100,00	Meenemen
K00096	Geluidsmaatr.VZV Centrum 2004	40.000,00	0,00	0,00	40.000,00	Meenemen
K00097	Urnenmuren	3.332,56	3.240,45	0,00	92,11	Afvoeren
K00098	MAN TGL 8.180 2016	50.000,00	0,00	0,00	50.000,00	Afvoeren
K00099	Kubota STV 2016	30.000,00	0,00	0,00	30.000,00	Afvoeren
K00101	Nimos Kipkar UK 25-SK 2018	5.000,00	0,00	8.905,60	-3.905,60	Afvoeren
K00102	Nimos Kipkar UK 258 NL 2018	19.000,00	0,00	19.750,00	-750,00	Meenemen
K00103	Nimos Kipkar SK NL 2,5t 2018	0,00	0,00	0,00	0,00	Afvoeren
K00104	Bayle kipkar K.G.-2-60 2018	0,00	0,00	0,00	0,00	Afvoeren
K00105	Bayle kipkar K.G.-2-60 2018	7.500,00	0,00	0,00	7.500,00	Meenemen
K00106	Verdonk VA-TA-MT,A130 GB 2018	7.500,00	0,00	0,00	7.500,00	Meenemen
K00108	Volvo ECU 28 2018	15.035,00	0,00	0,00	15.035,00	Afvoeren
K00109	Uitw.altern.Centr.visie VRH	16.960,02	0,00	0,	16.960,02	Meenemen
K00110	Aanpak Best.plan Buitengeb.'15	23.833,55	0,00	0,00	23.833,55	Meenemen
K00111	Werkbudget Tw'r dig. 2019	0,00	-61.119,00	0,00	61.119,00	Meenemen
K00112	Prioriteit Verkeersmaatregel 2019	0,00	6.320,00	-6.320,00	0,00	Afvoeren
K00113	Openbare verlichting 2019	133.631,00	0,00	4.043,49	129.587,51	Meenemen
K00115	Verv. Riool 2019 Vroomshoop Maturits	3.937.292,00	14.809,00	1.678.670,74	2.243.812,26	Meenemen
K00116	Holaras H-220V Sneeuwbezem Hydro	8.000,00	0,00	0,00	8.000,00	Meenemen
K00117	Holaras H-220V Sneeuwbezem Mecha	8.000,00	0,00	0,00	8.000,00	Meenemen
K00118	VW T5 Pick Up dubb cab 2019	35.000,00	0,00	0,00	35.000,00	Meenemen
K00120	VW T5 Pick Up TDI 75KW 2019	27.500,00	0,00	0,00	27.500,00	Meenemen
K00121	Verv.meubilair/bureaus 2019	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00	Meenemen
K00122	John Deere 6330 2019	80.000,00	0,00	0,00	80.000,00	Meenemen
K00123	Ahlmann AZ 150E (shovel) 2019	148.500,00	0,00	0,00	148.500,00	Meenemen
K00125	Herinrichting Almelseweg	530.000,00	-	730.198,40	95.332,58	Meenemen
			295.530,98			
K00127	Voorbereidingskrediet	150.000,00	6.025,20	146.878,59	-2.903,79	Afvoeren

	Gemeentehuis					
K00130	Verv.riool 2017 Kooistraat	50.000,00	0,00	0,00	50.000,00	Meenemen
K00131	Verv.riool 2018 Smitstraat	1.126.222,25	8.158,75	481.192,07	636.871,43	Meenemen
K00132	Verv.riool 2018 PM Hackstraat	928.143,32	35.674,68	446.234,70	446.233,94	Afvoeren
K00133	Verv.riool 2018 Begherstraat	772.165,00	3.835,00	319.863,42	448.466,58	Meenemen
K00134	Verv. Riool 2019 Westerhaar PM Hack	161.905,00	35.800,00	111.709,96	14.395,04	Meenemen
K00135	Verv. Riool 2019 Vriezenveen Westein	647.166,00	54.470,02	518.279,12	74.416,86	Meenemen
K00136	Verv. Riool 2019 Relinen/Renovatie	943.930,00	18.623,00	854.908,37	70.398,63	Meenemen
K00138	Verv. Riool 2019 Rotonde Harwig	100.000,00	0,00	0,00	100.000,00	Meenemen
K00139	Verv.riool 2018 Esweg	533.227,72	146.839,28	239.818,09	146.570,35	Meenemen
K00140	Verv.riool 2018 Zomerweg	356.237,75	178.101,24	26.457,17	151.679,34	Meenemen
K00141	Verkeersmaatr Dreef e.o.	1.113.300,00	0,00	0,00	1.113.300,00	Meenemen
K00143	Openbare verlichting 2020	133.631,00	0,00	7.325,56	126.305,44	Meenemen
K00144	Waarschuwborden 2020	5.000,00	0,00	0,00	5.000,00	Meenemen
K00145	Groot onderhoud wegen 2020	300.000,00	0,00	0,00	300.000,00	Meenemen
K00146	Verv toplaag 2 kunstgrasvelden 2020	800.063,00	0,00	639.693,88	160.369,12	Meenemen
K00147	Verv. Riool 2020	631.545,00	0,00	15.326,10	616.218,90	Meenemen
K00149	Werkbudget Tw'r dig. 2020	150.000,00	0,00	119.225,23	30.774,77	Meenemen
K00150	Digitaal stelsel omgevingswet	160.000,00	0,00	10,08	159.989,92	Meenemen
K00151	Verv.meubilair/bureaus 2020	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00	Meenemen
K00155	Riool 2020 Sluiskade Noordzijde West	579.215,00	0,00	11.525,00	567.690,00	Meenemen
K00156	VZV verkeers visie 2019-20	56.186,00	0,00	-13.275,00	69.461,00	Meenemen
K00157	VHP Hammer/Tonnendijk	732.568,00	0,00	18.380,00	714.188,00	Meenemen
K00158	VHP fietsoversteek verk.vis.	15.424,00	0,00	0,00	15.424,00	Meenemen
K00159	Westerhaar verk.visie 2019-20	100.000,00	0,00	2.494,05	97.505,95	Meenemen
K00160	DenHam Ommerweg verk.visie	625.862,00	0,00	0,00	625.862,00	Meenemen
K00161	DenHan Vriezendijk verk.visie	168.158,00	0,00	0,00	168.158,00	Meenemen
K00162	DenHam fietsknelpunten	192.547,00	0,00	0,00	192.547,00	Meenemen
K00163	Verkeers visie Algemeen	5.855,00	0,00	1.375,11	4.479,89	Meenemen
K00164	Bus Larcom 1 (overname)	0,00	0,00	13.591,54	-13.591,54	Afvoeren
K00165	Bus Larcom 2 (overname)	0,00	0,00	13.858,41	-13.858,41	Afvoeren

Emu-saldo 2020

Emu-saldo 2020

Omschrijving	2019 x € 1000,-	2020 x € 1000,-	2020 x € 1000,-	2021 x € 1000,-	2022 x € 1000,-	2023 x € 1000,-
	Volgens begroting 2019	Volgens begroting 2020	Werkelijk	Volgens meerjarenraming in begroting 2020	Volgens meerjarenraming in begroting 2020	Volgens meerjarenraming in begroting 2020
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.607	-4.397	-428	-1.135	2.541	795
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-3.069	-2.487	2.308	-2.362	-1.533	-2.618
3 Mutatie voorzieningen	-5.290	-752	-756	-4.073	-561	-1.055
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-3.507	-2.431	-4.972	-3.877	-2.147	-1.093
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa						
Berekend EMU-saldo	-321	-231	1.480	1.031	5.660	3.451

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2020 hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Euro-zone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. Het EMU-saldo kan gezien worden als een extra financieel kengetal, naast de andere vijf verplichte financiële kengetallen zoals de solvabiliteit en de (netto) schuldquote. Het EMU-saldo heeft een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht in het bedrijfsleven. Het positieve EMU-saldo over 2020 geeft aan dat we als gemeente via reële transacties afgelopen jaar € 1.480.000 minder uitgegeven hebben dan dat we hebben ontvangen. Het is echter wel van belang om het EMU-saldo in de juiste context te zien. Gemeenten maken voor hun boekhouding gebruik van het 'gemodificeerde stelsel van baten en lasten'. Hierdoor zegt het EMU-saldo van één jaar relatief weinig, omdat de uitgaven voor investeringen bijvoorbeeld in één jaar leiden tot een uitgave, maar in de exploitatie via de kapitaallasten leiden tot meerjarige lasten. Of dat toevoegingen aan voorzieningen ten laste van het resultaat gaan, maar pas bij besteding van de voorziening leiden tot een uitgave.

Lijst met verklarende afkortingen

Lijst met verklarende afkortingen

AED	Automatische externe defibrillator
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
Awb	Algemene wet bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZC	Asielzoekerscentrum
BAC	Bestuurlijke Advies Commissie
BAG	Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BBZ	Bijstand voor zelfstandigen
BCF	Beleidsgestuurde Contract Financiering
BCM	Bestandscontrolemodule
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheden
BDU	Brede Doel Uitkeringen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHV	BedrijfsHulpVerlening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Bijzonder Opsporings Ambtenaar
BOPZ	Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen
BOR	Begeleide OmgangsRegeling
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting over Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BW&RO	Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling
B&W	Burgemeester en wethouders
BW	Beschermd wonen
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CPB	Centraal Plan Bureau
CORV	Collectieve Opdracht Routeer Voorziening
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DHW	Drank- en Horecawet
DOL	Digitaal Opkopers Loket
DOR	Digitaal Opkopers Register
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EHS	Ecologische Hoofd Structuur
EMU	Europese Economische en Monetaire Unie
EVP	Extern veiligheidsplan
EZ	Economische Zaken
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie

GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMP	Gemeentelijk Mobiliteits Plan
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GT	Gemeentelijke telecommunicatie
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management
HTTV	Hammer Tafeltennis Vereniging
I&A	Informatisering & Automatisering
IBP	Interbestuurlijk Programma
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IMGeo	Informatiemodel Geografie
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IBP	Interbestuurlijk Programma
IKVO	Industriekring Vroomshoop & Omstreken
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeelt. Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeelt. Arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
IPR	Internationaal Privaatrecht
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IVT	Informatiepunt Vrijwilligerswerk Twenterand
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KB	Koninklijk Besluit
KOP	Kernontwikkelingsplan
KVO-B	Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen
KRW	Kader Richtlijn Water
LGB	Lokaal Gezondheidsbeleid
MDA	Milieu, duurzaamheid en afval
MER	Milieu Effect Rapportage
MEV	Macro Economische Verkenning
MFA	Multifunctionele accommodaties
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MO	Maatschappelijke opvang
MT	Management Team
NEO	Nieuwe Energie Overijssel
NMO	Natuur en Milieu Overijssel
NvO	Norm voor opdrachtgeverschap
ODT	Omgevingsdienst Twente
OMD	Ondersteuning maatschappelijke deelname
OM	Openbaar Ministerie
OOV	Openbare orde en veiligheid
OR&V	Openbare ruimte en verkeer
OZB	Onroerendezaakbelasting
OZJT	Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp in Twente
P&O	Personeel & Organisatie
P&C	Planning & Control
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof

PGB	Persoonsgebonden budget
PIOFACH	Personeel, Informatie, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie, Huisvesting incl.Juridisch
PIP	Provinciaal Inpassingsplan
pMJP	provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling
PO	Primair Onderwijs
POH Jeugd GGZ	Praktijk Ondersteuner Huisarts Jeugd geestelijke gezondheidszorg
PPS	Publiek Private Samenwerking
PSO	Prestatieladder Socialer Ondernemen
PW	Participatiewet
R&T	Recreatie & Toerisme
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC ON	Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost Nederland
RIS	RaadsInformatieSysteem
RMC	Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
RO	Ruimtelijke Ordening
ROB	Raad voor Openbaar bestuur
RSO	Richtlijn Sportdeelname Onderzoek
RUD	Regionale UitvoeringsDienst
RvC	Raad van Commissarissen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SCOPAFIJTH	Security, communicatie, organisatie, personeel, administratieve organisatie, financiën, informatievoorziening, juridisch, technologie, huisvesting
SEV	Sociaal Economische Visie
SKJ	Stichting Kwaliteitsregister Jeugd
SMART	Specifiek , Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SPP	Strategische PersoneelsPlanning
SOT	Schoolondersteuningsteam
SON	Stadsbank Oost Nederland
SOWECO	Sociaal Werkvoorzieningschap Centraal Overijssel
SoZa	Sociale Zaken
SROI	Social return on Investment
SRT	Sociaal Recherche Twente
SSNT	Shared Services Netwerk Twente
START	Specifiek, Toetsbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SW	Sociale werkplaatsen
SZST	Stichting ZorgSaam Twenterand
UP	Uitvoeringsprogramma
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRT	Veiligheidsregio Twente
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
VTE	Vrijtijdseconomie
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving

VTLB	Vrij Te Laten Bedrag
VTT	Veilig Thuis Twente
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VvG	Vereniging van Grondbedrijven
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WCK	Wet Consumenten Krediet
Wet BIBOB	De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
Wet BOPZ	Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wet OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
Wet WIJ	Wet investeren in jongeren
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wgs	Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WT-4	West Twente 4 gemeenten
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WW-uitkering	Werkloosheidsuitkering
Wwb	Wet werk en bijstand
ZAT	Zorg- en advies team

Ondertekening Jaarstukken 2020

Ondertekening

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Twenterand in zijn openbare vergadering van 6 juli 2021,

de griffier,

de voorzitter.